

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni Kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chęłmicki, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 29

Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 19 stycznia 1936

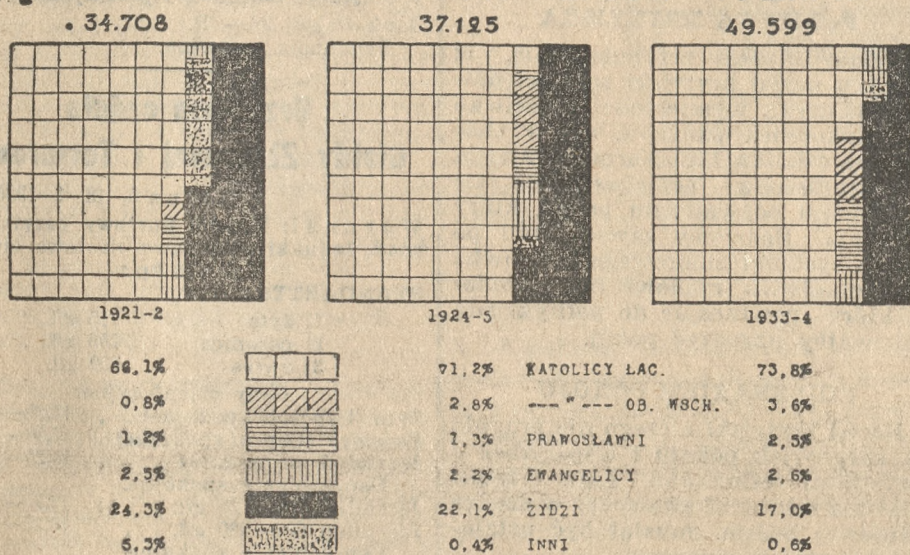
Rok 31

Żydzi na wyższych uczelniach

Wszystkie wyższe zakłady naukowe akademickie, których w Polsce mamy 24, w roku akademickim 1933/4 liczyły studentów wyznania mojżeszowego, a więc Żydów, 8.425, co wobec ogólnej liczby 49.599 studujących płci obojga, stanowi odsetek: 17 proc. bezmała. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że starozakonni w Polsce stanowią nie więcej, niż

10 proc. ogółu ludności^{*)}, to widzimy, że liczba Żydów na wyższych zakładach naukowych znacznie przekracza normalną ich ilość, jakoby wynikała z dopuszczania Żydów do wyższych studiów proporcjonalnie do ich ilości ogólnej. Z ogólnej liczby studentów Żydów, 7.686 kształciło się w państwowych i 739 w prywatnych (społecznych) uczelniach.

A MŁODZIEŻ AKADEMICKA WEDŁUG WYZNAŃ

Tablica A podaje wykresy, ilustrujące stan naszych szkół akademickich w latach 1921/2, 1924/5 i 1933/4 pod względem wyznania studentów. Podział ten z konieczności trzeba było wziąć i w niniejszej pracy, gdyż opiera się ona w znacznej mierze na ostatniej publikacji Głównego Urzędu Statystycznego p. t. „Statystyka szkolnictwa w r. 1933/4”, gdzie tylko religijny podział studentów został uwzględniony.

Zresztą podział na wyznania da nam bodaj najlepszy jeszcze pogląd na różnice narodowościowe. Jeżeli chodzi bowiem o Żydów, to od całego szeregu lat na ziemiach polskich w szybkim tempie zmniejsza się liczba „Polaków wyznania mojżeszowego”, co szczególnie widzimy na terenie b. zaboru austriackiego. Ze względu zaś na ogólne bankructwo asymilacji, rubryka wyznaniowa daje nam jedyny rzeczowy pogląd na liczebny stosunek Żydów do ogółu mieszkańców.

Mniej dokładnie poucza nas liczba ewangelików o liczbie Niemców, ale tutaj omyłka nie powinna być wielka, jeśli uwzględnimy, że przy spisie w r. 1921 zanotowano 1.059.194 Niemców i 1.002.216 ewangelików.

Rusinów mniej więcej podzielić można na prawosławnych z Wołynia i części Polesia oraz województwa lubelskiego i na katolików obrzędu wschodniego z województw lwowskiego, stanisławskiego i tarnopolskiego. Więc liczba mieszkańców prawosławnych, wynosząca w r. 1921 — 2.346.855, pokrywała się z podobną mniej więcej liczbą Białorusinów i Rusinów (ci ostatni tylko z b. zaboru rosyjskiego), oraz Rosjan.

Z katolików obrzędu wschodniego w b. zaborze austriackim, przy spisie 1931, około 20 proc. podało język polski, jako swój ojczysty, wobec czego, biorąc pod

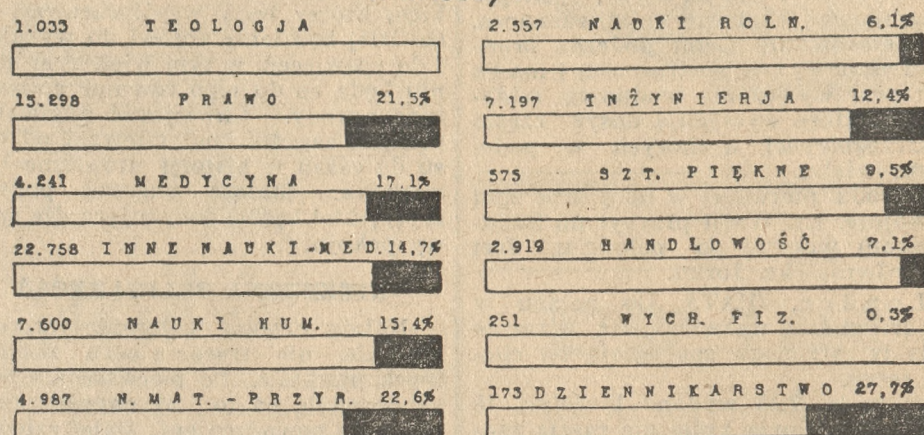
uwagę, że Białorusini oraz Rusini wołyńscy w bardzo niewielkim stopniu korzystają z wyższych studiów, możemy bez obawy zbyt wielkiej pomyłki uznać, że przy wykazanej proporcji wyznaniowej studentów wyższych uczelni w r. 1933/4, pod względem narodowościowego składu, młodzież akademicka w Polsce składa się z Polaków — około 75 proc., Rusinów, Białorusinów i Rosjan z górami 5 proc., Żydów 17 proc., Niemców przeszło 1,5 proc. i drobny ułamek innych.

W tablicy A uderza nas zmniejszenie się odsetka Żydów z 24,3 proc. w r. 1921-2 na 17 proc. w r. 1933-4, oraz zwiększenie katolików obrzędu wschodniego i prawosławnych. Tłumaczy się to w dużej mierze niedawno zaledwie zakończonymi działaniami wojennymi, w których, jak wiadomo, nasza młodzież akademicka masowo przyjmowała udział, porzucając studia dla obrony ojczyzny. Żydzi, jak wiemy doskonale, woleli w tym samym czasie oddawać się studiom, jako pracy bezpieczniejszej i korzystniejszej.

Niezależnie od tego, spis z r. 1931, o ile można sądzić z opracowanych dotychczas 7 województw, wykazuje wszędzie pewne osłabienie stosunku procentowego Żydów do chrześcijan. Jest to najprawdopodobniej skutkiem mniejszego przyrostu naturalnego u Żydów, aniżeli u Polaków. Emigracji do Palestyny trudno tu brać pod uwagę ze względu na jej znikomą ilość.

^{*)} Spis powszechny z r. 1921 wykazał 10,5% starozakonnych. Wyniki spisu z r. 1931 nie zostały dotychczas opracowane dla wszystkich województw. Z dokonanych jednakowoż dotychczasowych obliczeń wynika wszędzie procentowy spadek ludności żydowskiej, wobec czego 10% w r. 1931, prawdopodobnie przewyższa rzeczywisty stosunek do ogółu ludności.

B STUDENCI ŻYDZI WEDŁUG SPECJALIZACJI W R. 1933/4.

Tablica B daje nam wykaz gałęzi nauk, jakim poświęcają się Żydzi, oznaczeni w stosunku procentowym (odcinek zaczerpnięty) do ogółu młodzieży studiuje danej wiedzy (cyfra po lewej stronie każdego wykresu).

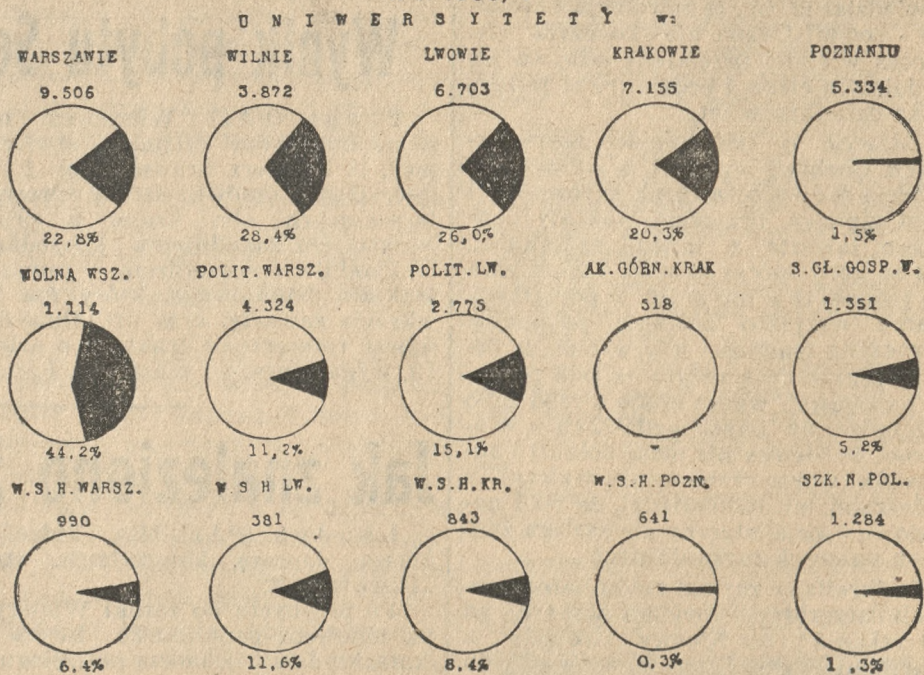
Najwięcej Żydów w liczbach bezwzględnych i w odsetkach studiuje nauki prawne, co jest jak najbardziej zrozumiałe, gdyż to daje im kwalifikacje do obejmowania wpływowych stanowisk, hojną i najwłaściwą ręką udzielanych im u nas... Dużo młodzieży żydowskiej poświęca się medycynie, dentystryce i farmacji, — mniej o wiele we-

ternarji. Stosunkowo znaczny odsetek studiuje nauki matematyczno-przyrodnicze, — mniej znacznie inżynierję.

Nieznaczny odsetek Żydów, uczęszczających na wyższe szkoły handlowe, wskazuje niewątpliwie na niski stopień zainteresowania się ich głębszymi naukami handlowymi i ekonomicznymi.

Wysoki procent żydowskich słuchaczy wyższych szkół dziennikarskich tłumaczy się ich zabobremi tendencjami w dziedzinie publicystyki, oraz faktem, że i ciała profesorskie w tej dziedzinie jest przeważnie zażydzone, co odstrasza młodzież chrześcijańską.

C STUDENCI ŻYDZI W ZAKŁ. AKADEMICKICH W R. 1933/4

Tablica C daje nam 15 wykresów najważniejszych zakładów akademickich, przyczem liczba u góry oznacza ilość studentów, wogóle kształcących się w danym zakładzie, zaczerpnięta część kółka ilustruje procentowy stosunek Żydów studentów, a liczba na dole dokładnie stosunek ten określa. Pominęty został w tym zestawieniu uniwersytet lubelski, który, ze względu na swój katolicki charakter, Żydów wogóle nie przyjmuje.

Jak widać, najbardziej zażydzone jest wolna wszechnica warszawska, licząca bezmała połowę studentów Żydów, — zupełnie zaś ich nie posiada akademja górnicza w Krakowie. Z uniwersytetów najwięcej Żydów liczą: wileński, potem lwowski, warszawski i krakowski; najmniej oczywiście Żydów jest na uniwersytecie poznańskim.

Na uniwersytecie poznańskim jest, niestety, z roku na rok coraz więcej elementu żydowskiego, bo, kiedy w r. 1933/4 było ich 77, w r. 1934/5 liczono ich zaledwie 17. W roku 1935/6 było ich już 86, a w roku bieżącym jest ich podobno przeszło 100.

Tak samo, jak pewnym ogólnym procentowym zmniejszeniem się liczby Żydów w ostatnich kilkunastu latach, tak samo i spadkiem ilości studentów żydowskich nie mamy powodu się nadmiernie cieszyć, odsetek bowiem, jaki wogóle oraz na poszczególnych wydziałach akademickich notujemy, jest aż nadto wielki, aby można było nań patrzeć bez niepokoju i nie dążyć wszelkimi siłami do sprowadzenia go do normy, jaką naród polski znieść może.

WŁODZIMIERZ DWORZACZEK

Choroba króla Jerzego

Zażębie, budzące poważne obawy wobec osłabienia serca — Wybitni lekarze czuwają u łóżka chorego — Pierwsze biuletyny

Londyn. (PAT.) Wczoraj późnym wieczorem rozeszła się w Londynie wiadomość o chorobie króla Jerzego, wywołując wielkie wrażenie.

Król bawi obecnie w pałacu Sandringham w hrabstwie Norfolk. Doktorzy przybocznicy lord Dawson of Penn i sir Frederic Williams wczoraj późnym wieczorem zmuszeni byli zastosować tlen, by ułatwić oddychanie chorego. Lord Dawson i dr. sir Stanley Kewett spędzili noc w pałacu w Sandringham.

Wczoraj wieczorem lekarze, czuwający nad królem, wydali następujący biuletyn:

„Bronchit, na który cierpi król, nie przedstawia niebezpieczeństwa, ale wystąpiły oznaki osłabienia serca, co wzbudza pewne zaniepokojenie.”

„Daily Telegraph”, podając wiadomość o chorobie króla, zaznacza, iż zastosowanie tlenu podczas bronchitu stanowi tylko ostrożności i ma na celu przewyciężenie trudności oddychania, które występują dosyć często w szczególności u chorych w podeszłym wieku.

O godz. pierwszej w nocy król spał spokojnie. Ks. Walji przybył do Sandringham wczoraj po południu. Jest tam również ks. Jorku.

Londyn. (PAT.) Do pałacu w Sandringham wezwano sir Maurice Cassidy, słynnego specjalistę od chorób serca.

O godz. 7.45 wydano biuletyn, iż w stanie zdrowia króla nie zaszła żadna zmiana.

Londyn. (PAT.) Dziś stało się wiadomym, że zażębie króla Jerzego przedstawia się poważniej niż początkowo przypuszczano. Król nabawił się kataralnego bronchitu, wskutek czego oddychanie sprawia mu pewne trudności. W związku z tem pojawiły się niepokojące objawy osłabienia serca.

Przemówienie Goebbelsa

Berlin. (PAT.) Na zebraniu przywódców narodowo-socjalistycznych okręgu berlińskiego min. Goebbels wygłosił dłuższe przemówienie, w którym powiedział m. in., że rewolucja narodowo-socjalistyczna nie skończyła się. Proces wielkiej przemiany odbywa się w dalszym ciągu i będzie trwał jeszcze kilka dziesiątków lat.

Mówiąc o trudnościach gospodarczych, Goebbels wyjaśnił, że wzrost bezrobocia spowodował brak surowców i pora zimowa, przyczem traktaty handlowe, zawarte z innymi państwami, nie zaczęły jeszcze działać. Spodziewa się jednak, iż w lutym lub w początkach marca wszystko zostanie pokonane. Przyczyna trudności leży w tem, że dewizy zagraniczne zużyto na cele polityki narodowej, wobec czego trzeba było oszczędzać na innych wydatkach, a wiadomo, że Niemcy nie mają kolonii i surowców, wobec czego muszą walczyć z przeszkodami, tembardziej, że rząd narodowo-socjalistyczny nie zaciąga żadnych pożyczek zagranicznych.

Podkreślając zasługi rządu narodowo-socjalistycznego, Goebbels wskazał na odzyskanie przez Niemcy swobody w dziedzinie zbrojeń, na zawarcie układu morskiego z W. Brytanią, co jeszcze przed rokiem przez każdego polityka uważane było za utopję. Zbrojna siła Rzeszy służy nie tylko Niemcom — lecz również i reszcie świata.

Co się tyczy zatargu włosko-abisyńskiego, to Niemcy pozostają całkowicie neutralne. Należy podkreślić, że już sama istota wojny wskazuje, jak wiele zagadnień polityka międzynarodowa ma do rozwiązania.

Wielkie nadużycie

Paryż. (Tel. wł.) W Ljonie aresztowani zostali dwaj dyrektorzy towarzystwa oszczędności „Lyonnaise Capitalisation”, którzy przetrwonili rzekomo trzecią część kapitału zakładowego, wynoszącego 300 milionów franków.

Poszkodowanych zostało 200 tysięcy okolicznych chłopów i drobnych mieszczan, którzy złożyli swe oszczędności w banku, administrowanym przez niesumiennej dyrektora.

Ponieważ król liczy siedemdziesiąt lat, a ciężka choroba z przed 6 lat pozostawiła ślady, nawet najmniejsza dolegliwość budzi poważne obawy. Obecnie wydają się one specjalnie uzasadnione. Wskazuje na to zawo-

zwanie wczoraj do łóżka chorego następcy tronu ks. Walji.

Sandringham, pałac w hrabstwie Norfolk na północno-wschodnim wybrzeżu Anglii, jest ulubioną rezydencją króla Jerzego.

Min. Eden o polityce międzynarodowej

Londyn. (PAT.) Min. Eden wygłosił w swym okręgu wyborczym w Leamington przemówienie.

KONIECZNOŚĆ POŚWIECEN

Bezpieczeństwo zbiorowe — oświadczył mówca — nie da się łatwo osiągnąć. Wymaga ono bezustannych wysiłków i poświęceń ze strony wszystkich, którzy będą współpracować. Im bardziej będziemy gotowi do wysiłków i do poświęceń, w tym większym stopniu będą co do tego również gotowe i inne narody. Chwiejność angielskiej polityki zagranicznej miewała od czasu do czasu w historii tragiczne następstwa. Stałość obecnej polityki brytyjskiej będzie decydująca dla sprawy pokoju.

NIEZBEDNA SOLIDARNOŚĆ

Należy oceniać położenie wszechstronnie, nie tracąc z oczu zasadniczych punktów. Po pierwsze nie można pozwolić na to, by napaść zakończyła się powodzeniem. Dalej członkowie Ligi Narodów, działając razem powinni być tak silni i zjednoczeni, by mogli dowieść wszelkiemu napastnikowi zarówno obecnie jak i w przyszłości, że rokowania pokojowe, a nie gwałt są najlepszym sposobem załatwienia niezadowolenia i również jedynym sposobem, który może doprowadzić do pomyślnego zakończenia. Należy wreszcie wystąpić w Genewie w ten sposób, by być pewnym, że inne narody poprą W. Brytanię nie tylko słowami ale i czynami.

SILA I GIĘTKOŚĆ

Jeżeli system pokoju zbiorowego ma być skuteczny, musi posiadać

dwie cechy: siłę i giętkość. Siłę, aby napaść mogła być skutecznie udaremniona i prężność, aby mogły być usunięte niektóre przyczyny wojny przez popieranie w odpowiedniej chwili w drodze układu koniecznych zmian.

SYSTEM ZBIOROWEGO BEZPIECZEŃSTWA

Moc systemu zbiorowego musi zależeć od stopnia, w jakim wszyscy członkowie Ligi Narodów będą gotowi do odegrania swej roli. Nie mogłoby być mowy o systemie zbiorowym, gdyby wszystkie ciężary miały spaść na jeden lub dwa kraje. System pokoju zbiorowego jest również jedyną drogą, mogącą obecnie doprowadzić do rozbrojenia.

POLITYKA BRYTYJSKA

Byłoby błędem przypuszczenie, iż rząd lub naród brytyjski są zwolennikami polityki, wymierzonej przeciwko jakimukolwiek państwu, ale w charakterze członka Ligi Narodów Anglia jest zmuszona przeciwstawić się wszelkiemu pogwałceniu paktu, który podpisała. Będziemy zawsze stali po stronie systemu zbiorowego przeciwko jakimukolwiek rządowi lub narodowi, który powracając do polityki siły próbowałby naruszyć pokój.

POD ZNAKIEM POKOJU

Naród brytyjski niczego nie pragnie tak gorąco jak pokoju i współpracy z wszystkimi członkami Ligi. Jeżeli świat ma załatwiać swe spory w drodze pokojowej będzie musiał być ustalony jakiś system zbiorowy.

Wynik pobytu Schuschnigga w Pradze

Praga. (PAT.) Wieczorem ogłoszono komunikat oficjalny, stwierdzający, iż kanclerz Schuschnigg i premier Hodza omówili szereg spraw, interesujących oba kraje, a przede wszystkim zagadnienia gospodarcze.

Zgodnie stwierdzono znaczenie traktatu handlowego, który ma być wkrótce zawarty, oraz przedłużenie, a nawet rozszerzenie traktatu o arbitrażu, wygasającego 1 maja b. r. Kanclerz

Schuschnigg podczas przyjęcia u prezydenta Benesa miał również sposobność omówić zagadnienia, interesujące oba kraje.

Premier Hodza wydał na cześć kanclerza Schuschnigga obiad, w którym wzięli udział członkowie rządu i wyżsi urzędnicy min. spraw zagranicznych. Kanclerz Schuschnigg wyjechał do Wiednia o godz. 23.

Jak znaleziono zaginionych lotników

Londyn. (PAT.) Min. kolonii ogłasza depeszę komendanta statku „Discovery 2”.

Po przybyciu do zatoki Wielorybiej na lodowcu przedmurzu Rossa (na Antarktydzie t. j. lądzie pod Biegunem Południowym) załoga zauważyła namiot pomarańczowego koloru wzniesiony na lodowcu. Z parowca wypuszczono raketę, ale nie otrzymano odpowiedzi.

Wysłano samolot, który dotarł do znajdującego się w odległości 5 mil byłego obozowiska Byrda noszącego

nazwę Little America. Tam zauważono Kenyona, towarzysza wyprawy Ellswortha i zrzucano mu na spadochronie żywność oraz listy. Kenyon udał się wówczas na spotkanie drużyny ratunkowej.

Opowiadał, że uratowani lotnicy amerykańscy będąc w odległości 20 mil angielskich od Little America stwardził brak benzyny. Wobec tego dojechali do dawnego obozowiska Byrda na sankach. Kenyon i Ellsworth są zdrowi.

Znów katastrofalna powódź w Chinach

Londyn. (Tel. wł.) Alarmujące wiadomości prasy chińskiej mówią o nowych katastrofalnych wylewach rzek, które ogromnie zaostrzyły położenie w północnej części kraju.

Szczególnie rwący prąd rzeki Hoangho poczynił niebawem spustoszenie. Wiele tam zostało przerwanych. Powódź opanowała tysiące kilometrów, pociągając za sobą liczne ofiary oraz niszcząc cały dobytek i tak już zubożałej z powodu ostatnich wylewów ludności.

Na granicy prowincji Honan i Hópei położenie jest tak groźne, że przybiera katastrofalny charakter. Obawiają się, że pomoc nadejdzie zapóźno, gdyż woda wskutek zerwania okolicznych tam przybiera gwałtownie. 500 wsi jest już zalanych. Tysiące ludzi znalazło śmierć w szalejących nurtach. Nędra powiększa się z powodu nagłej fali mrozów, które dochodzą do 27 stopni.

Spalenie pism żydowskich

Leszno. (Tel. wł.) Ubiegłej nocy u sprzedawcy gazet na rynku wykupili nieznani osobnicy wszystkie „Expressy”, poczem ułożyli je na stosie przed Komunalną Kasą Oszczędności i podpaliłi. Sprzedawcę wezwano do nieprzewodzenia pism żydowskich pod rygorem bojkotu. (lh)

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.25 1/2 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.27 zł.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 1. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

W pożyczkach państwowych nie doszło do notowania.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4 1/2% listy zast. złote w złocie po 39,—, natomiast obracano 4 1/2% złotowe listy zast. serji L. po 38,50 oraz 4% listy zast. konwert. po 35,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 96,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4 1/2% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 1/2% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 39,— 0.

4 1/2% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 38,50 +

4% listy zast. konwert. ostepm. P. Z. K. 35,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 96,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 18. 1. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:

1) żyto	715 g/l.
2) pszenica	756 g/l.
3) owies	420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspob. spokojne)	12,25—12,50
Pszenica (Uspob. spokojne)	17,50—17,75
Jęczmień browarowy	14,25—15,25
Uspobienie spokojne	
Jęczmień 700—725 g/l.	13,75—14,25
Jęczmień 670—680 g/l.	13,25—13,50
Uspobienie spokojne	
Owies 450—470 g/l.	14,00—14,25
Owies standartowy	13,75
Uspobienie spokojne	

Maka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	19,00—19,25
żytnia gat. I 0-45% wł. w.	18,50—19,00
żytnia gat. I 0-55% wł. w.	17,75—18,50
żytnia gat. II 45-55% wł. w.	14,50—15,50
Uspobienie spokojne	
pszena gat. IA 0-20% wł. w.	29,75—31,50
pszena kat. IB 0-45% wł. w.	29,00—29,50
pszena gat. IC 0-55% wł. w.	28,00—28,50
pszena gat. ID 0-60% wł. w.	27,50—28,00
pszena gat. IE 0-65% wł. w.	26,50—27,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	26,00—26,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	25,50—26,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	23,00—23,50
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	21,00—21,50
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w.	19,50—20,00
Uspobienie spokojne	

Otręby żytnie stand.	9,75—10,25
Otręby pszen. grube stand.	11,00—11,50
Otręby pszenne średnie st.	10,00—10,75
Otręby jęczmienne	9,75—11,00
Rzepak zimowy	41,00—42,00
Rzepak zimowy	40,00—41,00
Siemię lniane	36,00—38,00
Gorczyca	37,00—39,00
Wyka latoowa	22,00—24,00
Feluszka	24,00—27,00
Groch Viktorja	24,00—29,00
Groch Folgera	22,00—24,00
Łubin niebieski	9,50—10,00
Łubin żółty	11,00—11,50
Seradela	22,00—25,00
Mak niebieski	60,00—66,00
Koniczyna czerw. surowa	100,00—110,00
Konicz. czerw. 95-97% czyst.	120,00—130,00
Koniczyna biała	75,00—110,00
Koniczyna szwedzka	170,00—195,00
Koniczyna żółta odluszczone	65,00—75,00
Przełot	75,00—90,00
Makuch lnian. w taflach	16,50—16,75
Makuch rzepakowy w tafl.	13,75—14,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	18,50—19,00
Srut Soja	21,00—22,00
Słoma pszena luzem	2,20—2,45
„ pszena prasowana	2,70—2,95
„ żytnia luzem	2,50—2,75
„ żytnia prasowana	3,00—3,25
„ owsiana luzem	2,75—3,00
„ owsiana prasowana	3,25—3,50
„ jęczmienna luzem	2,20—2,45
„ jęczmienna prasow.	2,70—2,95
Siano zwykłe luzem	5,75—6,25
„ zwykłe prasowane	6,25—6,75
„ nadnoteckie luzem	6,50—7,00
„ nadnoteckie pras	7,50—8,00
Ogólne usposobienie spokojne.	

Ogólny obrót: 3547,5 tonn, w tem żyta 1281 tonn, pszenicy 730 tonn, jęczmienia 575 tonn, owsa 125 tonn.

„Strzępy meldunków“

Przybywa nam obecnie, dla lepszej znajomości trwającego jeszcze w znacznej mierze okresu ostatnich lat dziesięciu naszego życia państwowego, spory zbiorek wiadomości. Jest nim książka gen. Sławoj Składkowskiego p. t. „Strzępy meldunków“, Warszawa, Inst. Bad. Najnow. Hist. Polsk., 1933, stron 573. Zawiera ona wyłącznie zwięzłe opisy około 100-tu zetknięć się gen. Sławoj Składkowskiego, który od r. 1926 był stałe w rządzie, do połowy r. 1931, przeważnie jako minister spraw wewnętrznych, a następnie jako wiceminister spraw wojskowych, z śp. Józefem Piłsudskim, którego wypowiedzenia się podane są zawsze mniej więcej dosłownie. Jest to więc bogaty zasób nieznanych szczegółów, uzupełniających obraz nowymi rysami lub dodatkowymi oświetleniami.

Powstanie tego zbioru objaśnia gen. Sławoj Składkowski we wstępie w zwięzłych również słowach:

„Dużo rzeczy, mówionych przez Komendanta, oddać nie potrafię, mimo, że zapisywałem je dosłownie w czasie meldowania się. Dużo rzeczy pisać jeszcze nie wolno, stanowią tajemnicę państwa. W Polsce niepodległej widziałem Marszałka Józefa Piłsudskiego przeszło 150 razy. Spałem wszystko, tak jak było, by nie poszło w niepamięć...“

Nie jest to zatem jeszcze zbiór całkowity, gdyż gen. Składkowski zachował w tajemnicy to, na co jeszcze nie czas. Ogłosił zaś to, co mógł już podać do wiadomości ogółu. W każdym razie nie mało i z pewnością bezpośredniości w stopniu niezwykłym.

Dla przykładu, w jaki sposób zbiór ten powstał i jak jest podany, oto kilka kolejnych wiadomości od końca maja do początku września 1930.

Zapowiedź, już w maju 1930, przyspieszonych wyborów sejmowych i senach (str. 193):

„Dnia 26 maja 1930 roku wezwany zostałem do Belwederu na godzinę szóstą wieczorem. Gdy meldowałem się w narożnym gabinecie Komendanta, gasły w nim ostatnie promienie światła dziennego, chociaż słońce złoćło jeszcze wierzchołki drzew parku Belwederskiego. Pan Marszałek siedział w fotelu, przy oszklonych drzwiach, prowadzących na taras. Nie podając mi ręki, kazał usiąść przy stole półokrągłym i, bez żadnych wstępów, zaczął:

„Przechodźcie do ministerstwa spraw wewnętrznych. Sejm będzie rozwiązany i macie zrobić nowe wybory razem ze Sławkiem i Światalskim. Oświadczyli mi oni, że do wyborów jesteście im potrzebni, więc chwilowo wróćcie do spraw wewnętrznych. Ile czasu wam potrzeba, żeby zrobić wybory?“

„Milczałem, zmieszany i zaskoczony słowami Komendanta...“

Następnie zapowiedź, w pierwszej połowie sierpnia 1930, wystąpienia przeciw niektórym posłom (str. 205):

„Dwa przeszło miesiące byłem już ministrem spraw wewnętrznych, a Pan Marszałek zupełnie nie wzywał mnie do siebie. Dopiero 11 sierpnia 1930 roku, zostałem wezwany do Belwederu, gdzie Komendant kazał mi przygotować w najkrótszym czasie odpowiedź na szereg zajmujących Go pytań z zakresu życia politycznego Polski. Największy nacisk położył Pan Marszałek na toczące się dochodzenia w sprawie kongresu Centrolewu, odbytego w Krakowie w dniu 29 czerwca, którego uczestnicy występowali nie tylko przeciwko rządowi i Komendantowi, ale nawet przeciwko Prezydentowi Rzeczypospolitej. Stopień winy i obciążenia poszczególnych posłów Komendant objął ogólną nazwą „kondemnatek“ i kazał sobie możliwie szybko przygotować i szczegółowo zreferować owe „kondemnatek“ wszystkich posłów Centrolewu...“

Dalsze zapowiedzi i narady, szybko po sobie, w tej sprawie (str. 206):

„Następne meldunki w sprawie sytuacji politycznej miałem u Pana Marszałka bądź sam, bądź w obecności ministra Cara i pułkownika Becka. Przedmiotem ich były „kondemnatek“ posłów Centrolewu i zorganizowana akcja sabotażowa w Małopolsce wschod-

niej. Meldunki te odbyłem u Pana Marszałka: 19 sierpnia 1930 roku o godzinie siedemnastej i pół, w Belwederze; 21 sierpnia 1930 roku, o godzinie siedemnastej i pół w Inspektoriacie; 22 sierpnia, w obecności ministra Cara i pułkownika Becka, w Belwederze o godzinie piątej i pół popołudniu.

„W czasie tego ostatniego meldunku, Pan Marszałek zapowiedział nam, że za parę dni zamierza zostać premierem rządu, który będzie robił wybory. Po objęciu władzy zamiarem Komendanta jest, po rozwiązaniu Sejmu, aresztowanie szeregu byłych posłów z ich „kondemnatek“. W pewnej chwili Pan Marszałek zapytał, kto podpisze rozkaz aresztowania. Zapanowało milczenie, po którym zameldowałem: Melduję posłuszenie, że ja podpiszę, Panie Marszałku.

„No więc! — powiedział Komendant, jakby strofując mnie za zbyt długie namyślanie się...“

Po zmianie rządu 25 sierpnia 1930 i rozwiązaniu Sejmu 30 sierpnia 1930 dalsza wiadomość (str. 223):

„Byłem dzisiaj, 1 września 1930 roku z meldunkiem u Komendanta, w czasie którego którego otrzymałem następujące instrukcje i rozkazy:

„Pan Marszałek daje swe nazwi-

sko na pierwszym miejscu listy państwowej Bloku Bezpartyjnego.

2) Pan Marszałek akceptuje odebranie pozwolenia na broń byłym posłom.

3) Na przedstawionej przezemnie liście posłów z „kondemnatek“ Pan Marszałek własnoręcznie, zielonym ołówkiem, zaznacza, kto ma być aresztowany i zamknięty w Brześciu...“

Wreszcie oświadczenie na posiedzeniu Rady Ministrów, po nocy aresztowań, dnia 10 września 1930 (str. 228):

„...Druga rzecz, proszę panów, jest to, że na szczęście, panowie prokuratorzy zastosowali ściganie byłych posłów. Co do mnie, to też przygotowałem część tej pracy, bo chcę, by byli karani. Nie mogę znieść, by taka banda byłych posłów była niekaralna i psuła moralność Polski...“

W ten sposób niejedna sprawa przedstawiona jest w swym rozwoju i kolejności, a te — strzępy składają się na obraz w niejednym rysie dokładniejszy, niż dotychczasowy.

Związek książki z życiem ostatniej doby u nas jest tak świeży, że nawet bliższe jej omawianie jest poniekąd zbyt czułe, a poniekąd przedwczesne.

STANISŁAW STROŃSKI.

O zbiorowy wysiłek

Poniższe uwagi piszemy pod wrażeniem ostatniego zebrania miesięcznego Stowarzyszenia Kupców Chrześcijań, największej ogólnokupieckiej organizacji m. Poznania. Sprawozdanie z tego zebrania zamieściliśmy w ostatnim wydaniu głównym naszego pisma.

Z pełnym zadowoleniem możemy podkreślić, iż zorganizowane kupiectwo poznańskie stanęło już zupełnie zdecydowanie w jednym, zgodnym szeregu z ogromną większością patriotycznego społeczeństwa wielkopolskiego na froncie zwalczania niebezpieczeństwa żydowskiego i wysiłków nad odżywieniem życia gospodarczego Polski.

W przeciwieństwie do pewnych jednostek, działających na gruncie Związku Towarzystw Kupieckich, które bagatelizowały niebezpieczeństwo żydowskie i usypiały tem samem czujność społeczeństwa, a przede wszystkim samego kupiectwa na tym punkcie, z łona szerszych sfer kupieckich wyszła inicjatywa do energiczniejszego i systematyczniejszego zajęcia się zagadnieniem żydowskim.

Nie bez wpływu na ten zdrowy ruch była działalność prasy i organizacji narodowych, która przeorała umysły znacznej części społeczeństwa, która apelowała do sumienia narodowego i nawoływała ustawicznie do organizowania wszechstronnej akcji w celu wymazania Żydów z oblicza kulturalnego, moralnego i gospodarczego Polski.

Jeżeli dzisiaj spostrzegamy, jak ziarno przez nas rzucone wschodzi i rozkrzewia się coraz bujniej na jednym z najważniejszych odcinków, bo decydujących w dużej mierze o uzdrowieniu naszego życia gospodarczego, ogarnia nas zadowolenie, wynikające z dobrze spełnionego obowiązku. Pisząc te słowa przypominam sobie rozmowę, prowadzoną kilka lat temu z osobistością kierowniczą w ruchu organizacyjnym kupiectwa wielkopolskiego, osobistością polityczną zaangażowaną po stronie „sanacji“ — na temat akcji antyżydowskiej. Z ust tej osobistości padł pod adresem obozu narodowego zarzut, że jego antysemityzm to „konik polityczny“, na którym zamierza zdobyć władzę w kraju. Innymi słowy: akcja antyżydowska — to tylko środek do celu.

Takimi pojęciami operuje się po-

tamtej stronie, by tylko przeciwstawić się naporowi żywiołowej idei, niesionej przez obóz narodowy, a zmierzających do nadania naszemu państwu zgoła innego oblicza, niż je ma dzisiaj. Zaciętrzewione politycznie jednostki wolą się wysługiwać Żydom, niż dopuścić do zwycięstwa programu, który narodowi polskiemu przyniesie wyzwolenie.

Rzeczywistość wykazuje jednak, że wszystkie te wysiłki są bezowocne. Idea narodowa przenika coraz gruntowniej do serc i umysłów społeczeństwa i dawnych Szawłów przemienia w Pawłów.

Jeżeli jednak nie możemy powstrzymać się od wyrażenia żywego zadowolenia z powodu coraz powszechniejszego zrozumienia narodowego programu gospodarczego, nie mniej przestrzec musimy, iż droga do jego urzeczywistnienia jest jeszcze daleka.

Byłoby źle, gdybyśmy sobie nie zdawali sprawy z trudności, jakie czekają nas na tej drodze. Jeszcze gorzej byłoby, gdybyśmy bezzadanie opuścili ręce.

Zażydzenie naszego życia gospodarczego jest tak wielkie, że program naprawy w tej dziedzinie musi być realizowany nieustannym wysiłkiem, obliczonym na lata całe.

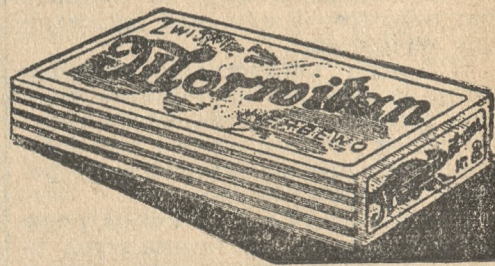
Zadania kupiectwa w tej dziedzinie są wielkie; ale o ostatecznym zwycięstwie zadecyduje zbiorowy wysiłek całego społeczeństwa. Jeżeli zdołamy tak uświadomić szerokie koła konsumentów, zwłaszcza zaś kobiety i młodzież, iż kupowanie u Żydów uznane będzie przez opinię za grzech narodowy, — jeżeli kupiectwo polskie popierać będzie wyłącznie polskie placówki przemysłowe, a w tych dziedzinach, gdzie brak jest polskich placówek, przyczyni się do ich powstania, jeżeli nasza administracja państwowa, a zwłaszcza wojskowa pod wpływem zdrowej opinii publicznej zamówienia swe będzie skutecznie tylko w firmach polskich, wtedy z tej powszechnej solidarności wyrosną nowe zręby istotnie polskiego życia gospodarczego.

Pokolenie nasze ma do spełnienia misję historyczną: musi naprawić błędy przeszłości dalekiej i bliskiej. Musi wywalczyć narodowi polskiemu prawdziwą niezależność wewnętrzną w państwie naszym. Musi stworzyć państwo narodowe.

100
SZTUK
ZWIJEK (Gilz)

Normitan

Stanisława
Woloszyńskiego
to najwyższego
gatunku wyrób
jakościowy.

Pg 2 305-70,10

UWAGI

Jeszcze raz rozhuśtały się fale niezdrowej sensacji i ciekawości w Ameryce, gdy zbliżał się termin stracenia Hauptmanna. Jeszcze raz próbowała intryga podziemnych mocy powstrzymać wyrok trybunału, licząc na to, że wspomnienie haniebnego wprowadzenia i zamordowania synka Lindbergha dostatecznie wyblakło wśród współobywateli, aby spowodować inne nastroje.

Udało się ponownie! Jeszcze raz najwyższy sąd związkowy będzie się zajmował winą Hauptmanna. Widmo elektrycznego krzesła oddaliło się ponownie — conajmniej na dni trzydzieści, może nawet na trzy miesiące.

Kiedy sprawa Hauptmanna targnęła ponownie nerwami pewnych kół amerykańskich, miał zdala od Ameryki miejsce inny prawie równie ponury fakt. W porcie w Liverpoolu stanął na gruncie europejskim Lindbergh, bohater przestworzy, trzymając w objęciach swego drugiego syna, — starogany, zniszczony, nieomal wygnany z swej ojczyzny amerykańskiej natręctwem i bezlitosną ciekawością swoich współobywateli.

„Przybyłem do Europy, by mieć nareszcie spokój“ — były jego słowa, rzucone któremuś z dziennikarzy w porcie. „Nie pytajcie o nic, zostawcie w spokoju, a najlepiej będzie, jeśli zapomnicie o moim istnieniu i moim nazwisku“.

Gorzkie słowa człowieka, którego fetowały Europa i Ameryka, darzyły honorami, biły dlań medale.

„Kocham Francję i pragnąłbym wypocząć pod jej jasnym niebem“. Na tem skończył „wygnanie“ Lindbergh swój wywiad, usuwając się dobrowolnie w cień zapomnienia.

Rozgłos, chwala, zaszczyty stały się dlań nieprzyjaciółmi.

KRÓLEWSKI WNUK

Książę Edward, synek księcia i księżniczki Kentu, zdziwionymi oczkami ogląda przez szybę samochodu ulicę Londynu.

Ważą się losy rządu Laval'a

Po uchwałach komitetu wykonawczego radykałów socjalnych — Za Herriotem ustąpią prawdopodobnie jego koledzy partyjni — Głosy prasy

Paryż. (PAT.) Odbiło się posiedzenie senatorów, należących do partii radykalnej przy udziale m. in. Chautemps, Alberta Sarraut, Steega, Queille. Postanowiono wywrzeć nacisk na Herriota celem skłonienia go do ponownego wystawienia kandydatury na stanowisko prezesa stronnictwa.

Późnym wieczorem min. pracy Frossard oraz min. poczt Mandel odbyli naradę z premierem. W kołach politycznych rozeszły się pogłoski, iż zawiadomić oni mieli Laval'a również o swoim zamiarze złożenia dymisji. Obaj ministrowie odmówili jakichkolwiek wyjaśnień.

W kołach politycznych wyrażają opinię, iż pomimo naprężonego położenia sprawa dymisji ministrów radykalnych, w związku z tem i losy gabinetu zadecydują się ostatecznie po powrocie Laval'a z Genewy.

Paryż. (PAT.) Cała uwaga prasy zogniskowała się na wczorajszych uchwałach komitetu wykonawczego stronnictwa radykałów socjalnych.

„Le Matin” pisze: „Los gabinetu ciągle jeszcze znajduje się w rękach komitetu wykonawczego partii radykałów socjalnych, ponieważ w gabinecie znajdują się poza Herriotem również inni ministrowie, należący do tego stronnictwa, którzy będą musieli zastosować się do postanowień komitetu.” Pismo wyraża nadzieję, że w przededniu wyborów komitet wykonawczy nie będzie chciał wziąć na siebie odpowiedzialności za wywołanie przesilenia.

„Petit Journal” również ufa, iż rozątek zwycięży. Gdyby jednakże wbrew oczekiwaniom komitet postanowił, iż ministrowie, należący do stronnictwa radykałów socjalnych, mają się wycofać, pewnem jest, że Frossard i Lafont, ministrowie pracy i zdrowia, podadzą się do dymisji. Kryzys byłby otwarty i nie można byłoby liczyć na to, iż Laval go rozwiąże. W podobnym wypadku zalecał niewątpliwie utworzenie jednolitego gabinetu radykalnego. Taka możliwość nie uśmiecha się jednak radykałom.

„Echo de Paris” przewiduje, iż dymisja Herriota pociągnie za sobą ustąpienie i pozostałych ministrów.

„Populaire” uważa, iż gabinet Laval'a, jako rząd rozejmu, już nie istnieje. Nawet gdyby Herriot ustąpił tylko sam i gdyby Laval pozostał, nie mogłoby być mowy o rządzie rozejmu. Byłby to rząd bloku narodowego, rząd reakcji. Według dziennika kryzys ministerjalny właściwie już się rozpoczął.

Strajk studentów w Paryżu

Paryż. (PAT.) Wczoraj na wszystkich wydziałach rozpoczął się strajk studentów. Część słuchaczy przybyła na wykłady, odbywające się pod ochroną policji, która obsadziła wejścia. — Zgromadzenia studentów rozpraszano jedynie w wypadku, gdy stawały się zbyt liczne i utrudniały ruch uliczny. W Quartier Latin dało się wyczuć pewne podniecenie. Naogół nie zanotowano żadnego poważniejszego wydarzenia.

Wiadomości

Donoszą z Kolonii, iż sąd skazał znowu pewnego wikarego za krytykowanie znów bony prasy niemieckiej i książki pt. „Mit XX wieku” na trzy miesiące więzienia.

Sledztwo w sprawie niedoszłego spisku w Estonji doprowadziło do wyjaśnienia nowych szczegółów przygotowywanego zamachu, w związku z czem dokonano szeregu aresztowań. Ogółem przebywa obecnie w więzieniu około 200 osób. Sprawa spiskowców przekazana ma być sądowi wojennemu.

W Lublanie przed gmachem banatu doszło do krwawego starcia. Przybyła delegacja bezrobotnych, aby przedłożyć banatowi memoriał w sprawie ulżenia ich doli. Przy wejściu do gmachu doszło do ostrej wymiany słów między dwoma urzędującymi żandarmami i kilku delegatami. W pewnej chwili jeden z bezrobotnych, znany komunistą, wyciągnął rewolwer i strzelił do obu żandarmów, zabijając jednego, a raniąc ciężko drugiego.

„L'Oeuvre” podaje oświadczenie Daladiera, który twierdzi, iż gotów jest z radością w każdej chwili ustąpić, jeżeli Herriot zgodzi się powrócić na stanowisko przywódcy stronnictwa radykałów.

Pierwszy występ abisyńskich lotników

Łondyn. (Tel. wł.) Według doniesień z Adis Abeby, władze abisyńskie po raz pierwszy od chwili wybuchu wojny zdecydowały się na przeprowadzenie propagandy przy pomocy ulotek, na obszarach zajętych przez Włochów.

W ostatnich trzech dniach lotnicy abisyńscy rozrzućli kilkanaście centarów ulotek na białym, czerwonym i żółtym papierze. Ulotki zaopatrzone są w podobiznę Matki Boskiej.

Władze abisyńskie stwierdzają, że

Włosi od chwili pokoju w roku 1896 usiłują zbuntować ludność, uzbroić ją i pchnąć przeciw rządowi abisyńskiemu. Już ojciec zdrajcy Gugsy otrzymał przyrzeczenia od Włoch i miał walczyć przeciw rządowi. Poparcie udzielone przez Anglię przy wstępowaniu do Ligi Narodów miało na celu zjednanie Abisynji. Ludność w zajętych prowincjach nie posiada tej wolności, jaką posiada ludność znajdująca się pod władzą Adis Abeby.

Protest rządu włoskiego

Rzym. (Tel. wł.) W piątek sekretarz stanu Suvich wręczył posłowi szwedzkiemu notę, w której rząd włoski w kategorięczny sposób odrzuca odpowiedzialność za zbombardowanie ambulansu szwedzkiego na froncie abisyńskim pod Doło. Pos. Sjoeborg zapewnił, że rząd szwedzki ponownie rozpatrzy sprawę.

Nawiązując do tego faktu urzędowe

koła włoskie podkreślają, że zdaniem Rzymu winowajców zbombardowania ambulansu szwedzkiego nie należy szukać po stronie włoskiej. Wspomniane koła podkreślają, iż każdy, udający się do kraju objętego działaniami wojennymi bez względu na wzniosły chociażby cel, musi być przygotowany na wszystko.

od 35 lat w służbie dziecka
a z każdym rokiem doskonalszy **Puderm Bebe Szofmanu**

nr 4541

Uchwały Rady Ministrów

Warszawa. (PAT.) Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem premiera posiedzenie Rady Ministrów.

Uchwalono projekt ustawy o służbie w samorządzie terytorjalnym, oraz związany z nim organicznie projekt ustawy o odpowiedzialności członków organów zarządzających i pracowników w samorządzie terytorjalnym. Oba projekty są uzupełnieniem reformy, której punktem wyjścia była ustawa samorządowa z 23 marca 1923 r.

Wspomniany projekt zmierza do jednolitego uregulowania we wszystkich związkach samorządowych: 1) charakteru prawnego stosunku służbowego; 2) zawiązania i rozwiązania stosunku służbowego, oraz 3) obowiązków praw pracowniczych.

Projekt ustawy o odpowiedzialności pracowników w samorządzie terytorjalnym reguluje nie tylko zasady tej odpowiedzialności, lecz załatwia ramowo podstawy postępowania dyscyplinarnego, zabezpiecza prawa członków organów zarządzających i funkcjonariuszów.

W dalszym ciągu uchwalono projekt ustawy o uposażeniach w samorządzie terytorjalnym. Naczelne przesłanki wyglądają następująco:

1) uregulowanie systemu uposażeń członków organów zarządzających i pracowników samorządowych przez uproszczenie, dostosowanie do stanu

faktycznego oraz przez zbliżenie tego systemu do zasad uposażenia funkcjonariuszów państwowych; 2) unormowanie pewnych szczegółów prawa uposażeniowego; 3) uzyskanie pewnych oszczędności w administracji samorządowej.

Dalej Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia w sprawie nadania statutu stowarzyszeniu „Polski Biały Krzyż”, uznając go za stowarzyszenie wyższej użyteczności, oraz w sprawie opłat stemplowych od spółek. To ostatnie rozporządzenie przedłuża o dwa lata okres trwania ulg w opłatach stemplowych od zawiązania, spółki oraz od podwyższenia jej kapitału, tudzież od wpłat na poczet udziałów w spółdzielniach. Wreszcie powzięto uchwały w sprawie powołania komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych, oraz w sprawie zmiany statutu organizacyjnego min. przemysłu i handlu.

Z sądownictwa

Warszawa. (Tel. wł.) W piątek ogłoszono urzędowo rozporządzenie ministra sprawiedliwości, ustalające 5 sędziów śledczych w okręgu sądu okręgowego w Poznaniu. Rozporządzenie to oznacza liczbę sędziów śledczych na 4 z siedzibą w Poznaniu, a jednego z siedzibą w Lesznie. (w.)

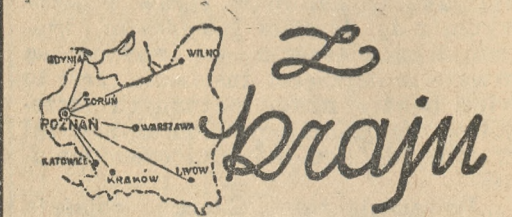
daktor „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” w Krakowie, p. Marjan Dąbrowski, oraz dwóch dyrektorów tego wydawnictwa. Jak bowiem straż graniczna stwierdziła, p. Marjan Dąbrowski oraz jego dyrektorzy sprowadzili z Wiednia ubrania i bieliznę męską ogólnej wartości około 20.000 zł.

„Po wykryciu tego przestępstwa urząd celny nałożył na p. Marjana Dąbrowskiego i jego dwóch dyrektorów grzywnę, którą natychmiast musieli zapłacić. Ponieważ dobrowolnie poddali się wymierzonej karze, nie został przeciwko nim wytoczony akt oskarżenia. Zrobili oni to, jak zresztą wielu innych, dlatego tylko, aby uniknąć publicznego skandalu.

„Ładny iluminator ludu, którego i krawcy popierają, zwłaszcza w Małopolsce, a on im się tak odplaca, że im chleb odbiera, wywozi pieniądze zagranicę, a w kraju brak waluty. Czy już krawcy w Krakowie nie umieją szyc ubrań dla pp. redaktorów?”

BOISZ SIĘ
GRYPY?
WŻYWAJ
ORYGINALNYCH
PASTILLES
VALDA
W sprzedaży w aptekach
i składach aptecznych

ng 4947

ŻYDOWSKIE AFERY PRZEMYTNICZE NA WIELKĄ SKALĘ

Straż graniczna rozesłała za pośrednictwem policji listy gończe w związku z wykryciem zorganizowanej szajki przemytników, trudniących się na wielką skalę przemycałami z Paryża do Polski wszelkiego rodzaju artykułów włókienniczych, konfekcji, galanterji i t. d. Kierownikiem całej afery był neutralizowany we Francji Żyd, Henryk Grynberg, znany w szerokich kołach muzycznych jako twórca kompozycji jazzbandowych pod pseudonimem Henri Vermont. Oprócz niego zawikłany jest jeszcze cały szereg osób w tę sprawę.

W Kutach, na pograniczu polsko-rumuńskim, straż graniczna na drodze wywiadu wpadła na trop szajki przemytniczej, trudniącej się na wielką skalę przemytem owoców z Rumunii. Na czele szajki stali dwaj Żydzi, bracia Josel i Leib Majerowie. Szajka ta naraziła skarb państwa na ogromne straty, ponieważ przemyt owoców był zorganizowany na wielką skalę, a wpływy i interesy szajki sięgały aż do Lwowa i Krakowa.

NAWRÓCENIE SIĘ B. DUCHOWNEGO SEKTY STAROKATOLICKIEJ

Przed kilku miesiącami za zgodą i przyzwoleniem J. E. ks. biskupa ordynariusza diecezji siedleckiej czyli podlaskiej w kościele parafialnym w Kamionie w obecności miejscowego proboszcza, ks. Władysława Witolda Lewickiego i dwóch świadków złożył wyznanie wiary i został przyjęty ponownie do Kościoła rzymskokatolickiego Czesław Szyszko, były duchowny sekty Kościoła starokatolickiego polskiego i b. proboszcz parafii tej sekty w Starej Wsi koło Tomaszowa Lubelskiego. P. Szyszko złożył na ręce J. E. ks. biskupa Przeździeckiego prośbę o przyjęcie z powrotem do Kościoła rzymskokatolickiego, w której przeprosza za dane zgorszenie.

CZTERECH SYNÓW KAPŁANÓW NIOSŁO TRUMNĘ SWEJ MATKI

W dniu 14 bm. odbyła się w Płocku eksportacja zwłok sp. Marii Malinowskiej do kościoła poreformackiego. Wzruszającym był widok, gdy trumnę ze zwłokami wzięli na swe ramiona i nieśli do kościoła czterej synowie zmarłej, kapłani. Kondukt żałobny w otoczeniu licznych duchowieństw prowadził J. E. ks. biskup Wetmański. Przemówienie żałobne w kościele wygłosił ks. kanonik Władysław Makowski. Mszę św. żałobną przy zwłokach przed wprowadzeniem na cmentarz odprawił J. E. ks. arcybiskup Nowowiejski. (PAT)

ZAKAZ NOSZENIA SWASTYKI W ŁODZI

Władze administracyjne zabroniły członkom partii narodowo-socjalistycznej w Łodzi noszenia oznak partyjnych. Ponieważ swastyka uznana jest za oficjalny herb obcego państwa, używanie jej między innymi mundurami zostało całkowicie zakazane. W związku z tem usunięto także szyld nad lokalem stronnictwa narodowo-socjalistycznego przy ul. Piotrkowskiej 169, gdzie była wymalowana znacznej wielkości swastyka.

STRASZNE ODKRYCIE

W Zduńskiej Woli natrafiono przy rozpoczynaniu prac budowlanych na rozkładające się zwłoki trzech chłopców. Badania wykazały, że są to zwłoki zaginionych przed kilku miesiącami dwóch 8-letnich Marka Skotnickiego i Jana Marciniaka, oraz 9-letniego Kazimierza Górskiego. Przypuszczano wówczas, że ich może porwali waleśujący się w okolicy cyganie i w tym kierunku rozpoczęto poszukiwanie. Obecne straszne odkrycie wywołało na miejscu wielkie poruszenie. Sledztwo w toku.

OTWARCIE ROZGŁOŚNI RADJOWEJ W SOSNOWCU

Przedwczoraj odbyło się w Sosnowcu otwarcie nowej rozgłośni radiowej, która narazie będzie czynna jako podstudjo rozgłośni katowickiej. Mieści się ona w lokalu elektrowni okręgowej w Sosnowcu i ma służyć przede wszystkim sprawom Zagłębia.

Polskie obroty zamorskie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Gdynia, 17 stycznia.

Są w tej chwili znane prowizoryczne dane statystyczne o polskich obrotach zamorskich z roku ubiegłego. Przez oba porty polskiego obszaru celnego, Gdynię i Gdańsk, przeszło w tym okresie około 12,6 milionów tonn towarów. Obroty Gdyni nieznacznie wzrosły; port gdański natomiast w porównaniu z rokiem 1934 utracił około 1,2 miliona tonn ładunków.

Czy to Gdynia odebrała ładunki Gdańskowi?

Trzeba stwierdzić, że spadek obrotów portu gdańskiego dotyczy tylko wywozu. W przywozie Gdańsk wykazuje daleko większy procentowy wzrost obrotów od Gdyni. Z tego wynika, że spadku obrotów portu gdańskiego nie można przypisywać polskim zarządzeniom, wydanym w czasie trwania głośnego konfliktu celnego polsko-gdańskiego. Zarządzenia te mogły spowodować tylko zmniejszenie się importu przez Gdańsk, zamiast czego widzimy zjawisko wprost odwrotne.

Mniejsze obroty portu gdańskiego przypisać trzeba innym okolicznościom. Niech wypowiedzenie sądu naszego w tej sprawie poprzedzi statystyka procentowego udziału obu portów w obrocie ogólnym polskiego handlu zagranicznego w ciągu ostatnich 6-ciu lat. Oto interesujące cyfry:

	Gdańsk	Gdynia
1929	32,25	10,03
1930	36,69	14,56
1931	37,45	23,48
1932	35,76	32,00
1933	32,88	27,06
1934	32,91	39,27

Wymowy tych cyfr nie przygluszają w Gdańsku żadnymi argumentami. Gdańsk nie ma znaczenia w przemianie kierunkowej polskiego handlu zagranicznego. Gdańszczanie nie zabiegali o to, aby takie znaczenie mieć nawet wówczas, kiedy port gdyński znajdował się w początkowym okresie swego rozwoju. Z przytoczonych cyfr wynika niezbicie, że Gdynia stała się tym wielkim czynnikiem, który przerzucił drogi polskiego handlu zagranicznego z łądu na morze. Tej roli, jaką odegrała już Gdynia, nie chciał spełnić Gdańsk, a miał wszelkie ku temu sposobności. Gdynia — jak wynika dalej z cyfr — wyrosła tam, że przyciągnęła do siebie nowe towary, niczego nie zabierając Gdańskowi.

Musi więc Gdańsk dziś rozpamiętywać błędy swojej polityki w latach ostatnich; ze strony polskiej niema „dyskryminacji” portu gdańskiego. Na to niema żadnych dowodów.

Spadek obrotów portu gdańskiego nie zwalnia nikogo od troski o dalszy rozwój Gdyni. Gdańsk w dalszym ciągu góruje nad Gdynią jako rynek frachtowy i dalej pamiętać trzeba, że w naszym narodowym porcie pracują gdańskie ekspozytury, które wiadomo gdzie odprowadzają swoje zyski.

Zeszlenczone obroty Gdyni, w porównaniu z latami poprzednimi, przedstawiają się następująco (w tonnach):

	przywóz	wywóz
1933	870 704	5 235 162
1934	991 545	6 200 368
1935	110 000	6 400 000

Ogólnie więc obroty portu gdyńskiego wzrosły nieznacznie. Na uwagę zasługuje fakt stałego zwiększania się

przywozu. W fakcie tym upatrywać należy oznakę realnego rozwoju Gdyni, dowodzi to, że ku naszemu portowi grawitują coraz różniejsze towary.

Chociaż Gdynia wysokością obrotów swoich nadal utrzymuje się na pierwszym miejscu wśród portów bałtyckich i rozwój jej jest niewątpliwym, — nie można popadać w zbyt optymizm i fałszywy entuzjazm, że już górujemy nad wszystkimi portami na Bałtyku. Zawsze jeszcze przez Gdynię przechodzi głównie węgiel. Wysokością obrotów innymi towarami, poza węglem, ustępuje nasz port innym na Bałtyku, nie mówiąc już o ruchu statków.

Obecnie już 74 procent całej naszej wymiany towarowej i zagranicą idzie

Przy dolegliwościach żołądkowych zgadze, braku apetytu, obstrukcji, ucisku w okolicach wątroby, złem samopoczuciu, drzeniu kończyn, senności, szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka - Józefa** działa szybko i ożywczo na osłabione trawienie.

Tg 110

Pojedynek juniorów

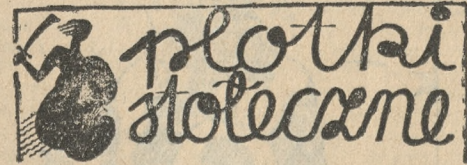
Cała Anglia oczekuje z wielkim zaciekawieniem wyniku walki wyborczej o mandat poselski do izby gmin z hrabstwa Ross i Cromarty. W okręgu tym odbywają się dodatkowe wybory. Z uwagi na nazwiska i charakter dwóch

RANDOLPH CHURCHILL

na barkach przyjaciół po meetingu w swoim okręgu wyborczym.

kandydatów, walczących o mandat, w angielskiej opinii, w której zawsze znaczący się zamiłowania sportowe tego narodu, patrzy się na tę konkurencję wyborczą, jak na pewnego rodzaju mecz.

16 stycznia.

W jednym z teatrów świetlnych wyświetlają fotomontaż „Burza nad światem”. Osobliwy film. Okazuje się, że podczas wielkiej wojny sztaby czyniły zdjęcia filmowe z rozmaitych dziedzin życia wojennego na lądzie, w powietrzu i na morzu. Nie były to filmy dla celów spektaklowych, lecz dla celów wojennych. Stanowiły do czasu tajemnicę wojenną. Istnienie ich było wtedy strzeżone pilnie. Dopiero teraz pozwolono je użytkować dla celów publicznych, śnać już nie stanowią zbyt wielkich atrakcyj dla innych, a technika wojenna posunęła się tak daleko, że zdjęcia, ilustrujące doświadczenia czasu wojny, nie przedstawiają wartości atrakcyjnej.

Czego tam niema w filmie? I panu-

drogą morską. Nie można zatem w obecnych warunkach spodziewać się wydatniejszego jeszcze zwiększenia się obrotów Gdyni. Czas przeto zabrać się do rzeczy najważniejszej: do wyciągania zysków z morza, do szukania sposobów na to, aby przez korzystanie z drogi morskiej możliwie najbardziej podnieść rentowność naszej wymiany towarowej i dalej trzeba pomyśleć, aby nam przypadały zyski z transportu morskiego.

Trzeba teraz w oparciu o Gdynię zacząć prowadzić odpowiednią politykę morską. W tym jednak względzie inicjatywy polskiej jeszcze nie widzimy. Dla przykładu wystarczy chociażby powiedzieć, że polska polityka gospodarcza mało interesuje się tem, czy wywozimy bezpośrednio do krajów spożywcza, czy też nasi eksporterzy są w rzeczywistości dostawcami dla eksporterów zagranicznych. Także i w wwozie zbyt często towar dostajemy nie od wytwórcy, lecz od kupca zagranicznego. Trzeba, aby w Gdyni powstała odpowiednia aparatura, która by baczyła, aby te zyski, dawane obcym za pośrednictwo, wzbogaciły nasze gospodarstwo narodowe. Te możliwości daje posiadanie dostępu do morza, trzeba je wyzyskać przez umiejętną politykę morską.

E. P.

Przeciwko bólowi
Aspirina, wyrabiana
teraz w Polsce. Znaczkę
„Bayer” w postaci krzyża
na opakowaniach i tabletkach
daje gwarancję czystości preparatu.

ASPIRINA

Do nabycia we wszystkich aptekach

Gena za 6 tabl. obecnie już
tylko zł 0,90, za 20 tabl. zł 2,25
ng 4946

minowała na rok obecny 6 miliardów rubli, a wydała 8 miliardów. Niemcy prelimitowały około 2 i pół milarda, a wydały?... A preliminarz Polski wynosił i wynosi tylko... 768 milionów zł. Ileż wysiłku, gotowości, poświęcenia musi wykazać naród w godzinie próby, żeby sprostać dwu innym sąsiadom?!

Rozprawy nad exposé min. Becka zawiodły oczekiwania, jeżeli ktokolwiek się po nich spodziewał zbytich osobliwości. Gdy się czytało przemówienia niektórych mówców, to mimochodem rodziło się pytanie: gdzie się ci mówcy nauczyli tak wiele mówić, żeby nic nie powiedzieć?

Ciągłe operowano ogólnikami i ustalano metody, wskazania, a systematycznie unikano rzeczy konkretnych i „delikatnych”. Gdzie pozostała kwestia zbrodni niemieckich? Jak bardzo ogólnikowo poruszano sprawę mniejszości polskiej w Niemczech, jakkolwiek orjentowano się, że tam już mamy cmentarzysko! Jak to omawiano ogólnie Gdańsk, jakkolwiek przyznawano, że ma się tam do czynienia z wyraźną niesubordynacją!

Zresztą najlepszy przykład dał tu sam minister. W toku debat dotknięto dwu kwestii interesujących: konieczności inicjatywy polskiej dyplomacji w kierunku podjęcia akcji kolonizacyjnej dla Żydów i poparcia ich emigracji z Polski, a także stosunku do akcji Kominternu. W obu tych kwestiach pułk. Beck nie powiedział ani słowa, chociaż szczegółowo omawiał inne zagadnienia, poruszone w dyskusji.

A propos wniosku żydowskiego.

Interpelacja o pogląd ministra na sprawę emigracji Żydów z Polski i uzyskania dla nich kolonii, słowem: interpelacja w sprawie realizacji programu sjonistycznego wywołała gwałtowną opozycję ze strony... Żydów.

Gdy się o tem wieść rozniosła po mieście, Żydzi gwałtownie poczęli oponować i oburzać się na regulowanie kwestii żydowskiej bez nich samych i wbrew ich woli. Jakżeż to? Minister polski i polski rząd mają poprzeć kolonizację Żydów z Polski? Jakiem prawem? Czy Żydzi chcą się z Polski usuwać? Kto ich o to zapytywał?

Zobaczmy, jakie gwałtowne larum podniosą w swojej prasie...

WARSZAWIANIN.

Żydzi organizują się

Warszawa. (Tel. wł.) Prasa żydowska donosi, że odbył się wczoraj zjazd prezesów wszystkich gmin żydowskich w woj. poznańskim i pomorskim, który uchwalił założenie związku gmin żydowskich wspomnianych województw.

Siedziba i biura związku mają się mieścić w Bydgoszczy. W ciągu miesiąca ma być zwołany zjazd wszystkich Żydów w b. zaborze pruskim dla zatwierdzenia opracowanego już statutu oraz dla wyboru władz związku. (w)

Kartel muzyczny

Warszawa. (Tel. wł.) Na zasadzie nowego prawa przemysłowego utworzono w Warszawie kartel przemysłu muzycznego.

Wskazują, że przemysł muzyczny w Polsce nie wytwarza artykułów pierwszej potrzeby, obliczony jest na stosunkowo nieliczną grupę nabywców, a zadaniem kartelu jest usunięcie współzawodnictwa poszczególnych fabryk krajowych oraz obronę ich przed przywozem instrumentów z zagranicy. (w)

z ZAKONNIKIEM PIGUŁKI REFORMACKIE

STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
USMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SĄŁOGODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZAJĄCYM
UŻYĆ 2-3 PIGUŁKI NA NOC.

nr 45734

STYCZEŃ 1938 ROKU:

W Europie znowu wojna

Tymczasem mieszkańcy globu ziemskiego emocjonują się wojną w Afryce. Pod palcami promieniami słońca, nieopodal równika, krzyżuje się błysk pierwotnej dzidy wojowników abisyńskich z fontanną błysków ognio- wych, które się włoskie ciężkie karabiny maszynowe lub ciężkie tanki.

W Europie jest jeszcze spokój; choć nie brak niepokoju. Zbrojenia 65 milionowego narodu nie wróżą nic dobrego. Nie po to wydaje się miljarde marek, aby cywile okłaskiwali najnowocześnie wyposażone oddziały odrodzonej armii niemieckiej podczas defilady. Czy szybko poznamy w Europie sprawność i siłę niemieckich wojsk?

W roku 1936? Chyba nie! Zbyt dużo wyników propagandowych obiecują sobie Niemcy hitlerowskie po olimpiadzie, aby śmiały się zakłócić szczytem oręża. Lecz potem?...

Przyszłość, to fantazja. Kiedyś „Przyszła Wojna” Wellsa wyprzedziła prawdziwą wojnę ludów z lat 1914 do 1918. Okazało się, że wyobraźnia pisarska była zbyt słabą na to, aby przewidzieć rozmiary i sposoby morderczego niszczenia wrogów. W ostatnich 20 latach wiedza uczyniła niebывale postępy na polu techniki wojennej i związanej z nią chemii.

Jak więc rozegra się wojna przyszłości? Fowler Wright kreśli obraz „The War of 1938” — „Wojna w roku 1938” w książce codopiero wydanej w Londynie. Angielska publiczność, która teraz więcej niż kiedykolwiek zajmuje się sprawą bezpieczeństwa Anglii, czyta tę książkę i żywo ją komentuje.

Początek germańskiego pochodu na podbój Europy — według Fowlera Wrighta — zaczyna się od błyskawicznego uderzenia na Czechosłowację...

„Jesteśmy w styczniu r. 1938. Niemcy zakończyły właśnie swoje gigantyczne zbrojenia.

W dniu 22 stycznia 1938 r. poseł niemiecki w Pradze wręcza rządowi czeskiemu ultimatum. Pod pretekstem zmyślonego spisku na życie swego kanclerza, Niemcy żądają wypędzenia z Czechosłowacji wszystkich agitatorów komunistycznych i wydania politycznych emigrantów. Równocześnie tajni agenci niemieccy otrzymują instrukcje, że na umówiony sygnał (wykonanie „Heleny” przez radio w Norymberdze) mają wysadzić w powietrze wszystkie schrony przeciwgazowe w Pradze.

Rząd czeski nie daje Niemcom zadowolającej odpowiedzi. Wobec tego pod wieczór setki samolotów bombowych z północy, wschodu i zachodu, lecą w kierunku Pragi.

W pobliżu stolicy przychodzi do bitwy powietrznej, lotnicy czescy niszczą kilka eskadr nieprzyjacielskich, lecz to nie wstrzymuje lotu pozostałych aparatów. W tej chwili odbiorniki radiowe przynoszą dźwięki Straussa z Norymbergi. Zaledwie przebrzmiały, Praga ogłuszona zostaje strasliwymi eksplozjami. Maszyny piekielne, starannie przygotowane od dwóch lat, niszczą sklepienia schronów, w których zgromadziła się cała ludność Pragi. — Ginę dziesiątki tysięcy ludzi. Równocześnie, mimo gęstego ostrzału baterij przeciwlotniczych, lotnicy niemieccy zarzucają miasto bombami zapalającymi. Jest noc. Całe dzielnice ulegają zniszczeniu.

Ta część książki ma wszelkie znamiona wiernego przeczcucia rzeczywistości, współdziałali tu bowiem z autorem fachowcy wojskowi.

Komendant niszczycielskiej floty, kapitan Dürer, usprawiedliwia w powieści swoje dzieło znaną teorią Hindenburga, że „wojna najkrótsza jest zaraz wojną najbardziej humanitarną”. Odpowiedzialność za wojnę ponosi Czechosłowacja, gdyż nie poddała się woli Niemiec.

Na drugi dzień rano, po zniszczeniu Pragi, rząd niemiecki ogłasza notę, w której powiada, że

„musiał z żalem zerwać stosunki dyplomatyczne z Czechosłowacją, przedsięwziął kroki, które zapewniają pokój i bezpieczeństwo Europy, oraz bezpieczeństwo i godność Rzeszy, i potwierdza swój głęboki szacunek dla wolności i nienaruszalności granic wszystkich krajów neutralnych i przyjacielskich.”

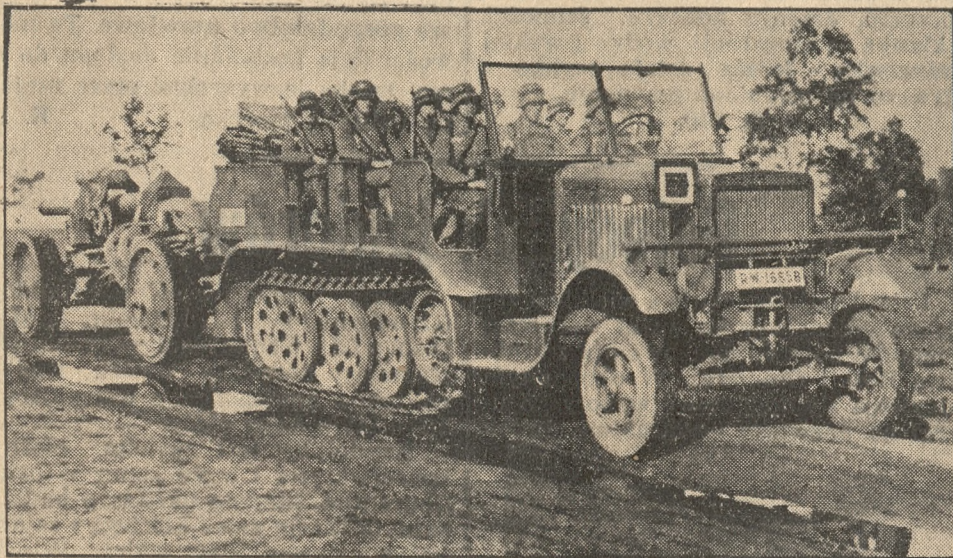
Tego samego dnia, w południe, pojawia się nowy komunikat berliński:

„Czechosłowacja przestała istnieć, wracając do cesarstwa niemieckiego ziemie Czech, Moraw i Słowacji po za wyjątkiem części, które przypadają Polsce i Węgrom. Dziś rano generał Vacek poddał się bez żadnych warunków gen. Hoffowi. Kraj jest spokojny, jedynie we wschodnich okolicach wybuchły lokalne zaburzenia, które w interesie porządku publicznego zostały stłumione.”

Autor nie zajmuje się stanowiskiem Francji, Polski i Sowieci. Wychodzi z założenia, że żadne państwo nie zdoła Czechom przyjść na czas z pomocą. W ostatnim rozdziale książki znajdujemy jedynie opis reakcji Wielkiej Brytanji.

Ministrowie angielscy obradują. — Przerażeni potęgą lotniczą Niemiec, chcieliby uchronić Anglię od zatargu. Minister spraw zagranicznych oświadcza jasno:

— Byłoby nonsensem narażać się na wojnę z Niemcami z powodu Czechosłowacji.

Zmotoryzowane dywizje niemieckie poruszają się z szybkością 50 km/godz.

Lecz w kilka godzin później premier zwołuje pospiesznie drugie posiedzenie gabinetu, na którym szef Foreign Office'u komunikuje ministrom, że otrzymał ultimatum z Berlina. — Niemcy żądają od Anglii bezwzględnej neutralności na wypadek, gdyby je jakie państwo kontynentalne zaatakowało z powodu aneksji Czechosłowacji. Odpowiedź na ultimatum ma być dana do godziny 5 wieczorem.

Ministrowie spoglądają na zegar. Do godziny piątej brakuje 18 minut.

— A jeśli odmówimy odpowiedzi w tak krótkim terminie? — zapytuje jeden z członków rządu.

— Odmowa będzie uważana za wypowiedzenie wojny. Ambasador Niemiec oświadczył, że eskadry lotnicze niemieckie pojawią się nad Londynem jeszcze przed godziną ósmą wieczorem.

Jeden z ministrów (w którym można domyślić się Lloyd George'a) oświadcza się za przyjęciem żądań niemieckich. Ale przerywa mu minister spraw zagranicznych.

— Nie powiedziałem jeszcze wszystkiego. Niemcy żądają gwarancji naszej neutralności. Musimy im oddać Gibraltari i Kanał Suezki na tak długo, póki pokój nie zostanie zabezpieczony. Posiadając Suez i Gibraltari, będą mogli Niemcy zamknąć flotę włoską i francuską na Morzu Śródziemnym. Później nam je zwrócą...

Oddać Niemcom klucze do Indji! Skazać się na łaskę i niełaskę Niemiec!... Gabinet brytyjski czuje się za-

chwianym w swej woli utrzymania pokoju. Ale czy można narażać Londyn na skutki raidu lotników niemieckich? Co robić? Wybór jest tragiczny. A wskazówki zegara posuwają się fatalnie naprzód.

Pozostało już tylko pięć minut. — Cztery minuty. Trzy...

Na tem kończy się powieść Fowlera Wrighta. Nie dowiadujemy się o ostatecznej decyzji rządu brytyjskiego...

Front lewicowy również w Hiszpanji

Wśród zaleceń Kominternu, podczas zeszłorocznych obrad w Moskwie, była m. in. mowa także o tem, aby komuniści, w którymkolwiek państwie się znajdują, zapoczątkowywali łączenie się żywiołów lewicowych w jeden obóz polityczny. Celem tworzenia takich frontów jest skuteczniejsze przeciwdziałanie rozwojowi ruchów narodowych.

Komunistyczno - lewicowy sojusz doszedł najwcześniej do skutku we Francji pod nazwą „Frontu Ludowego”. Teraz powtarza się historia w Hiszpanji, która stoi na progu kampanji wyborczej do nowych kortezów.

W młodej republice hiszpańskiej, w której bezpośrednio po obaleniu monarchii doszły do głosu żywioły skrajnie lewicowe, a po części nawet anarchiści, dokonuje się od dwóch lat wzmacnianie żywiołów prawicowych i umiarkowanych. Okrzepnięcie elementów prawicowych w republice napawa niepokojem lewicę, która uważa siebie za jedyne przedstawicielstwo ludu hiszpańskiego. W obawie przed dalszym wzrostem wpływów stronnictw patryjotycznych ugrupowania lewicy hiszpańskiej montują wspólny front wyborczy, który miałby się zwać również „Frontem Ludowym”. Należałoby do niego wszystkie partie marksistowskie i będące pod ich wpływem syndykaty robotnicze, dalej lewicowe mieszczaństwo b. min. Azany oraz unia republikańska Martineza Barriosy. Hasła wyborcze „Frontu” są mętne, co wynika przedewszystkiem z różnorodności ugrupowań, składających się na komunistyczno - socjalistyczno - radykalną ko-

alicję. „Front Ludowy” opowiada się m. in. za utrzymaniem autonomji katalońskiej, która to sprawa stanowi jedną z największych trudności wewnętrznych republiki.

KOMINTERNOWY WULKAN

zasypuje znowu świat propagandą z pod znaku żydowskiej gwiazdy, młota i sierpu.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Łazarsko-Jeżyckie

Zebranie plenarne w niedzielę, dnia 19. 1. 1938 r. w sali p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Początek o godz. 17-ej

Kierownik.

Koło Łazarz

Zebranie miesięczne Koła w środę, 22 b. m. w sali p. Dusika przy ul. Marsz. Focha. Początek o godz. 20-ej.

Kierownik.

Rujard Kipling zmarł

Londyn, (PAT). Rudyard Kipling zmarł dziś o godz. 12,10 w nocy w szpitalu Middlesex.

Stan chorego pogorszył się w niedzielę. W nocy stwierdzono koniecz-

ność operacji, której dokonano w poniedziałek rano. Chirurdzy stwierdzili wrzód żołądka.

Od 48 godzin chory znajdował się w stanie zupełnego wyczerpania. Przytomność odzyskiwał tylko na krótkie chwile. Przy łóżu umierającego do ostatniej chwili czuwały żona i córka p. Bambridge.

Zmarły Rudyard Kipling, laureat Nobla, urodził się 13 grudnia 1865 w Indjach, w Bombaju. Ojciec jego był z upodobań malarzem, z zawodu urzędnikiem angielskim.

Po studiach w Anglii objechał Kipling cały prawie świat, poczem rozpoczął redagowanie dwóch pism „Civil and Military Gazette” i „Pionier”. Przenosi się później do Ameryki, skąd po 7-letnim pobycie wraca i osiedla się na stałe w Anglii.

Pierwsze jego dwie książki „Echa” i „Opowiadania”, wydane w Indjach, nie wywarły w świecie większego wrażenia. Dopiero ich wydanie drugie, w Anglii, w r. 1890 uczyniły go sławnym w imperium brytyjskim. „Dwie księgi Dżungli” zwróciły na Kiplinga uwagę reszty świata.

W roku 1907 Kipling został odznaczony nagrodą Nobla, otrzymując równocześnie kilka tytułów doktora „honoris causa” na uniwersytetach angielskich.

Ostatnio zamieszkał Kipling w swej posiadłości w hrabstwie Sussex, gdzie pisał powieści, poruszając zagadnienia wsi.

Imponujące zebranie narodowe w Lesznie

Leszno (la). W wypełnionej po brzegi sali „Sokoła” odbyło się w piątek wieczorem zebranie Stronnictwa Narodowego w Lesznie. W zebraniu wzięli udział narodowcy, którzy przebywali w Berezie Kartuskiej, a mianowicie dr. Mamak z Ostrowa, redaktor Wyczyński z Starogardu, p. Przybyła z Wolsztyna i p. Adam Misiak z Leszna.

Zastużonych działaczy wniesiono wśród gorących okrzyków na estradę, poczem przewodniczący zebrania p. Hałas udzielał im kolejno głosu. Wszystkie przemówienia przyjmowano z wielkim entuzjazmem, a mówców nagrodzono gorącymi oklaskami. Mówcy poruszyli wszystkie aktualne zagadnienia, poruszając specjalnie sprawę żydowską. Na zakończenie zebrania, w liczbie ponad 2500 osób, powzięli rezolucję, wzywającą do bojkotu pism żydowskich i do bojkotu sklepów, posiadających agentury tych pism.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Styczeń

19

NIEDZIELA

Kalendarz rzym.-kat.

Niedziela: Henryka b.
Poniedziałek: Fabjana
i Sebastjana

Kalendarz słowiański

Niedziela: Ratymira
Poniedziałek: Przedzi-
sława

Słońca: wschód 7.53

zachód 16.14

Długość dnia 9 g 21 min

Księżyc: wschód 3.34 zachód 11.22

Faza: 5 dzień przed nowiem.

Stan wody w Warcie według notowań In-
spekcji Dróg Wodnych w Poznaniu:
dzisiaj plus 1.02 mtr.Przepowiednia pogody na niedzielę:
Zachmurzenie zmienne, przeważnie duże,
ze skłonnością do przelotnych opadów de-
szczywych.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem pl. Wol-
ności 13. — Apt. Sapieżyńska pl. Sapieżyński 1.
— Apt. pod Lwem, St Rynek 75. — Apt. na
Chwaliszewie 76. — Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą
ul. Kraszewskiego 12. — Łazarz: Apt. przy Par-
ku, ul. Focha 47. — Wilda: Apt. pod Koroną,
Górna Wilda 61. — Debiec: Apt. Debiecka 6. —
Staroleka: Apt. miejscowa. — Główna: Apt.
przy Krzyżu, ul. Główna 19. — Solacz: Apt.
przy ul. Mazowieckiej 12.Poradnia przedślubna Polskiego Towar-
zystwa Eugenicznego Collegium Medi-
cum. Fredry 10, udziela bezpłatnych porad
w poniedziałki o godz. 13-ej — kobietom,
we wtorki o godz. 13-ej — mężczyznom
z 10-386

KRONIKA MIASTA POZNANIA

OSOBISTE

— * **Dyplom i tytuł mistrzowski w za-
wodzie budowlanym** uzyskali przed Komi-
sją Egzaminacyjną przy Izbie Rzemieślni-
czej w Poznaniu następujący pp.: Bolek
Jan z Poznania, Czech H. z Obornik, Czer-
wiński Leon z Poznania, Wierzbński An-
drzej z Chodzieży, Szafranski z Swarzędza
i Tepper Zenon z Poznania.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zw. Kapłanów „Unitas”, Okręg po-
znański.** Zebranie we wtorek 21 bm. o
godz. 17 w sali Kola Towarzystwa w Ba-
zarze (wejście z ul. Nowej). Wykład
wygłosi ks. prof. dr. Prumbs na temat:
„Kościół w sprawie koedukacji”.— * **„Łowice Wielkopolski”.** Zebranie
w poniedziałek dnia 20 bm. o godz. 20.15
w lokalu Kola Towarzystwa przy ulicy
Nowej w Bazarze. Prócz aktualnych
spraw na porządku obrad referat p. inż.
Modzelewskiego z dyr. lasów państw.

ZYCIE AKADEMICKIE

— * **Sodal. Marjańska Studentek U. P.**
W niedzielę 19 bm. o godz. 8 odbędzie się
nabożeństwo u S. S. Urszulanek, Waly
Leszczyńskiego 13 (zebrania nie będzie)
a o godz. 17 tego samego dnia tamże ura-
dzamy tradycyjny „opłatek”.— * **Gwiazdka w Akad. Kole Misjolog.**
urządziło Stow. Seniorów i wszystkie
kole wraz z Kom. Prop. Misyjnej. Za-
gali dr. Jan Kanty Słotwiński. Pięknie
ujęte okolicznościowe przemówienie wy-

„Annapolis”

to najpiękniejszy film dla wszystkich —
starych i młodych, to porywająca epopea
miłości, bohaterstwa i poświęcenia — to
film, który wprowadził w zdumienie świat!
Film „Annapolis” na ogólne życzenie wy-
świetlany będzie w Poznaniu jeszcze tyl-dwa razy, a to:
w sobotę, 18. i w niedzielę, 19 stycznia o go-
dzinie 3 po południu w kinoteatrze „Słoń-
se” po cenach znacznie niższych.W rolach głównych w tym niezwykłym
filmie występują bohaterowie „Bengali” —
Sir Guy Standing, niezapomniany pułkowni-
k Stone, Ryszard Cromwell, oraz Tom
Brown i Rosalind Keith.„Annapolis” jest rodzajem filmu, który
odpowie najbardziej wybrednej publiczno-
ści: obok scen mocnych, wzruszających,
wplecione są sceny komedjowe. Całość za-
powiada się niezwykle interesująco: świet-
ne sceny manewrów wojennych, zabawne
przypadki chłopców w szkole morskiej, mło-
dzieńcza rywalizacja o serce dziewczyny,
wzruszające przywiązanie starego koman-
dora do statku, mocna scena śmierci ko-
mandora, który dowiedziawszy się, że je-
go statek skazany jest na zagładę, woli
zginąć niż go opuścić.Film „Annapolis” jest dozwolony i poleco-
ny dla młodzieży.Zainteresowanie popularnymi przedsta-
wianiami filmu „Annapolis” ogromne! Bilety
po cenach znacznie niższych: cały parter
75 gr., cały balkon 1 zł, są do nabycia wcze-
śniej w firmie S. Kałamański — Plac Wol-
ności 6. (Godz. kasowe od 12 — 18.30).

W rocznicę pogrzebu śp. ks. Antoniego Stychla

Dziś, w rocznicę pogrzebu śp. ks. pra-
łata Antoniego Stychla, odbyły się w
kościółce farnym nabożeństwa za spokój
duszy zmarłego kapłana i patrioty. O
godz. 8 odprawił mszę św. sekretarz ge-
neralny Związku Katolickich Tow. Ro-
botników Polskich na archidiecezję
gnieźnieńską i poznańską ks. manson-
narz Matuszczak. O godz. 8.30 odprawił
solenne nabożeństwo żałobne w asyście
ks. ks. mansonarzy Wroniewicza i He-
ruda, ks. prałat-prepozyt Steinmetz. W
nawie głównej zajęli miejsca organiza-
cje ze sztandarami, przedstawiciele or-
ganizacji i władz. Szczególnie licznie
przybyli pocztą sztandarową Katolic-
kich Tow. Robotników Polskich, któ-
rych założycielem i prezesem związkow-
ym był zmarły długoletni proboszcz
farny przez zgórą ćwierć wieku.głosił rektor Seminarjum Duchownego
ks. dr. Kazimierz Kowalski. Następnie
zgodziliśmy się oplatkiem i śpie-
wali kolendy. Dużo wesołości wniosła
artystyczna i z humorem ujęta jedno-
dniówka, jak i gwiazdorz. (m)— * **Akadem. Drużyny Harcerskie żeń-
skie i męskie.** Oplątek odbędzie się w
niedzielę dn. 19 bm. o godz. 17, w śnia-
dalni W. S. H.

WYSTAWY

— * **Z Tow. Przyj. Sztuk Pięknych**
(pl. Wolności 18). W niedzielę 19 bm.
o godz. 12 w południe nastąpi otwarcie
wystawy grafiki Stefana Mrozeńskiego
z Londynu, kolekcji prac Jana Mroziń-
skiego, portretów Adama Hannytkiewicza
i cyklu podtatrzańskich Józefa Pieniąż-
ka, który obejmie akwarele z Podhala,
Orawy i Spisza. Wystawa otwarta
w dniu powszednim od godz. 11—17, w nie-
dziele i święta od godz. 12—15. Wstępne
50 gr. dla młodzieży 25 gr.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Audycja radiowa w rocznicę po-
wstania styczniowego.** We wtorek, dnia
21 b. m. rozgłośnia poznańska nadaje w
godz. od 13.35—14.30 uroczystą audycję z
okazji rocznicy powstania styczniowego.
W uroczajowej audycji wezmą udział
chór szkoły podchorążych 14 dywizji pie-
choty wlkp. oraz orkiestra 57 p. p. pod
dyr. por. Antoniego Szalkowskiego. (sk)— * **Ogłoszenie opóźnień pociągów.** W
myśl par. 23 regulaminu przewozu osób
o wszelkich opóźnieniach pociągów oso-
bowych powyżej 15 minut, władze kolejow-
e będą powiadamiać pasażerów przez
wyświetlenie ogłoszeń na stacjach.O ile przerwa w komunikacji kolejow-
ej trwa dłużej, niż 24 godziny, ogłosze-
nie nastąpi w pismach. Podane tam zo-
staną przyczyny, wskutek których nastą-
piła przerwa w ruchu, przypuszczalnie
czas jej trwania i droga okólna, jaką pa-
sażerowie będą mogli się dostać do miej-
sca przeznaczenia. (sk)— * **Wszystkich b. powstańców wlkp.**
którzy przynależeli do O. K. T. W. Po-
znań (pierwotnie komenda linii) i do
poszczególnych komend dworcowych, u-
prasza się o przysłanie adresów, oraz o
podanie ówczesnego adresu działalności i
czasu przydziału do członka komitetu
organizacyjnego, p. Stefana Koszczyńskie-
go, Poznań, ul. Kraszewskiego 30 m. 3, ce-
lem zebrania materiałów w związku z
powstańcą wojenną służbą transporto-
wą, celem historycznego odtworzenia ów-
czesnego stanu na terenie O. K. T. W. Po-
znań. Komitet organizacyjny: Bronisław
Adamczewski mjr. rez., dr. Witold Gro-
chowski ppor. rez., inż. Tadeusz Ruge
mjr. rez., Stefan Koszczyński por. rez., Fr.
Ferret kpt. em.— * **Paczki można przysłać pocztą
lotniczą.** W myśl rozporządzenia min.
poczt i telegr. w obrocie wewnętrznym
(Polska i W. M. Gdańsk) można przewo-
zić pocztą lotniczą paczki zwykłe, żywno-
ściowe i z podaną wartością, pośpieszne,
ochronne i za pobraniem. Najwyższa do-
puszczalna waga paczki 20 kg. Wymiary
największe: 50 na 50 na 100 cm. Dopłata
30 gr. pobierana oprócz taryfowych opłat
pocztowych. W obrocie zagranicznym tyl-
ko paczki do krajów wymienionych w
taryfie lotniczej — zwykłe, pośpieszne,
ochronne, pilne i za pobraniem. Bli-
ższych informacji udzielają wszystkie ur-
zędy pocztowe.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Lotniczka Beinhorn w Poznaniu.**
Sławną lotniczką niemiecką Elly Beinhorn
wygłosiła onegdaj i wczoraj odczyty
o swoich rekordowych lotach w organiza-
cjach niemieckich w Toruniu i w Bydgo-
szczy. W dniu dzisiejszym lotniczka
Beinhorn przybyła do Poznania i wygłosi
odczyt na zebraniu „Zachodnio-Polskiego
Towarzystwa Rolniczego”, dostępnym tyl-
ko dla członków, rolników — Niemców.— * **Lustracja terenu budowy Domu
Żołnierza Polskiego.** Dziś przed połu-ukwiecony i rześcicie oświetlony ka-
tafalk, ustawiony w przybranej zieleni
świątyni, otoczył wieńcem sztandary
Po mszy św. ks. prałat Steinmetz od-
prawił wigelję i kondukt przy trumniePodczas nabożeństwa pienia wyko-
nał chór męski kola śpiew „Arion” pod
dyrekcją p. Klichowskiego. Partje so-
lowe odśpiewała p. Wyszomirska.Na uroczystość przybyli licznie przed-
stawiciele stowarzyszeń i obywatelstwa,
na czele z prezydentem Ratajskim,
oraz przedstawiciele władz, na czele z
wojewodą Maruszewskim i starostą Be-
galem. Liczny udział wzięli świad-
czyl o głębokim przywiązaniu i czci do
zgasłego przed rokiem długoletniego
proboszcza farnego i nieustraszonego
bojownika o wolność. (kl)dnem oglądali prace, prowadzone około
budowy „Domu Żołnierza Polskiego” przy
ul. Fr. Ratajczaka członkowie komitetu
budowy i przedstawiciele prasy. M. in.
był obecny prezes Izby Skarbowej p.
Świtalski, jako przewodniczący komitetu.
Stwierdzono, że budowa „Domu Żołnierza
Polskiego” w Poznaniu poczyniła znacz-
ne postępy. (kl)— * **Motyl w styczniu.** Do mieszkania
p. Nowackiego przy ul. Jeżyckiej 50 wie-
ciał przez okno motyl.— * **Przebudowa motorówek kolejow-
ych.** W ostatnich dniach motorówek,
które kursują na liniach podmiejskich,
uległy przebudowie. Dla motorniczego u-
rządzono specjalną kabinę, poza tem do-
budowano ustępy, których dotąd w moto-
rówkach w ogóle nie było. (wel)— * **Dalsza budowa autostrady.** Jak
się dowiadujemy, na wiosnę r. b. przystą-
pi się do dalszej budowy autostrady Po-
znań — Warszawa. Przedewszystkiem
wykończy się autostradę na terenie miast
Swarzędza i Kostrzyna, a następnie budo-
wany będzie dalszy odcinek na przestrze-
ni 25 km w kierunku Wrześni. (wel)— * **Niecodzienny obrazek.** W piątek
o godzinie 14-tej przechodzący Al. Marsz.
Piłsudskiego zauważyli jakiegoś bosego
żebraka bez marynarki, tylko w swetrze,
stojącego przed gmachem U. P. wraz z
kilkuletnim chłopcem. W pewnym mo-
mencie żebak, zauważywszy policjanta,
szybko przeszedł przez jezdnię na drugi
chodnik i stanął pod murem jednego z
domów. Po upływie kilku minut zniknął
z przed oczu zaniepokojonych przechod-
niów. Zauważyli go policjanci, aby
w tym stanie żebak pokazywał się na
ulicach miasta. Czy istotnie nie miał co
na siebie włożyć, czy też uczynił to dla
wzbudzenia łitości — niewiadomo. (sk)— * **Powodzenie bibliotek ruchomych**
T. C. L. Jak się dowiadujemy, biblioteki
ruchome T. C. L., rozestane na powiat
poznański, cieszą się wielkim powodze-
niem. Zdarzają się nieraz wypadki zu-
pełnego wyczerpania książek z tych bi-
bliotek, co świadczy wymownie, jak bar-
dzo odczuwa prowincja potrzebę obo-
wiania z dobrą książką. W miarę środków,
tak jednak ograniczonych, centrala T. C. L.
w Poznaniu stara się uwzględnić ży-
czenia czytelników, uzupełniając komple-
ty nowymi książkami. Na interesujące
pytanie, czy w porównaniu do 1934 r.
wzrosło czytelnictwo w Poznaniu w 1935
r., postaramy się odpowiedzieć, gdy tylko
znane będą dane statystyczne za ubiegły
rok, dotychczas bowiem jeszcze ich nie-
ma. (sk)— * **Dyrektorzy szkół, a podwyższenie
biletów uczniowskich.** Na zebraniu dy-
rektorów szkół miasta Poznania omawia-
no sprawę podwyższenia ceny uczniow-
skich biletów tramwajowych. Dyrektorzy
szkół uznali jednomyślnie podwyżkę opłat
tramwajowych dla uczniów szkolnych za
szkodliwą, gdyż ograniczenia te mogą ha-
mować swobodną pracę uczniów. Opini-
ę ich znalazła także w rezolucji przy-
jętej przez prezydium szkolnych komite-
tów rodzicielskich.Rezolucja prezydium szkolnych komi-
tetów rodzicielskich została wysłana do
ministerstwa komunikacji jako instancji
nadzorczej Poznańskiej Kolei Elektrycz-
nej, złożona zostanie wojewódzie poznań-
skiemu, naczelnikowi wojewódzkiego wy-
działu komunikacyjnego i tymcz. prezy-
dentiowi m. Poznania.Prezydium szkolnych komitetów rodzi-
cielskich zabiega o jak najrychlejsze cof-
nięcie podwyżki biletów tramwajowych
dla uczniów szkolnych, jako bezwzględnie
szkodliwej, tembardziej, że chodzi w da-
nym wypadku o instytucję użyteczności
publicznej, jaką są niewątpliwie tramwa-
je, mające służyć jak najszerzszemu war-
stwowi ludności. (kl)— * **Ceny detaliczne** (wedł. not. zarządu
miejskiego) w dniu 15 bm. Mleko nie-
zbierane 1 litr cena najniższa 10 gr. cena
najwyższa 24 gr. cena najczystsza 22 gr.
jaja 1 sztuka 12—13 gr. twaróg 1 kg. 60 gr.
masło 1 kg. solone 2,80 zł, mleczarskie
3,00 do 3,20 zł.

KRONIKA KARNAWAŁOWA

W niedzielę, dnia 19 stycznia 1936 r. o
godz. 19 w „Wielkiej” w Sali Strzelniczej
urządza F. S. M. Z. „Wieczorek Karnaw-
alowy” Doborowa orkiestra — taniec —
bufet — pokazy, ludowe piosenki — wal-
czyk kwiatów walc i polonez polski z nie-
spodziankami — dużo wesołości i szczer-
ego śmiechu. Szan. Obywatelstwo miasta
i okolicy zaprasza uprzejmie
Kierownictwo.

dg 616/7

31 Drużyna Harcerzy wraz z Komitetem
Rodzicielskim 39 szkoły powszechnej ura-
dza w sobotę, dnia 18 stycznia 1936 r. za-
bawę karnawałową w auli Państw. Wyż-
szej Szkoły Budowy Maszyn, pl. Bergera
5, na którą wszystkich sympatyków za-
prasza Komitet.

zg 36

Akademickie Drużyny Harcerskie za-
praszają wszystkich starszych harcerzy
i sympatyków na wieczorek, który odbę-
dzie się dnia 26. bm. w hotelu Polonia. Po-
czątek o godz. 20. Wstęp 1 zł.
zg 12 646Dzisiaj ogólne rendez vous na Wieczo-
rze Karnawałowym Polskiego Czerwonego
Krzyża — w Bazarze.

dg 643

Już 1 lutego w Bazarze na Białej Sali
urządza Stow. Chrześc. Kupców Podróż-
ujących i Przedstawicieli Handlowych w
Poznaniu swój wspaniały tradycyjny Bal
Karnawałowy. Wstęp tylko za zaprosze-
niami, które nabyć można w sekretarjacie
Stary Rynek 45.

dg 613

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zamach samobójczy we łonałem.**
Na życie targnął się, trując się 15 tabletkami
weronalu, b. studentka wychowania
fizycznego U. P., 24-letnia Marja Kocza-
nowska (Waly Zygmunta Starego 9). Ura-
tował ją lekarz pogotowia.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Śmietana z fałszywanymi naklejkami.**
P. Józef Walkowiak z Poznania
(ul. Fr. Ratajczaka 2) doniósł policji, że
nieznani osobnicy dopuszczają się osu-
stwa przez naklejanie etykiet na butel-
kach ze śmietaną z napisem „Mleczarnia
w Międzychodzie”. Wobec tego, że śmie-
tana nie pochodziła z tej mleczarni, wpro-
wadzono klientów w błąd. Podczas zarzą-
dzonych dochodzeń zatrzymano osobni-
ków, którzy tego nadużycia mieli się do-
puszczać. Byli to Franciszek Kowal (ul.
Maleckiego 24) i Antoni Napierała (plac
Kolegiacki 4). Oba po przesłuchaniu
zwolniono. Dalsze dochodzenia przepro-
wadza komisarjaci I. (kl)— * **Opór podczas eksmisji.** Podczas
eksmisji, przeprowadzanej przez komorni-
ka sądowego Rosciszewskiego w asyście
posterunkowego I komisarjatu w mie-
szkaniu p. Jana Łuczaka na Walach Król,
Jadwigi 6, podlegający eksmisji subloka-
tor Czesław Godziszewski stawiał opór.
Gdy komornik przystąpił do otwarcia
drzwi, rzucił on się na posterunkowego,
usiłując eksmisji przeszkodzić. Opór Go-
dziszewskiego złamano i eksmisję prze-
prowadzono. (kl)— * **Czyje rzeczy? W komisariacie III**
przechowuje się rower męski z numerem
rejestracyjnym 1408. — W komisariacie
VII znajduje się wstążka męska ozdobiona
białym i granatowym, ozdobiona kogucikami,
szkatulka z literami „A. S.” i napi-
sem „Liskow 1917”, oraz skarbonka. —
Przedmioty te mogą odebrać zaintereso-
wane osoby w wymienionych komisari-
atach. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Powiększenie liczby sędziów śled-
czych.** W ostatnim Dzienniku Ustaw uka-
zało się rozporządzenie ministra sprawi-
dliwości, ustalające liczbę sędziów śled-
czych w obwodzie Sądu Okręgowego w
Poznaniu na czterech, z tego trzech z sie-
dzibą w Poznaniu, a jeden z siedzibą w
Lesznie.Obecnie Sąd Okręgowy w Poznaniu po-
siada trzech sędziów śledczych, z których
sędziemu Karolowi Szwarcowi w Pozna-
niu przydzielone jest miasto Poznań, sę-
dziemu Władysławowi Błażewskiemu w
Lesznie obwody sądów grodzkich w Le-
sznie, Wolsztynie, Kościanie i Śmiglu, a
sędziemu Franciszkowi Jaskowskiemu
w Poznaniu pozostałe obwody sądów
grodzkich w okręgu Sądu Okręgowego w
Poznaniu. Rozporządzeniem ministra u-
tworzony został trzeci etat sędziów śled-
czego z siedzibą w Poznaniu w okręgu tu-
tejszego Sądu Okręgowego. Nominacji na
to stanowisko jeszcze niema. Nowemu
sędziemu śledczemu przydzielony będzie
przypuszczalnie dział spraw specjalnych.— * **Pocztyljon skazany za defraudację.**
W Dominowie pow. średzkiego pra-
cował jako pocztyljon - inkasent Antoni
Przewoźniczek. W dniu 20 czerwca 34 r.
zainkasował on na czek F. K. O. od Sta-

DZIAŁ GOSPODARCZY

„Wieś — miasto“ zagadnienie najważniejsze

Wszystkie wysiłki dotychczasowe nie przywróciły naszemu rolnictwu rentowności. Ciągłe jeszcze rolnictwo nie odgrywa tej roli w życiu gospodarczym, w produkcji i konsumpcji, jaka słuszenie mu się należy. Wstrzymawszy procesy amortyzacyjne, rolnictwo polskie „zjada” się z roku na rok coraz gruntowniej. Bezrobocie zwiększa się w miarę przyrostu ludności rolniczej. Jednym słowem: wieś polska ubożeje coraz bardziej.

Mając powyższe względy na uwadze, rozumiemy (choć ich nie podzielamy bez zastrzeżeń) motywy, dla których wicepremier p. E. Kwiatkowski zdecydował się ulżyć doli rolnictwa kosztem ludności miejskiej. Zapewne na szali zważał fakt, iż z roli żyje 72 proc. ludności polskiej, a z zajęć „miej- skich” — 28 proc. Zapewne ten wzgląd zdecydował, że wicepremier zaczął „kroić bochenek” (czytaj: dochód społeczny) w sposób bardziej dla rolnictwa życzliwy, niż to czyniły poprzednie rządy.

Na pierwszy rzut oka mogłoby się zdawać, że polityka gospodarcza p. Kwiatkowskiego odpowiada rzeczywistości potrzebom gospodarki narodowej. Tak jednak, zdaniem naszym, nie jest. Owszem, rolnictwu polskiemu trzeba dopomóc; co do tego jesteśmy całkowicie zgodni z czynnikami rządowymi, i to tembardziej, że na wsi żyje gros ludności czystopolskiej, podczas gdy w miastach odsetek Polaków (za wyjątkiem ziem naszych zachodnich) nie jest tak znaczny, jak na wsłach. Więc nie co do celu, a co do środków działania różnimy się. Dlaczego? Postaramy się odpowiedzieć pokrótce:

Musimy sobie przedewszystkiem uświadomić, że zarówno rynek wewnętrzny, jak i rynki zagraniczne posiadają pewną ograniczoną zdolność nabywczą.

Jeśli chodzi o rynki zagraniczne, w obecnej dobie kontyngentów, monopolu importowych, transakcji wymiennych, obowiązuje tutaj niepodzielnie (w odniesieniu do artykułów rolnych) zasada „do ut des”, t. zn. „dam Tobie, jeśli ty mnie dasz”. Co oznacza: „kupię Twoje żyto, Twoją nierogaciznę, Twoje masło, jeśli wzamian Ty kupisz moje maszyny i chemikalia”. Innymi słowy: nasz eksport rolny zależy przedewszystkiem od naszej zdolności nabywczej w odniesieniu do zagranicznych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych.

Otóż wylania się pytanie: kto jest nabywcą wyrobów zagranicznych: wieś czy miasto? Na tak ogólnie postawione pytanie można odpowiedzieć równie ogólnikowo — miasto! Wieś, tylko pośrednio i w nikłym stopniu nabywa towary zagraniczne. A więc klucz do

eksportu rolnego spoczywa w miastach. Co to oznacza?

Jedyna zdrowa droga do poprawienia cen rolnych wiedzie w pierwszej linii poprzez wzmocnienie wywozu produktów rolnych, musimy usunąć z kraju nadwyżki produkcji wiejskiej. To — jasna.

Ale wylania się pytanie — dlaczego nie forsujemy wywozu rolnego, choćby kosztem miast? Dlaczego nie zwiększamy premii wywozowych czyli t. zw. zwrotów cel? Częściowo na to pytanie już odpowiedzieliśmy powyżej, stwierdzając, że wysokość naszego wy-

wozu płodów rolnych określona jest wysokością naszego przywozu. Odpowiedź powyższą uzupełniamy jeszcze w jednym punkcie.

Oto nagła zwyżka cen rolnych doprowadziłyby samoczynnie do skurczenia chłonności rynku miejskiego. Miasta mniej by spożywały produktów wiejskich, niż obecnie. Zwiększyłyby się przez to nadwyżki eksportowe i akcja poprawienia cen rolnych „wzięłaby w łeb”. Stąd wniosek prosty:

Trzeba wpięrow poprawić położenie ludności miejskiej, aby uczynić ją zdolną do zniesienia podwyżki cen rolnych i potem dopiero forsować zwyżkę cen wiejskich. Oto, zdaniem naszym, droga prędzej do celu wiodąca od obranej przez p. wicepremiera Kwiatkowskiego.

KRONIKA GOSPODARCZA Z KRAJU

(k) Dolar wzmocnił się, funt osłabił. Na wczorajszych giełdach walutowych tendencja dla waluty brytyjskiej była raczej słabsza, dla dolara zaś nieco mocniejsza. Poza- stałe dewizy nie wykazały poważniejszych wahań, przyczem na podkreślenie zasłu- guje tylko dalszy spadek notowań Medjo- lanu w Paryżu.

(k) Ustawodawstwo gospodarcze. Uka- zał się nr. 4 Dziennika Ustaw R. P., w któ- rym opublikowano m. in. następujące usta- wy i rozporządzenia o charakterze gospo- darczym: ustawa z dnia 4 stycznia r. o dodatkowych kredytach na rok 1934/35 (poz. 28); ustawa z dnia 4 stycznia r. o do- datkowych kredytach na rok 1935/36 (poz. 29); rozp. min. skarbu z dn. 30 grudnia 1935 r. o zmianie niektórych dróg celnych na przejścia graniczne (poz. 31); rozp. min. skarbu z dnia 31 grudnia r. ub., wydane w porozumieniu z min. rolnictwa i r. r. o zmianie rozp. min. skarbu z dnia 10 wrze- śnia 1932 r. w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (poz. 32); rozp. min. skarbu z dnia 31 grudnia r. ub., wydane w porozumieniu z min. rolnictwa i r. r. o u- staleniu ogólnego kontyngentu opodu na 3-chlecie 1936/37, 1937/38, 1938/39 dla go- rzelni rolniczych oraz podziale tego kon- tyngentu na poszczególne województwa (poz. 33); rozp. min. komunikacji z dnia 14 stycznia r. ub., wydane w porozumieniu z mi- nistrami: sprawiedliwości, przem. i handlu oraz rolnictwa i r. r. o tymczasowej zmia- nie regulaminu przewozu przesyłek towa- rowych na kolejach żelaznych (poz. 34).

(k) Ułgi celne w przywozie maszyn i a- paratów. Do wszelkich podań, składanych za pośrednictwem właściwej terytorjalnie izby przemysłowo-handlowej o uzyskanie ulg celnych przy sprowadzaniu z zagra- nicy maszyn i aparatów, powinny być do- łączane zaświadczenia Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, stwierdzają- ce, że dana maszyna nie jest wyrabiana w kraju. Dla uzyskania takiego zaświda- czenia należy dołączyć przy liście do Związku rysunek lub fotografię maszyny oraz w dwóch egzemplarzach rachunek, w którym byłaby podana jej waga.

(k) Sprawa klauzuli złota w Gdańsku. Jak wiadomo, po dewaluacji guldena w maju r. ub. senat gdański wydał rozpo- rządzenie, według którego wszelkie zob- owiązania, zaciągnięte nie tylko w gulde- nach, lecz i w walutach obcych, mogą być przeliczane na walutę gdańską i amorti- zowane w zdevaluowanych guldenach, na- wet gdyby opierały się na klauzuli złota. Ponieważ tego rodzaju operacje zakwestjo- nował jeden z banków berlińskich, gdański sąd krajowy orzekł, że postępowanie to sprzeczne jest z konstytucją gdańską. Na- skutek apelacji gdański Sąd Najwyższy zniósł wyrok sądu krajowego, stwierdza- jąc, iż majowe rozporządzenie senatu nie sprzeciwia się postanowieniom konstytu- cji, a dłużnik zamieszkały na terenie wol- nego miasta może przeliczać swe zobowi-ązania, opiewające na walutę obcą i oparta nawet na klauzuli złota — na walutę gdań- ską oraz umarzać te zobowiązania w zde- waluowanych guldenach.

(k) Kupcy żydowscy z Niemiec. Od pewnego czasu daje się zauważyć znaczny napływ wniosków o prawo pobytu w Pol- sce, pochodzących od kupców żydowskich z Niemiec. Wprawdzie, polskie prawo przemysłowe przewiduje, że cudzoziemcy korzystają z równych praw z obywatela- mi państwa polskiego przy nabywaniu uprawnień handlowych, wprawdzie wła- dze niemieckie wydają swoim żydowskim obywatelom poświadczenia wzajemności (t. zn. zaświadczenia, że w Niemczech oby- watele polscy korzystają z równości praw przy wykonywaniu handlu), jednak ta in- terpretacja wydaje się nieistotną, wobec bowiem kursu antysemickiego w Rzeszy jest rzeczą mało prawdopodobną, aby żyd- polski mógł otrzymać na terenie Rzeszy uprawnienie handlowe. W kołach han- dlowych Wielkopolski podnosi się potrze- bę wyjaśnienia tych kwestyj, które w

praktyce obciążają jednostronnie Polskę elementem żydowskim.

Świadectwa mistrzowskie i czeladnicze. Związek izb rzemieślniczych zajmował się ostatnio sprawą wydawania świadectw zło- żenia egzaminu mistrzowskiego i czeladni- czego tym rzemieślnikom, którzy przedsta- wia odpowiedni dyplomy mistrzowskie i świadectwa czeladnicze z ziemi R. P. z pod- dawnych zaborów. Ministerstwo przemysłu i handlu wyjaśniło na zapytanie Związku izb, że polskie prawo przemysłowe uznaje w pełni prawa nabyte na mocy dawnej wystawionych dokumentów i izby rzemie- ślnicze nie powinny zatem odnośnym rze- mieślnikom wydawać odnowionych świa- dectw na blankietach, ustanowionych przez min. przemysłu i handlu. Izby rzemieślni- cze mogą natomiast na życzenie zaintere- sowanych wydawać pomocnicze zaświda- czenia tej treści, że posiadacz dyplomu mistrzowskiego, wydanego na zasadzie byłych ustaw zaborczych, ma prawo uży- wania tytułu mistrza i prawo przyjmowa- nia do nauki terminatorów. (l)

Z ZAGRANICY

(z) Zakaz wywozu towarów sowieckich do niektórych krajów. Agencja TASS ko- munikuje: Rada komisarzy ludowych Z. S. R. R. wydała zakaz wywozu od 20 stycz- nia r. b. towarów sowieckich do krajów, w których ustawy dewizowe, względnie za- rządzenia administracyjne nie zezwalają sowieckim organizacjom gospodarczym na swobodne użytkowanie sum, uzyskanych za eksport sowiecki na cele pokrycia zob- owiązań tych organizacji oraz gospodar- czych reprezentacji sowieckich.

(z) Wzrost światowej produkcji cynku. Ogłoszone ostatnio dane o światowej pro- dukcji cynku wykazują, że w ciągu r. 1935 nastąpiło dalsze zwiększenie rozmiarów tej produkcji. W październiku r. 1935 pro- dukcja światowa wyniosła okragło 115 tys. tonn. Wzrost produkcji światowej rozkłada się mniej więcej równomiernie na wszyst- kie kraje produkujące, a w pierwszym rzę- dzie na Stany Zjednoczone Am., Belgię, Australję. Produkcja Polski wykazuje rów- nież tendencję wzrostu i osiągnęła w paź- dzierniku 1935 r. 7.6 tys. tonn, podczas gdy w pierwszym miesiącu r. 1935 wahała się w granicach 6,1 — 6,8 tys. tonn.

(z) Światowa produkcja hutnictwa że- lazowego w 1935 r. Czasopismo „Stahl und Eisen” opublikowało dane prowizoryczne produkcji światowej hutnictwa żelaznego w 1935 r. Według tej statystyki wytwór- czosć stali wzrosła w świecie z 82,7 milj. tonn w 1934 r. do 98,2 milj. tonn w r. 1935, zaś produkcja surowki żelaznej powięk- szyła się w tym czasie z 62,9 milj. tonn do 73,3 milj. tonn. Produkcja stali powiększy- ła się zatem o 18,7 proc., zaś surowki że- laznej o 16,5 proc. W porównaniu z rozwo- jem sytuacji w latach ubiegłych, produkcja stali w r. 1935 stanowiła przeszło 80 proc. wytwórczości światowej z najlepszego roku koniunktury 1929, gdy w r. 1932 stanowiła zaledwie 42 proc. Równocześnie produkcja surowki żelaznej osiągnęła w roku sprawa- dzawczym 74 proc. wytwórczości świato- wej z r. 1929, podczas gdy w r. 1932 (najni- sza produkcja w okresie kryzysowym) wy- nosiła 40 proc. wytwórczości z r. 1935). Na kraje europejskie (wraz z Sovietami) przy- pada z ogólnej ilości produkcji 46 milj. t. na surowkę i 56,7 milj. t. na stal, zaś na kraje pozaeuropejskie 41,3 milj. t., na stal i 27 milj. na surowkę. Największy wzrost produkcji zanotowano w krajach poza- europejskich, mianowicie przeszło 26 proc., natomiast w krajach europejskich od 12 do 14 proc. Wzrost produkcji w krajach poza- europejskich jest spowodowany głównie dzięki wzrostowi wytwórczości w St. Zjed- noczonych o 29 proc. produkcji stali i o 33 proc. surowki żelaznej.

Z WYDAWNICTW

(w) Mieczysław Konieczny: „Reklama”. Podręcznik do nauki nowoczesnej kupiec- kiej reklamy. Część pierwsza: wiadomo- ści ogólne, ogłoszenie gazetowe, list rekla- mowy. Poznań, 1936, str. 121. Książka jest zwięzłym, lecz bogatym w treści przedsta- wieniem zasad, jakich należy przestrzegać

Tr 94

w stosowaniu reklamy, a przez to osiaga- niu jej skuteczności. Autor stwierdza, że w dziedzinie racjonalnie i umiejętnie stoso- wanej reklamy znajdujemy się na pozio- mie dalekim od doskonałości. Reklama w Polsce w dużej ilości przedsiębiorstw skostniała w starych, mało, albo wcale nie- skutecznych szablonach. Książka zawiera wiele bardzo cennych wskazówek, jak re- klamę zaopatruje się w wartości handlowe, jak dać reklamie siłę przekonywującą i zdobywcą. Pod tym względem książka ta posiada wszystkie walory fachowego po- dręcznika, który ma za zadanie nauczyć u- mienięjnego opracowywania i stosowania przedewszystkiem dwóch ważnych śro- dków reklamy, mianowicie ogłoszeń gazeto- wych i listów reklamowych. Autor przed- stawia, jak winna prezentować się rekla- ma pod względem budowy i treści, pod względem doboru środków i form, jak na- leży układać elementy z zakresu słowa i grafiki, ażeby zwrócić uwagę, zaintereso- wać i jak najsugestywniej przemówić do czytelnika gazet. Jeśli chodzi o ogłoszenie gazetowe, autor omawia tu rodzaje ogło- szeń, wybór czasopisma, układ tekstu, u- kład graficzny, technikę drukarską itp. Przy omawianiu listu reklamowego zwraca uwagę na wygląd zewnętrzny, tekst itp. Liczne wzory, reprodukcje, przykłady ilu- strują i pouczają najbardziej przekonywu- jąco o zaletach i skuteczności racjonalnej, nowoczesnej reklamy. Książka pożyteczna i mogącą oddać duże usługi praktyczne.

Ułgi w opłatach stemplowych

Na mocy dekretu Prezydenta Rzeczy- pospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów, do- tyczących podatku przemysłowego i opłat stemplowych, zostały zwolnione od opłat stemplowych pisma niżej wymienione, o ile zostaną sporządzone po dniu 15 stycz- nia 1936 r.:

1. Stwierdzające zawarcie umowy sprzedaży rzeczy ruchomych lub świadcze- nia usług, jeśli choćby jeden z kontrahen- tów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatko- wi przemysłowemu lub ustawowo zwol- nionego od tego podatku.

2. Karty umowy sporządzone przez maklera przysięgłego a dotyczące się trans- akcji giełdowych, zawartych na giełdach towarowych.

3. Pisma stwierdzające wykonanie umowy sprzedaży rzeczy ruchomych lub umowy o świadczenie usług, a w szcze- gółności: rachunek, kredyt-nota (t. j. pi- smo, w którym ktoś potwierdza, że otrzy- mał rzeczy ruchome, lub że na jego ko- rzyść została wykonana usługa i zarazem uznaje należność strony drugiej za do- starczoną rzecz ruchomą lub wykonaną usługę), pokwitowania z odbioru należno- ści za sprzedaną rzecz lub wykonaną usłu- gę. Pisma wyżej wymienione są wolne od opłaty stemplowej nawet wówczas, gdy żadna ze stron nie prowadzi przedsiębior- stwa, podlegającego podatkowi przemysło- wemu.

4. Wszelkie te pokwitowania, które do- tykają podlegały opłacie w wysokości 25 gr.

5. Wyciąg z rachunku bieżącego, wy- dany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami walutowymi, oraz takiż wyciąg wydany przez przemysłowca lub kup- ca innemu przemysłowcowi lub kupcowi.

Z pośród pism, stwierdzających zawar- cie umowy o świadczenie usług, podlega- ją nadal opłacie w wysokości dotychcza- sowej (nawet gdy jeden z kontrahentów lub obaj zawarli umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatko- wi przemysłowemu): pisma stwierdzające umowę o przechowanie (art. 95 u. o. s.), dokumenty przewozowe (art. 92 i 93 u. o. s.) oraz stwierdzające przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwa trudniące się czynnościami bankowymi (art. 118 u. o. s.).

Uznanie prawidłowości salda przez od- biorcę wyciągu z rachunku bieżącego jest, jak dotychczas, wolne od opłaty.

Bez rozwiązania kwestji ży- dowskiej nie uzdrowi się życia gospodarczego w Polsce.

Krótkie informacje gospodarcze

— Niedobór budżetowy Czechosłowacji za r. 1935 wynosić będzie około miljarða koron cze- skich.

— Zadłużenie rolnictwa czechosłowackiego na początku r. ub. wynosiło 19,25 miljarða koron.

— Dnia 13 b. m. rozpoczęła się w Rydze kon- ferencja rzeczoznawców celnych w sprawie uni- fikacji przepisów i taryf celnych Łotwy, Litwy i Estonii.

— Groźba strajku górników angielskich spo- wodowała trudności przy wywozie węgla angiel- skiego do Danji. W związku z tem Danja zaku- piła ostatnio 106 tys. tonn węgla w Niemczech.

— W systemie obliczania cel w Belgji na- stąpiła zmiana w tym kierunku, że belgizacja faktur, opiewających na walutę zagraniczną, będzie się odbywała według kursu bieżącego.

— Min. finansów Hiszpanji ma dostarczyć dewiz zagranicznym importerom hiszpańskim na spłacenie należności i zlikwidowania zamro- żonych w Hiszpanji kredytów.

— Eksport angielski do Włoch wykazuje ogromny spadek. I tak: w grudniu r. ub. wy- wieziono do Włoch zaledwie 19,1 tys. t. węgla wartości 14 tys. funtów wobec 420,4 tys. t. war- tości 349,1 tys. funtów w grudniu 1934 r. Eks- port żelaza spadł w tym samym czasie z 1,272 t. do zaledwie 6 t. Eksport produktów chemicz- nych z 1,220 funtów do 181 funtów, eksport kau- czuku surowego ustatł zupełnie.

— W Marokku francuskim zniesiono do- tychczasowe dwie strefy celne i wprowadzono jednolitą stawkę celną w wysokości 12 1/2 proc. od wartości importowanych towarów.

— Z końcem r. ub. ogólna suma ubezpieczeń na życie w Stanach Zjednoczonych wynosiła 101 miljarða dol. Liczba osób ubezpieczonych wy- nosi 63 miliony ludzi.

— Japońscy przedsiębiorcy bawelniani czynią intensywne przygotowania w celu zakupu na terenie Chin północnych fabryk bawelnianych lub zainstalowania na tym terenie własnych przedsiębiorstw.

nielawa Janickiego 30 zł. Niosąc te pieniądze na pocztę, spotkał znajomego, który go zaprosił na piwo. W rezultacie Przewoźniczek przepił wpłacone mu pieniądze. Od rymczyka do koniczka! W dniu 14 września 1934 r. Przewoźniczek zdefraudował przekaz w wysokości 334 zł. Gdy sprawa się wydała, tłumaczył się, że wracając wieczorem z pieniędzy do agencji pocztowej, spotkał jakichś handlarzy, którzy prosili go o drobne, ofiarując wzajemnie trzy służetówki. W urzędzie dopiero Przewoźniczek przekonał się, jakoby, że banknoty te są fałszywe.

Za czyny powyższe odpowiadał przed sądem okręgowym w Poznaniu. Sąd mając na uwadze jego dotychczasową nie-naganną i długoletnią służbę, wymierzył Przewoźniczkowi stosunkowo łagodną karę 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 3 i utratę praw publicznych i honorowych na lat 2. (m)

— **Za zabójstwo ojczyma.** W dniu 23 sierpnia ub. r. w Węglewie pow. chodzieskiego Alfons Ritter zabił swego ojczyma Franciszka Florkego dwoma strzałami z rewolweru. Leżącemu na ziemi Florkego, dającego jeszcze znaki życia, dobił trzykrotnym uderzeniem motyką w głowę. Wszczęte dochodzenia ustaliły tło tej zbrodni. Florke ożenił się z matką Rittera i prowadził całe gospodarstwo. Na tle majątkowym dochodziło do częstych kłótni rodzinnych, kończących się nierzadko bójką. Najwięcej uciepiał na tem Alfons Ritter, który był przez ojczyma amaltretowany i bity, tak, że utracił słuch. Jedną z takich kłótni zakończyła się tragiczną śmiercią ojczyma.

Sąd okręgowy w Poznaniu, przed którym odpowiadał Alfons Ritter za zabójstwo, dokonane pod wpływem silnego wzruszenia, skazał Rittera na 2 lata więzienia.

Skazany zaapelował do sądu apelacyjnego w Poznaniu, który wyrok I instancji zatwierdził, zmniejszając mu na zasadzie amnestji karę do połowy. (m)

Z WIELKOPOLSKI

— *** Bydgoszcz.** Dnia 21 bm. o godz. 5 po poł. w sali Resursy Kupieckiej odbył się na zebranie protestacyjne emerytów, organizowane na skutek projektów zmniejszenia lat służby zaborczej. Zebranie to zwołuje istniejące już od szeregu lat na naszym terenie Stow. Emerytów. Charakterystyczne jest, że na wiadomość o tem zebraniu, natychmiast postanowiła zwołać zebranie wiecowe niedawno utworzona w Bydgoszczy organizacja emerytów „sanacyjnych”, zainicjowana przez nieznanego ogółowi p. Szkockiego. Emeryci będą niewątpliwie wiedzieli, której z tych dwóch organizacji zaufać i z którą współdziałać w obronie dobrze nabytych praw emerytalnych.

— W barakach przy ul. Dwernickiego doszło do bójki, w czasie której 20-letni Józef Wilczyński odniósł kilka ran tłuczonych i ciętych. Ofiarę bójki przewieziono karetką pogotowia do lecznicy miejskiej.

— Władze policyjne dokonały aresztowania 16-letniego Zygmunta K., zamieszkałego przy ul. Pięknej na Szwedrowie, za zdemoralizowanie 8-letniej dziewczynki. Sprawa przekazana została do rozpatrzenia sądowi dla nieletnich.

— Wielokrotnie już karany za kradzież 29-letni mieszkaniec baraków dla bezdomnych, Józef Sawicki, zasiadł na ławie oskarżonych. Sąd wymierzył mu karę 18 miesięcy więzienia i 5 lat przymusowej pracy w zakładzie karnym.

— *** Inowrocław.** Codziennie w wczesnych godzinach rannych i wieczornych, gdy zmrok zapadnie, obserwować można na periferiach miasta, jak dziesiątki t. zw. „bokserów” wracają z pełnymi workami węgla, skradzionego na stacji wzgl. magistrali węglowej. W kradzieży biorą udział nie tylko „stary”, ale dzieci w wieku szkolnym. Ostatnio np. staneli za kratkami sądowymi 13-letni, 14-letni i 16-letni „bokserzy”, z których część już była karana za różne kradzieże; połowę z nich sąd skazał na umieszczenie w domu poprawy, a reszcie udzielono kare upomnienia.

— Świetlice dla bezrobotnych otwarto w tych dniach przy ul. Poznańskiej 79. Jest ona otwarta codziennie od 8 rano do 9 wiecz.

— Próbkę lekarstw pochodzenia zagranicznego wraz z tajemnicznymi ulotkami ukazały się ostatnio w Inowrocławiu. Ponieważ akcja ta jest zakrojona na wyzysk naiwnych, uprasza się nie kupować środków leczniczych wątpliwego pochodzenia.

— W pomysłowy sposób narodowcy w Mierczynie pozbili się Żyda. Obchodząc na zagrody, jako domokra, lecz wszędzie pokazano mu drzwi. Na dodatek żaden z rolników nie chciał Żyda przenocować. Następnego dnia udał się do Gąlezwana, lecz dowiedziawszy się, że wioskę zamieszkuje sami narodowcy, zrezygnował wogóle ze swego handlu i odjechał.

— Notoryczny złodziej niej. Jan Stankiewicz z Inowrocławia, odpowiadał przed sądem za zdemolowanie celi więziennej. Wyrwana noga od stołu powybił on w celi wszystkie szczyby, zniszczył ściany, stół i siedzenie. Rozprawę odroczone, a Stankiewicza postanowiono poddać badaniom psychiatrycznym.

— Cech slusarski na swem zebraniu walnym wybrał cechmistrzem p. Bochińskiego, ponadto w skład zarządu weszli pp. Fritsch, Lewandowski i Witkowski.

— Na terenie szkoły wydziałowej, gdzie od pewnego czasu ginęły w tajemniczy sposób palta dzieci, zdołano przychwycić złodziejkę płaszczów, którą okazała się niej. Lucja Kokożyńska.

— *** Krotoszyn.** Dnia 15 bm. odbyło się w sali Hotelu „Biały Orzeł” walne zebranie chóru męskiego. Nowy zarząd przedstawia się następująco: pp. Szych Józef — prezes, Dzikowski — zastępca, Kurzawski — sekretarz, Minta Józef — skarbnik, Kordus i Ludwiczak — lawnicy. Frackowiak — dyrygent. Chór liczy 32 członków czynnych.

Śladami Hansa barona v. Dernowa

Likwidacja przedsiębiorstwa w przeddzień płatności rachunków

W listopadzie ub. r. w Śremie przy Rynku 6 otworzył duży magazyn galanterji p. Izidor Szkutnik. Przedsiębiorstwo zaopatrzone bogato w towar robiło duże interesy, a zbiór dzienny dochodził niekiedy, mimo kryzysowych czasów, do 800 zł. Właściciele dobrze prosperującego przedsiębiorstwa bracia Ludwik i Izidor Szkutnikowie robili poważne zamówienia na towar u kupców żydowskich w Kaliszu, Łodzi itd.

Po miesięcznej blisko „prosperity”, w wilę świąt Bożego Narodzenia, przedsiębiorstwo nagle zlikwidowano. Towar wywieziono do jednej z wsi w pobliżu Śremu, wyjechali także właściciele i pomagający im krewny Ludwik Pietura. Głównym powodem zaniepokojenia stał się fakt, że właściciele przedsiębiorstwa pozostawili w swych dostawców duże nieuregulowane rachunki. Część towarów przy pomocy władz odebrano, jednak w głównej mierze towar sprzedany po cenie niższej zakupu już jest w rękach klientów.

— Zebranie Stron. Narod. koła Krotoszyńskiego odbędzie się w sali Hotelu Wielkopolskiego 23 bm. o godz. 8 wiecz.

— W niedzielę 19 bm. w sali Domu Kat. odbędzie się uroczystość jubileuszowa 25-lecia kapłaństwa ks. dziekana Małeckiego, proboszcza parafji Krotoszyńskiej. Uroczystość rozpocznie się o godz. 7.30 wieczorem. (fk)

— *** Mosina.** Zebranie konstytucyjne dla założenia Tow. Kupców odbędzie się 19. bm. o godz. 15 w sali p. Stankowskiego.

— Tow. Powstańców odbyło walne zebranie 14 b. m. w lokalu p. Hoffmanna. Nowy zarząd tworzą pp.: prezes W. Frankowski, wiceprezes — St. Jaworski, sekretarz — St. Królak komendant — Hertig. Podczas dyskusji podziękował b. prezes p. Pelczyński wszystkim zebraniom za intensywną pracę w towarzystwie. (ms)

— *** Ostrów.** Sodaliczka Marjańska Panów odbyła w czwartek walne zebranie. Z sprawozdań zarządu wynikało, że członków liczby 48 i 3 aspirantów. Biblioteka posiada 74 dzieł relig. Obrót kasowy wynosił około 800 zł. W skład nowego zarządu weszli pp.: Lassociński — prefekt, Lorych — sekr., Nowakowski — skarbnik, Sławek — biblij. oraz hr. Szmek, Bojanowski, Mrówczyński i Kempiański.

— Walne zebranie Pol. Czerw. Krzyża odbędzie się 28 b. m. w hotelu „Polonia”. — Tow. Czytelni Lud. przełożyło dzień swego walnego zebrania z 23 b. m. na 24 b. m. godz. 20 w „Polonii”.

— Teatr miejski wystawia 21 b. m. o godz. 20.30 współczesną komedję Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Stary warjat”.

— Nowa parafia wielkogorzyczka otrzyma niebawem swego ks. proboszcza. Poświęcenie nowego kościoła w Gorzyczach Wielkich nastąpi w lutym.

— Kat. Kolo Pań (dawn. Czytelnia Kobiet) zwołuje walne zebranie na 29 b. m., godz. 20, do ogniska. (os)

— Walne zebranie Stron. Narod. w Biskupicach odbędzie się 19 b. m. o godz. 14.20 z udziałem zarządu pow. S. N.

— Na drodze pod Rososzyca napadł gosp. Nieruchalski Jan z Ołoboka na idącego szosa Józefa Czubaka, również z Ołoboka, z którym miał osobiste porachunki, i pobił go do nieprzytomności, poczem oddalił się, zostawiając nieprzytomnego na szosie. Dopiero przejeżdżający szosa jakiś gospodarz zabrał ofiarę pobicia na wóz i zawiózł do placówki Czerw. Krzyża w Sieroszewicach, gdzie nałożono mu opatrunki.

— Na salce Domu Katol. w Ostrowie odbyła się uroczystość „lamania opłatka” K. S. M. żeńskiej. Na wstępie przemówił do zebranych prezeska p. Pilachowska, poczem odśpiewano szereg kolend i wygłoszono kilka deklaracji. Ks. asystent Andrzejewski przemówił w pięknych słowach do zebranych rodziców i młodych Polek, łamiąc się z uczestnikami opłatkiem. W drugiej części uroczystości wystąpiły członkinie z humorystycznymi monologami, śpiewami i tańcami. (rp)

— *** Pleszew.** Drużyna żeńska i męska tut. „Sokola” urządziły wspólnie w sali p. Marciniaka uroczystość łamania opłatka. Uroczystość zainicjował prezeska p. Sobczyńska, poczem oświadczyła, że uroczystość ta ma być okazją do wyrażenia przemyśleń i wygłoszenia deklaracji. Następnie przemówienie wygłosił prezes pow. Str. Nar. dr. Białasik, który spotkał się z gorącym przyjęciem. Wśród śpiewów kolend, deklamacji, wykonanych tańców narodowych i marynarzskich, piękna uroczystość zakończono wycieczką herbatką. Na zakończenie odbył się wieczorek towarzyski.

— W niedzielę 19 b. m., odbędzie się zaprzęgnięcie żołnierzy 70 p. m. oraz uroczyste otwarcie pulkowej świetlicy żołnierskiej.

— Do śpichrza p. M. Gnotta wtargnęli przez dach złodzieje, skąd zrabowali kilka worków napelniczonych koniczyzną i 2 worki, napelnione do połowy mąką, wart. 500 zł. Złodzieje zostali jednak przez patrol policji zauważeni i spłoszeni. W worki z zawartością zostały zwrócone poszkodowanemu. — W nocy z 14 na 15 b. m. włamała się szajka złodziei do składu obuwia p. Paluszczaka przy ul. Poznańskiej i skradła kilkadziesiąt par obuwia. Gdyby włamywacze nie zostali spłoszeni, opróżniliby cały skład obuwia.

— Walne zebranie koła śpiew. „Lutnia” odbędzie się 23 b. m. o godz. 20 w salce posiedzeń domu parafji. (wp)

— *** Rawicz.** Odbyła się rozprawa przeciwko więźniom tut. więzienia karnego, oskarżonym o wywołanie buntu w więzieniu. Więźniów doprowadzono grupami pod nadzorem do sądu. Sąd skazał trzech z nich ponad 4 mies. więzienia. — W ub. niedzielę odbyły się w Rawiczu, Sarnowie i Jutrosinie zebrania N. P. R. Referentami byli redaktorzy „Obrony Ludu” z Torunia z b. posłem Popielem. Tam, gdzie mówcy trzymali się rzeczowego sprawozdania o sytuacji politycznej i gospod. kraju, tam panował

Przeciw braciom Ludwikowi i Izidorowi Szkutnikom, oraz ich krewnemu Ludwikowi Pieturze, wytoczono dochodzenia o oszustwa z art. 8 k. k. Dochodzenia prowadzi sędzia śledczy rejonu II przy sądzie okręgowym w Poznaniu p. Jaskowski.

Ponieważ firma nie była rejestrowana i nie prowadziła ksiąg handlowych, trudno jest w toku śledztwa ustalić wierzycieli. W interesie dochodzeń sędzia śledczy rejonu II w Poznaniu wzywa poszkodowanych wierzycieli, ażeby zgłosili swe pretensje i złożyli zeznania w wydziale śledczym P. P. na miasto Poznań przy Pl. Wolności. Ludwika Szkutnika i Ludwika Pieturę osadzono w areszcie śledczym.

Afera śremska przypomina żywo głośną aferę poznańską Dernowów, zapoczątkowaną w wilę 1934 r. Nagła likwidacja śremskiego przedsiębiorstwa dumpingowego, wywołała zrozumięcie wkrazenie w Śremie i okolicy. (kl)

spokój, ale z chwila, gdy poczęli atakować Str. Narod., otrzymali należytą odprawę, bowiem większość słuchaczy była narodowcami, którzy bronili sprawy narodowej.

— P. P. skonfiskowała część nakładu tut. organu narodowego „Gazety Rawickiej” z dnia 15 b. m. za dwa słowa, które wykrzyknęli, skazani w procesie o zamordowanie ś. p. min. Pierackiego, Ukraińcy.

— Oslawiony morderca Julian Lange przewieziony został do tut. więzienia karnego.

— Stronnictwo Narodowe zwołuje na niedzielę, 19 b. m. zebranie publiczne w sali p. Dziembowskiego, przy ul. Sienkiewicza.

— Związek Polek do wspierania ubogich kościółów na Kresach Wschodnich zwołuje walne zebranie na 23 b. m. godz. 8 wiecz. w ognisku K. S. M. w Rynku. (rs)

— *** Rogoźno.** Walne zebranie Tow. Bartników odbyło się 18 bm. w lokalu p. Paczyńskiego. Po sprawozdaniach zarządu i kom. rewiz. udzielono absolutorium, poczem wybrano nowy zarząd przy akklamacji. W skład zarządu wchodzi pp.: Klawek — prezes, Urbański — sekr. i Bolter — skarbnik. Na zebraniu wybrano też komisję dla zbadania sprawy chorób zakaźnych u pszczoł.

— Walne zebranie Stron. Narod. koła Rogoźno odbędzie się 19. bm. o godz. 16.30 w lokalu p. Apolnarskiego.

— Na kurs mistrzowski rozmaitych zawodów zgłosiło się dotąd 21 kandydatów, w tem 14 Niemców.

— Tow. Rob. Katol. urządzi 19. bm. o godz. 16 w lokalu p. Paczyńskiego oplatek. (rm)

— *** Skoki.** Walne zebranie K. S. „Wielna” odbyło się pod przewodn. burm. Smektały. K. S. „Wielna” liczy obecnie 114 członków, majątek klubu wynosi 1 880 zł. Nowy zarząd przedstawia się następująco: pp. prezes — M. Pilaczyński, wiceprezes — A. Stefaniak, sekr. — L. Kaczmarek, skarbnik — M. Pilaczyński, kronikarz — F. Gersig naczelnik i kier. gier — L. Kwiatkowski, naczelniczka sekcji żeńskiej — M. Ossowska, zast. — H. Adamska. Sad koleżeński stanowią: pp. A. Stefaniak, J. Futro, L. Wietrzykowski i Z. Glinkiewiczówna, komisje rewiz. pp. A. Burzyński, W. Pilaczyński i F. Sommerfeld. Walne zebranie miało w członkami honorowymi klubu pp.: dr. M. Foerster, Teofila Kriegera i L. Szalowa.

— Miejsce, och. straż pożarna wystawia 19. bm. w sali p. Glinkiewicza sztukę p. t. „Komitet honorowy”. Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna.

— Na mocy rozporządzenia starosty wagro-wieckiego wydane zostało zarządzenie zarządu miejsk. o cenach maksymalnych na artykuły pierwszej potrzeby. W najbliższych dniach ustalone zostaną ceny maksymalne na pieczywo, mięso i wyroby wędliniarskie. Sprzedawcy zobowiązani będą umieszczać cenniki w sklepach. (ss)

— Zebranie sprawozd. lok. Funduszu Pracy wykazało, że na gwiazdke obdarzono 79 rodzin bezrobotnych. Komitet na bież. rok stanowią pp. burm. Smektała i A. Stefaniak. Na dzień 16 lutego przygotowuje się wystawienie sztuki scenicznej na rzecz komitetu Funduszu Pracy. Reżyserję powierzone p. A. Stefaniakowi. (ss)

— *** Szamotuły.** Dzieci szkoły powsz. w Brodziszewie odegrają 19 b. m. jasełka p. t. „Gdy się Chrystus rodzi”.

— W maj. Chrystowo, własn. p. Dietscha, dokonano ostatnio w nocy wielkiej kradzieży. Sprawy, których musiał być kilku, włamywali kraty z okna do śpichrza i zabrali około 50 centnarów grochu, który, jak ślady wykazały, odwieźli samochodem. — Drugiej kradzieży dokonano w mieszkaniu roln. Oskara Schulza w Podrzewiu. Tu, po wybiściu szczyby, weszli do mieszkanka, zabierając wszystkie odzież, bieliznę oraz skrzynię, w której spodziewali się gotówki. Szkoda powstała wynosi 2.500 zł.

— Nowa linie autobusowa otworzona przez wielkp. Spółkę Komun. pomiędzy Pniewami — Otorowem — Szamotułami — Obornikami oraz Poznaniem — Tarnowem Podgórskim — Grze-bieniskiem i Duszynkami. Autobusy cieszyć się będą niewątpliwie wielką frekwencją, gdyż komunikacja kolejowa była okrutna i utrudniona.

— Na gruncie tut. pojawił się pewien osobnik, który, przedstawiając się jako urzędnik gosp. maj. Galowo, zawierał z piekarniami pisemne umowy na dostawę chleba dla maj. Galowo. Po spisaniu umowy żądał 3,95 zł na opłatę stemplową. W ten sposób nabrał oszust, niejaki Czesław Synoradzki z Poznania, piekarczy pp. Matusza, Szulca, Grygiera i innych. Spryciarza aresztowano i odstawiono do więzienia.

— Wszyscy mekcyżni, którzy nie uścili wyznaczonej przez zarząd miasta jednorazowej składki na rzecz straży pożarnej, powołani zostali jako czynni członkowie do ochotn. straży pożarnej na czas od 1 stycznia do 31 marca b. r. Cwiczenia odbywać się będą w każdy czwartek o godzinie 18 przy strażnicy. Niezrozumiałem jest, że zarząd miasta wyznacza cwiczenia co roku w miesiącach zimowych, narażając sfery niezdolne na długie wystawianie i niejednokrotnie nabawienie chorób. (sc)

Chór Bazyliki gnieźnieńskiej

W uzupełnieniu sprawozdania naszego z akademii ku czci św. Rodziny otrzymujemy jeszcze poniższe uwagi:

W minioną niedzielę, na akademie, zorganizowaną ku czci św. Rodziny, zjechał do Poznania chór prastarej bazyliki gnieźnieńskiej, tej „Almae Matris” kościołów polskich. Ze zrozumiałym zaciekawieniem oczekiwano przybycia świętego chóru archikatedry św. Wojciecha, w której co niedzielę rozbrzmiewa u grobu wielkiego apostoła Słowian, — pieśń bojowa rycerstwa polskiego „Bogu Rodzica”.

Śpiewacy zaprezentowali się we wyjątkowej sile, wypełniając wielką estradę kinoteatru „Słońce”, przybraną kwieciami z okazji tej pięknej uroczystości, która przypomnieć miała naszym rodzinom katolickim o cnotach św. Rodziny. Usłyszeliśmy chór mieszany w liczbie ponad 80 osób. Odśpiewano na rozpoczęcie „Gloria”, ze mszy D-dur J. Haydna, z towarzyszeniem organów, a następnie majestatyczne „Benedictus” W. A. Mozarta. Od pierwszej chwili zjednał sobie chór gnieźnieński życzliwość audytorjum, wypełniającego szczerze salę „Słońca”, a szczególnie zachwycano się wykonaniem kolend, odśpiewanych jednogłosowo, w swoistem ujęciu długoletniego dyrygenta chóru bazyliki gnieźnieńskiej, ks. kanonika Tłoczyńskiego.

Kolendy te, którym dodał oryginalny akompaniament organista bazyliki gnieźnieńskiej, p. Teofil Barczyński, były dla publiczności poznańskiej, mającej zapewne rzadko sposobność usłyszenia ich w archikatedrze prastarego Gniezna, w swoim rodzaju rewelacją. Opanowany znakomicie przez księdza dyrygenta chór wykazał swe wielkie walory i zwartość, dzięki którym frazowanie i cieniowanie poszczególnych fragmentów nabrało specjalnego wyrazu. Wykonawcy podkreślili w całej pełni polski koloryt naszych kolend, śpiewając je z ogniem i temperamentem, oraz rytmem, jaki odpowiada polskiemu charakterowi tych pieśni. Przewijały się w nich na zmianę rytmy naszych melodji, słyszanych w poloniezie, krakowiaku, kujawiaku czy oberku...

Z żywiołowym zachwytem przyjęła staropolskie kolendy zgromadzona na sali publiczność, żądając numerów nadprogramowych, podkreślając temsamem znakomity sukces, jaki odnieśli śpiewacy gnieźnieńscy w Poznaniu.

„Pod jemiolą”

w Towarzystwie Polsko-Angielskiem

Obchody gwiazdkowe Towarzystwa Polsko-Angielskiego mają już ustaloną chlubnie tradycję. Tegoroczna zabawa „pod jemiolą” (under the mistletoe) odbędzie się w sobotę, 18. bm. w miłych salonach Resursy Kupieckiej (Al. Marsz. Piłsudskiego 37). Komitet przygotował moc niespodzianek i atrakcji. Zdołał uzyskać laskawy współudział artystki operowej p. Gizeli Poschówniej, która odśpiewa kolendy angielskie i polskie przy akompaniamencie p. prof. Marek-Onyszkiewiczowej. Gwiazdor (Father Christmas) rozdzielać będzie uczestnikom upominki. I wreszcie tradycyjny angielski plum pudding!

Początek zabawy o godz. 20. Strój wieczorowy. Wstęp dla członków i młodzieży akademickiej 1,— zł. dla gości 2.50 zł. Kto jeszcze nie otrzymał zaproszenia, zechce zgłosić się do p. Michałowiczowej, Plac Wolności 17.

zg 41

— *** Zbąszyń.** Ostatnio przystąpiono do dożywiania biednych dzieci szkolnych. Ogółem dożywia się 70 dzieci, które otrzymują codziennie bułki i ćwierć litra mleka względnie kakao.

— Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ restaurator z Wasowa, p. Czesław Dziamski. W chwili, gdy jechał na rowerze do kościoła, spadł tak nieszczęśliwie na bruk, że złamał sobie nogę.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 17 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Rob. Stan. Rogalski w Zegrzu, pow. poznański, i rob. Agn. Matuszczak; rzeźn. Bron. Nowak i Stan. Linkowska; obuw. Tad. Sroczyński w Minikowie, pow. poznański, i Janina Szymczakówna; asyst. miejski Bron. Łuszczewski i Leonia Warszczyńska; kup. Ign. Tabaka i Stef. Kotlińska; ślus. Jan Adamczewski i Kazimiera Kujawianka, w Komornikach, pow. poznański; ślus. Franc. Szymandera i ślus. Jadw. Skibińska; st. strażn. wież. Fryd. Feierbach i krawc. Maria Marschall; ślus. Stan. Krawczyk i rob. Rozalia Gabrysiakówna; ślus.-wagarz Hans Jasiński i steb. Otylia Lenz; ksiązk. Edm. Napierała w Luboniu, pow. Poznań, i biur. Stef. Wandycz.

Zgony:

Dnia 17 stycznia 1936 zapisano następujące zgony: Helena Markiewiczowa z domu Weydnerówna, wdowa, 76 lat; Franciszek Świątkowski elektrotechnik, 38 lat; Jadwiga Bogacka, bez zawodu, 67 lat; Jerzy Tomczak, 4 lata, 2 mies. 26 dni; Tadeusz Ilg, kapitan w stanie spoczynku, 48 lat.

Kronika torowa

Restauracja „Oaza”, Dąbrowskiego 53/55 poleca się nadal Szan. Klienteli, oferując pierwszorzędną jedzenie j. t. obiady od 65 gr., kolacje i wielki wybór potraw a la carte, napoje i wszelkie trunki wyskokowe po cenach najbardziej przystępnych. Zarazem polecam salę na wieczorki, zebrań itp. bezpłatnie. Koncert artystyczny. zg 12 663

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 4515

— *** Śrem.** Urząd stanu cywilnego na obwód śremski zanotował w r. 1935 — 423 urodzin, 251 zgonów i 145 ślubów.

— **Kazimierz Szczepiński**, rodem ze Śremu, uzyskał na wydziale prawnym-ekon. U. P. dyplom i tytuł magistra ekonomii.

— **Walne zebranie Kat. Stow. Kobiet** odbędzie się 23 b. m. o godz. 20 w salce domu parafii.

— **Kierownictwo kursów oświaty pozaszkolnej** zainaugurowało trzeci rok pracy uroczystością łamania oplatki, na której zebrało się liczne grono gości i uczestników kursu. (su)

— *** Środa.** Powstał projekt rozbudowy rzeźni miejskiej, której pomieszczenia okazały się za szczupłe przy wzroście produkcji na eksport. Prawdopodobnie powiększona będzie wędzarnia i urzędowa według najnowszej techniki i higieny.

— **Kolo miejscowe LOPP** zwołuje na 21 b. m. walne zebranie. Głównym punktem obrad będzie wybór nowego zarządu. — Oprócz ogólnego kola LOPP działa na tutejszym terenie powstałe niedawno kobiece kolo LOPP, którego członkinie zwiędziły w tych dniach schron oraz sprzęty przeciwlotnicze.

— **Kurs drużyn ratowniczych PCK** rozpocznie się 1 lutego b. r. w świetlicy. Zapisy przyjmują się tamże. Sądzi się, że na kurs zgłoszą się bardzo licznie kandydatki i kandydaci, kształcić się we wdzięcznej pracy samarytańskiej. (ak)

— *** Wagrowiec.** K. S. M. żeński w Łeknie na walnym zebraniu wybrało nowy zarząd w składzie pp.: prezeska — E. Surdykówna, wiceprezeska — M. Graczykówna, sekr. — D. Marmurówicówna, skarb. — W. Łachowicówna, nacz. — S. Marmurówicówna.

— **Kolo Własc. Nieruch.** w Wagrowcu na ostatnim zebraniu plenarnym omawiało sprawę ostatniej obniżki komornego.

— **Toporkiem** w głowę zraniony został niej. Bukowski, którego napadł na ul. Bydgoskiej niej. Śrama. Bukowskiego umieszczono w szpitalu.

— **Walne zebrania** zapowiedziały na najbliższą niedzielę następujące organizacje: „Sokół” w nowej strzelnicy, Kolo Przemysłowców w sali p. Wierzejewskiej. (tw)

— *** Wrzesnia.** Z dniem 1 b. m. otrzymali nominacje na poruczników W. P. podporucznicy naszego pułku pp. Barciszewski Zygmunt, Koluński Władysław i Aniol.

— **Do naszego miasta** zjechała wesola trójka pod kier. art. K. Bobrowskiego, aby w hotelu Polskim otworzyć „Rewję”.

— **Do najbardziej** udanych i powodzeniem się cieszących zabaw należały zabawy harcerskie. Tegoroczny „wieczór karnawałowy” I W. D. H. w dniu 19 b. m. zapowiada się niezwykle ciekawie.

— **Do zagrody roln. Łobarskiego** we wsi Kokeczyn przybyło dwóch osobników, którzy napadli obecnego małżonków i po splądrowaniu mieszkania zrabowali obligacje pożyczki konwersyjnej na 2.000 zł i 10 zł gotówki. W toku natychmiastowych dochodzeń policja ujęła podejrzanego o napad niej. Rajskiego z Witkowa.

— *** Żnin.** Piękny wieczorek urządził chór kościelny w salce parafii.

— **W Rogowie** p. Kazimiera Lewińska udała się na lód i podczas lżwowania upadła tak niebezpiecznie na lód, że doznała ogólnego potłuczenia głowy.

— **Odbędzie się walne zebranie** Kola Śpiewackiego. W skład nowego zarządu wchodzi pp.: Chudziński Antoni — prezes, Biegański Mieczysław — sekretarz, Wesolowski — zast., Szambelan — skarbnik, Piwkowski — dyrygent, komisy rewizyjną tworzą pp.: Andrzejewski i Markiewicz.

— **P. Mieczysław Kotowski**, budowniczy w Żninie, został ustanowiony dekretem prezesa Sądu Apel. w Poznaniu zaprzysiężonym biegłym sądowym w dziedzinie budownictwa.

— **Kurs praktyczny** dla zawodu kowalskiego i ślusarskiego rozpoczyna się 20 b. m. Kurs ten zakończy się egzaminem mistrzowskim przed komisją egzam.

Z teki „Powiedzonek”

Anglik z Kołomyi, elegant z Mosiny
Obaj mają wielce ucieszone miny.

Anglik wygrał milion w loterię klasową,
A elegant kupił „Ilustrację” nową...

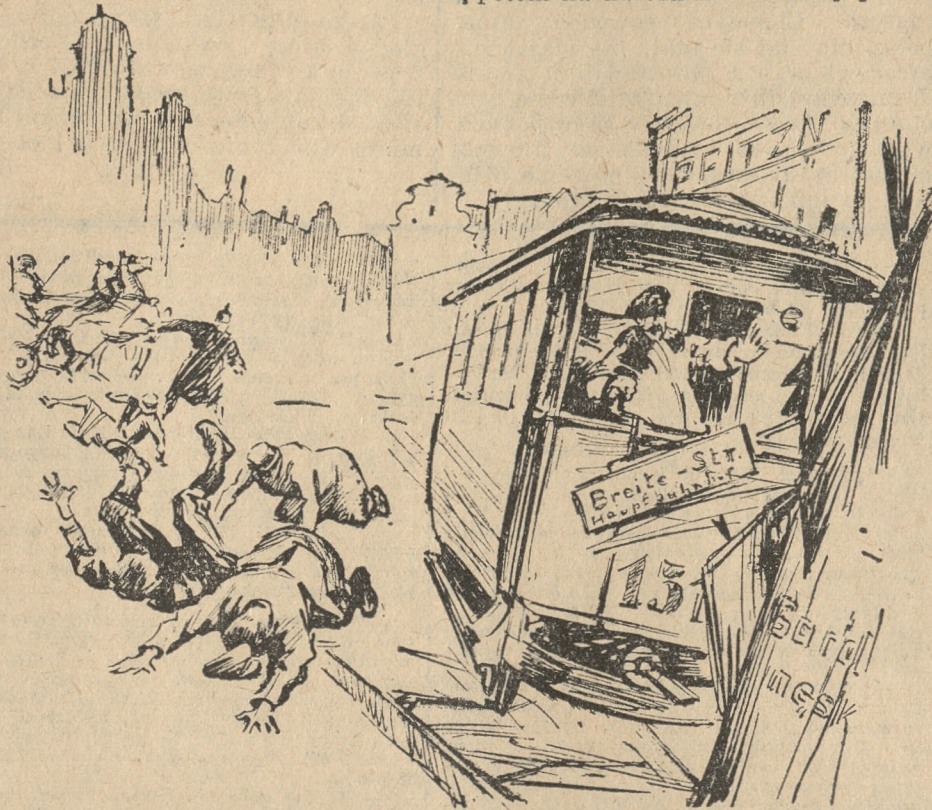
Gdy tramwaj wyskoczy z szyn...

Jak to w Poznaniu, w roku 1912, przyczepka tramwajowa wyskoczyła z szyn i zjechała ulicą Nową na Stary Rynek

Wypadek tramwaju linii 5, który przed 10-ciu dniami wyskoczył z szyn i uderzył w wieżę kościoła św. Marcina, byłby fatalny w skutkach, gdyby wóz dostał się na pochyły odcinek ulicy św. Marcina i stoczył się w kierunku Placu Świętokrzyskiego.

W związku z tym wypadkiem starzy mieszkańcy naszego miasta przypomineli sobie o pierwszej i jedynej w swoim rodzaju groźnej katastrofie tramwajowej, która wydarzyła się przed przeszło dwudziestu laty — w r. 1912.

Przebieg tej katastrofy warto przypomnieć, bo było to wydarzenie najzupełniej niecodzienne.

Tramwaj, wyskoczywszy na chodnik, z wielkim impetem uderzył w narożnik kamienicy na Starym Rynku.

Działo się to w niedzielę, dnia 3 listopada 1912 r., gdy o godz. 10,30 „wóz bez motoru” nr. 151 — nazywamy go dziś przyczepką — kursujący na linii od ul. Szerokiej do głównego dworca, został na Kaponierze z powodu defektu u hamulca odłączony, celem odesłania go do wozowni w Górczynie.

Wskutek zepsutego hamulca tramwajarzy stracili władzę nad wozem i odjechał on szybko w przeciwnym kierunku poprzez ul. św. Marcina i ul. Wiktoria — dzisiejszą Pierackiego, — gdzie przy narożniku ul. Berlińskiej — dzisiejszej 27 Grudnia — wypadł przy narożniku z szyn. Po dłuższych wysiłkach udało się przyczepkę sprowadzić z powrotem na szyny i przesunąć do najbliższej zwrotnicy przy przystanku policji. Tu przetoczono tramwaj na tor, wodzący w stronę Górczyna.

I tu — dziwnym zbiegiem okoliczności — konduktor Antoni Binder znowu stracił panowanie nad wozem, któ-

ry potoczył się, lewym torem, przez Plac Wolności ku ulicy Nowej.

Mimo usilnych starań nie zdołano go utrzymać, tak że stromą ulicą Nową zjechał już z błyskawiczną szybkością w dół, na Stary Rynek. Konduktor, który podczas tej nieszczęśliwej jazdy nie wyskoczył, stał na przednim peronie kręcił popsuty hamulec i ostrzegał głośno publiczność w polskim i niemieckim języku, by miała się na baczności. Przy skrajnie na Stary Rynek wóz wyskoczył ze szyn i, szubując po bruku pomiędzy figurą św. Jana i cukiernią Pfitznera, wpadł — wskoczywszy na chodnik — z wielkim impetem na narożnik kamienicy p. Czep-

czyńskiego, w której mieścił się skład konfekcyjny firmy Łuczak i Ska.

Wypadek za sobą pociągnął straszne następstwa. Zranione zostały ciężko trzy osoby, z których dwie kobiety zmarły tego samego dnia w szpitalu miejskim. Oprócz tego były cztery osoby lżej ranne, pomiędzy nimi dzielny konduktor Binder, oraz trzy osoby lekko poturbowane.

Przednia część wozu tramwajowego została roztrzaskana doszczętnie. Zniszczeniu uległ również skład p. Łuczaka, gdzie rozbite zostały dwie wielkie szyby wystawowe. Poza tem potrzaskane zostały płyty marmurowe, któremu wyłożona była fasada składu.

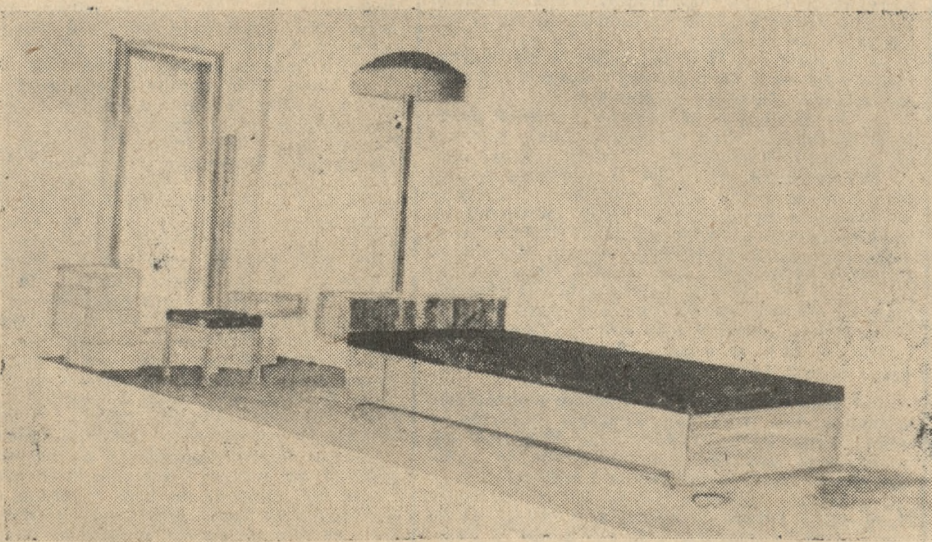
Z wypadku tego wyciągnięto taką naukę, że poczęto przyczepki tramwajowe łączyć z wozem motorowym nie tylko przy pomocy sprzęgła, lecz jeszcze przy pomocy bocznych łańcuchów, których używa się przy tramwajach poznańskich po dziś dzień. (pt)

KONKURS NA WZORY MEBLI ROZSTRZYGNIĘTY

Sąd konkursowy rozpisany przez Cech mistrzów stolarskich, tokarskich i rzeźbiarskich w Poznaniu konkursu na wzory mebli zakończył swą pracę około północy.

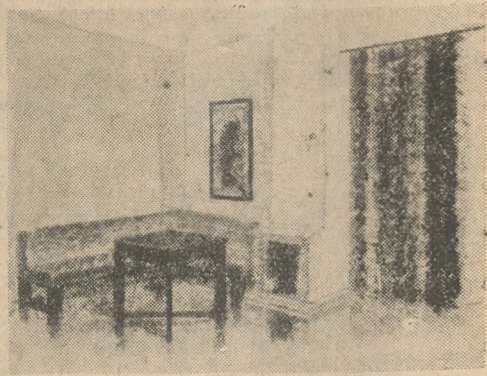
Jury na posiedzeniu w dniu 17 b. m., poprzedzonym posiedzeniami w dniach 14 i 15 b. m., nie przyznało pierwszej i drugiej nagrody żadnemu z projektodawców, lecz podzieliło na

pięć równych nagród po 200 złotych (trzech), które przyznano następującym projektodawcom: pp. Czesławowi Wallisowi z Krakowa (za projekt gabinetu), Zenonowi Kulczykiemu ze Lwowa (za projekt gabinetu), Zygmuntovi Szatkowskiemu z Katowic (za projekt jadalni), Janowi Kaiserovi z Warszawy (za projekt pokoju mieszkalnego) i Józefowi Aismanowi

Fragment nagrodzonego projektu pokoju mieszkalnego
J. Kaisera z Warszawy

z Krakowa za projekt sypialni. Poza tem jury wyróżniło projekty nadesłane przez pp. Stefana Bogdanowicza z Bochdanówki, Jana Kaisera, Jana Połińskiego i Olgerda Szlekysa z War-

Fragment gabinetu, zaproj. przez
Zenona Kulczyckiego ze Lwowa.

szawy, Zygmunta Adamskiego, Tomasza Banasińskiego i Edmunda Jagielskiego z Poznania, Zenona Kulczyckiego ze Lwowa, Zygmunta Szatkowskiego z Katowic i Zygmunta Metzgera z Łodzi.

Przyjazd 900 reemigrantów

Dziś o godz. 3,45 przejeżdżało przez Poznań 600 reemigrantów polskich z Francji. Krótko przed godz. 9 przybył następny transport, złożony z około 300 osób.

Armję reemigrantów podejmowała na dworcu „Opieka Polska”, udzielając powracającym z Francji rodakom informacji i wskazówek, oraz pomocy. Jak zwykle, „Opieka Polska” stanęła do ofiarnej służby, wydzielając reemigrantom tak potrzebny po długiej podróży posiłek. Pomoc sanitarną i inną nieśli również ochotczy członkowie drużyn ratowniczych Polskiego Czerwonego Krzyża.

Powracający reemigranci rekrutowali się głównie z departamentów północnej Francji i pochodzą w przeważającej części z Małopolski. Po odpoczynku i posiłku na dworcu, powracający do kraju rodacy udali się w ciągu przedpołudnia najbliższymi pociągami do miejsc swego stałego zamieszkania. (kl)

Na śladzie świętokradców

Toruń. (Tel. wł.) Pomorski wojewódzki urząd śledczy komunikuje, że część skradzionych wot w Swarzewie, w kościele Matki Boskiej, odnalazła policja w Warszawie. W posiadaniu policji są już berko Matki Boskiej Kaszubskiej i złoty kielich.

Dalszych szczegółów z uwagi na toczące się śledztwo podać nie możemy. (z)

Z POMORZA

— *** Chojnice.** Dzierżawca hotelu „Polonia”, p. Szewin, wydzierżawił mieszkanie w nowo-nabytym domu przy Rynku. Żydowi Michłowi Bornsteinowi, który przybył do Chojnic z Sepólna. Podczas, gdy społeczeństwo narodowe walczy skutecznie przeciw zalewowi żydowskemu, p. Szewin umożliwia Żydom osiedlenie się w naszym mieście, czego mu narodowe Chojnice nie zapomną.

— **Maszynista okrętowy**, p. Józef Trojanowski, z Katowic, zgłosił w miejsce wydziału śledczym oszustwo w wysokości 10 000 zł na jego szkodę, popełnioną przez Waltera Śmiejskiego i Waltera Koscha z Chorzowa. Oszuści w bezczelnie oszukiwały sposób wyłudziły od Trojanowskiego 10 000 zł na zakup owoców. Pieniądze stanowiły cały majątek Tr., z trudem zdobyty w czasie długich lat pracy na okręcie. Policja śledzą oszustów, którzy ulotnili się w niewiadomym kierunku.

— **Opuściła dom rodzicielski** i ulotniła się do Poznania, niej. 19-letnia Monika Breskówna, zam. przy rodzicach w Chojnicach, ul. Konopnickiej. Policja wdrożyła pościg na skutek interwencji rodziców. (dch)

— *** Działdowo.** Naczelnik więzienia w Koźminie, p. Nowicki, przeniesiony został w tym samym charakterze do tut. więzienia.

— **W szpitalu powiatowym** umieszczono 5 osób z Lidzbarka, które zachorowały na dur brzuszny. Wszyscy oni zamieszkiwali przy ul. Zamkowej w Lidzbarku.

— **Sprawa likwidacji powiatu działdowskiego** nie schodzi z porządku dziennego. Kwestją tą zajmowała się już rada miejska, która wysłała do Warszawy delegację. Według obiegujących pogłosek istnieje zamiar przyłączenia powiatu do powiatu mławskiego, którego miasto są w wysokim stopniu zażydzone. Pogłoska ta wywołała wielkie przygnębienie w całym powiecie.

— *** Toruń.** W Chelmży, powiat toruński, przy pracach ziemnych posiadłości Kocienicy przy ul. Dąbrowskiego wykopano 3 kościotrupy mężczyzny, kobiety i dziecka. Dochodzenia w toku.

— **Do koszar** 31 p. a. l. w Podgórzu włamali się złodzieje i zabrali 5 instrumentów dętych. Niezwykłym złodziejom udało się zbiec.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Seńca Jezusowego: Korp. poracja Akademicka „Slensania” przy W. S. H. z okazji 9-lecia istnienia 10 zł; — **Maria Waszakówna**, Grochowsko poczta Rogowo, z prośbą o zdrowie 3 zł; — **razem z poprzednie pokwitowaniem** 83,50 zł

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

SAM NA SAM Z GŁOŚNIKIEM

O Wesołą Lwowską Falę, czyli: gaffa nad gaffami — Biuro i papiery — Słuchacz jest istotą żywą — A także płacącą — Hitlercy już to zrozumieli — Głośnik i pałka — Wielkie odkrycie — Co na to Pan Stronów? — Rogate miasto — „Humor” warszawski — Będziemy pilnie słuchali!

Mamy wielką i komiczną afere. Najzłotowszym z szatanów jest, jak wiadomo, Asmodeusz. Gdyby on sam we własnej osobie poddał Radjo Polskiemu myśl zlikwidowania Lwowskiej Wesołej Fali za jej niby to nieprawomyślnie dowcipy, to nie mógłby mu wypłatać zjadliwszego figla. Toż o tem ćwierkają wróble na antenach, że niema w Polsce słuchowiska popularniejszego, niecierpliwiej wyczekiwanego, skupiającego takie miliony słuchaczy. Skreślenie go, ot tak sobie, jednym rzutem biurowego piórka, oznacza więc przedewszystkiem to, że kierownictwo Polskiego Radja niema najmocniejszego kontaktu ze światem radioabonentów.

Tego się dotychczas nie wiedziało. Od czasu do czasu czytaliśmy nawet zapewnienia, że jest wprost przeciwnie. Teraz wiadomo, że stosunek Radja do członków jest biurowy, papierowy, że nie docierają do niego nawet fakty każdemu znane, jak chociażby fantastyczna popularność Szczepka i Tonka, manifestująca się owacjami, jakie zbierają od tłumów, gdziekolwiek poza mikrofonem wystąpią. Tego widocznie w aktach niema, a wiadomo, że fundamentem każdej szanującej się biurokracji jest zasada: czego niema w aktach, tego niema na świecie.

Tymczasem wiadomość o skreśleniu Lwowskiej Fali wywołała istny run na wszystkich rozgłośnie i na redakcje pism. A stało się to akurat w czasie kampanji za dociągnięciem liczby abonentów do pięciuset tysięcy i agitacji za pozyskiwaniem nowych! Wyobraźmy sobie redakcję, która zaczyna obławę na prenumeratorów, a dla przynęty obiecuje, iż usunie z dziennika najmilsi, najzabawniejszy i najpożytniejszy feljeton tygodniowy!

Trzeba do mnogich biur Radja Polskiego dodać koniecznie biuro propagandy Radja. Widocznie go niema, a przecież jest to najważniejsza i jedyna w ogóle propaganda, jaką trzeba by uprawiać. Nawet hitlercy zerwali już z codzienną „Stunde der Nation”. Zorientowali się, że to na nic. Ze właśnie na tę godzinę dziewięć dziesiątych słuchaczy trzyma się z całym szacunkiem na trzy kroki od nieotwartego głośnika, aby nie dopłacać straconym czasem do tych fenigów, na które im z abonamentu ta propagandowa piła wypadała. Zwrot ten świadczy, że Radjo niemieckie ma kontakt z życiem, że może po ludzku strzelić głupstwo, lecz się przy niem nie upiera. U nas wszelkie „radjogłajszaltowania” są skazane na śmierć w samym zarodku. Nawet po objęciu przez administrację większości akcji Polskiego Radja, nie znajdzie się sposobu na to, aby z wpłat abonentów uzyskać taką sumę, jakiejby trzeba na postawienie przy każdym radjocie przyjaciela z gumową pałką, któryby napędzał do słuchania.

Albowiem może to będzie dla tych czy innych działaczy wielkiem odkryciem, ale Radjo jest o tyle słuchane, o ile jest zajmujące. Fakt to może smutny z pewnych punktów widzenia, ale trzeba się z nim pogodzić, audycje gesto słuchane mnożyć i nudne usuwać, chociażby oczekiwać Bóg wie jakim namaszczeniem. A już ograniczać czy znośić audycje najciekawsze i najbardziej słuchane — to naprawde koncept, godny opracowania przez Wesołą Falę jako osobne, nadzwyczajne, galowe słuchowisko. Co za temat! Wyobraźmy sobie Tonka, jak nie może ani raz nic zrozumieć, a przy nim Szczepka, po raz pierwszy nie mogącego mu wytłumaczyć, dlaczego tak, a nie inaczej. A Pan Stronów pomrukuje swym nieocenionym basem: „...Ta djabli wiadom, pani, co im tam w ty Warszawę na nos usiadło?... Szkandal, pani, i tyli...!”

Czytamy, że Wesoła Lwowska Fala ma być przywrócona, że przyjedzie „z urlopu” i nawet jutro, w niedzielę, będzie płynęła przez całą godzinę, nie przez pół. Jest to rezultat tego, co się działo w całej Polsce: urywanych telefonów, sygnących się jak zadymka śnieżna listów, kartek i artykułków, nafaszrowanych wszelkiego rodzaju

epitetami. Rejterada na całej linii. Czy w tej fatalnej przygodzie uczyni Polskie Radjo jeszcze drugie, obok istnienia audycji nudnych i zabawnych... wielkie odkrycie? To mianowicie, że nigdy i nigdzie nic nie stoi temu na przeszkodzie, aby głupstwa nie zrobić?! Istotnie, gdyby część tej energii, jaką zużywa się na naprawianie potknięć, obrócić od razu na robotę rzeczy rozumnych, ileżby się oszczędziło trudu i czasu. Nietylko u nas. Ale u nas chyba więcej, niż gdzieindziej, ut figura docet.

Teraz idzie o to, czy rejterada będzie istotną, pokutą szczerą i ekspiacją zupełną. Czy Wesoła Fala zostanie sobą, czy będzie mogła po dawnemu dworować sobie dobrodusznym z różnych śmieszności naszego życia, czy też będzie filtrowana przez cenzorską bibułę, czy będzie oczyszczana z rzekomych nieprawomyślności, które mogłyby się ujawnić komuś, kto patrzy pod jakimś, bynajmniej nie ostrym, ale straszliwie tępy katem widzenia. Czy, jednym słowem, będzie na niej podjęta próba „glajszaltowania” na gdzieindziej wynalezione i spieszenie teraz zarzucane sposoby?

Otóż spodziewamy się wszyscy, że Lwów, ze swej strony, popatrzy na takie próby z właściwym sobie humorem. Dobrodusznym, ale nieustępliwym. To rogate miasto. Ze lwowiakami nie się „po przykazu” nie robi. Wiedzą oni, że za nimi stoją krocie tysięcy abonentów Radja. Wiedzieli przedtem, teraz przekonali się, jak nie można lepiej. A mają do utrzymania i pomnożenia swoją nieopisaną popularność, którą ich humor zawdzięcza swemu śmieszkowaniu de omnibus rebus i et quibusdam aliis, swojej lotności i swobodzie. Wiedzą, że teraz będą słuchani z dziesięć razy większą uwagą. Ze conajmniej półtora miliona uszu będzie śledziło, jak i czy się im narzuca ciasna i śmieszna kontrola?

Dobrze to, że p. dyrektor Górecki musiał zjechać osobiście do Lwowa na osobną konferencję w sprawie Lwowskiej Fali. Bardzo się Polakom Radjo chwali taka dbałość o abonentów trzyzłotówki, bez których trudno by dawać programy, utrzymać tyle biur i zapisywać tyle papieru. Ale Wydział Dochodowy Polskiego Radja (o ile wśród innych znalazło się dla niego miejsce?) niechże pamięta, że pierwszą zasadą dobrego kupca jest dawać pod raz obraną etykietą zawsze ten sam, tak samo dobry towar. Inaczej klient odejdzie. A mimo wszystko, trudno sobie wyobrazić, abyśmy się doczekali przymusowego abonamentu na Radjo, ściągane razem z podatkami i z Kasa Chorych. Pewnie, że to byłoby najprostsze, ale narazie Radjo Polskie jest wprawdzie biurem, lecz WŁADZA nie jest, musi o swoje trzy złotóweczki pięknie prosić i jakiś ekwiwalent za nie ofiarować.

Każda anegdota ma swój koniec, nawet najweselejsza, więc zreasumujmy naszą. Prawdziwe brylanty mają tę własność, że z którejkolwiek strony na nie spojrzeć, syją zawsze jednakie ognie. Podobnie bywa — powiedzmy najogólniej: z... pomyłką, o ile jest tego, mocno skonstruowana, soczysta i zawieszona. Ma ona nawet nad brylantem tę wyższość, że im więcej jej przyglądać, tem jest okazalsza.

Bo Wesoła Fala jest nietylko najpopularniejszym ze słuchowisk, ale w ogóle jedynym słuchowiskiem, które się stuprocentowo udało. Szczególnie Warszawa ma do radjohumoru tragicznego pecha. Czego się tknie, idzie jak z kamienia. Znikły „Łoże Szyderców” i ich nudne towarzyski, „Wesoła Syrena” ledwie duka, „Humor światowy” jest akurat taki, w jakim humorze jest świat przy kryzysie. A gdy tydzień temu „Cyrułik” usiłował zastąpić Lwowską Falę, okazało się, że ma brzytwę tak tępa, jak osetka, na której powinien ją naostrzyć. Dziesiątki tysięcy słuchaczy myślało, że to parodia Cyrułika przez Lwowską Falę i dziwiło się, że tym razem humor lwowiakom nie dopisał.

I właśnie ten jedyny okaz prawdziwej wesołości, jaki się dzięki lwow-

ŻYCIE KULTURALNE

MUZYKA

Filharmonja berlińska w Poznaniu. W przyszły czwartek wystąpi w Poznaniu orkiestra Filharmonji berlińskiej pod batutą dr. Wilhelma Furtwaenglera. Pięćdziesięcioletni dzisiaj Furtwaengler stoi w rzędzie najwybitniejszych dyrygentów świata, a zarówno w operze jak w symfonice jednakowo się zapisał. Działalność jego objęła całe Niemcy: więc Wrocław, Monachjum, Lubekę, Mannheim, Frankfurt, potem Berlin, gdzie objął batutę po Ryszardzie Straussie, Lipsk, gdzie dyrygował po Nikischu, i iWedeń, gdzie nastąpił po Weingartnerze. Zwiedził z batutą Anglię, Francję, Szwajcarię, oraz Amerykę, gdzie przez kilka lat dyrygował Nowojorską Orkiestrą Symfoniczną. W Poznaniu poprowadzi Filharmonję berlińską, składającą się z 95 muzyków, wykoną siódmą symfonię Beethovena, trzecią Brahmsa, oraz Concerto Grosso Haendla D-dur. Radjoduchowcy mieli ostatnimi dniami możność wysłuchania pod jego batutą „Tristana”, którym dyrygował we

KAROL SZYMANOWSKI CHORY

Od dłuższego czasu było wiadomo, że Karol Szymanowski niedomaga na zdrowiu. Często pobyt znakomitego kompozytora w Zakopanem miał za podkład nie w najmniejszej części potrzebę przebywania w klimacie górskim. Jako dziecko, przeszedł był Szymanowski chorobę nogi, która podobno miała to grzlicze. Ale w ostatnich dwóch latach często musiał się Szymanowski z Zakopanego wydalac i to na męczącą pracę, na dalekie objazdy koncertowe, gdyż musiał zarabkować jako... fortepianista, wykonując swoje najnowsze dzieło na fortepian z orkiestrą i akompaniując solistom, grającym jego kompozycje. Podróże te musiały oczywiście na jego zdrowiu niekorzystnie się odbić.

Ostatnio bawił Szymanowski w Paryżu i stamtąd właśnie dochodzą wiadomości, że stan zdrowia genialnego twórcy uległ dużemu pogorszeniu. Słychać, że zaatakowaniu uległy teraz górne przewody oddechowe i krtani. Poważna kuracja jest konieczną, tak że Szymanowski będzie musiał udać się — a może w tej chwili już się udał — na wypoczynek do miejscowości o odpowiednim klimacie. Cała kulturalna Polska będzie wyczekiwała z najgłębszą troską dalszych doniesień o przebiegu choroby i o rekonwalescencji, oby jak najrychlejszej, znakomitego artysty, który jest dumą i chwałą twórczości narodowej.

„HOLD PRUSKI” BĘDZIE UMIESZCZONY NA WAWELU

Z Krakowa donoszą nam (krt):

Jedno z najsłynniejszych arcydzieł Matejki, „Hold Pruski”, to olbrzymie płótno jakby skapane w królewskiej purpurze (która stanowi jego ton zasadniczy) znajduje się obecnie w Muzeum Narodowym. Znajdzie wszakże dla siebie miejsce jeszcze odpowiednie, mianowicie na Wawelu, a to w t. zw. salach plechoty.

Są to dwie sale. T. zw. senatorska, i przyległa, mniejsza. Prace nad ich odnowieniem będą ukończone prawdopodobnie w grudniu r. b. Otrzymają one posadzkę marmurową, stropy polichromowane, ściany zostaną pokryte mniejszej sali kurdybanem, w większej brokatem. U stropu sali senatorskiej zawisną zdobytą pod Grunwaldem chorągwie, wzdłuż ścian będą ustawione urny z ziemią z pobojuwisk, oraz alabastrówce postumenty z wykazem pól bitewnych polskich od najdawniej-

szemu humorowi udał Polakom Radjo, właśnie on miałby zniknąć! Ej, panowie, panowie...!

Zatem: jutro wieczorem przy głośnikach. W pełnym komplecie półtora miliona conajmniej. I będziemy uważnie słuchali!

Witold Noskowski

Pisma nadesłane

„Przegląd Księgarski”. Nr. 24. Treść: A. L. Sz.: „Podsumowanie”. — S. Szpinger: „Dajemy głos”. — „Niepotrzebne książki”. — Z żalobnej karty. — Sprawy podatkowe. — Kronika. — Rozmówki. — Komunikaty. — Odpowiedzi Redakcji. — Adr. Red. Warszawa, Chmielna 27.

„Przegląd Powszechny”. Nr. 1 (625). Treść: J. Kostrzewski: „Słowianie i Germanie w pradziejach Polski”. — J. Salama: „Względność i bezwzględność etyki katolickiej”. — J. Poplatek: „Z krytyki hagiograficznej”. — O. Forst Battaglia: „Pietro Mignosi”. — W. Tomkiewicz: „Ro-

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

U Przyj. Sztuk Pięknych, będzie jutro, w niedzielę, otwarta nowa wystawa, obejmująca kolekcję prac Jana Mrozińskiego, portrety A. Hannytkiewicza, oraz akwarele z Podhala, Orawy i Spiszu Józefa Pieniążka. Dział graficzny reprezentuje wystawa drzeworytów Stefana Mroźewskiego, o którego pobyty i sukcesach donosiśmy niedawno. Świetny grafik, autor słynnego „Don Kichota”, nadesłał cały cykl swoich prac, które ostatnio są wystawiane równocześnie w Europie i w Ameryce.

Wystawa Tytusa Czyżewskiego. Jutro w niedzielę, dnia 19 o godz. 12 w południe zostanie otwarta w „Salonie 35” wystawa obrazów Tytusa Czyżewskiego. Zawierać będzie około 50. prac dawniejszych i ostatniej doby, ukazując nam twórczość tego oryginalnego artysty, głównego inicjatora formizmu polskiego.

TEATR

Nowa sztuka Nałkowskiej. Autorka „Domu Kobiet” przerobiła na scenę swoją powieść „Niedobra miłość”. Premiera odbędzie się niedługo w warszawskim teatrze Narodowym pod reżyserją dr. Ryszarda Ordyńskiego.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Nowe powieści o Kujawach. Bawiący w Inowrocławiu na kuracji, znany pisarz Jerzy Bandrowski, gromadzi materiały do powieści z życia Kujaw. Franciszek Bećciński, poeta - samouk, autor tomu poezji „Maki z kujawskich równin” i tomu nowel „Smętnice”, napisał powieść na tle życia kujawskiego p. t. „Wies na zakręcie drogi”. (Im)

Muzeum ziemi trembowelskiej powstało w Trembowli, w starej kaplicy klasztoru O. O. Karmelitów. Utworzył je miejscowy oddział Pol. Tow. Krajoznawczego. Okazów cennych jest już niemało.

ZE ŚWIATA FILMU

Gogol w Fil filmie. Jedną z paryskich firm kinowych realizuje „Tarasa Bulbę”. Będą grał: Henry Baur, Janine Crispin i Micheline Hetrel w rolach głównych. Reżyseruje Aleksander Granowski.

JESZCZE JEDNA ANEGDOTA

Jak pozowało się Cezanne'owi? Ambroise Vollard, głośny francuski handlarz obrazów i krytyk artystyczny, w swych wspomnieniach o Cezanne notuje, jak pozował mu był do portretu. Posiedzeń było 115. Vollardowi niewolno było ani drgnąć przez cały czas seansu. Po stopniastem posiedzeniu artysta przyjrzał się sztalugom i mruknął:

No tak... z tego kawałka gorsu u ko-

szuili jestem już prawie zadowolony...

szego czasu. A na osobnym podjum, będzie umieszczony „Hold Pruski”, jako najpotężniejszy ton w tym triumfalnym akordzie, jako widomy symbol potęgi politycznej, którą Polska orężem zdobyła.

Koszt odnowienia ma wynieść przeszło 350 tysięcy złotych. Zebrano narazie 152 tysiące, ale dalsze składki napływają. Teraz idzie o to, aby wykończenie i ozdobienie ścian podlegało mocnej artystycznej kontroli. Wiadomo, jak wiele nagrzeżono na odnowionym Wawelu przeciw dobremu smakowi i sensowi historycznemu okazało się, że zastrużony składną organizator p. Szyszko-Bohusz nie może działać wyłącznie na własną rękę. Zaskakiwanie władz nadzorczych faktami dokonanymi, praktykowane przez twórcę nieścisłego „Domu Pod Kominami” na Rynku głównym dało już w mnóstwie wypadków takie rezultaty, których należy w przyszłości unikać.

zejm Sztumdorfski”. — Przegląd piśmiennictwa. — J. Pawelski: „Sprawy Kościoła”. — J. Cyrek: „Chrześcijańska młodzież robotnicza w Belgji”. — Adr. Red. Warszawa, ul. Rakowiecka 61.

„Nowa Książka”. Zesz. 10. Treść: J. Lorentowicz: „Dwie rocznice. Żeromski (20. 11. 1925) i Reymont (5. 12. 1925)”. — Dział sprawozdawczy. — Kronika. — Bibliografja. — Adr. Red. Warszawa, Krakowskie Przedmieście 13.

„Dom, Osiedle, Mieszkanie”. Nr. 12. Treść: Arch. M. Kostanecki: „Architektura nowoczesna”. — T. Toeplitz: „Nowoczesne miasto”. — Arch. J. Goldscheider: „O nowoczesny, tani sprzęt domowy”. — J. T.: „Dzisiejszy ogródek”. — Arch. W. Śmigiełski: „Funkcjonalizm nowoczesnego parku”. — Arch. H. Jasiński: „Stare i nowe w stosunku człowieka do przyrody i dawniejszego dorobku kulturalnego”. — Z poradni budowlanej. — Kącik meblarski. — Kronika nowoczesnego przemysłu budowlanego. — Z książek i wydawnictw. — Adr. Red. Warszawa, Krakowskie Przedmieście 5 m. 32.

Magdalena Samozwaniec

karnawał i AMNESTJA

— Mamy karnawał — zaczęłam rozmowę, rozkładając przed moim partnerem brydżowym pięknego „dziadka”.

Jeśli pani ma nawał kar, to zrobimy szlemika w bez-atu, — odparł zupełnie serio zadowolony brydżysta.

Humorystyczny ten incydent świadczy wymownie, jak w epoce brydża i całorocznych dancinów karnawał stał się rzeczą niemożliwą i bezużyteczną. Nieliczni tancerze, których nie opętały jeszcze karciany dwugłowy demon, jeśli idą na jakiś bal, to tylko po to, żeby zebrać kompanię i... „pójść gdzieś potańczyć”.

Ulegając starodawnym karnawałowym obyczajom, postanowiłam pierwszy raz w tym roku wybrać się na bal. O owym raucie, który miał się odbyć w nowo zainstalowanej Rozgłośni krakowskiego Radja, słyszało się dużo w kołach krakowskiej elity. Pannie przygotowywały na ów wieczór wspaniałe toalety, ozdobione drogocennymi „przyborami toaletowymi”. Jedną z moich znajomych sprawiła sobie na tę okazję taftową krynolinę, mieniając się jak jej własna twarz. „Ślicznie będzie wyglądać ta suknia w tańcu”, — mówiła, ubierając w nią wszystkie krzesła i kanapy, i przyglądając się jej przymrużonymi oczami.

Około godziny jedenastej elita krakowska, złożona z przedstawicieli miejscowych władz, prasy i teatru, wypełniła salony krakowskiego Radja. Jak stado wygłodniałych bezrośkotnych rzuciła się elita, zaraz po przyjeździe, na dobrze zaopatrzone bufet. Patrząc na nich, przypomniały mi się wszystkie znajome psy, które także potrafią po własnej kolacji jeść do utraty tchu, byleby im dać to, co lubią. Gdyby jakiś król psów urządził u siebie przyjęcie, to jego goście — psy nie zachowywałyby się inaczej, jak owa „towarzyska elita” na radiowym balu.

Autor powieści „Woda wyżej”, szepnął swoim kompanom „wódka niżej”, i wraz z nimi zbiegł raś dół, gdzie stały jeszcze nietknięte flaszk. Wesołe tony fox-trotta, dochodzące z parterowej sali, nie naprowadziły nikomu

myśli, że bal jest właściwie na to, ażeby tańczyć. Uczestnicy owego wieczoru robili zupełnie wrażenie, jakgdyby się bali jakiegoś podatku „obrotowego” od każdego przetańczonego tańca.

Nasyciwszy pierwszy głód, zapobiegliwi goście pomyśleli i o drugim głodzie, nakładając sobie na talerzyki kopiaśte porcje zapasów.

— Co oni grają? — zapytał mnie nagle błąd młodzienc, nadśledzający, jak mi się zdawało, tonów orkiestry.

— Zdaje mi się, że to jest tango — odparłam. — Może zatańczymy?

— Ależ pani się myli, mnie chodzi o to, co oni tam grają w drugim pokoju, bridża czy rummy.

Odeszłam zniechęcona i, spotkawszy przydrożną kanapę, rozsiadłam się na niej wygodnie.

— Czy mogę panią prosić... — Przedemną stał najprzystojniejszy z krakowskich „migłanców” w świetnie skrojonym fraku. Z uśmiechem zaochrztałam ramię, a piękny znajomy poprowadził mnie prosto do... brydżowego pokoju.

— Mamy czwartego! — zawołał z tryumfem piękny Don-Joueur, zapoznając mnie z resztą graczy. Wszystkie moje istotne walory zostały w tym przybytku gry momentalnie przekreślone, stałam się „czwartym do bridża”, istotą bezpłciową, która conajwyżej mogła jeszcze zyskać miano „patałacha” albo „foki”.

— To ja mam grać? — zapytałam głucho.

— A cóż pani chciała robić innego na balu — zdziwił się jeden z graczy.

— Kiedy ja zawsze przegrywam — próbowałam bronić się niezręcznie.

— Mnie tam nie chodzi o wygraną, ale o pieniądze! — roześmiał się jeden z panów.

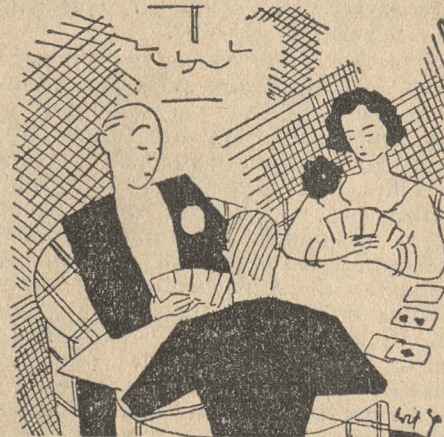
Spojrzałam na moich partnerów, wszyscy trzej byli młodzi, zgrabni. Co skłoniło tych młodych ludzi, żeby się ubrać we fraki (co jak wiadomo dla mężczyzn-Polaków jest wielkim poświęceniem) i pójść na bal? Przecież w bridża mogli grać bez przebrania się w każdym bridge-roomie, lub nawet u siebie w domu?

— Przedewszystkiem, — rzekł Don-Joueur, — musimy się tutaj zaopatrzyć w wódkę i kanapki, zaraz się o to postaram.

— Znowu mamy jeść! — jęknęłam.

— Pani nie rozumie prawdziwego smaku życia, — rzekł sentencjonalnie młodzieniec, dzwoniąc na kelnera.

„Najpierw wódeczka, potem kanapka, a potem w który powiem duży szlem” — zanucił tłustym głosem jeden z graczy.

Zrozumiałam, wyżera darmowa skoniła tych młodych ludzi do przyjęcia na bal i ubrania się we fraki, teraz zaś pragną sobie odbić koszty takśówki i garderoby.

Gdy zbalowana (to znaczy: zgrana)

wróciłam o piątej rano do domu, i jak zwykle zajrzałam pod łóżko, ażeby się przekonać, czy wszystko jest w porządku, okropny skurcz strachu schwył mnie za serce. Pod łóżkiem skulony jak kot leżał jakiś człowiek.

— O ckey! — rzekł człowiek, wyłazając spod łóżka. — Jestem zredukowanym więźniem i niema gdzie się podziąć ani z czego żyć, może pani mi wskaże, co mógłbym tutaj zabrać...

— Pieniądzy niema, bo wszystko przegrałam w bridża, — wybąkałam. — Ale może coś z rzeczy?...

— A po czemu graliście? — zainteresował się więzień. — Bo my w ulu grywalimy po groszu, ale zato z wysokimi zapisami. Całą naszą stałą partję zredukowali, — dodał ponuro. — Czemu pani nie telefonuje na policję?!

— Przecież ja mogę panią zamordować!

— Jakto, — jęknęłam, kłapiąc zębami z przerażenia. — Więc pan chciałby być spowodem aresztowany?

— Pewnie, że chciałbym, przecież po to tylko tu przyszedłem. — No, — dodał znów groźnie. — Ruszaj pani do telefonu!

Najbliższy Komisarjat policji oświadczył mi, że niema prawa aresztować zredukowanych więźniów i, że więzienia znów są przepełnione. — Niech mu pani dobrodziejka da coś na piwo i odeśle do zamożniejszych znajomych. Trudno, obywatelu muszą się teraz zaopiekować biednymi, zredukowanymi więźniami... My im nic poradzić nie możemy.

Obudziłam się w południe cała pod wrażeniem tego przykrego snu. Zrozumiałam, że było to ostrzeżenie, mające na celu przekonać mnie, iż podczas tegorocznego karnawału nie należy opuszczać mieszkania, dla problematycznej przyjemności brania udziału w „bridge-balach”.

MAGDALENA SAMOZWANIEC.

O tych, co „rozbijają głowy bogów aryjskich”

Rzecz o Tuwimie i Heinem

Mniej więcej przed rokiem „Wiadomości Literackie” ogłosiły wśród swych czytelników plebiscyt do fikcyjnej „Akademii Niezależnych”. W plebiscycie tym uzyskał największą liczbę głosów poeta żydowski, piszący po polsku, Julian Tuwim. Głosowali na niego oczywiście Żydzi, solidarnie, ale i Polacy. (Wiadomo, głuptasów shysterzowanych nigdzie nie brak, czemu więc my, Polacy, mielibyśmy należeć do uprzywilejowanych wyjątków). Przy tej sposobności „Wiad. Lit.” publikowały skwapliwie wszelkie uzasadnienia głosujących, wyrażające zachwyt nad twórczością Tuwima, który poezję polską wyniósł, ich zdaniem na szczyty najwyższe, niebosiężne. Przyczem pewien wesoły rejencik, bez zachęśnięcia nazwał Tuwima najbardziej rasowym polskim pisarzem. Czad legendy o polskości poezji Tuwima w niektórych kołach działa tak silnie, że na łamach dodatku pewnego dziennika poznańskiego zapowiedziano nawet sprowadzenie Tuwima do Poznania i urządzenie tu jego wieczoru autorskiego.

Obecnie w związku z przyznaniem Tuwinowi nagrody Pen-Klubu za spolszczenie Puszkina „Jeźdzca miedzianego” — warszawski miesięcznik „Pro Christo” zamieścił znakomity artykuł pt. „Julian Tuwim — Henryk Heine, paralela nie literacka”. Autorem jego jest p. A. Ostoja, podajemy poniżej w obszerniejszym streszczeniu. Zasluguje on na uważne przeczytanie także i z tego względu, że podaje obszerne i głębokie uzasadnione opinie rdzennych Żydów, publicystów i krytyków żydowskich, na łamach żargonowego „Hajnta”, a więc nie żadne... „mystyfikacje antysemitników endeczek”.

Spróbujmy — pisze p. Ostoja — podejść do autora „Czarnej Mszy” od stró-

ny negacji. Ze względu na jego narodowość niepodobna zrozumieć Tuwima bez uwzględnienia jego negatywnego ustosunkowania się do życia. Jest on burzycielem i buntownikiem. Choć dużo pisał o Chrystusie, nie jest ani na jotę chrześcijaninem. Nie może nim być, skoro pisze o Bogu („w Modlitwie”):

„Ale pamiętaj: gdy padnę, nieszczęście moje olbrzymie w twarz cisnę Ci, Boże! Wiedz: w górę wzniósł dwie żelazne pięście, „Oczy spłomienie, spojrzę i — zagrozę!”

Zresztą, sam Julian Tuwim nie uważa się za chrześcijanina i nie jest nim formalnie... To też za dziwne nieporozumienie uznać należy zaliczanie twórczości jego do literatury polskiej, a już za bolesny paradoks dzisiejszych czasów zmuszanie dziatwy szkolnej do uczenia się wierszy tego biednego człowieka.

Czy Tuwim jest biedny? Osobiście, chyba tak. Ale jeśli potraktować go, jako przejaw swobodnego genjuszu żydowskiego, który do mistrzostwa posunął sztukę fałszywej asymilacji — wówczas trzeba przyznać, że Tuwim jest triumfem. Posłuchajmy, co pisze o nim wybitny publicysta i krytyk żydowski M. J. Najman („Hajnt” Nr. 284 z 14. 12. 1934.):

„Julian Tuwim, czy chce czy nie chce, wbrew swej własnej woli wnosi ciągle iskry ducha żydowskiego do polskiej literatury. On jest często typowo żydowski, choćby miał się buntować przeciwko temu i otrzasać się z tego.

„Tuwim jest poetą dynamiki, ognistego temperamentu. On jest rzadko sztuczny, spekulatywny, ale nawet w tych uchybieniach jest żydowski. Jego przenoszenie się z gryzącej satyry do najsilniejszego patosu, jest żydowskie. Wreszcie najbardziej wartościowy u Tuwima jest jego płomienny pacyfizm, gdyż tam jego żydowski duch intuicyjnie znajduje najpełniejszy swój wyraz.”

Ten „pacyfizm” Juliana Tuwima warto podkreślić. Znalazł on wyraz przedewszystkiem w oślawionym wierszu „Do prostego człowieka” — wierszu godzącym w największy obowiązek człowieka wobec Ojczyzny, w obowiązek krwi. W wierszu tym znalazła się, wypowiedziana ustami poety, rada pod adresem wezwanego pod broń robotnika: „Rzuć karabin o bruk ulicy.”

Nic dziwnego, że, jak pisze M. J. Najman we wspomnianym artykule. „Pieśń ta, która jest przesiąknięta pacyfizmem, głęboko oburzyła sfery wojskowe. Tuwima zbrojotowano”.

Coprawda Tuwim, który — jak czytamy dalej: —

„wprosił się na dwór Piłsudskiego, gdzie bywał, jak swój, na prywatnych herbatkach” i gdzie go „uważano prawie za nadwornego poe...”, wycofał się i opublikował wyrażające skruchę oświadczenie, że w swojej pieśni nie miał na myśli armii polskiej. W ten sposób — twierdzi żargonowy publicysta — incydent został załatwiony.

Ale dla myślącego człowieka po całym tym, niekoniecznie zlikwidowanym incydencie, pozostała nieodparta pewność, że tak nie mógł pisać Polak. Tak mogą czuć i myśleć tylko Żydzi...

Pomimo wszystko Julian Tuwim pozostawał dla mnie ciągle zagadką, dopóki nie wpadł mi w ręce artykuł wybitnego jego rodaka o Henryku Heinem (Aron Cajtlin „Henryk Heine — jego chrzest i zemsta”, „Hajnt” Nr. 55, z dnia 5. 3. 1926 r.) Warto przytoczyć kilka ustępów z tego artykułu i zwrócić uwagę na charakterystyczne zbieżności z przytoczoną wyżej diagnozą twórczości Juliana Tuwima, postawioną przez M. J. Najmana.

Arona Cajtlina interesuje problem chrztu Henryka Heinego. Pisze on prosto i wyraźnie:

„Wszak Heine sam, mówiąc o swoim chrzcie, powiedział, że on uważa swoje świadectwo chrztu za kartę wstępu do kultury europejskiej... Po- zornie tak jest. Jednak, jeżeli przypomi-

namy, że tegoż Heinego, który w taki sposób starał się wyjaśnić swój chrzest, stałe prześladowała postać bohatera Al-manzora, który popełnia zdradę wobec swoich, aby przeniknąć tajemnicę wroga, oraz że tym motywem almanzorskim interesował się Heine szczególnie — sprawa staje się bardziej interesującą i właśnie czyni się spostrzeżenie, że poza całą symboliką almanzorską, u Heinego ukrywa się nie kto inny, jak Heine sam.

„Takim w istocie był on, ten ironiczno-tragiczny żyd düsseldorfski, który właśnie swoje żydowskie szczyderstwo przetopił w wielką żydowską zemstą duchową nad światem zwycięzców, wiaćców i zabójców. Mniemacie, że daremnie nie lubią go Niemcy? Mniemacie, że bez powodu nie mogą oni znieść tego — „Jude”?

„Henryk von Freitschke nagle odkrywa, że Heine jest niczym więcej, jak „genjalnym imitator”. Od czasów Freitschkego do dzisiaj źle patrzy na tego „wesołego kpiarza”, i chcieliby bardzo wymazać jego imię z historii literatury niemieckiej... I mnie się zdaje, że gdybym był gojmem, nienawidziłbym Heinego równie.

„Zpytacie bowiem właśnie teraz, jak on, żyd Heine, wykorzystał ten swój bilet, tę „kartę wstępu do kultury europejskiej”, którą zgodził się dać mu jego duchowny ojciec chrzestny? Tak, kogo Heine przez swój chrzest więcej zdradził: nas czy ich?

„Gdy czytacie Heinego — czy nie widzicie, że stoi Żyd, który rozbił głowy bogów aryjskich? Czy nie macie wrażenia, że Żyd, duch tułacz, stoi i drwi ze wszystkich, co jest drogą dla otaczającego, zabezpieczonego, zrównoważonego i harmonijnego świata nieżydowskiego? Jak kpi ze wszystkich, co wypełnia treść i sens kultury aryjskiej? Jak kpi ze wszystkich, co w dużej mierze stanowi istotę i kwintesencję świata uczuć nieżydowskich? „Słowo Heinego jest dynamitem o temperamentem żydowskim. Tym patosem ironicznym złamanego i rozbitego człowieka Heine podminował niejedną z tych podstaw, na których opiera się to, co my nazywamy kulturą europejską.

„A prztem dokonał on tego czynu, w istocie swej żydowskiej i niespokojnej, wyzwoleńczej, będąc właśnie przybranym w swoje święte szaty europejskie, i dlatego daremnie, tak wielu poważnych Niemców łamało sobie głowy, aby usunąć go

GRECKIE PROFILE

na ostrzu języka X7

Ilustrował WIT GAWĘCKI
Ile nas kiedyś, za czasów gimnazjalnych, ta Grecja kosztowała zdrowia! Jeszcze dzisiaj przechodzą nas dreszcze na samo wspomnienie takich wyrazów jak „aorist”, „alfa privativum”, albo „daktylos”, „pterodaktylos” czy „rododaktylos”. Nie jestem pewien, lecz zdaje mi się, że to właśnie greka obrzydliła mi słodkie daktyły na całe życie...

Wiadomo, że gimnazjum potrafi człowiekowi obrzydzić nawet poezję. Tembardziej, oczywiście, filozofię. Stąd zachowujemy do końca życia w sercu cichy żal do Homera, Platona i Sokratesa.

To też stąpaliśmy po greckiej ziemi z ukrytym uczuciem zemsty. Triumfalnie trataliśmy marmurowe flisy naprzykład „ulicy Sokratesa” w Pireusie. I wjechalibyśmy do Aten pełni dumy i pogardy dla tamtych: bo przecież my, turyści z szarej Polski, znamy lepiej język Homera, niż oni, autentyczni Grecy!

„Greków”, takich z obrazów Alma Tademy, Boecklina, czy Siemiradzkiego, szukaliśmy nadaremnie. Na ulicach Aten nie znajdziesz słynnych greckich profili; ludność miejscowa wykazuje raczej typ „judosłowiański”.

Profile greckie są jedynie jeszcze u starych rzeźb w ateńskich muzeach. Bardzo na ogół biednych. Co lepsze zabytki wywędrowały dla poratowania skarbu greckiego zagranicę. Najskromniejsze to właściwie muzeum, po którym człowiek się najwięcej spodziewa: muzeum na Akropolis. Trochę tam figurynek terakotowych z Tanagry, a

z literatury, aby nadać zjawieniu się Heinego cechę przejściowości. Lecz daremnie usiłują oni jeszcze obecnie stawiać Heinemu zły „stopień” w swych leksykonach i w swoich historjach literatury. Przepadło. On swego dokonał. On nie tylko wyśmiał „sen zimowy” Niemiec, on wyśmiał również „sen zimowy” całego świata.

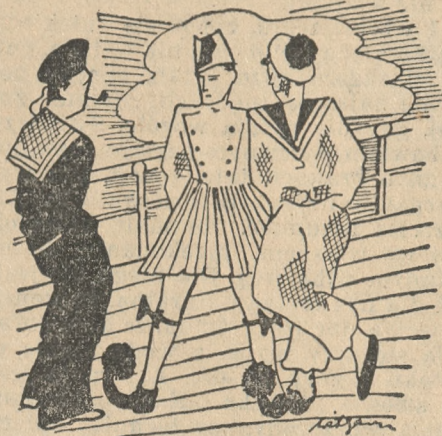
Oto klucz do zrozumienia Henryka Heinego. Oto jednocześnie klucz do zrozumienia Juliana Tuwima... Niech powyższe miarodajne opinie współziomków Henryka Heinego i Juliana Tuwima będą odpowiedzią dla różnych panienek, zachwycających się owym duchowym pośrednikiem, na pytanie, co właściwie reprezentuje twórczość tego „polskiego” poety.

I jeszcze jedna smutna obserwacja. Henryk Heine, aby wejść do kultury europejskiej, czyli chrześcijańskiej, musiał mieć paszport w postaci świadectwa chrztu. Coprawda, jak pisze Aron Cajltin w cytowanym wyżej artykule:

„Jest wiadomem, jak Heine żałował swego chrztu. Jego wyjaśnienia w tej sprawie, że nie jest to nic innego, jak „karta wstępu”, lub druga ironiczna uwaga, że uczynił to, aby nie kraść łżyki — wszystko to było wypowiedziane w celu uspokojenia samego siebie. I wyszło bądź co bądź, że ten „kpiarz” Heine całą swoją istotą, całym charakterem swego poetyckiego i polityczno-publicystycznego działania zaprzeczył — moralnie zaprzeczył — swemu ochrzczeniu. On zapatrywał się na siebie, jako na żydowskiego Almazora, jako na zamaskowanego rycerza innego obozu, obozu książąt, których rzeczywistość, złośliwa czarownica, przeobraża w psy... Jego zemsta jest jego słowo, słowo palące żydowskiego ducha, który „nadmiernie nabrzmiał tysiącletnim bólem”.

A więc Heine żałował swego chrztu. Ale musiał się ochrzcić, aby spełnić swój akt zemsty. W sto lat później w

poza tem same drobne ułamki i fragmenty; robi to wszystko razem wrażeń rupiec. Naprzykład: jakaś marmurowa stopa, kawałek ramienia — i na tem koniec; a nazywa się to szum-

nie, dajmytno „Uciezka Hektora”... Reszta widocznie zdołała już uciec...

Byliśmy w Grecji jeszcze przed rewolucją, za czasów republiki. Mimo to istniała gwardja królewska. (Podobnie w Hiszpanji używają do dzie-

siejszego dnia monet z wizerunkiem króla Alfonsa.) Gwardja ta, jak zresztą całe wojsko greckie w owym okresie przejściowym, nie prezentowała się zbyt elegancko; może dlatego, że była narazie bezrobotna. Gwardziści byli wprawdzie ubrani bardzo figlarnie, trochę niby baletnicy: nosili obcisłe białe trykoty, przewiązane pod kolanem wstążeczką, tudzież buciki z dużymi pomponami. Lecz wszystko to było nader zaniedbane i brudne. Tak zwanych gatak gwardziści nie używają, przynajmniej nie zauważyliśmy niczego podobnego przez dziury w spodniach. Dość szykowni są jeszcze marynarze: chodzą w białych getrach; a czapki noszą na bakier, podobnie, jak przed kilku laty damy nosiły kapelusiki.

Ponieważ mamy szczęście zagranicą (w Polsce z tem szczęściem jest znacznie gorzej), poznaliśmy także w Atenach sympatycznego neo-Greka, który nas oprowadzał po mieście. Ogłędaliśmy olbrzymie, piękne sklepy i magazyny. Były puste. Nawet personel zredukowano do minimum. Zwykle sterczy w takim magazynie tylko sam

W NOTATNIKU

Kim jest autor „Zmór”?

W styczniowym zeszytce miesięcznika „Wiara i Życie” prof. Ludwik Skoczylas kreśli sylwetkę Emila Zagadłowicza, autora skonfiskowanej za opisy pornograficzne książki p. t. „Zmory”.

Prof. Skoczylas na podstawie zebranych materiałów zarzuca Zagadłowiczowi zakłamanie i fałsz w ujemnym przedstawieniu grona nauczycieli gimnazjum w Wadowicach, gdzie autor „Zmór” się wychowywał. Dyrektor Arzt, który „otaczał Zagadłowicza serdeczną, choć dyskretną opieką, przedstawiony został przez Zagadłowicza jako typowy czarnożółty urzędnik, którego nawet żony nie oszczędził autor, powtarzając o niej obrzydliwe, mało miasteczkowe plotki. Prof. Sobiński, nauczyciel geografii i polskiego, świętny pedagog i dydaktyk, został scharakteryzowany, pod imieniem Robińskiego, jako tyran”. Prof. Sobiński — w okresie już niepodległości kurator lwowski — padł od kuli mordercyż sfanatyzowanego Rusina.

„Nieszczere również — pisze prof. Skoczylas — wydają się opisy przeżyć autora

Polsce Julian Tuwim już nie potrzebował się ochrzcić. On się nie ochrzcił, a nawet jak „... wileński żarg. „Tog” oświadczył, że „narodowi Żydzi zachwycają się zawsze Julianem Tuwimem za to, że się nie wychrzcił, a mimo to zdobył tak poważne miejsce w polskiej poezji. To pochlebia żydowskiej dumie narodowej”.

Nie odważyłbym się twierdzić, że Julian Tuwim, jak Henryk Heine, z całą świadomością spełnia swój akt zemsty na chrześcijaństwie. To jego kwestja osobista i zamało jest danych, aby dziś ją przesądzić. Faktem jest jednak, że cała twórczość Tuwima jest przejawem ducha żydowskiego, jest penetracją żydowskości do kultury polskiej, która dlatego jest wielka, że jest chrześcijańska.

I tu warto zacytować, co pisał znany publicysta żydowski po objęciu władzy w Niemczech przez Hitlera, o udziale Żydów w kulturze niemieckiej:

„Hitleryzm występuje przede wszystkim przeciw tym Żydom, którzy pomagają tworzyć kulturę niemiecką. Hitlerowcy rozpoczęli „czystkę” niemieckiego życia duchowego. W jej wyniku reszta przyjdzie sama. I to stanowi właśnie największe niebezpieczeństwo, które zawisło nad głowami Żydów niemieckich... Siła odporności Żydów niemieckich polega na ich wysokiej kulturze, na ich nadzwyczajnej czynności na polach wiedzy, literatury i sztuki i, jeżeli hitleryzmowi uda się podciąć tę gałąź, wówczas Żydzi niemieccy stoczą się w bardzo głęboką przepaść. To winni pamiętać Żydzi niemieccy i to winni zrozumieć również wszystkie inne skupienia żydowskie, które są zagrożone przez „hitleryzm”.

To winni również pamiętać i zrozumieć Polacy — katolicy. Biedna byłaby nasza literatura, biedna kultura polska i wielki jej upadek, gdyby za przewodników duchowych uchodzili mieli nadal: Julian Tuwim i jemu podobni.

z ławy szkolnej w zakresie uczuć narodowych. Dziadek autora był Czechem, ojciec Rusinem, matka pochodziła z rodziny czesko-polskiej. Zaco uważał się sam autor w okresie szkolnym? Za Rusina, Czecha czy Polaka? Kiedy dziadek autora robi testament, tak się wyraża o swym wnuku: „On to i czeski i polski i ruski”. A sam autor za kogo się właściwie uważa? Kiedy natrząsa się z austriackich urzędników, podkreśla, że nienawidzi Austrii. Ale gdy się natrząsa z uroczystości patriotycznych polskich, urządzanych nielegalnie przez współkolegów, wtedy chyba nie przemawia przez niego rodowity Polak”.

Projekty palestyńskie Bronisława Hubermana

Z prasy żydowskiej dowiadujemy się, że na spotkaniu z dziennikarzami w Jeruzolimie słynny wirtuoz Bronisław Huberman zakomunikował szereg interesujących szczegółów o swych projektach w sprawie utworzenia żydowskiej orkiestry w Palestynie. Orkiestra ta — oświadczył Huberman — rozpocznie swe występy dopiero w październiku 1936. Orkiestra będzie miała zarówno charakter narodowo-żydowski jak również światowy. Huberman jest przekonany, że z Palestyny nowy duch artystyczny szerzyć się będzie na całym świecie. Kilku jego przyjaciół dało do dyspozycji parę tysięcy funtów, które zapewnią 23 budżetu na okres pierwszych 3 miesięcy. Huberman pragnie jednak, aby w Palestynie powstał ruch masowy dla udzielenia poparcia temu przedsięwzięciu.

Projekty Hubermana obejmują również utworzenie żydowskiego Konserwatorium. Huberman marzy o stworzeniu szkoły muzycznej, która rozwiązać ma stary problem: czy kształcenie muzyczne wyprowadzić ma kształcenie ogólne czy odwrotnie. Z Europy i Ameryki przybywać będą dzieci na studia muzyczne do tej szkoły. Dzieci palestyńskie nie będą już musiały wyjeżdżać na studia muzyczne zagranicę.

Orkiestra palestyńska podejmie też tournée po Europie i Ameryce.

Notując powyższe wiadomości, podajemy je przedewszystkiem dla tych, którzy zwykli byli uważać Bronisława Hubermana za przedstawiciela muzyki polskiej.

Znak czasu

Ukazał się ogromny almanach amerykański, zawierający biografie wszystkich wybitniejszych ludzi dzisiejszych czasów. Uderzające są różnice w rozciągłości poszczególnych biografii. Naprzykład Mussoliniemu poświęcono w almanachu 40 wierszy, prez. Rooseveltowi 18 wierszy, b. prezyd. Hooverowi 35 wierszy, Stalinowi 4 wiersze, Hitlerowi 10 wierszy. A co słynniejszym gwiazdom filmowym poświęcono życiorysy po 200 do 300-wierszowe. Bardzo znamienne.

Z aktualnej satyry.

W najnowszym zeszytce „Myśli Narodowej” znajdujemy w rubryce „Na marginesie” m. in. następujące dwie poniższe satyryki:

Wybór nowego członka do Polskiej Akademji Literatury odroczone z powodu zgłoszonego do prezydium wniosku o uzupełnienie regulaminu wyborów artykułem, zastrzegającym numerus clausus dla Żydów.

Oczywiście wniosek ten nie ma żadnej szansy, aby mógł być przyjęty. W razie odrzucenia go, będzie postawiony inny; e

właściciel; w najlepszych wypadkach jest jeszcze kasjerka. Nasz „cicerone” opowiadał nam, że w takim sklepie utargują dziennie przeciętnie sto drachem. Wynosi to na nasze pieniądze złotych pięć...

Grek zaprowadził nas wieczorem do teatru rewjowego „Kotopuli” przy głównym placu Omoniji. Bilet do pierwszego rzędu kosztował złotówkę.

A rewja była dobra, trwała ze trzy godziny, zespół był liczny i elegancko ubrany. Najgorszą stroną tego teatru była publiczność. Kawalerzy siedzący na balkonach trzymali nogi na balustradzie; poodejmowali marynarki i zachowywali się głośno. Trochę lepiej wychowany był parter. — Nasz Grek tłumaczył nam co lepsze dowcipy na język angielski. Kręciły się przeważnie wokół spraw politycznych; podziwiałem ciętość, złośliwość i odwagę moich greckich kolegów...

Po teatrze spacerowaliśmy ulicami. Co chwilę zaczepiał nas jakiś lotny handlarz; proponowano nam rozmaite rzeczy: gąbki, krawaty i miotły. Kupiliśmy sobie oczywiście tylko po miotle, gdyż w gąbki i krawaty byliśmy dostatecznie zaopatrzeni. Kupiliśmy sobie także kilka polskich gazet, bo w licznie rozsianych kioskach ateńskich można otrzymać wszystko.

Na koniec opowiem jeszcze o pewnym miłym zwyczaju, rozpowszechnionym w Atenach: otóż w drzwiach kawiarni (po grecku: „kafenijon”) stoją kelnerzy i gorąco zapraszają przechodniów do środka... A kawa kosztuje w pierwszorzędnym lokalu trzydzieści groszy — cena popularna, jak u nas w „Popularnej”...

Dzisiaj Grecja ma króla. Może się teraz tam w Atenach trochę zmieniło. Może wojsko już nosi gątki i czyste portki — i salutuje oficerom (bo za naszego pobytu w Grecji nie czynili tego)... I może wielkie magazyny ateńskie teraz już zarabiają więcej, niż polski literat!

ARTUR MARJA ŚWINIARSKI

MOTOPIRIN-MOTOR

Najpopularniejszy
POLSKI LEK
przeciw-grypowy

nr 4931

usunięcie z nazwy Akademji przymiotnika „Polska”, na co większość chętnie się zgodzi.

Prezes Akademji, senator Sieroszewski, zamierza podobno postarać się o zeskolenie wnioskodawcy numerus clausus do Berezy.

Wydawca „Wiadomości Literackich” p. Grycendler zaczął wydawać niedawno nowy miesięcznik p. n. „Przyjaciel psa”. Stara to maksyma rasy: — z psem lepiej w przyjaźni.

Z ŻYCIA KOBIET

Organizacje żeńskie walczą o prawo do pracy

„Zebrane w Warszawie przedstawicielki organizacyj kobiecych stwierdzają, że uzyskanie wysiłkiem szeregu pokoleń prawo do pracy zarobkowej, zgodne z obowiązującym w Polsce ustawodawstwem, jest niezaprzeczalnym prawem każdego człowieka bez różnicy płci i podstawową koniecznością obecnego ustroju gospodarczego, oraz niezbędnym czynnikiem życia rodzinnego.

Wszelkie ograniczenia w tej dziedzinie godzą nie tylko w prawa kobiet, ale i wyrządzają niepowetowane szkody państwu i społeczeństwu.

„Zebranie wypowiada się przeciw wszelkim projektom, zmierzającym do naruszenia tego prawa i domaga się, aby zachowana została w praktyce, w

całej rozciągłości, dotychczas obowiązująca zasada różnych praw dla wszystkich obywateli bez różnicy płci“.

Organizacje kobiece zamierzają urządzić szereg zebrań i w wydanych odezwach nawołują kobiety pracujące do solidarnego łączenia się przez wstąpienie do organizacyj zawodowych, ogólnych lub kobiecych. Powołując się na skutecznie przeprowadzoną walkę w innych krajach, gdzie kobiety zorganizowały się i uzyskały odwołanie już nawet wydanych dekretów redukcyjnych (Belgia) — organizacje kobiece stanowczo protestują przeciw stosowaniu cenzusu płci przy rozdziale pracy zarobkowej.

Pogadanki pedagogiczne

Pytania i odpowiedzi

Dzieci mają tę właściwość, że wciąż o coś pytają, a dorośli mają tę właściwość, że im się nie chce na pytania odpowiadać. Trzeba przyznać naturalnie, że ciągle obcowanie z dziećmi wymaga dużej cierpliwości i umiejętności, a często, zwłaszcza u kobiet spotykamy się z tym przejawem, że łatwo zamieniają się one w zgryźliwe istoty, nie chcąc przystosować się do swoich trudnych obowiązków, lub, że ulegając własnej bierności poprostu dziecinnością wraz z małoletnimi wychowankami.

I tu zaznacza się pewna, ciekawa różnica w sposobie, w jakim ojcowie, o ile — wyjątkowo — zajmują się dziećmi, reagują na ich zapytania i matki odpowiadające zwykle zupełnie inaczej. Jeżeli mężczyzna wychowuje dziecko najczęściej odnosi się do niego trochę jak do dorosłego, a kobieta obniża swój poziom, nieraz nadmiernie. I jedna i druga postawa jest błędna, ale więcej słuszności jest tu po stronie mężczyzn. Zresztą wypadków tych jest bardzo mało, gdyż ojcowie najchętniej uciekają od swoich dzieci, pozostawiając je na wyłącznej opiece kobiet.

Pytania, które zadają dzieci są pozornie niemądre, a w rzeczywistości bardzo nieraz trudne i wymagające głębokiego namysłu. Jeżeli więc odpowiada się na nie podobnym głupstwem, wówczas dziecko niema możliwości rozwijać swego umysłu, powoli tępieje, obojętnieje i w końcu przestaje się pytać. O wiele mniej ryzykowną

jest odpowiedź mądra, choćby jej dziecko wcale nie zrozumiało. Wówczas bowiem obudzi się w niem zainteresowanie, uczy się myśleć i kombinować, a następnie, stawiane przez nie pytania są rozsądniejsze i tem samem łatwiej dać na nie odpowiedź.

Najgorszy jest sposób zbywania dzieci byle czem, tylko dlatego, aby mieć spokój i aby dziecko więcej nie nudziło. W rezultacie inteligentniejsze

zaczyna powoli nabierać przekonania, że matka nic nie wie, bo mu nie potrafi danej rzeczy wytłumaczyć, że więc należy pytać kogoś innego. Może kucharki, może kolegi. A jeśli odpowiedź dorosłych nie przekracza w poziomie dziecięcego kręgu, wówczas małoletni badacz czuje się upośledzony, poniżony i pokrzywdzony, bo nic nie podrywa go na wyższy poziom, nic go nie kształci.

I wbrew temu, co by się niekiedy matkom zdawać mogło nie jest źle, gdy dzieci zadają dużo pytań, choćby pozornie najmniej mądrych, znacznie gorzej, gdy nie pytają wcale. Świadczy to bowiem o pewnym zastojem rozwojowym, o brakach inteligencji, lub wyczerpaniu fizycznym dziecka. Trzeba przecież rozumieć, że mały człowiek jest we własnym przekonaniu bezustannym odkrywcą. Dla niego nie jest, jak dla nas rzeczą naturalną, że słońce świeci, a noc jest ciemna, że koła obracają się przy wozie, a woda płynie w potoku z góry na dół. I... racja jest po stronie dziecka. Każdy bowiem przejaw przyrody, czy techniki opiera się na pewnych prawach, które człowiek w historii rozwoju ludzkości poznawał powoli i powoli zdobywał wieloletnim doświadczeniem. Więc nie dziecko jest niemądre, że o wszystko to pyta, tylko matka jest często naukowo za mało przygotowaną, aby umiała dać odpowiedź zadawalną.

M.

Z Tow. Ziemianek Wlkp.

W sprawozdaniu Jubileuszowym stwierdzono, że w roku 1912 w trzechsetną rocznicę śmierci ks. Piotra Skargi, urządzaliśmy po wsiach obchody ku czci tego

wielkiego Męza. W tym roku w lutym przypada 400 rocznica Jego urodzin i nie wątpimy, że członkowie Towarzystwa naszego starać się będą, aby jak najliczniejsze obchody po wsiach i miasteczkach ku czci Skargi się odbyły.

Polecamy także następujące broszury o Skardzie: 1) Skargowskie Pokłosie, str. 110, brosz. zł 1,50, 2) Ks. Piotr Skarga, napisał p. Biszytyga (popularne) brosz. 30 gr., 3) Piotr Skarga, napisał prof. Stanisław Windakiewicz, str. 240, brosz. 1,— zł, wszechstronna i bardzo piękna praca.

Nabożeństwo i plenarne zebranie Sodalicji Pań Wiejskich odbędzie się w Poznaniu we wtorek, dnia 23 stycznia o godzinie 9 rano u OO. Jezuitów przy ul. Szewskiej.

Zebranie poznańskiego Koła Ziemianek odbyło się w końcu listopada ub. roku z udziałem przewodniczącej Sekcji Organizacyjnej p. W. Chłapowskiej. Obrady zainicjowała przewodnicząca Koła p. Adela Modlibowska, poświęcając na wstępie kilka słów serdecznego wspomnienia, niedawno zmarłej, wielce zasłużonej członkini Koła s. p. Jadwidze Dziewulskiej z Jankowic, za duszę której odmówiono wspólnie modlitwę.

Następnie odczytano sprawozdanie z kolonii letniej, którą Koło utrzymywało w Dopiewie przez miesiąc dla 12 dziewczynek ze Stelli.

Z kolei omówiono sprawę Kółek Włościańskich. Na terenie Koła powstał obecnie wicepatronat obornicki, którym kieruje p. Szlagowska z Wełny. Pani Brezina w Kółku Włościańskim w Więckowicach przeprowadziła osobiście kurs trykotarstwa.

Skarbniczką Koła wybrano p. Kaźmierę Plucińską z Trzebowia, a wysiłki księżki biblioteki okręgowej podjęła się p. B. Kwilecka.

W ostatnim punkcie obrad p. Brezina omówiła obchód 25-lecia Tow. Ziemianek Wlkp. prosząc o jak najliczniejszy udział.

Wrzesińskie Koło Ziemianek urządza na cele charytatywne „Herbatkę” we Wrzesznie w dniu 2 lutego br. w Hotelu Polskim. Początek o godz. 20-tej.

Kursy

o rodzinie chrześcijańskiej

Staraniem Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w dniach 5 i 6 stycznia rb. odbyły się w Siedlcach w domu A. K. kursy o rodzinie chrześcijańskiej.

W ciągu obu dni uczestnicy kursów wysłuchali 9 referatów: Sakramentalny charakter małżeństwa; Kościół a rodzina; Etyka pożycia małżeńskiego; Społeczne znaczenie rodziny; Rodzina a szkoła; Prawo rodzinne i małżeńskie w Polsce; Rola matki, żony i córki; Stanowisko męża, ojca i syna; Rodzina a Państwo.

7 referatów wygłosili prelegenci świeccy, pochodzący z terenu diecezji siedleckiej. Wstępny referat — Sakramentalny charakter małżeństwa — wygłosił ks. prałat Ryster a referat — Kościół a rodzina — wygłosił ks. prof. Księżopolski.

NA NARTY I

Luksus czy nie luksus?

Pani domu z przyjemną dumą rozglądała się po suto zastawionym stole. Miało być kilka osób na podwieczorku, więc należało podwieczorek ten urozmaicić różnymi możliwościami, aby goście zabawili się i powiedzieli potem, że u pani Elżuni zawsze jest miło i zawsze znajdzie się coś nowego... na stole.

Naturalnie efekt był osiągnięty w zupełności. Rozmowa wśród pań kręciła się też długo około kręcących babek, zawisła dostojnie nad stołem kuchennym, dopóki nie przeniosła się na przedmioty bardziej wiotkie: hafty, koronki, musliny karnawałowe, tańce, pryzmiki. Dalej już trzeba było rozmowę podtrzymać kosztem nieobecnych bliźnich, do której mowy przyłączyli się powoli także panowie i na końcu wyłowiono społem na tematach kryzysu i różnych niedomagań społecznych.

Pani Elżunia pragnęła zaimponować gościom między innymi także swoją cnotą oszczędności. Opowiadała więc, że od Nowego Roku wypisała się z członkostwa pewnej instytucji kulturalnej, przestała również abonować czytane dotąd czasopismo literackie, a książek i obrazów mężowi już obecnie kupować nie pozwala, bo to luksus, rzeczy, bez których doskonale obyć się można.

Panie przywodziły jej gorąco. Rozmowa ożywiła się na chwilę, ale nibawem zaczęła opadać. Bo o czym tu mówić w końcu? Już wszystkie sąsiadki zostały opracowane, już przewaliły

się przez salon kryzys wraz z bezrobociem, przefrunęło kilka anegdotek i kilka osłuchanych już wielokrotnie dowcipów, więc panowie poczęli oglądać się niespokojnie po kątach, wreszcie powstał i przeszedł do gabinetu, na partię brydża. Znalazła się tam naturalnie butelka koniaku i butelka wermutu, a panie, obsiadłszy kanapki, powróciły znów, z braku lepszego zajęcia, do chrupania cukierków. Państwo domu mieli przecież zawsze coś do dyspozycji, aby goście się nie nudzili.

Pech jednakże chciał, że jedna z pań zaczęła mówić o przeczytanej codopiero książce. Niestety pani Elżunia nie mogła podtrzymać gawędy, bo dawno już powieści żadnej nie czytała. Co gorsza, inna z obecnych przytoczyła sąd o owej książce z popularnego czasopisma, ale i tu pani Elżunia zawiodła, bo wiadomo, że przestała je abonować. Rozmowa zresztą, jak to zwykle bywa, przeskoczyła nagle na jedną z ostatnich wystaw obrazów, ale pani Elżunia przez oszczędność nie chadzała już na wystawy, kartę członkowską odestała niedawno, a na bilet wstępu pożałowała pieniędzy. Powoli więc zaczęła się irytować. Wiadomo było, że posiedzenie przeciągnie się długo, bo panowie zaczęli dopiero drugiego robra i pierwszą butelkę, więc jakże tu podtrzymać dyskusję wśród pań? Zręcznie nakierowała rozmowę znów na tematy kulinarne, chcąc podtrzymać w gościach przeświadczenie, że u niej

przyjęcia są najwytworniejsze, gdyż goście odżywiali się smacznie i gawędą ochoczo, ale panie zaczęły się nudzić i ożywiły dopiero znów, gdy ktoś poruszył temat ostatnio wystawionej w teatrze sztuki. Pani Elżunia nie chadzała do teatru. Wolała stanowczo kino. I taniej i więcej urozmaicenia. Myśleć nie trzeba, ani słuchać uważnie. Wystarczyło patrzeć. Przypomniała sobie jednak na szczęście, że ma przecież zwyczaj przeglądając u fryzjera wydawnictwa kinematograficzne. Z radością więc zaczęła opowiadać o pewnym konkursie piękności, który rozegrał się właśnie w Paryżu. Tym razem miała powodzenie. Gawęda pociągnęła się dość długo i panie były zadowolone. — Roztrząsano fachowo różne zagadnienia kosmetyczne i tu miała znów pani Elżunia okazję zaimponować gościom swoimi wiadomościami z tej dziedziny. Jakoś przyletem nie przyszło jej na myśl, że cena jednej buteleczki perfum znacznie przekracza cenę książki, a jeden, bardziej wyszukany zabieg we fryzjarni pokryłby w zupełności abonament czasopisma na cały rok, lub członkostwa instytucji kulturalnej. Ktoś z obecnych miał jednakże tę niedelikatność, aby właśnie sprawę postawić w ten sposób. Była to naturalnie starsza dama. Z właściwym dla swego wieku zacołaniem oświadczyła, że jednak woli stosować pewne ograniczenia budżetu w zakresie toalet i fryzury, a kupić niekiedy książkę, bo jednak trudno obyć się bez jakiegokolwiek nowej strawy duchowej.

Najniespodziewaniej w świecie dwie młodsze panie przyznały jej ra-

cję. Jednomyslnie zgodzono się na to, że u nas kultura towarzyska upada, że nudno jest w salonach, gdyż nikt ani zagrać ani zaśpiewać nie potrafi, składając całe zapotrzebowanie muzyczne na radio, że nie wiadomo, o czym mówić, bo panie, mając jednak dosyć pieniędzy na wystawne obiady, nie czytują książek i czasopism, a już o sztuce nie ma wcale mowy, bo mało w którym domu znajdzie się nowy obraz.

Mimo woli pani Elżunia obejrzała się po ścianach. Rzeczywiście mąż chciał nabyć okazjnie jakieś płótno, ale wyperswadowała mu to w porę. Przecież taką miała ochotę na modne w tym roku krótkie futerko, nie można więc było lekkomyślnie trwonić pieniędzy na rzeczy niepotrzebne. Pani Elżunia zacięła zęby. Najoczywiejściej za cały trud dzisiejszego przyjęcia, za te wyszukane torty i ciastka spotkało ją złośliwe upokorzenie. Panie pomyślały, że ona właśnie jest niemądra, bo nic nie czyta i że podwieczorek był nudny. Pójdą jutro do mecenasowej i obgadają panią Elżunię na potęgę. Ale na szczęście przyszła jej dobra myśl do głowy. Postawić stół do kart dla pań. Z pewnością i one zagrają w brydża. A słodki likier znajdzie się również w spiżarni. Inicjatywa znalazła uznanie. Wnet pierzchył gdzieś zbędne zainteresowania kulturalne, panie zasiady do gry i przyjemna cisza zaległa salon.

Puste ściany bez obrazów, i puste stół bez książek stanowiły doskonałe obramowanie dla tego pustego, beznadziejnego wnętrza.

Wir.

Stacja benzynowa nr. 5

W „pustyni grozy” — Niesamowity posterunek — Szlak świetlny przez pustynię

W pośrodku Sahary, w części zwanej „pustynią grozy”, znajduje się stacja benzynowa nr. 5. Posiada ona zbiornik zdolny pomieścić 20.000 litrów płynnego paliwa i 5.000 litrów oleju. Stacja powierzona jest pieczy jednego, samotnego człowieka. Dokola, jak okiem sięgnąć, nic, prócz bezbrzeżnej przestrzeni pomarszczonego piasku... Nieraz minie kilka tygodni, zanim jakieś istoty ludzkie zjawiają się u „poidła” samochodów.

Droga „bita”, zbudowana przez Sahare, jest niewątpliwie wybitnym dziełem geniuszu ludzkiego, lecz jej wartość praktyczna jest — przynajmniej narazie — niezbyt wielka. Kilka razy do roku, samochód prowiantowy władz francuskich, przerywa monotonię życia dozorcę stacji benzynowej. Trudno wystawić sobie, że mógł znaleźć się człowiek, choćby był nim nawet prymitywny Arab, który zgodziłby się pędzić żywot w tak strasznych warunkach. Ale arabowie Sahary są łakomi na grosz i dla zdobycia pieniędzy gotowi są ponosić choćby najcięższe znoje i trudy. Obecny dozorca stacji benzynowej nr. 5, nazwiskiem Boudaidi, zarabia po osiem franków dziennie, a to, dla koczującego syna pustyni stanowi już małą fortunę.

Poprzednika Boudaidi'ego, araba z wojennego szerepu „błękitnych mężów” — tak zwanych z powodu ich, niebieskiej farby pomalowanych twarzy i rąk — spotkał straszny los. Nagromadził on sobie pewien zapas wody do picia, którą przy okazji tankowania pewnej grupy samochodów, sprzedał, pobierając po 20 franków za litr. Nieszczęście chciało, że auto ciężarowe, wiozące wodę i prowiant dla posterunków w pustyni, utknęło gdzieś w drodze, zasypane burzą piaskową. Arab,

orientując się w beznadziejności swego położenia, wyciągnął się na piasek, polecając swą duszę Mohametowi. Zmarł po agonii, trwającej 36 godzin: tyle właśnie czasu potrzebuje piasek Sahary, by wyssać życie z człowieka pozbawionego wody do picia.

Obecnie, na stacji benzynowej nr. 5, zamierzona jest budowa „latarni pustynnej”, w kształcie 30-metrowej baszty. Zasięg światła wyniesie ma sto kilometrów. Latarnia służyć ma jako drogowskaz dla automobilistów, lotników i koczujących tubylców. Realizacja projektu tego będzie wielkim udogodnieniem dla komunikacji lotniczej, gdyż latem, z uwagi na upał, „dziury” powietrzne i burze piaskowe osiągające szybkość ponad 80 kilometrów na godzinę, przelot nad Saharą możliwy jest jedynie w nocnej porze; wtedy orientacja według terenu, nie wchodziła w rachubę.

Młody inżynier francuski, Delaplace, niedawno temu dokonał, z polecenia ministerstwa lotnictwa, przelotu wywiadowczego nad pustynią Sahary. W raporcie swym, Delaplace wskazał na niebezpieczeństwa zagrażające pilotom przy nocnych lotach nad pustynią, dopóki trasa lotnicza nie zostanie oświetlona za pomocą reflektorów. Biorąc pod uwagę wskazówki wspomnianego inżyniera, władze francuskie postanowiły pobydowanie, prócz latarni przy stacji nr. 5, jeszcze sześciu „punktów świetlnych”, pomieszczonych w równych odstępach i to w ten sposób, by zasięg światła jednego „punktu” łączył się z następnym. Całość tworzyć ma rodzaj szlaku świetlnego, sięgającego z północnej Afryki, poprzez Saharę, aż do Nigierji. Nie należy sobie jednak wyobrażać, że owe „latarnie pustynne”

Z najnowszej mody paryskiej: Jasno brązowy kabacik z czarnym przybraniem.

wyposażone będą w jakieś nadzwyczajne silne reflektory. Wcale nie! Warunki atmosferyczne Sahary bynajmniej tego nie wymagają. Wystarczy powiedzieć, że mdłe światło zwykłej świecy, widoczne jest tam w promieniu 25 kilometrów! Projektowane stacje świetlne obywać się mają bez jakiegokolwiek obsługi. Zbiornik z gęszczonym gazem świetlnym, zasilać będzie latarnię automatycznie, w ciągu przynajmniej dwóch lat.

Praca, jaką wykonać mamy — mówi inż. Delaplace — jest nieomal ludzka. Noce w Saharze są lodowato zimne, zaś dnie tak upalne, że wszelkie życie zamiera; język puchnie, wargi pękają, oczy pieką... Ale taki już jest los pioniera!

Kr.

GRUŻLICA PŁUC

jest nieuleczalna i corocznie, nie robiąc różnicy dla poci, wieku i stanu pociągają bardzo wiele ofiar. Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy, uporczywego męczącego kaszlu itp. stosujecie pp. Lekarzy „Balsam Trikolan-Age”, który ułatwiając wydzielanie się płwociny, usuwa kaszel.

ng 4998

i dlatego kwiatek tak mile pachnie. Po kępach macierzanki i po złotym piasku pełnym pręty kolczastej jeżyny, zdobne w czerwone liście, które zachowały z jesieni.

Rosną tu gdzieś niedaleko kępy wiotkiej trawy, przytulone do krzu głogu, z którego wicher jeszcze nie zerwał reszty karminowych jagód.

Stoją na skraju i w głębi lasu ciemno-zielone jałowce, obsypane zielonemi i czarnemi jagodami. Zastawne to stoły dla giliów i jemiołuszek, przylatujących z dalekiej północy i także dla naszych ziań, szczygłów i dzwoniów. Od czerwono rudych sosn odbijają swym ponurym wyglądem jodły z korą czarną i gładką, wyniosłe i niedostępne.

Tylko świerki swą gracją i symetrią rozweselają nasze oczy, chociaż na stoły niema ani płonących wigilijnych świeczek, ani złotych kołyszących się orzechów, ni pajęczych srebrnych nitek, ni rumianych jabłek.

Wśród smukłych filarów czarnych jodeł: osiedziały pni buków i pni zrudziały sosn błysnie czasem gładką, srebrno popielatą barwą osiki, o listkach której powiadają, że drzą nie poruszane wiatrem; tu i ówdzie zajaśnieją bielą wrzozy, lubiące pokazywać się zawsze w towarzystwie swych siostrzyczek.

Od tej nieustannej bieli śniegu i ponurej zieleni igliwia jak odbija rozświetlone barwami niebo! Seledyny i ciemny lazur nieba, przewiane tchnieniem purpury, obramowane na dole pasem szmaragdowym lasu.

Ala gdy słońce skryje się za siną koronką lasów, barwy mra i ziemię ogarnia mrok szary. Za chwilę zielona poświata miesiąca, który był niedawno w pełni, zwieszać się będzie z igliwia sosn i srebrzyć czarne pnie jodeł.

Rozściela się po lesie i po polankach, po ścieżynach i drogach leśnych miesięczna cisza zimowej gwiazdnej nocy.

EREL.

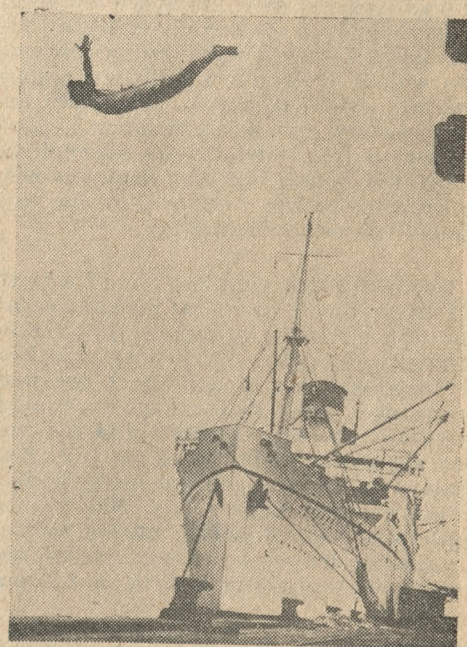

nr 4 997

Bagatela

— Najdroższa, dziś przyszedłem tylko po to, by cię spytać, czy zechcesz być moją żoną?

— I to wszystko? A ja myślałam, że weźmiesz mnie do kina!

Piękny skok ponad maszt parowca w porcie Melbourne (Australja).

Z naszej przyrody

Alarmy słońca i ciepła — Wieści wiosenne z nad Helu — Paki bzu w promieniach słonecznych — Złudne nadzieje i złudne przepowiednie — Styczeń bez tradycji wiosennych — Śnieg w lesie — Jaką mamy tutaj zielen? — Gracja świerków — Filary czarnych jodeł — Słońce za koronką lasów — W ciszy gwiazdnej nocy.

Mielśmy w styczniu alarmy słońca i ciepła. Z północnych kresów Polski z nad Bałtyku dochodziły alarmujące wieści, że tam promienie słońca całują paki bzu, że mchy nabierają jaśniejszego zabarwienia i że czuje się powiew wiosny. Byli już nawet tacy przepowiadacze pogody, którzy opowiadali, że zimy nie będzie, że u nas zdarzają się lata, w których rozpoczynają się już w styczniu ciepła i przetrwają do wiosny. Zawód spotkał tych optymistów i przepowiadaczy.

Iluz z nas pamięta styczeń, w którym nasi rolnicy wyjeżdżają, aby zorać pole. Jako wypadki nadzwyczajne notowano je w kronikach.

Śnieg pokrył cienką warstwą bieli łąki i pola. W lesie trzyma się dłużej, to też las zasłany zimą białym śnieżnym kobiercem, tłumiącym łoskot kroków. Jeszcze i teraz zimą reprezentują śliczne okazy paproci. Mamy zielonujące wieczne barwinki, zielenią się też listki niektórych jagód.

Zresztą las zimą niebardzo gościnnie. Gdy wchodzimy do lasu, nie żegna nas, jak wiosną idących z pola, dzwoniący gdzieś w błękitach nieba skowronek, śpiewak Matki Bożej, ani nas nie wita z głębi lasu wołanie kukulki i głos podobny do fletu ukrytej w gałęziach złocistej wilgi.

Witają nas cisza i półmrok. Białą całość śniegową pokrywa mchy, a z pod śniegu wycierają martwe badyle wrzósów i główki pożółkłych od dawna drzakwi i ich siostrzynek pawinów na drżących z zimna łodyżkach.

Tylko na polankach leśnych, osłoniętych od wiatrów i chłodów, gdzie w słońcu marcowym stał śnieg, zielenieją kępy drobnego i misternie wykrojonego liścia macierzanki. Roztarte w palcach, wonia. Macierzanka u nas dawniej nazywała się macierzyską; wierzo bowiem, że w macierzance znajduje się duszyczka zmarłej matki

nr 4 999

Łyżką zdrowia

szczególnie dla dzieci osłabionych po grypie, influency i t. p. chorobach zakaźnych, jest łyżka Emulsji Tranowej wyrobu firmy Scott & Bowne. Jest ona znakomitą i skuteczną, wzmacniającą i odżywczą, zawiera obfitujący w witaminy A i D norweski tran leczniczy oraz sole wapniowo-fosforowe. Emulsja Tranowa Scotta wzmacnia kości dzieci i dlatego zalecana jest w krzywicy. Wstrzegajcie się naśladownictw! Żądajcie prawdziwej

EMULSJI TRANOWEJ WYROBU FIRMY
Scott & BOWNE S.A.
WARSZAWA
CENA FLAKONU ZŁ. 2.-

„Zakochani”

w Teatrze Nowym dla naszych Czytelników

Wydawnictwo nasze zachęcone wielkimi powodzeniami tanich przedstawień w Teatrze Nowym — ułatwia naszym Czytelnikom zapoznanie się z uroczą, pełną sentymentu, pogody i bajecznego humoru komedią p. t. „Zakochani”.

Tanie przedstawienie komedji „Zakochani” dane będzie w najbliższy poniedziałek, 20 b. m. wieczorem, po cenach niebywale niskich od gr 50 do zł 1,25. — Opiata za garderobę zniżona gr

20 od osoby.

Jak czarująca komedia, koncertowej wykonanie przez sympatyczny zespół, tak i wyjątkowo niskie ceny zachęca naszych Czytelników do najszybszego zaopatrzenia się w tanie bilety — których z powodu wielkiej ilości zgłoszeń może zabraknąć. Nikt więc nie powinien ominąć okazji wesołego wieczoru i jak najprędzej zakupić tani bilet w Administracji pisma naszego.

CHORA WĄTROBA

zatrzuwa organizm...

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i wydzielaniu żółci powodują swojego rodzaju jakby zatrucie organizmu i na tem tle szereg najrozmaitszych chorób. Ziola Magistra Wolskiego ze znak. ochr. „BILLOSA”, zawierające znane rośliny egzotyczne Combretum i Boldo, pobudzają wątrobę do właściwej pracy i prawidłowego wydzielania żółci oraz powodują naturalne wypróżnienia. Stosując się przy cierpieniach wątroby, woreczka żółciowego, kamicy żółciowej i żółtaczce.

WYTWÓRNA MAGISTER WOLSKI

WARSZAWA
ZŁOTA 14.

ng 4996

POGADANKI DLA KOBIET

Astrologia i moda

Kobiety interesują się astrologią, a zwłaszcza lubią związane z nią przepowiednie, wróżby i oceny charakteru. Dziwić się zatem należy, że moda nie wpadła dotąd na pomysł zjednoczenia się z sztuką czytania z gwiazd. Przekonamy się bowiem poniżej, jak gust i sposób ubierania się kobiety, podobnie jak jej charakter, jej specjalne cechy i zalety odpowiadają i zgadzają się ze „znakiem” pod którym się urodziła.

Dzisiaj zajmijmy się tą sprawą obszernie i szczegółowo, aby wytłumaczyć jasno „astrologię mody”, naturalnie ku ucieście i rozveseleniu na okres karnawału.

Kobieta, urodzona pod znakiem „barana” (21 marca do 20 kwietnia), jest zazwyczaj pewna siebie, żądna władzy, ma życie zapełnione, wie czego chce, nie ulega wpływowi. Kobieta tego typu nie będzie nigdy kokietką, nie zniesie niczego zbędnego w swym ubiorze. Mimo to będzie dbała o elegancki wygląd (naturalnie bez wszelkiej przesady), ponieważ chce być „czemś” w życiu...

„Byk” (21 kwietnia do 20 maja). W tym czasie urodzona kobieta jest spokojna i cierpliwa. Pragnie samotności i znajduje pełne zadowolenie w pracy. Troszczy się i kłopotuje z zapałem o drugich, jest zawsze cicha i rozważna. Żona i matka wymarzona, prowadząca dom wzorowo, z podziwu godną dokładnością i rozwagą. Zdolności takiej kobiety nie będą twórcze w kierunku mody, ale wiedzona odczuciem, nigdy nie będzie ubrana niegustownie. Suknia użyteczna i celowa, to dla niej model najodpowiedniejszy.

Urodzona pod znakiem „bliźniąt” (21 maja do 21 czerwca) są zazwyczaj chwiejne, dzisiaj szalejące, jutro melancholijne, pełne inicjatywy, ale bez wytrwałości. Są to kobiety, które mają tysiąc i jeden interesów i zaczynają stałe coś nowego. Istoty takie nie nudzą się nigdy i nie nudzą innych. Nastawienie ich w kierunku mody będzie miało podłoże artystyczne. Nad swymi toaletami i ich dobozem muszą się zastanawiać długo i poważnie, inaczej nie byłoby wykonania i stylu w ich pomysłach.

Kobieta pod znakiem „raka” (22 czerwca do 22 lipca) ma fantazję i siłę uczucia, mimo to pójdą jej zdolności tylko w kierunku odwrotnym. Modzie nie wyszuka nigdy nowych dróg, ale potrafi wybrać dla siebie najodpowiedniejsze. Modą będzie się zachwycała, ale będzie się do niej odnosiła krytycznie. W sprawach mody okaże się niezbędną doradczynią. Ma wysokie zrozumienie dla wszystkiego, co łączy się z „tradycją mody”, i dla tego szuka i w najnowszej modzie stylowości. Lubi suknie staroświeckie, jest poszukiwaczką piękna, ale podaje się modzie

i nie wykracza przeciwko niej.

Znak „lwa” (23 lipca do 22 sierpnia). Te kobiety mają szerokie serce, są swobodne i ujmujące, rozciągają wokół siebie pogodę ducha i poczucie szczerstwa; są zawsze sprawiedliwe, rozumne i wyrozumiałe. Lubią się przybadać otoczeniu, ale nie z próżności, lecz z pragnienia rozveselenia innych pięknosciami.

Urodzone pod znakiem „dziewicy” (23 sierpnia do 22 września) są sumienne, nierzadko pedantki. Kobiety, na które liczyć można i które w zajęciach zawodowych stoją na pierwszym miejscu. Kobiety o wybitnym krytycyzmie, pełne poczucia obowiązku i spokojnej rozwagi. Zalety te wysuwają się i w zagadnieniach mody. Nie cierpią żadnej przesady w ubiorze, ani modnych ekstrawagancji. Suknie i moda są dla nich czemś drugorzędnym. Ich strój musi być poważny, wytworny, ale i praktyczny.

„Waga” (23 września do 22 października). Takie kobiety są zawsze sprawiedliwe, mają w sobie dużo godności, są dobrze ułożone, trzymają się zdala i umieją milczeć. Są wyrozumiałe na słabości innych, wrażliwe na cierpienie innych i mają hojną rękę. Są to kobiety, które nie lubią się wysuwać, stąd i w modzie lubią skromność i unikają rzeczy rażących.

Kobiety pod znakiem „skorpiona” (23 października do 22 listopada) ożywia duch niepokonanej przedsiębiorczości, są prędkie, żywe, twórcze, odważne. Kobiety, które lubią mówić i brać żywy udział w rozmowie. Poruszają ciekawe tematy i dyskutują z ogniem. Można je śmiało nazwać towarzyszkami. Lubią gwar i moc znajomych, lubią bywać i przyjmować u siebie. W dziedzinie mody wyodrębniają się, bo pragną być „zabójcze” i zwalczają rywalki.

Pod znakiem „strzelca” (23 listopada do 21 grudnia) są kobiety wysportowane fizycznie i umysłowo, kobiety porządku i ładu, o mentalności jasnej i poprawnej. Lubią sport i taniec i towarzysztwo, lubią zmiany, a są jednak stałe i godne zaufania. Kobiety te muszą szukać w modzie żywości, ale unikają drobiazgowych nowości. Prosta linia w dyskretnym jej podniesieniu — oto strój najodpowiedniejszy.

Znak „kozirożec” (23 grudnia do 21 stycznia). Kobiety pod tym znakiem są pracowite i oszczędne, są wierne i niestrudzone w spełnianiu swych obowiązków. Dla przyjemności i zbytku nie mają zrozumienia, bo czują jakoby, że wszystko w życiu będą sobie musiały wywalczyć krok za krokiem. Dojdą do celu dzięki swym zdolnościom i wytrwałości, ale nigdy przy pomocy „znajomości” i wpływów czyli

protekcji. Nie są kokietkami i mało biorą pod uwagę modę. Ale wiedzą, że przeciw niej występować nie wolno. „Solidność” to ich hasło w dziedzinie mody.

Kobieta — „wodnik” (22 stycznia do 19 lutego) stoi wysoko pod względem intelektualnym. Uczucie bierze górę nad rozumem, mimo to jest zawsze rozważna. Jest oszczędna, ale nie skąpa, i w tym sensie będzie załatwiała swe zapotrzebowania co do mody. Będzie starała się o suknię długo modną, bo nie lubi zmian.

„Ryba” (19 lutego do 20 marca). Kobieta pod tym znakiem jest bardzo wrażliwa i poddaje się łatwo ciężkiej melancholii. Głupstwa obrażają ją i zasmucają. Należy się obchodzić z nią względnie i łagodnie. Łatwo spada w zachwyt, stąd, o ile chodzi o modę, ulega zbyt jej zachciankom, czego później żałuje. Kobiety tego pokroju muszą mieć doradczynię mody, które znają jej dobrze i przeciwdziałają wyburkom. Kobieta pod znakiem „ryby” powinna unikać jaskrawości i sukien zbyt efektownych, które jej się szybko sprzykrzą.

Kapelusz z koguciem piórami

wyda nam się dziwny na pierwsze wejście, ale niebawem przekonamy się, że to istotnie bardzo ładna moda, która podnosi urodę każdej kobiety. Kogucie pióra na filcu, to ubiór na ulicę, natomiast na kapeluszu aksamitnym wyglądają bardzo efektownie przy toalecie wieczorowej.

Piór kogucich używa się do przybierania nie tylko czarnych kapeluszy, bo one i na kolorowych wyglądają ładnie.

Modne tkaniny
Reprezentacyjny Dom Mody
W. SCHUBERT
Poznań, St. Rynek 85/86.
Pg 2 099-36.53

nie, i to dzięki temu, że mienią się wszystkimi barwami. Bardzo efektowne i gustowne wrażenie robią w połączeniu z tak zwanym kolorem rdzawym, z ładnym czerwonym, a nawet śliwkowym i kolorem liljowym, który ostatnio coraz to więcej wchodzi w

Ozdobne agrafy i klamry

modne są bardzo do sukien wieczorowych jako efektowne spięcia draperji przy sukni. Poniżej podajemy kilka pięknych wzorów agraf similkowych i z kryształków kolorowych, które muszą być bezwzględnie dostosowane odcieniem do koloru sukni.

Z ruchu narodowego

— **JAROCIN.** Stronnictwo Narodowe koło Jarocin urządziło w niedzielę dnia 5 b. m. w sali hotelu Centralnego „opłatek” dla swych członków i ich rodzin.

W sali pięknie przybranej krzyżem, emblematami i portretami wodzów narodu zasiadło do stołu zastawionych stołów przeszło 200 osób. Po godz. 18 zapalono pięknie przybraną choinkę, przy której blasku nastąpiło odśpiewanie z towarzyszeniem orkiestry Pieśni Bojowej. Następnie p. Gawrych zagał uroczystość, witając obecnych na sali ks. ks. Michniewskiego i Domka, koleżanki i kolegów i ich rodziny, oraz wskazał na tradycyjne znaczenie „opłatka”. Wspólne dzielenie się opłatkiem licznie zebranej rodziny narodowej wprowadziło na salę piękny nastrój. W czasie kawy odśpiewano z towarzyszeniem orkiestry S. N. kilka staropolskich kolend. Piękne przemówienie wygłosił ks. Michniewski, kończąc okrzykiem na cześć Wielkiej Polski, poczem odśpiewano Hymn Młodych.

Na zakończenie nastąpiła wspólna fotografia członków. Bawiono się następnie ochotczo do godz. 24. Podkreślić należy, że tańczo jedynie tańce polskie. (jp)

— **JAROCIN.** Ruch narodowy w powiecie krzepnie. W święto Trzech Króli odbyły się zebrania w Noskowie i Jaraczewie, przemawiali pp. Gawrych i Paterek.

W niedzielę 12 b. m. odbyło się walne zebranie placówki Cerekwica. Uzupełniono zarząd i wybrano sekcje. Odbyło się też zebranie koła Rusko. Po referacie p. Gawrycha, na wniosek p. Paterka wybrano kolegów do poszczególnych sekcji. Zebrania zakończono Hymnem Młodych. Udział bardzo liczny. (jp)

— **KROTOSZYN.** Stronnictwo Narodowe, placówka Kromolice obchodziła uroczystość poświęcenia proporca, ufundowanego przez ziemian z Kromolic, pp. Borzychów. Mszę św. na intencję placówki odprawił ks. prob. Szukalski w Wielowsi, który dokonał poświęcenia proporca i w intencji tej bardzo pięknie przemówił.

Uroczystą akademię zagał miejscowy prezes i oddał przewodnictwo p. Gajowczykowi z Kobylina. Referaty wygłosili p. Pankanin i delegat placówki Koźmin. P. Pankanin dokonał uroczystego przyjęcia 28 nowych członków. P. Frąckowiak podziękował w imieniu zarządu pow. i miejscowego pp. Borzychom za ufundowanie proporca. Po odśpiewaniu Hymnu Młodych, okrzykiem na cześć Romana Dmowskiego przewodniczący akademię solwował. (tk)

— **KROBIA.** Stronnictwo Narodowe urządziło łamanie się opłatkiem, na które zebrali się 50 członków. Koło S. N. wypowiedziało się za bojkotem żydowskiego „Expresu”. W najbliższym czasie rozpocznie się cykl wykładów publicznych o kwestji żydowskiej. Ruch narodowy na terenie Krobi rośnie z każdym dniem. (kr)

— **MROCZA.** Dnia 4 b. m. odbyło się duże zebranie członkowskie Stron. Narodowego w Mroczu. Referat wygłosił p. Jagielski z Bydgoszczy, były burmistrz, który mówił o gospodarce w Polsce. Drugi przemawiał p. Kwiatkowski o potężnym rozwoju ruchu narodowego. Oba przemówienia nagrodzono hucznymi oklaskami. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę”. Udział w zebraniu brało 150 członków. (mc)

— **RAWICZ.** Odbyło się w sali p. Dziembowskiego walne zebranie miejscowego koła Str. Narodowego, przy bardzo licznych udziałach członków. Zebranie zagał prezes p. St. Lewandowski, a przewodniczył p. Aleksander Olejniczak. Po odczytaniu sprawozdań zarządu, z ubiegłorocznej działalności, udzielono mu absolutorium, poczem wybrano nowy zarząd w składzie: St. Lewandowski — prezes, Fr. Gottschling — wiceprezes, Szczotka — sekr., Na-górski — skarbnik. (rs)

— **WOLSZTYN.** W Tuchorzy odbył się zjazd obwodowy Str. Nar. Dokonano uroczystego przyjęcia 103 członków. Rano odbyło się w kościele parafjalnym nabożeństwo za spokój dusz poległych narodowców. Po południu odbyło się zebranie, na którym przemawiali pp. Weychta z Poznania, oraz Adam Przybyła i Olszewski z Wolsztyna. (wo)

Dawne dzieje powtarzają się...

Zajmujące pamiętniki księdza J. Kitowicza z czasów panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego zawierają sporo szczegółów aktualnych, znajdujących odpowiednik we współczesnych stosunkach.

Napiw Żydów do Warszawy (liczącej dziś około trzeciej części Żydów wśród swej ludności), rozpoczął się dopiero w końcu osiemnastego wieku. Jak czytamy w wymienionym pamiętniku, „za przeszłego panowania (tj. za Augusta III) Żydzi w Warszawie nie mieszkali inaczej, tylko na kształt podróżnych, to jest bez żon i dzieci, handlu publicznego nie prowadzili, ani rzemiosł nie robili”. Początkowo Żydom wolno było zajmować się handlem i rzemiosłem tylko w okresie Sejmu; w dwa tygodnie po zakończeniu sesji musieli się wynosić „i gdy Żydzi leniwo się wybierali, Węgry marszałkowscy (tj. straż) wyganiali ich. Powoli żydkowie ośmielali się po wygnaniu nazajutrz albo trzeciego dnia wracać, jakby świeżo do Warszawy przybywający...”

Znajdowali przytułek „osobliwie po pałacach pańskich i dworach szlacheckich”. Żydówki dyskretnie ukrywały się w domach, „aby sami tylko Żydzi, biegający po ulicach, lepiej podróżnych udawać mogli”. Oplacali t. zw. „kozubalce” (łapówki) oraz bilety „za grosz srebrny albo 7½ miedzianych”, dające pozwolenie na 5-dniowy pobyt. Bilety te, pomysłu marszałka wielkiego koronnego Lubomirskiego, dawały temu dostojnikowi i jego następcom dwieście tysięcy złotych rocznie pobocznego dochodu.

Najwięcej poszkodowane przez konkurencję żydowską trzy cechy: krawiecki, kuśnierski i blacharski zebrały się tłumnie podczas Sejmu Czteroletniego pod magistratem, a przybyłym delegatom sejmowym „odpowiedzieli, iż rozpacz z racji wydartego im przez Żydów chleba przywiodła ich do rezolucji: albo zginąć, albo Żydów w Warszawie będących do jednego wytepić. W dowód krzywd, doznanych od Żydów jeden kuśnierz wymowny w długiej do delegatów perorze wytknął, iż przez cały ten Sejm tylko jedną czapkę sprzedał, krawiec z swej strony przydał, że tylko jeden leibik kawalerski zrobił, blacharz zaś i kotlarze to za największą swoją oświadczyli krzywdę, że do pobijania koszar i innych gmachów Rzeczypospolitej Żydów nie chrześcijan wezwala...”

W kwietniu 1790 r. wynikły rozruchy przeciw Żydom, którzy zrazu zaczęli, w końcu „jedni się w sklepach pozamykali, drudzy, nie zdążywszy, uciekali od wszystkiego, a owa zgraja, nie mając bić nikogo, udała się do rabunku; splondrowali Żydom izby, komory i skrzynki i niektóre sklepy, a podłejsze żydowskie bebechy, pościele, gałgany w studnię powrzucając, do samego wierzchu ją napełniwszy”. Najścia tego dokonała „gromada chłopów rozmaitych, a do tych przywizała się zaraz hulastra różnego ludu”. Aresztowano także i Maryańskiego kuśnierza, który (może w płochy jęzika) wymówił: dziś chłopcy zrobili bunt, a jutro starsi!”

Dla uspokojenia wzburzonych mieszczan warszawskich „kazano Żydów biegających po ulicach z towarami lub za robotą łapać i do kordygardy Marszałkowskiej pakować i tam oświeczonych z miasta wyganiać. Przecież ten motłoch żydowski, jak muchy do słodczy zgnęcone, dziś wygnani, nazajutrz albo w kilka dni gwałtem do niej się ciśnie, i gdy pieszo nie może, brykami do niej powraca, jakoby świeżo zdaleka za interesami tysiącokrotnie wymyślonemi przebywający. Tak to jest trudna rzecz wygnąć Żydów z miejsca, w którym oni zasmakują, mianowicie kiedy drugie tyleż mają obrońców co i prześladowców. Wiele razy Stany Sejmujące zbierają się do wygnania z Warszawy wszystkich Żydów, tyle razy posłowie ruscy i litewscy, jako między Żydami wychowani i innych obywateli po miastach swoich prócz Żydów nieznających, od Żydów mieć w towary i wszelkie inne życia potrzeby nauczeni, a nawet żydowskimi kukiełkami i obwarzankami zaraz od szkół wykarmieni, trunkami żydowskimi rozpojeni, a niektórzy nawet przyjaźnią niegodziwą z Żydówkami młodemi, nawet w Warszawie handel ciała swojego prowadzącami, spokrewnieni, inni kozubalcami dobru od Izraelitów ujęci, wrzeszczą całą gębą za Żydami; że kupców formalnych sklepy towarami napełnione mających, wyganiać nie można, że handel żydowski w Warszawie wiele do skarbu Rzeczypospolitej importuje i gdy-

by Żydzi mierności ceny towarów nie utrzymywali, tedyby kupcy chrześcijańscy niezmiernie zdzierstwo czynili; i tak dla tej protekcji wygnanie Żydów z Warszawy nigdy do skutku przyjść nie może; bo pod Żydów bogatszych od wygnania ocalonych podszycają się ubożsi, łajdacy, szachrowie i złodzieje.”

Tak pisał ksiądz Jędrzej Kitowicz o sprawach żydowskich w roku 1790. (Cytaty zaczerpnięte z tomu I pamiętników, strona 68—74 według wydania z roku 1886, nakładem zasłużonej firmy księgarskiej W. Simona w Poznaniu). Dziś, w wieku XX, dostrzegamy podobne metody przenikania Żydów do polsk. miast zach., podobnie, jak wówczas, w końcu XVIII stulecia, argumenta żydowskich obrońców i protektorów, chociaż nie wywodzących się

Zjazd przedstawicieli Akcji Katolickiej

W dniach 15—16 stycznia b. r. odbył się w Warszawie, zwołany przez Naczelny Instytut Akcji Katolickiej, zjazd prezesów, sekretarzy i asystentów kościelnych Diecezjalnych Instytutów Akcji Katolickiej z całej Polski. Zjazdowi przewodniczył prez. N. I. A. K. p. Adolf hr. Bniński, senator R. P. Zjazd zaszczylił swoją obecnością J. E. m. ks. kard. Prymas Hlond, J. E. m. ks. biskupi Szelażek, Kubina, Adamski, Gawlina, Baziak, Szlagowski, Walczykiewicz i Dembek.

Poza częścią sprawozdawczą, obejmującą sprawozdanie dyrektora N. I. A. K. ks. dr. Stanisława Brossa z działalności Instytutu w r. 1934 i sprawozdanie ze stanu Akcji Katolickiej w Polsce, wygłoszone przez referenta p. Walerjana Sobkowiaka. Zjazd obradował głównie nad aktualnymi zagadnieniami programowymi Akcji Katolickiej w naszym kraju. Sprawy te przedstawione zostały w dwu referatach, mianowicie w referacie J. E. m. biskupa Stanisława Adamskiego n. t.

Kodeks katolickiej nauki społecznej

Encyklika Pap. Piusa XI „Quadragesimo Anno”, wydana — jak mówi arenga — w czterdziestą rocznicę (15. V. 1891 — 15. V. 1931) opublikowania epokowej i zwrotnej w dziedzinie życia społecznego encykliki „Rerum Novarum” Leona XIII, przyjęta została entuzjastycznie przez wszystkie kulturalne narody. Tłumaczenia na wszystkie niemal języki i liczne komentarze są tego nastroju najlepszym wyrazem. W tłumaczeniu polskim ukazała się encyklika krótko po jej opublikowaniu, wydana nakładem „Kroniki Rodzinnej” w Warszawie. Tłumaczenie to okazało się niefachowe, niedociągające poważnie w terminologii, tu i tam niezbyt ściśle oddające właściwą myśl Papieża. I to tłumaczenie doniedawna było jedynym.

Powstała przed niedawnym czasem Rada Społeczna przy Prymasie Polski, idąc po linii swoich dążeń, mianowicie popularyzacji chrześcijańskiej etyki i nauki społecznej w różny sposób, a zwłaszcza przez tworzenie katolickiej literatury społecznej, wydała parę miesięcy temu, jako tom I swoich wydawnictw, nowe, oryginalne tłumaczenie encykliki „Quadragesimo Anno”.

Kto obserwuje przejawy współczesnego życia, kto jakotako orientuje się w poziomie życia poszczególnych warstw i kast społecznych, kto krytycznie przemysliła walki wewnętrzne różnych narodów, przesilenia, krachy i przeważnie — tak modne dziś — afery, stawia sobie musi pytanie: W czym tkwi tego przyczyna? Co jest korzeniem i rdzeniem tego kłębówiska najróżniejszych, niemal niewytłumaczalnych zjawisk? — oraz: Gdzie należy szukać i gdzie można znaleźć lekarstwo zapobiegawcze, skuteczne?

Ani na jedno pytanie, ani na drugie nie łatwo jest odpowiedzieć.

Nad pytaniem pierwszym dużo już obradowano i dyskutowano. Wynikiem jedynie pozytywnym uwieńczone zostały — śmiem twierdzić — dociekania katolickich socjologów i ekonomistów. Przyczynę obecnego, stałe się przedłużającego, kryzysu upatruje katolicka nauka społeczna w schorzeniu i to całkowitem panującym ustroju. Ustrój obecny trudno dokładnie nazwać po i-

obecnie z grona postów ruskich i litewskich...

W dodatku my dzisiaj wiemy na przykładzie Warszawy i innych — czego wówczas nie wiedzieliśmy — jak żydostwo potrafi się zagnieżdżyć w naszych miastach. Jeżeli więc nie chcemy tu mieć podobnych objawów, pamiętajmy zawczasu o obronie.

St. K.

**DESEROWA JEDYNKA
MLECZNA DWOJKA**

to dwa przeboje

CZEKOLADY

Fuchs

nr 4918

„Organizacyjna działalność Akcji Katolickiej w Polsce na mocy obowiązujących statutów, regulaminów i instrukcji”, w którym poruszone zostały głównie sprawy organizacyjne ruchu, oraz w referacie J. E. m. biskupa Teodora Kubiny n. t. „Akcja Katolicka wobec religijno-społecznej sytuacji w Polsce”, w którym naświetlone zostało aktualne położenie katolicyzmu w Polsce. Po żywej dyskusji nad temi sprawami ks. dr. St. Bross przedstawił „Program prac Akcji Katolickiej w Polsce w r. 1936”, uwzględniający już sformułowane w poprzednich referatach postulaty. W końcu przeprowadzono dyskusję na temat problemu inteligencji katolickiej w Polsce, którą zagal w krótkim referacie ks. dr. Czesław Kaczmarek z Płocka.

We wszystkich referatach i dyskusjach przebiegała żywa troska zebranych kierowników i czołowych przedstawicieli Akcji Katolickiej w Polsce o rozwój i przyszłość katolicyzmu w naszym kraju. (KAP.)

XIII, stawia, gdzie trzeba, nowe zasady i wskazania. Dużo uwagi poświęca prawu własności, omawia kapitał i pracę, ich wzajemny stosunek, jasno stawia postulat wyzwolenia proletariatu przez uwłaszczenie. Słowem, encyklika „Quadragesimo Anno” porusza palące kwestje społeczne, nietylko porusza, ale wskazuje pozytywne, choć ogólne, środki naprawy. Rzeczą socjologów katolickich jest zasady te i środki rozwinąć i rozbudować.

Tłumaczenia „Quadragesimo Anno” w wydaniu Rady Społecznej czyni zadanie wymaganiom dobrego i poprawnego tłumaczenia. Tłumaczem jest znany w Polsce socjolog ks. dr. Jan Piwowarczyk, autor wielu dzieł społecznych. Szkoda tylko, że autor dał tak szczupłe i skąpe objaśnienia. Słowo wstępne napisał J. E. m. ks. kardynał Prymas Hlond. Obok tekstu polskiego jest oryginalny tekst łaciński.

„Encyklika o odnowieniu ustroju społecznego”, jako kodeks częściowy katolickiej nauki społecznej, powinna się stać przedmiotem badań i rozważań nietylko socjologów i ekonomistów, ale inteligencji wogóle.

Ks. MAKSYMILJAN RODE,
Swarzędz.

W sprawie pracowników komorników sądowych

Z kół zainteresowanych piszą nam, co następuje:

Orzeczeniami Sądu Najwyższego z dnia 1 i 13 czerwca 1934 r. (C. I. 438/34 i C. I. 949/34) pracownicy zatrudnieni w komornikach zostali oddaleni ze skargami o przysługujące im roszczenia za nadliczbowe godziny pracy oraz odszkodowania za niewypowiedzenie pracy na okres trzech miesięcy.

W motywach Sądu Najwyższego orzekł, że kancelarja komornika nie jest zakładem przemysłowym lub zakładem pracy, prowadzonym w sposób przemysłowy.

W uzasadnieniu orzeczeń zacytowane zostały wszystkie dotychczas, wprowadzone w życie przepisy o umowie o pracę pracowników umysłowych.

Biorąc pod uwagę orzeczenie Sądu Najwyższego, nasuwa się pytanie, jakie przepisy można byłoby zastosować w wypadkach dochodzenia słusznych roszczeń pracowników zatrudnionych w komornikach.

Przez pozbawienie pracowników komorniczych prawa korzystania z ustawy o umowie o pracę, niejednokrotnie są oni wykorzystywani przez pracodawców, nie liczących się z przepisami o czasie pracy. Pracownicy bowiem pod presją utraty stanowiska, zmuszeni są wykonywać swe czynności i w godzinach pozastużbowych względnie w niedzielę i inne święta, — otrzymując za swą pracę wynagrodzenie nie dające minimum egzystencji. Sporadyczne są tylko wypadki szczerej oceny pracy i należytego wynagrodzenia przez pracodawcę.

Jeżeli pracownicy w komornikach podlegają wszelkim przepisom o ubezpieczeniach pracowników umysłowych w przemyśle i handlu, ponosząc wszystkie świadczenia z ustawy wynikające, dlaczego, gdy chodzi o przysługujące im roszczenia do pracodawców pozbawia ich się prawa przysługującego wszystkim innym pracownikom, traktując ich w ten sposób po macoszemu.

Pożądanem byłoby, aby kompetentne czynniki zainteresowały się takim stanem rzeczy.

Wielki spadek liczby urodzin w Anglii

Z ogłoszonego oficjalnie sprawozdania o ruchu ludności w 1933 r. wynika, że liczba urodzin w Anglii i Walji spadła do najniższego, nienotowanego dotąd poziomu — 14,4 urodzin na tysiąc mieszkańców. (KAP.)

Pamiętaj, że każdy grosz, oddany w ręce żydowskie, uboży naród polski!

34 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa.)

(Dokończenie tabeli z dnia wczorajszego.)

CIĄNIENIE DRUGIE**Po zł 200 na n-ry:**

182 392 94 4546 796 917 1469 89 548 704
826 968 2021 762 3058 181 396 592 792 865 4309
561 635 730 896 5616 94 812 6337 536 7318 52
8125 238 50 519 9118 409 80 506 943 10082 468
603 16 739 11368 510 12038 111 99 328 95 579
707 29 71 13038 370 590 759 855 14176 294 462
750 952 15115 208 515 39 620 716 848 16004
420 784 17312 93 420 91 872 90 18001 279 498
724 923 44 19022 24 340 533 69 732 817 938
20005 55 176 827 40 21399 492 707 812 33 22749
23316 55 687 24169 225 781 25464 679 928 26173
618 27048 60 135 240 483 507 41 99 28255 793
29081 92 255 86 356 57 87 30012 219 500 727
31148 355 461 562 890 32015 74 188 363 447
668 796 33096 174 310 488 620 44 758 859 976
34140 306 74 82 859 35348 496 563 64 747 920
36123 59 92 546 37036 129 578 743 980.
38595 39008 422 520 28 661 40169 235 301
557 660 707 75 924 96 41085 97 194 217 306 605
42143 323 43100 356 61 95 447 53 71 607 44040
68 338 397 45165 542 634 839 46191 547 47010
226 368 473 98 964 48024 31 148 270 99 427 691
705 813 932 49009 30 250 74 608 35 65 791 864

27111 34905 41018 42248 42625 43021 44133
44361 46266 50759 55639 60886 61638 64733
67223 69187 71043 76613 77482 79283 95830
97912 102654 112807 126705 131928 135642
138628 137137 145028 153459 154428 155144
164825 167608.

Po 200 zł na n-ry:

11 26 23 528 53 91 951 1033 78 619 969
2049 77 100 506 35 624 82 969 3032 260 524 823
43 927 4030 31 208 63 947 5173 697 928 6028
421 738 92 7305 421 48 663 8000 29 315 422
670 76 805 9090 484 712 81 804 10073 172 365
414 522 769 843 960 11536 774 834 976 12375
419 85 728 13261 71 339 458 915 14328 30 65
72 84 702 45 815 15129 246 454 542 650 700
854 93 16275 395 534 739 880 17006 186 458
624 843 952 18177 250 19562 674 765 20639
708 81 821 84 88 972 21102 562 787 22085 208
23014 22 169 542 677 728 24012 218 73 342 497
989 25003 61 143 425 550 63 753 89 885 26098
273 357 467 929 89 27009 945 99 28120 79 591
29034 941 30203 09 18 387 806 930 31089 784
808 56 984 99 32096 369 84 876 994 33153 543
71 601 24 51 34331 571 731 866 945 35168 93
942 95 36996 37026 264 98 786 822 88.
38438 85 631 807 75 906 39225 340 596 760
40336 41285 364 411 24 678 740 42055 293 318
32 741 62 857 936 43797 864 906 44155 93 345
686 796 853 89 94 946 45131 350 573 600 83

Wielka wygrana 4-ej klasy**zł 100 000**

padła w dniu 17 b. m. na Nr. 51047 w kolekturze

J. DZIERŻANOWSKIEGO

Tg 117

GNIEZNO CHROBREGO 2

Losy I-ej klasy 35-tej Loterii Państwowej — są już do nabycia.

50124 477 535 788 906 73 91072 135 799 836
921 92091 131 322 431 532 53057 236 737 927
54071 114 201 338 454 80 596 714 816 95021 53
93 292 417 35 538 629 96006 307 30 942 97184
216 302 472 517 97 612 912 98298 445 742
99172 86 432 777 835 60887 61075 109 282 305
401 559 62 903 62148 55 494 630 772 82 63274
417 525 652 766 869 905 6 64027 701 36 853
65071 386 568 66364 823 992 67574 601 840 959
68182 211 365 951 69108 9 540 63 796 889
70208 41 730 42 50 71024 51 103 239 422 72060
412 575 82 73286 610 74175 209 302 33 414 69
697 858 75002 396 749 841 67 921 42.

77426 709 26 78244 79119 70 320 554 656
80079 240 309 82 556 766 899 81165 212 749
812 82461 797 83218 655 95 84183 313 72 766
975 85005 35 351 964 86130 93 295 469 525 70
645 744 87145 369 450 97 563 786 88567 636
836 917 89098 520 59 679 707 885 90172 533
797 860 91150 216 312 422 47 548 646 68 984
92393 415 879 995 93004 174 323 427 38 835
76 94139 304 560 780 95092 260 672 827 96102
59 282 322 603 26 63 771 860 924 65 97068 87
213 43 531 733 862 98083 291 558 674 8823 47
99050 539 54 769 908 100038 130 238 362 427
531 101124 42 77 345 635 722 45 805 976 97
102420 936 69 103039 439 717 902 104199 428
96 807 955 91 105173 762 988 106148 79 943
107136 279 360 454 691 942 10807 109196 99
708 110021 32 187 394 111410 721 26 37 922
112161 436 46 502 787 976 113115 35 84 90 288
660 75 922.

114000 160 69 522 605 24 760 937 58 66
115412 840 117001 286 393 444 60 655 753 956
118003 186 119192 372 503 25 66 120172 85 196
328 552 67 94 620 72 715 880 121447 91 99
391 535 831 122020 380 779 123557 870 1124094
115 264 657 724 125040 63 720 952 126020 77
386 405 935 127446 51 515 27 634 128020 33
199 403 91 97 644 807 58 96 129102 379 532 832
990 99 130217 66 83 529 89 93 629 883 131198
253 360 718 132017 30 341 8180 133072 128 24
858 134594 820 61 900 135374 514 29 662 936
63 136805 6 41 915 137175 383 439 630 138208
690 804 6 69 139034 306 25 47 140191 230 43
61 433 776 919 27 42 67 141371 563 976 142053
275 498 634 895 143043 356 413 91 597 672
144010 76 149 71 257 544 682 1451994 217 306
515 951 146256 374 489 562 147154 378 582 782
8185 148015 140 216 364 627 763 810 149151
350 428 97 932 150200 811 758 875 151245 274
746 832 152331 153280 356 456 559 650 756 914
154235 64 450 95 564 992 155000 21 34 287 712
69 820 561 81 156159 224 759 81 924 157152 401
760 859 917 26 158196 254 396 735 806 87 159304
491 869 160216 426 927 56 57 161154 602 61
162092 423 908 15 29 163431 91 565 637 65 746
802 29 83 164049 155 76 314 495 885 165476
544 821 166059 521 933 167119 270 359 426 63
647 760 69 168341 434 711 901 57 169156 320
484 678 735 941 170852 171064 688 865 71
182080 154 281 365 173091 419 540 174064 105
236 711 881 939 175102 314 426 58 66 532 69
607 829 89 937 176184 518 62 89 177242 77
178127 356 493 545 796 877 179016 36 191 269
393 547 772 89 180474 752 181146 275 560 713
182209 475 523 847 183845 184184 393 698
185204 401 637 42 186177 410 630 79 95 187152
56 223 649 792 188136 51 339 98 429 595 690
875 920 189746 72 942 190339 643 58 191359
596 833 92 922 25 192589 193080 335 612 883
194352 416 659 709 969.

CIĄNIENIE TRZECIEStała wygrana dzienna **zł 30 000** na nr. 167420.**Po 100 zł na nr. 104516.****Po 10 000 zł na n-ry: 38515 165757.****Po 5 000 zł na n-ry: 61317 77035 171342 177519.****Po 2 000 zł na n-ry: 9180 15516 44185 46390 59711 70608 70974 100453 122648 126501 142179 147820 167558 191780 192758.****Po 1 000 zł na n-ry: 6255 12680 23070****SZCZAWNICA**

Sezon zimowy od 15 grudnia do 1 marca.

Inhalatorium i źródło czynne. Wspaniałe tereny narciarskie.Komunikacja ogrzewanych autobusów P.K.P. ze Starego Sącza lub z Nowego Targu
INFORMACJE w KOMISJI ŹRÓDŁOWEJ. dg 5 126

71 401 605 63 950 189008 18 140 47 671 77
190129 672 717 48 878 995 191109 316 994 192152
98 793 987 193192 318 454 812 913 194465
769 961.

W jedenastym dniu ciągnięcia 4 klasy, wygrane padły na numery następujące:

100.000 zł na nr.: 51047.**Po 10.000 zł** na nr. nr.: 45393 68465 81723.**Po 5.000 zł** na nr. nr.: 4305 12513 15985.**Po 2.000 zł** na nr. nr.: 3731 14997 43206

74301 74968 113482 133281 136134 136814

140240 165580.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 8884 10440 14262

18657 19999 39813 40456 47475 58049 58285

62170 64251 67418 69189 71871 81393 81866

82237 89304 90776 928801 92941 120281 121903

147440 153048 161182 162413 175653 178482

188121.

Po 200 zł na nr. nr.:

46 89 165 346 67 402 872 923 93 1088 121

209 368 463 591 640 758 85 884 96 2083 95 218

66 99 411 605 13 798 806 938 3269 312 68 414

624 59 782 913 92 4009 81 94 112 239 90 351 402

37 81 568 611 62 793 827 93 952 94 5028 64 100

245 83 494 551 807 30 6064 115 210 35 303 447

85 516 53 621 871 928 53 7000 28 228 35 492 646

710 24 59 64 86 831 82 8031 94 119 363 527 97

752 9140 338 506 48 715 811 83 949 10045 287

363 96 439 45 689 793 11027 47 79 151 315 32

89 415 37 607 39 51 918 12364 406 566 99 630

44 772 85 927 52 13110 20 35 333 752 14185 311

887 922 24 15010 154 83 429 84 799 952 55 91

16256 89 496 98 947 631 714 833 55 928 17085

268 313 57 70 90 411 73 78 562 643 94 711 89

937 18019 65 99 343 78 89 424 848 81 908 10

27 19009 54 80 100 358 436 813 20279 414 527

925 21020 196 286 388 424 51 689 777 805 90

994 22009 220 568 600 85 94 719 43 78 800 922

41 90 23017 44 466 508 61 614 72 877 977 24127

89 217 88 422 70 527 29 38 604 703 881 97 914

25011 126 363 95 422 56 139 46 603 761 88 995

26034 133 238 410 859 27047 139 350 400 593

646 63 778 911 50 28171 303 75 452 93 615 53

725 27 29054 88 212 419 569 86 617 881 96 30151

252 313 20 83 508 60 620 97 786 801 935 68 31008

30 117 289 618 89 797 826 988 32044 132 78 431

579 705 19 34 89 951 79 33194 319 577 930 39

34022 284 337 582 88 323 869 948 35121 240 322

487 532 85 95 608 794 36127 301 79 359 727 36

859 37379 444 68 84 500 36 65 639.

Seanse 5 — 7 — 9

APOLLO - METROPOLIS

JUTRO w NIEDZIELE, 19 bm.

NIEBYWAŁA SENSACJA!

PIERWSZY FILM w NATURALNYCH KOLORACH!

ZDUMIEWAJĄCY FENOMEN GROZY I NIEZWYKŁYCH WRAŻEŃ

GABINET FIGUR WOSKOWYCH

Lionel ATWILL — Fay WRAY

• Film dla ludzi o stalowych nerwach •

DZIŚ w SOBOTE, poraz ostatni: **APOLLO**, „Jutro znowu wojna” (Burza nad światem) **METROPOLIS** arcyucieczna operetka chińska **TURANDOT**

76573 86 77402 849 94 78467 795 79395 425
743 844 911 80048 146 282 837 81025 77 431 54
727 946 82177 870 977 83066 885 84368 738
878 85072 129 97 611 712 86557 840 68 87074
227 455 519 617 795 819 88067 136 269 81 491
654 952 85 89136 413 649 90222 558 612 806
913 23 91104 481 903 93 92200 315 679 854
93173 244 415 25 661 741 856 927 94065 164
258 62 79 96 879 95082 342 512 90 655 928
96807 97287 459 711 872 98015 167 359 666
751 904 20 99575 95 792 965 100110 250 385
459 521 651 962 85 101184 668 102307 78 405
945 50 103224 387 887 913 104051 444 851 929
96 105152 61 403 529 736 822 106203 560 64
107379 611 993 108039 74 224 740 945 109151
489 681 859 980 110151 499 631 893 111071
112305 13 937 99 113089 287 321 510 83 97
743.

114164 320 744 814 115287 605 833 991
116058 500 11 660 69 862 80 117524 27 61 835
118156 264 75 451 119160 499 691 766 911
120084 491 575 788 806 121040 151 88 569 748
811 122653 713 928 123209 124114 306 599 665
812 96 125358 440 126117 693 717 808 913
127201 362 631 128292 99 868 932 129151 90
608 765 964 130021 166 397 628 969 131051 457
132026 232 477 642 99 744 841 984 133560 85
134178 927 45 135260 460 686 136149 309 28
427 137071 333 741 138898 962 72 139031 174
201 506 665 716 140445 566 744 800 28 141236
387 805 142099 143116 359 76 831 58 144102
659 916 145341 977 955 146632 147239 430
148418 604 873 149242 336 569 664 720 832
150275 151155 348 666.

152235 358 483 682 153250 61 999 154560
666 993 155027 448 812 958 156363 584 851
157250 61 382 534 910 158107 19 46 54 244 384
617 20 88 793 807 96 944 159183 366 450 160132
911 161299 390 710 824 162126 775 938 163270
592 694 961 164139 397

BEZTROSKA RADOŚĆ NIEFRASOBLIWY HUMOR WSPANIAŁA ZABAWA

czekają nas

NA BALU BRATNIEJ POMOCY

w Auli U. P.
w dniu 1 lutego rb.

182223 67 88 441 577 941 89 183011 59 348 64
451 82 525 48 717 54 87 94 9 7827 57 72 91
940 184238 318 422 88 89 90 800 185030 59 185
327 31 66 489 657 86 894 939 47 77 94 186071
274 77 392 528 880 953 69 94 187335 463 560
94 641 797 842 61 927 188104 48 53 202 33 354
423 770 89 831 913 89 189014 19 21 41 88 146
241 330 458 828 944 79 190411 694 702 873 98
191008 22 29 99 312 431 42 501 36 662 742 56
916 192151 253 74 373 687 714 87 816 86 902
24 193016 53 187 345 407 529 650 711 66 835
923 33 194004 81 172 82 265 79 344 71 79 91
519 22 811 39 923.

CIĄNIENIE DRUGIE

Po 200 zł na N-ry:

728 32 1226 436 524 811 90 2173 343 455
523 98 857 3777 4114 245 69 418 590 856 5148
260 368 86 442 661 859 80 912 6200 2 486 810
922 7022 850 910 68 8206 43 302 483 713 9147
986 10197 322 564 931 11042 519 653 12016 454
93 711 843 988 13032 147 203 310 35 93 632
14339 41 563 895 15038 158 308 405 538 638
65 732 837 16937 95 17237 409 623 841 18206
74 757 804 19278 930 94 20150 395 541 87 803
77 945 87 21690 25 22042 65 172 92 412 819
23439 611 74 837 97 921 22 24052 88 104 318
691 838 743 25068 74 385 509 677 902 26026
74 352 949 27031 336 627 738 94 28122 25 728
29329 462 512 70 616 791 30494 547 79 683
831 68 31067 91 94 152 228 410 601 851 32141
209 95 383 732 991 33092 233 911 89 34247
687 848 65 35283 842 36119 60 574 37792 956.
38035 357 615 77 870 39103 241 95 397 459
606 734 40017 257 433 529 639 41389 744 42198
249 403 67 725 865 969 43249 393 457 580 680
898 44679 722 987 45026 161 240 612 737 947
46058 302 503 30 800 14 67 987 47087 255 781
48033 136 739 826 49014 83 667 728 50178 616
819 51136 629 802 54 79 52426 81 608 32 713
53072 81 370 715 54280 351 478 527 950 55218
378 554 814 21 922 56000 21 44 47 239 84 568
783 57270 373 89 636 958 68 58244 420 592
616 58 59004 154 382 467 727 60097 118 224
419 898 61010 50 186 350 88 62396 672 740
63073 315 28 92 613 719 885 920 31 61046 47
94 472 558 76 817 65574 689 814 949 66090
144 68 246 397 711 67103 4 541 671 815 68128
616 780 69026 95 412 694 958 70274 886 93
71724 869 953 72069 397 734 52 812 71 990
73157 415 61 514 74036 379 400 672 948 75210
604 58 740 58 68 834 85.

76059 167 350 588 77083 78021 553 634 808
907 79009 26 59 196 458 509 98 875 950 80882
81036 100 439 649 82091 141 215 970 83072
140 230 367 738 85 887 972 84035 55 344 879

926 85075 117 424 572 927 86244 425 64 513
612 43 708 87228 525 88158 380 573 678 792 888
89022 239 384 481 553 90216 957 91416 595 623
66 92028 84 528 653 782 822 998 93009 186 221
389 579 723 808 94156 418 67 542 77 95316 962
642 852 65 960 96007 70 157 324 427 870 97240
333 74 483 616 952 98166 228 42 617 99012 210
56 360 744 56 91 909 100174 525 668 905 101219
532 102012 103643 862 104121 52 272 386 743
105197 451 809 106323 56 70 338 88 514 900
107348 76 762 108135 259 381 473 586 665 772
109226 110482 11021 201 433 634 46 99 986
112325 593 113108 97 627.

114110 233 411 50 711 24 820 72 988 115315
586 703 59 116331 44 796 955 117259 922 48
563 69 662 729 842 118091 161 465 550 95 758
70 802 90 95 119680 795 869 905 92 120610 946
121263 307 489 626 867 98 122033 248 59 796
123115 444 699 701 832 124016 252 503 17 36
644 766 846 125135 322 25 655 69 870 98 126039
154 257 61 320 464 690 721 44 854 127026 130
332 128066 290 365 656 129083 91 161 236 40
46 410 34 47 521 57 616 775 130219 723 131290
420 699 925 132430 74 641 711 54 56 904 21 29
133053 168 246 335 420 91 620 631 740 854
134099 113 923 93 135099 189 200 363 734 905
136051 53 122 95 202 311 449 528 61 607 917
137177 556 650 762 138141 98 517 618 139404
656 720 885 975 140104 30 842 936 141529 666
926 142175 534 833 143021 534 917 71 144153
224 372 145241 365 66 985 146521 928 147194
403 764 906 148179 233 301 404 933 149179
452 150012 24 28 468 767 999 151367 403 515
695 152254 460 68 506 748 844 60 153045 376
944 154153 303 404 625 687 155005 693 732 68
845 156233 63 324 28 574 636 710 157336 95
985 158109 503 630 159083 421 622 160253 99
301 11 59 523 759 161090 360 497 162007 222
403 704 35 955 163136 515 164194 480 226 72
231 611 35 42 940 165527 637 847 166154 611
167033 102 309 483 774 80 92 168200 643 717
25 169029 51 123 367 696 170870 930 171307
424 29 790 894 948 99 172157 238 561 173145
82 218 447 532 632 91 98 887 987 174339 467
538 636 67 724 98 999 175140 354 462 546 47
775 176098 604 31 836 50 995 177320 444 845
178142 96 570 179223 479 180005 50 67 586 94
638 710 965 181056 356 404 54 588 182221 369
408 554 624 44 53 183221 63 328 686 799 847
73 184209 302 537 605 760 185011 381 425 558
786 186170 259 93 504 9 774 920 187026 317 32
858 188290 687 63 818 46 60 927 65 189331 459
521 694 712 17 190168 99 236 191175 257 71
638 54 998 192743 76 812 193264 455 735 856
194158 377 458 502 613 879.

szans powodzenia.

Zebranie odbędzie się o godz. 9 w pierwszym terminie względnie o godz. 9,30 w drugim, już bez względu na ilość obecnych.

Ulgi dla automobilistów z okazji Olimpiady.

„Deutscher Verkehrsdienst“ donosi, iż przewidziano specjalne ulgi dla zagranicznych automobilistów w roku olimpiady. Na wszystkich niemieckich granicznych punktach przejściowych wydaje się automobilistom przybywającym do Niemiec bez „Tryptyku” lub „Carnotu” specjalne „Olympia - Vormerkscheine”, upoważniające do wyjazdu bez uiszczenia cła i bez kaucji celnej, za opłatą jednej marki, ważne do 16 marca, wzgl. do 16 września 1936 r. Wyżej wspomniane „Olympia - Vormerkscheine” wydaje się wszystkim automobilistom, nietylko więc posiadaczom paszportu olimpijskiego, lub biletów wstępu na igrzyska olimpijskie. W styczniu wyjdzie dotyczące rozporządzenie w dzienniku urzędowym.

Hokej na lodzie

Amerykańscy hokeiści zremisowali w Londynie 5:5 z drużyną Richmond Hawks.

Lekka atletyka

Zawody młodzików Sokoła odbędą się w niedzielę o godz. 11 w hali na boisku przy Drodze Dębińskiej.

W programie biegi: 60, 80, 500, 1500; skoki: wwyż, wdół, trójskok i o tyczce; pchnięcie kulą.

W każdy wtorek, od 21 bm. począwszy, odbywać się będą schadzki sekcji w sekretariacie ul. Podgórzna 8.

Treningi sekcji odbywają się w niedzielę o godz. 10.30 do 13.21. oraz w czwartek o godz. 19 do 21.

Pięściarstwo

Warta walczy w niedzielę z IKB w Siemianowicach; w Warszawie Skoda z IKP.

Odznaki emalowane metalowe
Fabryka wyrobów
Metalowych Poznań,
Ratajczaka 17 Tel. 3003
dg 633/4

Piłka nożna

Obozy kondycyjne piłkarzy. W Krakowie otwarty został kondycyjny oboz treningowy krakowskich piłkarzy pod kierunkiem p. Kałuży. W kursie, który potrwa do 5 lutego wezmą udział następujący piłkarze:

Bramkarze — Koczwar, Pawłowski i Madejski; obrońcy — Doniec, Pajak, Szumilas, Stankusz i Piątek; pomocnicy — Kotlarczyk II, Wilczkiewicz, Lesiak, Góra, Bialik, Grünberg, Kret; napastnicy — Riešner, Woźniak, Kopec, Artur, Lyko, Szelię, Malczyk, Zembaczyński, Pirowski, Szweczyk i Lamot.

W dniu 17 bm. otwarty został we Lwowie oboz kondycyjny dla najlepszych piłkarzy okręgu lwowskiego. Na oboz wyznaczni następujący piłkarze:

Z Pogoni: Albański, Kozłar, Hanin, Sumara, Wasiewicz, Borawski, Niechciol, Matjas II.

Z K. S. Czarni: Łukasiewicz, Chmielowski, Lemiszko, Dziwiz III, Czyżewski, Żurkowski, Smagowicz i Niemiec.

Z Lechii: Bedryła, Pirożyński i Kuncewicz.

Z Hasmonei: Friedman II i Speisbach.
Z R. K. S.: Nowak, Zub, Neuman i Palamarczuk.

Różne

Dyrektor P. U. W. F. gen. Olszyna-Wilczyński udzieli wywiadu red. J. Włodarkiewiczowi przed mikrofonem dziś, 18 bm. o godz. 19.50. Poruszone będą w wywiadzie zagadnienia usprawnienia sportu polskiego oraz kwestja stosunku młodzieży szkolnej do klubów sportowych.

Flaga olimpijska w Garmisch. Flaga olimpijska, która znajdowała się w przechowaniu u organizatorów poprzednich igrzysk zimowych, a mianowicie w Lake Placid, przywieziona została wczoraj do Garmisch Partenkirchen przez drużynę

saneczkarską Stanów Zjednoczonych i wręczona uroczystie dr. von Halt, prezesowi niemieckiego komitetu organizacyjnego tegorocznych igrzysk w Garmisch.

TENIS STOŁOWY

Półfinały indywidualnych mistrzostw Okręgu, rozpoczną się w niedzielę o godz. 14, finały o godz. 17 w lokalu K. P. W. (Dworzec Zachodni). Największe szanse na zdobycie tytułu posiada Grzechowiak Florian (KPW), któremu poważnie zagrażają mogą „Kierot”, Kamiński, Mikoś i zawsze groźny Smigielski J.

Tenis

Tłoczyński i Jędrzejowska na mistrzostwach Niemiec. Polski Związek Lawn-Tennisowy zdecydował wysłać Tłoczyńskiego i Jędrzejowską na międzynarodowe mistrzostwa Niemiec w hali, rozpoczynające się w niedzielę w Bremie. Tenisiści polscy wyjechali do Bremy z Warszawy w piątek wieczorem.

W czwartek późnym wieczorem odbyło się losowanie do 21 niemieckich mistrzostw tenisowych w hali. Oprócz czołowych tenisistów niemieckich (z wyjątkiem Cramma) startuje szereg doskonałych tenisistów zagranicznych, reprezentujących 11 państw.

W grze pojedynczej panów weźmie udział 32 zawodników. Najlepsi zawodnicy zostali rozstawieni: Henkel, Landry Bousus i Tłoczyński. Tłoczyński w swojej grupie walczyć będzie z następującymi przeciwnikami: z Włochem Rado, W. Menzlem i Nowozelandczykiem Malfroi oraz z kilkoma innymi graczami.

W grze podwójnej pan startować będą 22 zawodniczki. Rozstawione zostały następujące cztery: Sperling, Adamson, Iribarne oraz Jędrzejowska.

W grze mieszanej startuje 16 par, a w ich liczbie Jędrzejowska - Tłoczyński, którzy również zostali rozstawieni wraz z następującymi 3-ma parami: Sperling - Stegman, Iribarne - Gentien, Adamson - enkel.

W grze podwójnej pan startuje 11 par. Rozstawione zostały następujące 4 pary: Sperling - Horn, Schneider - Peitz, Jędrzejowska - Adamson, Iribarne - Sshomborgh.

W grze podwójnej panów Tłoczyński grać będzie z Duńczykiem Glerupem.

Życie organizacyjne

Walne zebranie P. O. Z. G. S. odbędzie się dziś o godz. 19, w drugim terminie o godz. 19.30 w sekretariacie P. O. Z. G. S. przy Małych Garbarach 2. (Polska YMCA).
Roczne walne zebranie K. S. „KPW” odbędzie się 22 bm. o godz. 18.30 w sali na Dworcu Zachodnim. (kom)

Co przyniesie nam rok 1936?

O tem powie prof. FOADY, fenomenalny rzadko spotykany jasnowidz, znany szeroko i ceniony dla swych niezwykłych zdolności zagranica Arab z Trypolisu, którego przepowiednie na rok 1934 i 1935 spełniły się co do joty.

Prof. FOADY pragnie obecnie, z okazji swego 6-letniego pobytu w Polsce i z wdzięczności za serdeczną gościnę, podzielić się, z czytelnikami pisma (zainteresowanymi) swoim nadzwyczajnym darem przewidywania przyszłości i 20-letnim doświadczeniem. Zebraniem we wszystkich częściach świata i gotów jest postawić horoskopy i prognozy na r. 1936 każdemu i w dodatku bezpłatnie.

Ustalony przez prof. FOADY horoskop na r. 1936 wyjaśni i poradzi każdemu jak należy postąpić, aby przynieść korzyść dla siebie i swoich najbliższych i co należy uczynić, aby uniknąć szkody w interesach handl., tranzakcjach finans., w sprawach osobistych rodziny, osób ukochanych etc.

Prof. FOADY żądane horoskopy przysyłać będzie tylko do dnia 5-go lutego 1936 r. bezpłatnie — po tym terminie będzie obowiązywać normalna taryfa.

Co trzeba zrobić? Należy na załączonym kuponie wpisać imię i nazwisko, dzień i rok urodz., dokładny adres i wraz z znaczkami pocztowymi 1.25 na koszt administracji wysyłkę wysłać pod adresem: Prof. FOADY, WARSZAWA, ul. ŻŁOTA 36 m. 12 a.

Imię i nazwisko
Data urodzenia
Dokładny adres
Bez kuponu i znaczków nie udziela się odpowiedzi. U waga: Kupon ważny tylko do 5 lutego 1936 r. Po tym terminie obowiązuje opłata normalna. K. P.

dg 579/580

Codziennie nowi bogacze

Każdy dzień przynosi nam teraz wieści o wielkich wygranych, jakie padają w ciągnięciu czwartej klasy 34-tej loterii.

Oto mieszkaniak P. Aleks. Müller posiadacz ćwiartki losu nr. 150 704, na który padło 100 000 złotych. Wygrana podzielił się z gronem kolegów, należących do spółki.

P. Seweryn Kubalski, kupiec z Gniezna, zainkasował 10 000 zł w imieniu swoim i swoich towarzyszy, będących współwłaścicielami ćwiartki nr. 95 423. Nr. ten wygrał 50 000 zł.

Jedną z dziennych wygranych 30 000 zł padła w Skierniewicach na nr. 2633. Polowe tego wyśnionego przez siebie numeru nabyła p. Wanda Oliszewska, zajmująca się dostarczaniem produktów wiejskich konsumentom stołecznym. Otrzymała 12 000 zł.

Ciągnięcie miliona odbędzie się 21. bm. zaś w niepełna miesiąc później (20 lutego) rozpocznie się ciągnięcie 1-szej klasy 35-ej loterii.

Przed walnem zebraniem P. Z. O. P. N.

Jutrzejsze walne zebranie Poznańskiego Związku Okr. Piłki Nożnej niewątpliwie zgromadzi w sali p. Hayduckiego wszystkie zrzeszone w związku kluby. Na porządku obrad bowiem oprócz dyskusji nad sprawozdaniami, które już poprzednio rozesłano klubom w druku, znajdują się sprawy reorganizacji mistrzostw i autonomii sędziów oraz aktualna każdego roku karencja graczy. Okręg poznański dotąd wypowiadał się przeciw karencji i przyjął należy, że i tym razem opowie się przeciw niej. Takie same stanowisko niewątpliwie zebrani zajmą w sprawie autonomii. Większość bowiem klubów jak się słyszało zdecydowanie jest za zniesieniem, jeżeli nie całkowitej, to przynajmniej częściowej autonomii sędziów piłkarskich.

Szczególne zainteresowanie budzi sprawa reorganizacji mistrzostw piłkarskich. Jak wiadomo w okręgu po-

znańskim obok okręgu śląskiego i krakowskiego a ostatnio i łódzkiego od dwóch lat rozgrywki odbywają się w kolejkach jesiennej i wiosennej. Ostatnio bardzo aktualne stały się próby reorganizacji mistrzostw przez PZPN, który dąży do ujednolinita systemu rozgrywek w całej Polsce. To też szczególne zainteresowanie budzi fakt, jak ustosunkuje się walne zgromadzenie okręgu wobec wniosków PZPN. W sprawie reorganizacji rozgrywek oraz ewentualnego wprowadzenia lig okręgowych.

Z wniosków, wniesionych na walne zgromadzenia przez zarząd okręgu, większość stanowią poprawki statutowe. Z wniosków klubowych na czoło wysuwa się wniosek poznańskiej „Korony” o przywrócenie dawniejszego sposobu rozgrywek, który wobec aktualnych dziś prób reorganizacyjnych PZPN. nie ma najmniejszych

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA
przy Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu
urządza dnia 21 stycznia (wtorek) 1936 roku godziny 20-tej
w gmachu W. S. H. sala 83/85
Wielkie Zebranie Informacyjne
na którym przemawiają:
P. Prof. Dr. BOHDAN WINIARSKI
Wiceprezes parlamentarnego Klubu Narodowego i Kurator Młodz. Wszechpolsk. przy WSH.
kol. PAWEŁ DĄBROWSKI.

W niedzielę, dnia 19 bm., **REPREZENTACYJNY****BAL MEDYKÓW**

w Salach „BAZARU“

**Walne zebranie
Tow. Powstańców i Wojaków**

Doroczne walne zebranie członków Towarzystwa Powstańców i Wojaków Poznań-Śródmieście, odbyło się przy udziale zgórą stu członków. Sprawozdania przedłożone przez zarząd świadczyły o wytrwałej pracy i rozwoju towarzystwa. Urządzono „gwiazdkę“, podczas której obdarowano zubożałych członków i uczestniczących w obchodzie 27 Grudnia. Liczba członków wynosi przeszło dwustu i nie zmniejszają jej żadne usiłowania podważenia spójności organizacyjnej przez obiecani i chęć przyciągnięcia do organizacji o niejasnych celach. Miłą niespodzianką dla zgromadzonych był występ orkiestry własnej towarzystwa, która na wstępie odegrała pod batutą p. Kołodziejczaka kilka marszów, ożywiając znakomicie zebranie starych wojaków.

Zgromadzenie zagałę w sali restauracji p. St. Heyduckiego, prezes Olejniczaka słowami powitania i stwierdzeniem, że zrzeszeni w Towarzystwie im. Fr. Ratajczaka powstańcy i wojacy w minionym roku stali wiernie pod swym sztandarem. Zmarłych uczczono powstaniem z miejsc.

Podczas sprawozdań zarządu, przewodnictwo przejął wśród burzy oklasków prezes adw. dr. St. Celichowski, zasłużony powstaniec wielkopolski i dowódca bohaterkiej kompanii kórnickiej. W ożywionej dyskusji nad sprawozdaniami wyrażono zarządowi pełne uznanie, którego wyrazem było udzielenie jednomyślnego pokwitowania.

Prezesem wybrano ponownie p. Jana Olejniczaka, dalej weszli w skład zarządu pp.: Gwitt, długoletni sekretarz p. Siebrecht, skarbnik Foltyn, komendant Wal. Libera, por. rez. Borucki, Trzeciak, Pietruszyński i Kaczmarek. W miejsce dotychczasowego wiceprezesa p. Głogowskiego, który ustą-

kreślając ideowe zadania towarzystwa, solwował obrady wezwaniem do owocnej pracy w obranym kierunku. (kl)

**Rok pracy
Stow. Porządku Publicznego
na Chwaliszewie**

Na dorocznym walnym zebraniu Stow. Porządku Publicznego na Chwaliszewie, które w tych dniach odbyło się na sali restauracji p. Wiesnerowej, omawiano działalność całoroczną Stowarzyszenia i wyniki akcji obronnej Starego Miasta przed inwazją żydowską. Sprawozdania przedkładali pp. Fr. Kaczmarek jako prezes, Bol. Mayer — sekretarz i Wentzel — skarbnik. Walne zebranie uchwaliło rezolucję, protestującą przeciwko uchwałom żydowskiego zjazdu w Warszawie. Przedewszystkiem domagano się ukrócenia swobody panoszących się u nas coraz bardziej półwojskowych organizacji żydowskich, jak również odżyczenia instytucji wojskowych. Rezolucję postanowiono wysłać do Warszawy.

W dokonanych następnie wyborach prezesem został wybrany ponownie p. Kaczmarek, wiceprezesem p. St. Libera, sekretarzem p. Bol. Mayer, skarbnikiem p. Wentzel oraz pp.: Domański i Chmielnik jako członkowie zarządu. Do komi-

małym radiosluchaczom z pogadek radiowych. W pogadankach radiowych dla dzieci A. Fiedlera nastąpiła pewna przerwa wskutek jego wyjazdu. Obecnie podróżnik powrócił z dalekich krajów i wkrótce wznowi swoje zajmujące opowiadania radiowe. Pierwszą pogadankę po powrocie wygłosi przed mikrofonem poznańskim w środę 29 b. m. o godz. 16,00 — 16,20. Tematem jego opowiadania będzie „Małpka Makakino“. Audycję tę transmitować będą z Poznania wszystkie rozgłośnie polskie.

**KWARTET
SMYCZKOWY
D-MOLL**

FRANCISZKA SCHUBERTA
WE WTOREK 21. I. O GODZ. 22.00

Józef Woliński w głosniku.

Każdy występ przed mikrofonem znakomitego tenora Józefa Wolińskiego wita jest przez radiosluchaczy z dużym entuzjazmem. Koncerty Józefa Wolińskiego są też jednym z głównych punktów pro-

**Używam do zębów tylko Pasty
„Biały ząb“**

sji rewizyjnej wybrano pp.: Władysława Łukomskiego i Stanisława Pawłowskiego. Poczet sztandarowy tworzą pp.: Jedraszczyk, Mądrowski, Pawłowski i Śmieciński. Po zakończeniu obrad odbyło się lamanie opłatka i miły wieczór towarzyski. (bl)

**Koncert
Pozn. Chóru Katedralnego
przed wyjazdem zagranicę**

Zwraca się już teraz uwagę na to, że Poznański Chór Katedralny wystąpi pod dyрекcją ks. dr. Gieburowskiego przed wyjazdem zagranicę z koncertem.

Koncert odbędzie się w poniedziałek dnia 27-go stycznia o g. 8-ej wiecz. w Auli Uniwersytetu. W programie utwory mistrzów szkoły rzymskiej i niemieckiej, mistrzowie staropolskiej i kolendy polskie. Współudział bierze prof. J. Pawlak, organy.

Bilety po 1,30, 1,80 i 2,70 zł plus podatek ustawowy — do nabycia od wtorku, dnia 21 bm. w f. Szrejbrowski ul. Pierackiego.

RADJO**Poznański Poranek Symfoniczny.**

W niedzielę 26 b. m. o godz. 12,15 — 14,00 wszystkie rozgłośnie polskie transmitować będą z Teatru Wielkiego w Poznaniu poranek symfoniczny. Wykonawcami koncertu będą: orkiestra symfoniczna m. Poznania pod dyr. dr. Zygmunta Latoszewskiego, oraz najznakomitszy polski wiolonczelista, który niedawno powrócił z Ameryki — Dezyderjusz Danczewski. Program koncertu składa się z trzech części: punkt I i III-ci wykona orkiestra, punkt II wypełni koncert wiolonczelowy z tow. ork. Jako punkt I-szy programu usłyszymy poemat symfoniczny współczesnego polskiego kompozytora Piotra Rybka p. t. „Święty gaj“, w punkcie III słynna symfonia VI, t. zw. pałeczną Piotra Czajkowskiego. Środkową część koncertu wypełni Dezyderjusz Danczewski koncertem wiolonczelowym w jednej części a-moll Kamila Saint-Saensa.

Pogadanka dla dzieci Arkadego Fiedlera.

Popularność wytrawnego podróżnika i świętego pisarza Arkad. Fiedlera wzrosła w ostatnim czasie znacznie. Przyczyniło się do tego niewątpliwie wydanie przez niego zbioru opowiadań z Ameryki południowej p. t. „Ryby śpiewają w Ukajali“. Autor tej książki, którą można polecić także młodzieży, znany jest dobrze

gramu muzycznego ogólnopolskiego rozgłośnia poznańskiego. Właśnie w piątek, 31 bm. o godz. 17,20 — 17,50 rozgłośnia poznańska nada na falę ogólnopolskiej recital śpiewaczy Józefa Wolińskiego przy akompaniamencie prof. Władysława Raczkowskiego. W programie koncertu znane canzonetty i arje operowe starych mistrzów „Belcanta“ z XVI, XVII i XVIII wieku.

KOMUNIKATY TEATRALNE**Z Teatru Wielkiego**

W sobotę, dnia 18 bm. drugi i ostatni występ najslawniejszej „Butterfly“, znakomitej tragiczki japońskiej Teiko Kiwa w tytułowej roli opery Puccini'ego „Madame Butterfly“. W roli Pinkerton'a Józef Woliński. W niedzielę dnia 19 bm. po południu o godz. 15 po cenach popularnych „Halka“ z Stefanją Marynowicz - Madejową (rola tytułowa). O godz. 20 „Rose-Marie“ z Marią Kaupę w roli tytułowej. Kierownictwo muzyczne kapelm. Wiktor Buchwald. W poniedziałek dnia 20 bm. teatr nieczynny.

Z Teatru Polskiego

Dziś w sobotę i jutro w niedzielę o godzinie 20 odegrana będzie rekordowa sztuka Stuartów „Szesnaście lat“ w koncertowym wykonaniu całego zespołu. W niedzielę po południu o godz. 16 po cenach do połowy zniżonych pełna humoru komedia Bałuckiego „Grube ryby“. W nadchodzący piątek odbędzie się premiera arcydzieła Stanisława Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały“, którego przygotowuje z należytym pietyzmem tak w kostiumach jako też i dekoracjach dyrekcja teatru. Rolę tytułową kreować będzie R. Boelke.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj w sobotę i jutro w niedzielę powtórzenie znakomitej komedji Caillavet'a i Fler'a „Zakochani“.

Karnawałowa farsa „Nasze małenstwo“ wyjątkowo wesoła, pełna humoru, zabawnych sytuacji i komicznych typów, dana będzie już po raz ostatni jutro w niedzielę, na popołudniowym przedstawieniu, po cenach do połowy zniżonych. Najbliższą premierą teatru będzie słynna nowość repertuaru scen europejskich, znakomita współczesna sztuka p. t. „To więcej niż miłość“ L. Bus - Fekete. Nowa premiera znajduje się w reżyserkim opracowaniu Nuni Młodziejewskiej, w obsadzie złożonej z najlepszych sił zespołu.

„Poskromienie złośnicy“, komedia W. Szekspira, dana będzie na popołudniowych przedstawieniach, dla młodzieży

Masaż twarzy

Masaż, jako najważniejszy sposób pielęgnowania urody, znany jest od niepamiętnych czasów. Znali go już Egipcjanie, a później Grecy i Rzymianie. Namaszcza-

KINO METROPOLIS**SPECJALNE PRZEDSTAWIENIE
POPOŁUDNIOWE**

Jutro w niedzielę, 19. bm. o godz. 3.30 pop.
SZCZYT BRAWURY I ODWAGI!
Przebiegny film o bohaterstwie, poświęceniu i miłości wychowanków Akademii Morskiej p. t.:

**KADECI
z ANNAPOLISU**

Niezwykle ciekawe zobrazowanie życia i działalności marynarzy na lądzie i na morzu.

W nadprogramie: Rewelacyjna kreskówka kolorowa o niebywałym przepychu barw.
Bilety od 25 gr.

nie ciała w czasie masażu miało na celu nadanie skórze elastyczności i giętkości. Jakkolwiek w pierwszej chwili masaż wywołuje pewne zmęczenie, to po jakimś czasie daje bardzo dobre samopoczucie i świadomość lekkości całej postaci.

Różne są sposoby masażu, ale nie zawsze są wykonywane przez specjalistów. Twarz, jako najbardziej ulegająca zmianom część ciała, powinna być, o ile to możliwe, pielęgnowana najczęściej pieczołowicie, aby nie pozostawiała na niej swoich śladów tak nagłych i niespodziewanych. Wszelkie eksperymentowanie w tych wypadkach powinno być stanowczo wykluczone, chociaż daje się to dosyć trudno przeprowadzić.

Masaż twarzy nie może być robiony zbyt silnie, zaczerwienienie nie jest dowodem, że cel został osiągnięty. Nadmierne parowanie skóry jest zupełnie szkodliwe, gdyż pory znowu się otwierają, a zamknięcie ich należy do kwestji najtrudniejszych w kosmetyce. Skóra twarzy nie może być traktowana po macoszemu, gdyż skutki tego są opłakane. Zarówno masaż, jak i środki ku temu użyte, muszą być traktowane zupełnie indywidualnie.

Jeśli chodzi o domowy sposób przeprowadzenia masażu to można jedynie zalecić lekkie wbijanie kremu zarówno w całą twarz jak i pod oczy; istnieją nawet w tym celu specjalne klepadełka, które można również zastąpić czterema palcami u ręki łącząc je razem. Zasadniczy masaż powinien być robiony ruchami mającymi kierunek od brody i nosa sięgając aż po skronie.

Zabiegi kosmetyczne, składające się z masażu, naświetlań, masek i maquillage'u, mają zastosowanie częstsze przy cerach tłustych i nieczystych, rzadsze zaś przy cerze suchej nie mającej wargów i wyrzutów. Mylnie jest doprawdy to twierdzenie, jakoby zabiegi kosmetyczne psuły cerę i robione jeden raz, wymagały ciągłych powtarzań.

Cera, podobnie jak całe ciało, wymaga co pewien okres gruntownego oczyszczenia. a masaż jest tym czynnikiem, który usuwa z naskórki wszelkie nieczystości i daje mu ładny i zdrowy wygląd. Jest tylko rzeczą najważniejszą, aby sposób postępowania był odpowiedni, a składniki wchodzące w skład kosmetyki były pod gwarancją dobrej jakości.

MG. KUNTZÓWNA.

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki**„Madeleine“**

Kosmetyki D-wej Magdaleny Poznańskiej
27 Grudnia 15 Telefon 54-37

ng 4523

**Kaplan krajowy ofiarą
komunistów w Chinach**

10 listopada ub. r. zmarł w Tuagtsuen, w wikarjacie ap. Yenan-Fu, kaplan krajowy, O. Hou, ciężko zraniony ręcznym granatem.

Cały okręg Fuochow znalazł się w rękach komunistów, tylko Tuagtsuen dzielnie stawiało opór. Mieszkańcy, wśród których pozostał ich duszpasterz, postanowili bronić się do ostatnich sił. Pięć ataków odparli, ale niestety śmierć poniosł dzielny ich kaplan — Chińczyk. Wszyscy inni misjonarze w Yenanfu, przeważnie Hiszpanie, są osaczeni. Opady śnieżne, wielkie mrozy i brak żywności dokuczają ludności. Położenie jest rozpaczliwe. W północnej części wikariatu rezydencja innego kapłana krajowego została doszczętnie obrabowana. Kapłan na szczęście zdołał się uchronić przed komunistami.

**Największa lokomotywa
na świecie**

Znane amerykańskie zakłady przemysłowe „Elektro Motive Co“ na zamówienie transkontynentalnej linii kolejowej Chicago — Los Angeles, wykonały największą lokomotywę, poruszaną dwoma silnikami Diesla - Winton 12-tocylindrowymi o łącznej mocy 1800 KM. Silniki te napędzają motory elektryczne, które służą do napędu wozu, poruszają sprzęarki powietrzne oraz oświetlają i ogrzewają pociąg. Cena tego olbrzyma wynosi 360.000 dolarów. Maksymalna szybkość, jaką może rozwinąć lokomotywa przy obciążeniu 820 tonn, wynosi 157 km. na godzinę.

Wieczór
26-I-1936
w salonach „Adrij“
karnawałowy
Młodej Prasy
Wstęp: 1 zł 50 gr. i 2 zł
Zaproszenia otrzymać można
w redakcji „Głosu“ i „Wielkiej
Polski“, Św. Marcin 65. Tel. 5997

pił, wszedł do zarządu p. Przybył.
Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: J. Bączkowskiego, Lisiaka i Czysta. W skład komisji weryfikacyjnej weszli pp.: por. rez. Borucki, por. rez. Rogoziński, por. rez. Nowak, por. rez. Podgórski, por. rez. Gniateczyński, prezes Szwedziński i Laurentowski. Do sądu honorowego wybrano pp.: Podgórskiego, E. Olejniczaka, St. Malińskiego, St. Kwintkiewicza i Cz. Biegałę. Poczet sztandarowy tworzą pp.: S. Kaczmarek, J. Plencier, Fr. Lisiak i R. Szymański.

Jednomyślnie przyjęto przedstawiony przez prezesa Olejniczaka wniosek o mianowanie członkiem honorowym ks. prałata Steinmetza, byłego kapłana wojsk powstańczych i b. prezesa okręgu leszczyńskiego Towarzystwa Powstańców i Wojaków.

Omawiano też sprawę umieszczenia w kościele farnym tablicy pamiątkowej z nazwiskami zmarłych członków towarzystwa. Celem przygotowania tej sprawy wybrano komisję, w której skład weszli pp.: Szwedziński, Gwitt, Fr. Kaczmarek i St. Nowak.

Po omówieniu kilku spraw o charakterze wewnętrznym, m. in. sprawy urzędzenia zabawy dn. 8 2. i poleceniu czasopisma „Powstaniec Wielkopolski“ p. prezes dr. St. Celichowski, pod-

Bronchinol

bardzo skuteczny środek przeciwko cierpieniom dróg oddechowych jak: katar oskrzeli i płuc, kaszel kłusowy, zaflegmienie itp. Nazwa zastrzeżona.
Król. Uprzyw. Apteka „Pod Białym Orłem“
Zal. r. 1564 K. Skarżyński, Poznań, St. Rynek 41
Tel. nr. 12-01 i 58-43.
Pg 2306-3.26

korespondencja

— „X. N. — Warta“. Prawo do zwrotu składek z powodu zamążpójścia przysługuje ubezpieczonej, która przebyła 60 miesięcy składowych i w ciągu roku

po opuszczeniu zatrudnienia wyszła za mąż, lub w ciągu dwóch lat po zawarciu małżeństwa, opuściła zatrudnienie. Rozsądzenie o zwrot składek może być zgłoszone nie wcześniej, jak po upływie 6 miesięcy pozostawania bez zatrudnienia, uzasadniającego obowiązkiem ubezpieczenia, najpóźniej jednak w ciągu roku od tej chwili. Zwrotowi podlega część składek emerytalnych, przypadająca na pracownika. Dobrowolne kontynuowanie ubezpieczenia należy zgłosić w ciągu 18 miesięcy od ostatniego obowiązkowego ubezpieczenia. Chcąc nabyć prawo do renty inwalidzkiej lub starczej, trzeba by kontynuować ubezpieczenie aż do spełnienia tych warunków, od których prawo to jest uzależnione, t. j. do czasu powstania niezdolności do wykonywania zawodu, lub osiągnięcia 65 roku życia. (K.)

— W. Mania — Zbąszyń. Rozp. Prez. R. P. z 6. 3. 28 r. o zaopatrzeniu byłych skazanych politycznych (Dz. Ustaw nr. 27/28) przyznano utrzymanie ze skarbu państwa tym osobom: 1) które przed odrodzeniem państwa polskiego skazane zostały wyrokami sądów państw zaborczych za działalność, zmierzającą do odzyskania niepodległości państwa polskiego na karę

ciężkich robót lub inną karę pozbawienia wolności przez przeciąg co najmniej 1 roku, które kary te odbyły choćby nie w całości, albo które za taką działalność zostały sądowo lub administracyjnie zesłane na osiedlenie, o ile nie są zdolne do zarobkowania albo przekroczyły 55 rok życia i nie mają zapewnionych środków utrzymania; 2) pozostałym po tych osobach wdowom, o ile nie weszły w nowe związki małżeńskie, lub sierotom po nich do 18 roku życia włącznie. Zaopatrzenie wynosi miesięcznie dla samotnych 125 zł, dla żonatych 150 zł, dzieci i wdowy otrzymują mniejsze wynagrodzenie. Ustawa ta łącznie z dalszymi ustawami z dnia 1. 3. 31 r. (Dz. Ust. nr. 29/33) urzędowo wydajnia, do kogo się zwracać o przyznanie zaopatrzenia, jakie dowody należy przedstawić itd. Wymienione tu numery „Dziennika Ustaw“ można przejrzeć w urzędzie miejskim. (K.)

— K. Lisiecka — Kórnik. Wobec tego, że Pan umowę najmu zawarł na jeden rok i to na piśmie, w myśl art. 3 ustawy o ochronie lokatorów, nie przysługuje Panu żadna obniżka komornego, gdyż umowa ta jest ważna. Wszelkie uboczne zastrzeżenia, o ile nie są one sporządzone

Za nasze pieniądze
żądajmy dobrego towaru
kupując smaczną

musztardę **REMU**

w gatunkach

→ Sarepska
→ Trufłowa
→ Kremiska

Pg. 6 505-46.100

na piśmie, są nieważne. Radzimy komorne zgóry płacić, by uniknąć eksmisji. (K.)
— Domański — Poznań. Układ warszawski ogłoszony został w „Dzienniku Ustaw“ R. P. nr. 35 z dnia 26. 4. 1920 r. (K.)

Od poniedziałku, dnia 20 stycznia rozpoczynam

TANIĄ SPRZEDAŻ POINWENTUROWĄ

Dom Jedwabiu: M. G MUROWSKI Poznań, Plac Wolności 10.

Zwracam uwagę
na okna
wystawowe!

W czwartek, dnia 16 stycznia 1936 r., zasnęła w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza droga babka, ciotka, kuzynka, moja najdroższa opiekunka. 6. p.

Jadwiga Bogacka

przeżywszy lat 67. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 19. bm. o godzinie 3 po południu z kaplicy cmentarza na Górczynie Nabożeństwo żałobne nastąpi jutro o godzinie 8 rano w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu.

W ciężkim smutku pogrążeni

zr 12 654

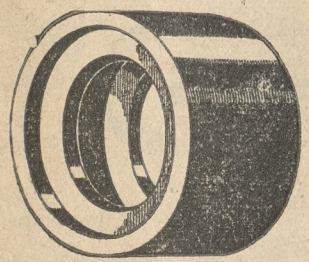
wychowanek Franciszek Kuczkowski i rodzina.

Poznań, dnia 18 stycznia 1936.

PŁASZCZE CEGIELNICZE, ARMATURA

do pieców HOFMANA, RUSZTA, GNIOTOWNIKI (KOŁOTOKI) PRASY FILTRACYJNE (BŁOTNIARKI)

wyrabiają

nr 1949

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
ST. WEIGT SP. AKC.
ŁÓDŹ, UL. SENATORSKA 7/9

BIURA WŁASNE:

Warszawa, Moniuszki 2a,
Poznań, Al. Marcinkowskiego 24

Któż inny potrafi odgadnąć Twą przyszłość?

tylko najsłynniejszy Jasnovidz WOMOUTH Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej uznany jako wszechświatowy fenomen dysponujący mocą sugestji i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. przy pomocy słynnego i jedyne na kul ziemskiej Medium „TAMAHRY” które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego w transie jasnowidzi bez różnicy oddalenia się za pomocą kontaktu pisma i kilku włosów danej osoby.

Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możliwość zblizania miłości pożądanego osoby. rady i wskazówki, odzwyczajania od wszelkich nałogów. Odnajduje zaginione osoby. Medium „TAMAHRY” jest nieomyślne. Zestawia w transie szczęśliwe i pewne większej wygranej Nr. losów, wskazuje gdzie takowe można nabyć.

Napisz natychmiast do mnie, podaj pytania, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów a otrzymasz w przeciągu 4 dni odemnie dokładne przepowiednie-horoskop, który wprawi Cię w podziw i zachwyt.

Medium „TAMAHRY” wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr. losu, który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, który przyczyni się do poprawy Twego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych to owoc mej pracy dlatego też każ zwracający się do mnie dziękuje.

Załączyc 1.— zł znaczkami poczt. na kosztu przesyłki. Bezpłatnych horoskopów nie wysyła się. Pisz jeszcze dziś do mnie na adres: Jasnovidz WOMOUTH, Kraków, Lubicz 22.

Osiedliłem się w Poznaniu, Podgórna 6

jako adwokat

Dr. Chrzanowski

Godziny biurowe: 9—1 4—6

Telefon 51-81

Przeprowadził się

Dr. med. univ. J. K. Słotwiński

Lekarz specjalista w chorobach skórnych, wenerycznych, dróg moczowych i kosmetyce
przyjmuje obecnie ŚW. MARCIN 48, I. p.
codziennie: od 12—1 i 4—6 w niedziele i święta od 10—12

Osiedliłem się

w Poznaniu, Al. Marsz. Piłsudskiego 24

Dr. F. Widy

lekarz specjalista
w chorobach kobiecych

Godziny przyjęć 10—11 i 4—6

tel. 60-07

MARECKIEGO

cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. Fabryka Cukrów St. Marecki
Poznań, ulica św. Wojciecha 28.

AR 45712

Zanim coś kupisz

w obecnych ciężkich czasach — badaj — porównaj ceny —
wykorzystaj okazję!

Niema lepszej okazji taniego zakupu doborowego towaru,
jak nasz tradycyjny

Biały Tydzień

Oto kilka przykładów naszych niskich cen:

Płótno	już po 40 gr	Prześcieradłowe 160 cm szer.	1,20 zł
„ kreas 70 cm szer.	55 „	„ prima 140 „ „	1,35 „
„ „ 80 „ „	60 „	„ „ 180 „ „	1,50 „
„ poznańskie 80 cm szer.	70 „	Silesia 140 cm szer.	1,90 „
Madapolam 80 cm szer.	75 „	„ 160 „ „	2,10 „
Bulgarskie 80 „ „	75 „	Wielkopolskie 140 cm szer.	1,75 „
Chiffon 80 cm szer.	80 „	„ 160 „ „	1,90 „
Silesia 80 „ „	82 „	Adamaszek obrusowy	
Nansuk	1,05 zł	140 cm szer.	1,80 „
Ręczniki kuchenne	22 gr	„ obrusowy prima	
„ adamaszkowe	55 „	160 cm szer.	3,75 „
Prześcieradłowe 140 cm szer.	1,05 zł	Rolosowe 140 cm szer.	2,10 „

Oprócz powyższych wymienionych gatunków, posiadamy bogate asortymenty najwyższych jakości płócien, inleatów, dreliszków, adamaszków, obrusów, serwet, materiałów rolusowych, ręczników białych i kuchennych, tiran, kap itp. po cenach dotąd nigdzie niezaofiarowanych.

R. i C. Kaczmarek

nr 4 457

Poznań, ulica Nowa 3

W naszym Domu Konfekcyjnym przy Starym Ryнку 98/100

Tania Sprzedaż Poinwenturowa

BEZPŁATNIE!!!

Poważnego
przedstawiciela -
podróżującego

z branży farbiarsko-drogerijnej
dobrze zaprowadzonego u klientów poszukują na woj. Poznańskie i Pomorskie Zakłady Przemysłowe. — Łaskawe zgłoszenia wraz z poleceniami uprasza się do Biura Ogłoszeń „Par”. Katowice sub „Górny Śląsk”.
Pz 2313-71.10

Wszelkich sław Jasnovidz-Grafolo-Medium VAPURO — twórcą dzieł medium-astrologicznych, współpracownik Centralnego Międzynarodowego Związku Okultystycznego Związków Wiedzy Tajemnej świata w Londynie — wskazuje bezpłatnie szczęśliwe numery losów, pewne wygrania, a to w celu udowodnienia ogółowi, że jednak Grafolo-Medium VAPURO jest obdarzony w 100% jasnowidzeniem, że nawet na życzenie powie Ci, czy grzebieś kiedy na loterii, w jakim czasie, czy wygrasz i jaką sumę. Na życzenie przysyła Ci prawdziwe medjano-astrolne, astrologiczno-grafologiczne przepowiednie, które to natychmiast zrobią przełom w Twoim życiu — zdobędziesz tajemniczy klucz Nowego Życia — otworzysz sobie wrota dobrobytu. Przepowiednie — rady — wskazówki — horoskopy życiowe — handlowe — miłosne — Jasnovidz VAPURO — to Berło Złote — to Nowa Era. Odzwyczajają również od palenia i innych nałogów. Zwracając się do mnie, każdy dziękuje — wygrywa los, staje się zwycięzcą, bohaterem przeszkód życiowych, osiągając pożądaną cel. Nadeślij dokładną datę urodzenia i 1,25 znaczkami na koszty portycji i kancelaryjne. Napisz jeszcze dziś do mnie. — Adresować: Jasnovidz VAPURO, Kraków, Wielopole 3.
ng 19 666/7

Nowość „Puroplana“

Gwarantowany środek przeciw poceniu (zachodzeniu) szkła jak: okien wystawowych, okularów, lustra, lupy, obiektywów fotograficznych, szyb samochodowych, lat-tawców, masek, oraz narzędzi lekarskich i dentystycznych. Do nabycia w drogeriach i sklepach optycznych. Gdzie nie ma, wysyłam pocztą na woj. Poznańskie i Pomorskie. Zastępcy rejonowi mogą się zgłosić.

St. Burdajewicz, Poznań, Pocztowa 16, sklep 2, tel. 38-40.
zg 12 658

OSTRZEŻENIE

Doszło do naszej wiadomości, iż niektóre firmy konkurencyjne rozpowszechniają na terenie Poznańskiego i Pomorza wśród konsumentów wag, uwłaczające o firmie naszej wieści, mające na celu szkodenie zwłaszcza chlubnej sławy naszych wag automatycznych „LECHJA” i „VICTORIA”. Celem sprostowania nieczem nie uzasadnionych oszczerstw, oświadczamy co następuje:

- że firma nasza została założona w 1879 roku — trudni się od lat 57-ciu bez przerwy produkcją wag;
- że wagi naszej produkcji znane powszechnie ze swej racjonalnej konstrukcji i pierwszorzędnego wykonania — dostarczamy jeszcze z czasów przedwojennych, jakoteż obecnie po wkrzeszeniu Państwa Polskiego — Kolejom Państwowym (wagonowe, magazynowe i inne), Państwowym wytworom amunicji i prochu oraz do formacji lotniczych itp. (wszelkiego rodzaju i różne specjalne: na Challenge), do Zakładów leczniczych (wagi osobowe i niemowlęce), Zarządom miast i gmin (wagi bydlęce na targowiska), analityczne do aptek, jubilerów i wszelkich przedsiębiorstw handlowych w całym kraju, od których zewsząd odbieramy jaknajchlubniejsze zaświadczenia i opinie;
- że firma nasza (wbrew fałszywym tym enuncjacjom) od dnia założenia aż do dnia dzisiejszego jest placówką chrześcijańską, cały zarząd, jak i personel biurowy i robotniczy jest wyłącznie chrześcijański;
- że za prawidłowe funkcjonowanie ustawionych przez nas wag, bierzemy na siebie pełną odpowiedzialność kontrolując je nadto periodycznie przez delegowanych w tym celu mechaników; w razie wyjątkowych wypadków jakichkolwiek uszkodzeń — naprawiamy je bezzwłocznie aż do ewent. zamiany na nową wagę wyłącznie.

Wreszcie ostrzegamy, że winnych rozsiewania fałszywych o wagach naszych wieści — pociągać będziemy do odpowiedzialności sądowo-karnej.

Posiadamy setki najchlubniejszych zaświadczeń z całego kraju i dla ilustracji podajemy poniżej kilka takich z Dzielnicy Zachodnich Łatwych do sprawdzenia z różnych gałęzi handlu, gdzie wagi nasze są czynne. Wystawiamy także corocznie na Targach Poznańskich.

Cukiernia A. Fangrat

Poznań

ul. Franc. Ratajczaka 37

Telefon 57-44

Poznań, dnia 10 stycznia 1936 r.

Firma

Alfred Krzykowski

Warszawa, ul. Łucka 13.

Na cenne zapytanie WPanów uprzejmie komunikuję, iż jestem w zupełności zadowolony z wagi WPanów „Lechja”, która u mnie funkcjonuje już od dwóch lat wyróżniając się wielką precyzją i takową z całą sumiennością polecać będę pośród znajomych i kolegów po fachu.

Z poważaniem

Aleksander Fangrat.

Do firmy

Alfred Krzykowski

Fabryka Wag. w Warszawie

Stwierdzam z przyjemnością, że z otrzymanej od WPanów wagi automatycznej marki „LECHJA” jestem najzupełniej zadowolony.

Wspomniana waga działa bez zarzutu, jej precyzja jest zadziwiająca, a eleganckim wyglądem przyciąga wzrok, dzięki czemu stanowi naprawdę bardzo pożyteczny i miły sprzęt w sklepie.

To też z całkowitem przekonaniem polecić mogę każdemu wagi krajowej fabrykacji pod nazwą „LECHJA”.

dnia 28 listopada 1935 r.

Z poważaniem

Jan Jaworski, skład mięsa

Inowrocław, św. Wojciecha 60.

Do firmy

Alfred Krzykowski

Fabryka Wag. w Warszawie

Stwierdzam z przyjemnością, że z otrzymanej od WPanów wagi automatycznej marki „LECHJA” jestem najzupełniej zadowolony.

Wspomniana waga działa bez zarzutu, jej precyzja jest zadziwiająca, a eleganckim wyglądem przyciąga wzrok, dzięki czemu stanowi naprawdę bardzo pożyteczny i miły sprzęt w sklepie.

To też z całkowitem przekonaniem polecić mogę każdemu wagi krajowej fabrykacji pod nazwą „LECHJA”.

dnia 28 listopada 1935 r.

Z poważaniem

Jolenta Osńska

Skład kolonialno-spożywczy

Inowrocław, ul. Toruńska 26.

Do Fabryki Wag

Alfred Krzykowski

w Warszawie.

Z prawdziwym zadowoleniem zaświadcza, że z nabytej od WPanów wagi uchyłnej „LECHJA” jestem najzupełniej zadowolony i chętnie polecam ją każdemu. Dokładne odważanie wspomnianej wagi oraz szybkie wskazania wagi przedmiotu — znakomicie ułatwiają pracę w sklepie, a staranne i efektowne wykończenie i piękne polakierowanie — stanowią prawdziwą ozdobę sklepu.

Rad jestem niezmiernie, że tak wysoko stoi fabrykacja wag automatycznych w kraju, nie tylko dorównując zagranicznemu wodom, lecz nawet je przewyższając.

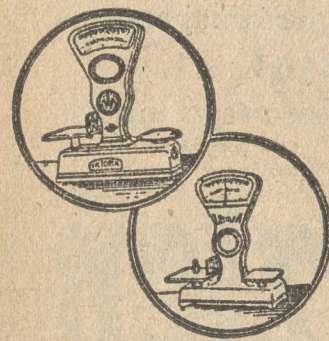
dnia 28 listopada 1935 r.

Z poważaniem

„OWOCARNIA”

właśc. Marian Janeczak

Inowrocław, Solankowa 1

Ostrzegamy przeto Szan. Konsumentów przed możliwością błędnego traktowania wyrobów naszej przestarzałej polskiej firmy i prosimy uprzejmie wszelkie zapotrzebowania kierować pod adresem naszym, poczem niezwłocznie wyślemy na miejsce przedstawiciela naszego i służymy odwrotnymi ofertami.

FABRYKA WAG **f. Krzykowski** s. z o. o. WARSZAWA

Telefony 640-85 i 646-85

zg 12 653

ULICA ŁUCKA 13 (gmach własny)

Jak brzmi Wasz Horoskop?

Pozwólcie mi wyjawić
go Wam bezpłatnie.

Kto pragnie dowiedzieć się, nie płacąc za to nic, co mogą powiedzieć gwiazdy o jego losach, czy czeka go powodzenie, bogactwo i szczęście, interesach, miłości, małżeństwie, przyjaźni i nieprzyjaźni, podróżach, chorobach, szczęśliwych i nieszczęśliwych okresach życia, czego należy unikać, jakie okazje wykorzystać oraz szeregu innych drogotnych informacji, może otrzymać horoskop życiowy według gwiazd i to **ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE**.

BEZPŁATNIE otrzymacie satysfakcję i miast Wasz horoskop w objętości nie mniejszej niż dwie strony pisma maszynowego według gwiazd, sporządzony przez tego wielkiego astrologa, którego przepowiednie wprawiły w podziw najpoważniejszych ludzi obu półkul. Pozwólcie przepowiedzieć Wam bezpłatnie rzeczy zdumiewające, które mogą zupełnie zmienić kierunek Waszego życia, przynosząc powodzenie i szczęście.

Należy tylko przesłać nazwisko i adres własnoręcznie wyrażenem pismem, wskazać, czy mężczyzna, czy kobieta (zamężna, żonaty, panna lub kawaler) i podać dokładną datę i rok urodzenia. Pieniądzy przekazywać nie trzeba. Kto chce, może załączyć Zł 1.— w znaczkach pocztowych (nie przysyłać monet) na pokrycie porta. Nie zwlekajcie zatem i piszcie natychmiast do: **ROXROY STUDIOS**, Dept. 3530 K. Emmastraat 42, Den Haag, Holandia. Porto na list do Holandii wynosi Zł 0.55.

N.B. Prof. Roxroy cieszy się najwyższym uznaniem wśród swych wielu klientów. Jest on najstarszym i najslawniejszym astrologiem na kontynencie, praktykuje pod tym samym adresem już od przeszło 20 lat. Dowodem niezawodności jego przepowiedni są fakty, że wszelkie prace, za które pobiera koszty, dostarcza na zasadach „Zadowolenie pod gwarancją — inaczej zwrot pieniędzy”. N.B. Prof. Roxroy nie zna języka polskiego i dlatego odpowiadać może tylko po niemiecku (na żądanie po francusku lub angielsku).

Prof. ROXROY
zakończony astrolog

Rutynowanego podróżującego

przedstawiciela z branży szewsko-skórzanej poszukuje przedsiębiorstwo przemysłowe na Poznańskie i Pomorze. Reflektujemy na dobrze obeznanego w tym dziale fachowca. Oferty wraz z referencjami do Biura Ogłoszeń „Par” Katowice pod „Rutynowany obrót”. Pg 2514-71.11

SALKI do zabaw

przy nowootwierającym się lokalu zg 128-6 polecamy towarzystwom. Zgłoszenia przyjmuje administrator, pl. Bernardyński 1a.

Fowrocił

Prof. Dr. Adam Straszynski

specjalista w chorobach skórnych i wener.

zg 12 647 przyjmuje od godz. 4—6 po południu

ul. Bakowska nr. 1 (telefon nr. 10-12)

Na BAL bielizna, pończochy, rękawiczki najkorzystniej
Bolesław Wallheim, 27 Grudnia 20.

Urzędnik gospodarczy

kawaler, potrzebny pod ogólną dyspozycję od 1. 4. 1936 r. na majątek 2000 morg. Oferty z życiorysem wraz z odpisami świadectw do Biura Ogłoszeń „PAR”, Poznań pod nr. 53,119. Pg 2294-53,119

Przedstawiciela - podróżującego

poważnego, zaprowadzonego w branży żelazno-technicznej na Poznańskie i Pomorze poszukuje przedsiębiorstwo fabryczne. Zgłoszenia z referencjami do Biura Ogłoszeń „Par”, Katowice, pod nr. 3344. Pg 2315-71,9

Pożyczki 30—40.000 zł

poszukuje na nieruchomość centrum Poznania, przynoszące 39.000 rocznie, dotąd obciążona 100.000 zł. Pośredni wykluczeni. Szczegółowe oferty do Kurjera Pozn. zg 12 660. Oferty rozpatruje się do 25. 1. 1936 r.

Licytacja ruchomości

Dnia 22. bm. o godz. 11-tej w Głuszynie pow. poznański odbędzie się licytacja następujących ruchomości:

4 świnie 3 ctr., 10 świń 1½ ctr., 4 świnie 1 ctr., 5 świń 1 ctr., 2 świnie 1½ ctr., 4 świnie 1½ ctr., 9 świń 1 ctr., 5 krów, 10 koni, biurko z szufladami, szafa do książek, lustro, kanapa i 6 foteli, dywan 3,5×3 m., szafa do książek, biurko, krzesło, stół okrągły, kanapa, 2 fotele w skórze, kanapa, 2 fotele, 2 lustra, bufet, kredens, witryna, zegar stojący, stół rozkładany, 14 krzeseł w skórze, wisząca lampa i dywan 3×4 m. zg 12 661

oszacowanych na łączną sumę 4.767,— zł. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji na miejscu w czasie wyżej oznaczonym.

WIERZCIEL.

Samochody osobowe

AUDI
D. K. W.
HORCH
WANDERER
MOTOCYKLE D. K. W.

Samochody ciężarowe

Autobusy i specjalne z motorem na benzynę i rolę

REPREZENTACJA SAMOCHODÓW

AUTO UNION

Stanisław Sierszyński — Poznań

SALON WYSTAWOWY: PL. WOLNOŚCI 11, tel. 13-41

Zarząd Wielkopolskiego Związku Przedsiębiorstw Autobusowych

zwołuje na poniedziałek, dnia 3 lutego 1936 r.

DROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

w pierwszym terminie o godzinie 11 w sekretariacie Związku przy ul. Ratajczaka 15 — 16.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Wybór przewodniczącego.
3. Sprawozdanie z działalności Związku.
4. Sprawozdanie kasowe.
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
6. Udzielenie pokwitowania ustępującemu Zarządowi.
7. Wybór członków nowego Zarządu oraz ich zastępców.
8. Wybór Komisji Rewizyjnej.
9. Wnioski do uchwał.
10. Wolne głosy.
11. Zamknięcie.

W razie nieprzycięcia dostatecznej ilości członków w wyżej podanym terminie odbędzie się drugie Walne Zgromadzenie o godzinie 11.30, które w myśl § 16 statutu będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych. Wnioski do uchwał należy składać w Sekretariacie Związku na piśmie do dnia 25 stycznia 1936 r.

Wstęp na zebranie mają tylko czynni członkowie Związku.

Zarząd.

PO INWENTURZE... ZA 1½ CENY

sprzedają specjalne partje Palt, Ubrań, Spodni i Materiałów, które podzieliłem na serje, a mianowicie:

SERJA I

Spodnie sportowe i wizytowe . . .

290

SERJA II

Ubranka dziecięce, ładne kolory i modne fasony

375

SERJA III

Ulstry dziecięce ładne, modne kolory i fasony

550

SERJA IV

Kurtki męskie na flanelowych podszewkach

795

SERJA V

Wiatrówki i kamizelki z weltonu na podszewkach

975

SERJA VI

Ubrania męskie trwałe materiały, modne fasony

1750

SERJA VII

Palta na podszewce i watalinie, modne kolory

2950

SERJA VIII

Ulstry męskie z grubych welurów, ładne, modne fasony

1950

SERJA IX

Kurtki skórzane nappa i glacie na flaneli i welwetonie

4750

Ca 5 000 mtr.

materiałów na ubrania i palta czysto wełniane kam-garny i szewioty, w tem wyroby bielskie, za 1 metr:

1.95, 3.50, 4.50, 5.50, 7.50, 9.50, 11.50, 13.50, 15.50 zł

ng 4971

Wykwintny dział miarowy pod kierownictwem wybitnych sił fachowych.

W. KONKIEWICZ

Poznań, Stary Rynek 8

DETAL

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyny wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców.

HURT

TYDZIEŃ TANICH JEDWABI

NA OGÓLNE ŻYCZENIE

PRZEDŁUŻAMY

Pg 2 320-3.47

Reprezentacyjny Dom Mody

W. SCHUBERT

Poznań, St. Rynek 85/86

FENOMEN XX. WIEKU!!

Jasnowidz - Psychografolog ABDEL-HANIM oraz nieomylny Medjum SALIMA-HANEM uznani za fenomenów świata, jasnowidzą na tysiące kilometrów, odgadują imiona, nazwiska, zawód, przeszłość, przyszłość, choroby, numery losów, mające wygrać większe sumy. Rady, wskazówki, horoskopy. Odzwyczajają od palenia i innych nalogów. Ostrzegają przed nieszczęściami oraz dają możliwość zdobycia miłości pożądaney

osoby. Napisz dzień, miesiąc rok urodzenia. Załącz 1.25 zł. na koszty przesyłki. Bezpłatnie horoskopów nie wysyła się.

Adresować: Jasnowidz ABDEL-HANIM, Kraków, skrytka pocztowa 473. ng 19 664/5

Alfa

ulica NOWA nr. 2

dawn. ulica Szkolna

poleca w Karnawale na bale

Biżuterję - Puderniczki

Klamry - Guziki

Kwiaty do sukien

ng 567

Zakład

fryzjerski, mieszkaniem tanio. Poznań, Marsz. Focha 81, Kosszarek. zd 87 489

Restauracja „FENIKS“

Fredry 12

zaprasza z okazji ZMIANY WŁAŚCICIELA PP. gości i sympatyków dla zapoznania się z jej dobrową kuchnią, która pod fachowem kierownictwem postara się zadowolić najwybredniejszych smakoszy.

dg 646

Marjan Winowski.

PERFUMERJE

ca. 100 tysięcy obrotu, sprzedam korzystnie szybko decydującemu się z powodów rodzinnych. Warunki do omówienia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zg 12 662

ng 4671

ng 4 596

Przedstawiciele

na Poznań, Leszno, Ostrów, poszukuje fabryka sukna w Bielsku do sprzedaży prywatnej klienteli jej artykułów najwyższej jakości. Reflektuje się wyłącznie na siły pierwszorzędne zaprowadzone w odpowiednich sferach. Gwarancja do 2000 zł wymagana. Oferty z życiorysem i referencjami do Kurjera Poznańskiego pod zg 12 657.

OBWIESZCZENIE.

W dniu 12 lutego 1936 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Lesznie, pokój 46 odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości położonej w gminie Leszno, ul. Kilińskiego, zapisanej w księdze wieczystej Leszno tom 45, karta 1591. Nieruchomość o obszarze 2,64.15 ha obejmuje: 4 spi-chrze, 7 szop, młyn murowany, biuro, pawilon w ogrodzie, budynek gospodarczy, dom mieszkalny, tor kolejowy ze zwrótnicą wykonania przepisowego i ogród owocowo-warzywny. Wartość gruntu wraz z zabudowaniami ustalono na zł 118.000,—. Cena wywołania wynosi zł 88.500.

Lissaer Vereinsbank, Bank Spółdzielczy z ogr. odp. dg 642

Komornik Sądu Grodzkiego rew. VI w Poznaniu sprzedać będzie w dniu 20 stycznia 1936 r. o godz. 14 przy ul. Strzeleckiej nr. 3 b

planino „Bechstein“, komplet klubów i szafę do książek za cenę zł 1.300,—, zg 12 659

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Administrację

domów przyjmie właściciel kamienicy kausja. Leszcz. Wielkopolska 12. zd 85 941

Nieruchomość

w większym mieście powiatowem z dwoma składami do sprzedania. Wpłata 20.000,— zł reszta hipoteka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 86 823

Nowe Osiedle

przy ul. Grunwaldzkiej (szosa okrężna) 53, parcele budowlane a ca 1000 mtr² Dobra lokata kapitału. Sprzedaż Biuro Parcelacyjne Plac Wolności 11 tel. 58-15. zdg 87 792

Sprzedam

wille trzymieszkaniowa, odnowiona, niezadłużona, centralne ogrzewanie, własny grunt, okolica opary, gotówka 80 000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 87 835.

Parcele

750 m² przy Aleji Wielkopolskiej sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 045

Parcele

różnej wielkości przy Bukowskiej sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 044

Parcele

Winklera. Rzepieckiego. — tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 920

Kamienicę

sprzedam korzystnie centrum — żelbeton budowa 1915. Cena gotówkowa 100 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 086

Parcele

Focha korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 019

Dom

Łazarz nowy 3 800 dochodu 30 000 wpłata 20 000.— Kossmann, — Fredry 6. zdg 88 028

Kamienica

pełnokomfortowa. 4 składy, najruchliwszej ulicy Bydgoszczy, dochód 14 000, wpłaty 25 000, sprzedam lub zamienie majątek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 002

Dom

czynszowy przy wpłacie 50 000 kupie. Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 87 097

Kamienicę

dochód 4 000, sprzedam 37 500, wpłaty 25 000, reszta amortyzacja. Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 87 131

Domek

ogrodem Starołęce sprzedam — wolne mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 452

Kamienica

masywna, trzypiętrowy narożnik frontowy na trzy ulice przy Parku Wilsona, dochód roczny 10 000 Okazja podział dzieci. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 373

Parcele

Klemensa Janickiego (Jeżyce) 600 m² na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 411

Dom

4 mieszkania 3½% amortyzacja sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 681

Parcele

2 400 korzystny obiekt na handel materiałami budowlanymi, opałowymi, starem żelazem lub na inne cele na Zawadach. Wskaże Kurjer Poznański zdg 87 397

Parcele

ogród korzystnie. Dąbrowskiego 362, m. 1. zdg 87 238

Dom

sprzedam 5 morg nad szosą, okolica lesista, Gawronek, Piotrowo-Obrzycko, pow. Szamotuły zdg 87 418

Wille

na Łazarzu wolna od podatku (dwa trzypokojowe mieszkania, ogródek, dług amortyzacyjny 24 tysiące na 35 lat) zamienie na domek w Zakopanem lub sprzedam za dopłatą 7 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 294

Wille

amortyzacyjna dwumieszkaniowa, komfortowa sprzedam wpłaty 26 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 805

Parcele

na Ratajach, Czarna Droga. — Wioślarska 8 000 mtr² tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 089

Dom

piętrowy, masywny, ogrodem — sprzedam. Właściciel. Strzelecka 7, Swarzędz. zdg 86 896

Kamienica

(cukiernia - kawiarnia z ogrodem rest.) położona w mieście powiatowem na Pomorzu korzystnie do sprzedania. Roczny czynsz najmu zł 5850,— Potrzebna gotówka ca. zł 38 000,— Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 826

Parcele

do sprzedania przy szosie poznańskiej informacja Mosina ul. Poznańska 20. ng 4 968

Kamienicę

nowa, wpłaty 60 000, sprzedam. Malecki, Poznań, Rybaki 20a. zdg 87 760

Piekna, piętrowa

z garażem, centr. ogrzewaniem, ogrodem we Wrześni pod bardzo dogodnymi warunkami i spłatami do sprzedania. Zgłoszenia przyjmują: Agencja Oredownika we Wrześni pod „Willa 36“ zdg 87 828

Willa

nowa 3 mieszkaniowa 11 000,— ogród Poznań, 15 minut od tramwaju spieszenie. Adres Kurjer Poznański zdg 87 869

Kamienica

budowa 1912 — 51 000, wpłaty — 21 000, reszta trzyprocentowa hipoteka. Administrator Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. Pg 2322-53.147

Wille

niewykończona na Dębcu. 5 pokoi, ogród sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 778

Dom

składem bławatów, konfekcji, towarem lub bez, korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 825

Wille

komfortowa blisko śródmieścia sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. dg 641

Dom

dwupiętrowy, piekarnia, rzeźnictwem sprzedam Dom Złociń Poznań, Szkolna 12. zdg 88 041

2. PIENIĄDZ

Pożyczki

8 do 10 tys. zł na 1 rok z 100% zapewnieniem szukam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 772

Za

udzielenie pożyczki wycucze pana (nia) na laborantkę w przemyśle chem. kosmetycz. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 048

Zapewnisz

sobie byt kupując okazynie wytwórnie kosmetyczno - chemiczną. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 047

1000 zł

z pewną gwarancją i zastawem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 970

6 000,—

gotówki na I hipotekę gospodarstwa 70 morgowego poszukuje się celem spłaty. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 096

150 000 zł

na I hipotekę poszukuje. Taksa obojętna 900 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 406

Spółnika

energicznego, przedsiębiorczego, kapitałem 10 000 poszukuje fabryka artykułów żywnościowych. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 775

5 000,—

dam na I hipotekę w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 291

Poszukuję

pożyczki 500 zł procent według umowy. Zgłoszenia proszę Maria Brüske, Sokołowo, pow. Czarnków. zdg 87 222

Złote

marki niemieckie 60 sztuk po 45 zł. sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 669

1 000,—

poszukuje urzędnik pożyczki na stałej posadzie I hipotekę. Procent według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 656

Pożyczki

5 000 poszukuje poważne przedsiębiorstwo. Zabezpieczenie pewne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 777

Wypożyczam

do zł 1 tys. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 888

Wspólnika

kapitałem 10 000,— do zakładu przemysł. w Woj. Kieleckim poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 763

8.000,—

na I hipotekę, wysokie oprocentowanie poszukuje na 2—3 lata. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 762

4—5 tys.

wspólnik przedsiębiorstwa handlowo-przemysłowego współprac. zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 055

serje
ceny

PALTA UBRANIA FUTRA

materiały z metra

Działy miarowe u szczytu doskonałości

Edmund Rychter POZNAŃ

ul. Fr. Ratajczaka 2
ul. Wrocławska 15
ul. Wrocławska 14
OSTROW wlkp.

3. LETNISKI I UZDROWISKA

Zwardoń
jedyną zimowisko zapewniające idealne, śnieżne warunki. Tani pobyt w Pensjonacie „Szwajcaria”. Komfort, woda bieżąca, Dancing, radio, biblioteka, Szkoła narciarska, Kursy zniżki.
Pg 6957-71.82

Zakopane
Chrześcijańska willa „Mery”, droga do Białego poleca tylko dla zdrowych pokój słoneczny, ciepło z utrzymaniem. Woda ciepła, zimna, łazienka, telefon 12-33. Ceny umiarkowane. zdg 86 744

4. OSOBISTE

Salon Mód
„Czarodziejka” Jasna 8. wykonuje szybko, tanio. zdg 4 426

Niemcezech
załatwie sprawy zaufane. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 447

Kapelusze
nowe przeróbki, przedk. ładnie wykonuje Kostkówna, Plac Wolności 14 a. zdg 87 400

Państwo Daniec
przbycie konieczne. Górna Włda 43. zdg 87 383

Uwaga
sukienki karnawałowe tanio wykonuje (b. p. firmy Herse) Dąbrowskiego 26 — 9 podwórce piętro. zdg 87 562

Brydgostów
przyjmie dwór pod Poznaniem, cudownie, zdrowe położenie, znakomita kuchnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 090

Za długi
mei żony Praksedy z Kowalskich Adamczak owdowiałej Jurkiewiczowej nie odpowiadają. Jan Chrzostom Adamczak, Poznań, Chwałiszewo 58/59. zdg 87 055/6

Sellima
wróżka. Ratajczaka 9 — 7. zdg 87 910

Uwaga!
zawiadamiam że ogłoszenie w Kurjerze Poznańskim dotyczące P. Wacława Kozłowskiego, było bezpodstawne które niniejszem cofam. Antonina Dąbrowska. zdg 88 059

Pana
który w sierpniu przy łazienkach odrabiał list od matki H. proszę o adres wzgl. spotkanie przez gońca lub pocztę U. zdg 88 006

100,—
komu powiem nieprawdę, Chirontka „Lu-ne” — Małeckiego 11 — 2. p. Stawickiej. zdg 87 979

6. OŻENKI

Dla Nowożeńców
wyprawy pościelowe koldry, podpięcia, bielizna osobista, gotowe i na zamówienie, stołowa z metra. Firany, płótna, inletry najkorzystniej wprost z
Fabryki bielizny
J. Schubert,
Dom płócien
Poznań, Stary Rynek 76, Czerwony dom naprzeciw odwachu. Pg 2 100

Pana
dobrego charakteru pozna 30-letnia panna białowłosa. Cel matrymonijny. Oferty Poste-restante Poznań, poczta 3, dworzec leg. A-31115. zdg 87 262

Przystojna
lat 44 z 3 pokojowym mieszkaniem zapozna samotnego matrymonialnie niezależnego pana, chętnie starszego urzędnika kolejowego. Cel matrymonijny. Poważne oferty uprasza się do Kurjera Pozn. zdg 87 492

Kawaler
lat 27, brunet, kupiec samodzielny, od lat 8 właściciel nieruchomości, przynoszącej czynszu rocznie 2500 zł, któremu praca zawodowa utrudnia zawieranie znajomości, pragnie na tej drodze nawiązać znajomość z panną, zdrową, młodszą, najchętniej ze sfer handlowych, posiadającą majątek w równej wysokości, w celu ożenku. Poważne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 87 331

Wyjść
zamaż za pana po trzydziestce na stanowisku, z powodu braku stosunków towarzyskich ta droga szukam znajomości, nieopartej na zainteresowaniu matrymonialnym. Listy proszę kierować: — Warszawa, Nowowiejska 20 — m. 19, dla „Temida”. zdg 87 332

Dla mego syna
lat 28, przystojnego, muzycznego, wykształconego o złotym charakterze, który obejmuje duży skład żelaza etc. wart. ponad sto tysięcy zł poszukuje żony. Kandydatki do lat 28 tych samych zalet z odpowiednim posagiem zechcą z całym zaufaniem złożyć oferty z fotografią która się zwraca do Kurjera Poznańskiego zdg 87 829. „Pośrednictwo krewnych mile widziane agentów wykluczone.” zdg 87 829

Chemik
lat 28, właściciel fabryki chemicznej pozna panna z posagiem 5 tys. celem powiększenia przedsiębiorstwa. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 049

Młody
przystojny, brunet na poważnym stanowisku pragnie poznać pannę ładną zgrabną inteligentną. Posag ze względów formalnych konieczny. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 029

Kupiec
kawaler, lat 28, posiadający ładnie zaprowadzony skład w Poznaniu poszukuje żony, panteńki z gotówką 6000 zł. Pośrednictwo rodzinne mile widziane. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 025

Przystojna
uczciwa, lat 29, pozna urzędnika celnego, kolejowego do lat 42. — Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 974

Przystojna
panna, lat 32, posiadająca 6 000. wyprawę, meble, zapozna pana stałej posadzie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 969

Wykształcony
pan, lat 30, posiadający 25 000 gotówki, posłubi przystojną, zamożną panną. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 968

Brunetka
lat 35, inteligentna, majetna, miła, wysoka średniej tuszy pozna w celu matrymonijalnym pana na wyższym stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 329

Dwaj panowie
lat dwadzieścia sześć posiadających własne przedsiębiorstwo poszukują panien do lat dwadzieścia pięć niezależnych posagiem. Cel matrymonijny. Rzecz traktujemy poważnie. Szczegółowe oferty możliwie z fotografią Kurjer Poznański zdg 87 412

Przystojna
Wielkopolska, samotna blondynka, po czterdziestce, zamężna od kupiectwa, majetna, czteropokojowym mieszkaniem nawiąże ta droga odpowiednią znajomość. Panowie na stanowisku, kupcy lub przemysłowcy (wzdowy niewykluczeni) zechcą złożyć nieanonimowe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 87 403

Panna
inteligentna lecz biedna szuka meza. Panowie poważni na stanowiskach zechcą łask. oferty złożyć do Kurjera Poznańskiego zdg 87 399

Samotna
pani lat 39 pragnie poznać towarzysza życia na posadzie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 87 395

Majetna
młoda, przystojna dama wyjdzie zamaż za Wielkopolską paną poważnego przemysłowca do lat 35. Oferty możliwie z fotografią do Kurjera Pozn. zdg 87 545

Ekspedjentka
zawodu rzemieślniczego z cośkolwiek gotówką może się zgłosić. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 307

Zgrabna
inteligentna, ciemnobłondynka, umebłowanym, wyjdzie urzędnika stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 282

Znajomości
w celu matrymonijalnym poszukuje dla krewnych lat średnich, przystojnej, majątkiem 6 000 zł. Urzędnicy, emeryci zechcą się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 948

Wdowa
bezdzienna przed 50-ka młody wygląd, dom, skład, posłubi samotnego urzędnika lub handlowca matrymonialnie niezależnego, kulturalnego bez nalogów, przystojnego, wiek 45—53. Poważne szczególne oferty Kurjer Poznański zdg 81 906

Kawaler
solidny, lat 36, poszukuje współnika (czki) wdowa niewykluczona do bezkonkurencyjnego młyna motorowego z kapitałem od 4 do 6 000 zł, lokata pewna, I hipoteka. Ożenek niewykluczony. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 86 745

Panna
mieszkaniem, coś gotówki, pozna pana do lat 40. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 569

Kawaler
lat 37, przystojny kupiec, nie biedny, pozna kobietę sympatyczną, która dopomoże do usamodzielnienia. Cel matrymonijny. Poważne zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 87 570

Panna
młodego usposobienia, gospodarna, pozna w celu zamażościa uczciwego mężczyznę ponad lat 30, najchętniej stalego rzemieślnika kolejowego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 598.

Najodpowiedniejsza
partie dla poszukujących tylko przez biuro „Wanda”. Poznań, Romana Szymańskiego 4 — 5. zdg 87 812

Urzędnik
kawaler, lat 26, przystojny, brunet posiadający 7 000,— oszczędności ożeni się z panną właścicielką zaprowadzonego interesu. Zgłoszenia prawnie Oredownik. zdg 87 194/5

Kawaler
na państw. posadzie poszukuje odpowiedniej żony. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 532/33

Urzędnik
na dobrem stanowisku, nie biedny lat 36 pragnie zapoznać panna inteligentną eklektycznie usposobioną w celu matrymonijalnym. Dla wspólnego dobra majątek w gotówce lub nieruchomości pożądan. Pośrednictwo rodzinne mile widziane. Nieanonimowe zgłoszenia proszę do Kurjera Pozn. zdg 87 732

Kawaler
lat 39, oficer rez., dobrze sytuowany, na stanowisku, szuka znajomości pani o miłej prezencji i kulturze duchowej. Panie odpowiednio sytuowane racza łaskawe oferty możliwie z fotografią z zaufaniem skierować do Kurjera Poznańskiego. Oddział w Gdyni, pod „Pomorzanie”. ng 4 989

7. SPRZEDAŻE

Trak
Hoffman U. 7 C. 80 przejsie, piła wahadłowa stan prawie nowy sprzedam korzystnie Ignacy Klessa Tartak Czarnków n/Notecia. zdg 86 094

Kartoteki i przybory
do kartotek. Skóra S-ka. Aleja Marcinkowskiego 23. ng 4 550

Radio
ucz. rozwesela — wszystkim dobrym rad udziela. Kto ma radio z P. T. T. — nigdy się nie czuje źle.

Poznańskie Tow. Telefonów
Piekary 16/17. ng 4 586

Skład
papieru, galanterii, zabawek i tytoniu, obrót mies. 1 500 zł zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 650

Obraz
olejny do jadalni i inne okazynie. Rzeczypospolitej 3. m. 1. zdg 87 648

Citroen
limuzyna 2 100. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 801

Cukiernia - kawiarnia
dobrze prosperująca przy głównej ulicy Bydgoskiej od 10 lat w jednych rekach z powodu stosunków rodzinnych zaraz do sprzedania. Małecki, Bydgoszcz, Wrocławska 3. ng 4961

Fabryka cukrów
pełnym ruchem, dobrze zaprowadzona z powodu rozejścia się spółników do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer, Poznań zdg 87 776

Okazyjna sprzedaż
jadalnia zegarem, szafa biała lustrem, garderobianka, froterka elektryczna, dywany, elektrolux, lampy, obrazy. Dom Komisowy, Wrocławska 6/8. zdg 87 773

Sąd Ostateczny
Obraz olejny Szkoły Rubensa sprzedam Henryk Wasikiewicz — Warszawa Młodsza 2/9. Pg 2035-62.2

Opony najlepszych marek
najkorzystniej firma Jabłoński, Dąbrowskiego 18. Zadać ofertę. dg 551

300
rozebranych samochodów zakup, sprzedaż używanych części samochodowych, podwozia młeczarskie Autosklad, Dąbrowskiego 89, tel. 40-74. dg 552

Sprzedaż — Naprawa
wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski, specj. skład papieru i montownia piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 540

Towary krótkie
skład — 2 pokoje kuchnia 500 złotych towarem lub bez. Weksaże Kurjer Pozn. zdg 87 199.

Dom
dwupiętrowy rzemieślniczym, Leszno, główna ulica na sprzedaż. Cena według umowy. Zgłoszenia Agentura Kurjera Poznańskiego Leszno. ng 4962

Sprzedam
dywan 3x4 dobrym stanie, wózek dla chorego. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 517

Szorstkowłosy
terjer 30 zł (suczka) Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 518

Pianino
czarne tanio. Wierzbicice 49. mieszkanie 16. zdg 87 522

Zakład fryzjerski
damsko - męski, przyległym mieszkaniem, dzierżawa tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 523

Fryzjerskie
urządzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 129

Chemigrafja
w ruchu, jedyna w miejscowości natychmiast, bardzo tanio do sprzedania. Toruń, św. Jakóba 7. Chojnicki. ng 4373

Okazja
samochód osobowy otwarty po remoncie 950 zł. Garaż Miedzy-narodowy. Brama Debińska. zdg 87 093

Samochód
Ford dwuosobowy, stan bardzo dobry, sprzedam. Mielecki, Buszewo, poczta Lubosina. zdg 87 098

Sprzedaż
kupuje meble maszyni inne rzeczy. Dom Komisowy, Podgórna 2. Pg 2 093

Kaliber
16, browninówkę, mało używaną 120 zł. Oferty Agentura Kurjera Pozn., Grabów Wlkp. ng 4938

Szory
wyjazdowe, półsorki robocze, tanio. Górna Włda 63 — 1. zdg 87 769

Salon
fryzjerski sprzedam, czynsz 25. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 795

Telefunken
baterijny trzylampowy tanio. Poznańska 27 — 4. zdg 87 796

Motoriki
na prąd zmienny pół K. M. jedna osma K. M. okazynie sprzedam Podgórna 3 m. 8. zdg 87 790

Sprzedam
Mauser 8 m/m z luneta Hensold Dialit silny ładunek jak nowy. Precyzja Garnarska 3. zdg 87 618

Pierwszorządny
interes rzeźnicki kompletne urządzenie — ruchliwej — lepszej ulicy Poznań sprzedam korzystnie zaraz — czterystu pięćset Kurjer Poznański p. 2 906

Wannę
kapielową tanio Dolina 17. zdg 87 620

Trzykołowiec
bagażowy Ozerniak Miekiewicz 13. zdg 87 711

Serwis
Rosenthal sztuciec Fragnet samowar rosyjski dywan kilim rozmaite meble mahoniowe brzożowe Skarbowa 4 parter lewo. zdg 87 703

Skład
spożywczo delikatesowy dobre położenie niska dzierżawa dużo towaru 5 900 sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 702.

Złote dolary
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 701

Ogródek
działkowy przy Bukowskiej korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 748

Piec
przenośny, szafa, leżanka. Warszawska 5, skład węgla. zdg 87 751

Kotlina
przenośna. Wrocławska 13, słusarnia. zdg 87 730

Cukierniczy
piec duży sprzedam tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 697

45
mórg gruntu na granicy Poznania, nadające się do parcelacji, sprzedam natychmiast korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 691

Maszynę
damską i krawiecką. Rybaki 9. m. 2. zdg 87 571

Skład
pieczywa, mieszkaniem. Adres Kurjer Pozn. zdg 87 574

Wrocławska 19
wysoki parter, sprzedaje najtaniej

Płaszcze damskie dziewczęce
wysortowane za bezcen. J. Szuster. zdg 87 536

Meble używane
wszelkie urządzenia domowe najtaniej kupisz Wozna 16. Centralny Dom Komisowy. zdg 87 600

Meble kuchenne
najkorzystniej Piaskowa 3 Koniński zdg 87 695

Pierzynkę
poduszkę sprzedam tanio. Patr. Jackowskiego 29—11. zdg 87 591

Biurko
damskie maszyny krajania chleba. Młyńska 12a m. 5. zdg 87 745

Skład
perfumerji galanterji sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 720

106
mórg gruntu wraz zabudowaniem gospodarskim pod Poznaniem korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 87 690

Kolonjalkę
mieszkaniem, dobra dzielnica, tania dzierżawa, sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 87 845

Fortepian
bardzo korzystnie do nabycia. — Sw. Marcin 63. m. 10. zdg 87 843

Meble
różne. Telefon 30-61. zdg 87 883

Lampy
elektryczne najnowsze modele wyrob własny najtaniej Nowak, Maszalska 7. zdg 87 998

Szprycę
cylindrowa Wolf mało używana, tanio Rom. Szymańskiego 7 — 23 zdg 87 997

Gospodarstwo
prywatne 112 mórg 10 lasu inwentarzem 20 000, wiaty 10 000 blisko Poznań Nowakowski, Wielkie Garbary 45. zdg 88 062

Urządzenia
skadowe, używane każdej brandy. stoliki marmurowe 20 sztuk okazynie. Mickiewicza 15 podwórce. zdg 88 060

Jadalnie
eleganckie tanio Stolarska Borkowska 9. zdg 88 061

Skład tytoniu
sprzedaż butelkowa pewny dochód sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 056

Dywan
sprzedam. Towarowa 21a — 23. zdg 88 056

Skład
próbny urządzeniem każda branża 500 sprzedam. Mareszka Pocha 39 m. 17. zdg 88 054

Sypialnia
na sprzedaż lub częściowo. Długa 3. m. 34. zdg 87 939

Motocykl
2 1/2 konny B S A sprzedam. — Sikorski, Szamoty, Dworcowa 40 ng 4987

Kolonjalkę
przyległy wyszynk, mieszkanie, ruchliwe miasto, rynek, wynajmiesz zaraz gospodarz, egzystencja dorobek pewny. Dzierżawa tania, obficie nowoczesnego urządzenia, obrót 5 000 miesięcznie, gwarantowany. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 004

Sprzedam
lub zamienię na kamienie dwustumorgowy folwark z cegielnią produkującą rocznie do półtora miliona cegieł lub przyjmie współnika z kapitałem 6 000 — 8 000 zł Pośrednicy pożądan. Oferty Poznań, ulica Romana Szymańskiego 3. m. 6. zdg 88 039

Urządzenie
do fabrykacji mydła wraz z fabryką sprzedam okazynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 046

Sprzedam
tanie motor benzynowy na chodzie. Oferty Poznań, ulica Romana Szymańskiego 3, m. 6. zdg 88 038

Eleganckie kostjmy narciarskie
poranniki, płaszcze po znacznie zniżonych cenach poleca specjalny magazyn wykwintnej konfekcji damskiej
A. Dzikowski
Poznań, St. Rynek 49. Asygmaty „Kredyt”. Pg 2 327-3.55

Wielka sprzedaż poinwenturowal

po znacznie zniżonych cenach mebli używanych oraz innych przedmiotów.
Gabinety męskie
Jadalnie dębowe
Eleganckie sypialnie
Skrzydło czarne
Garnitur gobelinowy

tapezan nowoczesny — piec Junkersa do kąpieli gazowy — transparent reklamowy — radio-aparat Telefunken trzylampowy prąd zmienny.

Kasa żelazna
Gabinet czarny 250,—
Jadalnia dębowa 175,—
Biurko amerykańskie

Przyjmuję asygmaty „Kredyt”. Zamieniam meble używane na nowe. Przyjmuję meble w komis na bardzo dogodnych warunkach. Poznański Dom Komisowy.

Dominikańska 3.
Pg 2 321-3.50

Bilardy
dwa automatyczne mało używane sprzedam 280 zł sztuka. Zgłoszenia oferty Kurjer Poznański zdg 88 064

Egzystencję
dla szewca składzik, z towarem, warsztatem. Informacje Półwiejska 11 m. 5. zdg 88 017

Skład
towarów krótkich, bielizny, dobra egzystencja, mieszkanie trzypokojowe, niska dzierżawa, sprzedam. Sowiński, Garnarska 3. Telefon 18-21. zdg 87 971

"Expresso"
parzenia kawy jak nowy okazje.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 87 037

Uwaga!
Nowy transport nowe ceny specjalne torebki do owoców pieczywa inne oraz papiery pakowe — najtaniej Edmund Koska, Dominikańska 5 telefon 28-00, zdg 87 719

Chevrolet
gotowy do jazdy za 800.— sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 87 682

Pianina i Fortepiany
światowej sławy marki „Arnold Fibiger” Kalisz. (dostawca Polskiego Radia i Konserwatorium Muzycznych) stale wyróżniane na wszystkich wystawach jako najlepszy fabrykat polski. Niskie ceny, dogodne warunki. Dostarczyciel A. T. ygas, Pozn. ul. Podgórna 10 a Tel. 33-53. P. 2 118-113

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. P. 2 094/5

Telefunken
3 lamp. radio prąd zmienny tanio. Poznań, Marsz. Focha 143. I. ptr. zdg 87 375

Resztówkę
170 móg buraczano-pszenne wysokiej kultury, obszerne mieszkanie, sędziwe, osobne piecizbawy, służby, zabudowania gospodarcze, dobre, kompletne żywe, martwe inwentarze. Poznań, półgłówniejszej ulicy Bydgoszczy (Gdańskiej), stowarna drogerie, rzeźnictwo, restauracja. Dochód 6 000, wpłaty 20 000, sprzedam lub zamienię gospodarstwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 86 763/4

Meble kuchenne
najtaniej. Łakowa 4a, stolarnia. zdg 87 643/4

Pianino
Blüthnera 800 zł. Nowe Ekego. przy wpłacie 300.— Skład Pianin Podgórna 14. zdg 87 676/7

Maszyzny
meble, gramofony, rowery, garderoba, obuwie rozmaitego sprzedaje — kupuje Słowackiego 39. „Dom Komisowy”. zdg 87 733/4

Wózki
tanie, wybór Trzebieżyńska, Pierackiego 11, podwórzu. Asygna „Kredyt”. zdg 84 811

Narzędzia
zegarmistrzowskie, korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Ign. Janowski, Kosz. 32. zdg 86 394

Wieczne Pióra
złote stalówki naprawia fachowo specjalny warsztat. Reparacyjny i Wytwórnia Wiecznych Piór R. Linda, Poznań, Piekary 17, dziedziniec Kina Metropolia. zdg 87 611

Kapusty
kiszzonej I jakości sprzedaje każda ilość fabryka „Brassika” Kraków, Prądnic 16. zdg 86 551

Obrazy
znanych malarzy okazje bardzo tanio sprzedam. Tel. 51-01. zdg 87 481

Kamienica
najgłówniejszej ulicy Bydgoszczy (Gdańskiej), stowarna drogerie, rzeźnictwo, restauracja. Dochód 6 000, wpłaty 20 000, sprzedam lub zamienię gospodarstwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 003

Obraz
szkoły włoskiej XVII sprzedam. Winogrody 138. zdg 87 899

„Singer”
damska nowoczesna. Poznańska 27a — 7. zdg 87 891

Restauracje
śniadalnie centrum dobrze prosperująca spowodu choroby natychmiast sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 954

Plac
przy Reja, plac Asnyka zwarta budowa sprzedam. Słowackiego 34 — 5. zdg 87 930

Szafę
gdzińska sprzedam. — Onufrego Kopczyńskiego 7. zdg 87 920

Gospodarstwo
130 móg pod miastem gimnazjum korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 919

Sprzedam
skład kolonialny magla z przyległym mieszkaniem pokój kuchnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 496

Rzeźnictwo
zapędem elektrycznym, całem urządzeniem przy głównej ulicy sprzedam spowodu wyjazdu — dzierżawa ca. 100.— Oferty Kurjer Poznański zdg 87 453

Fortepian
sprzedam, obciążenie niedziele 11 do 15. Mostowa 26, m. 4. zdg 87 457

Pianina
nowe i używane najkorzystniej Drygas, Podgórna 10 a. zdg 87 460

Jadalnie
korzystnie Dom Komisowy. — Podgórna 10 a. zdg 87 461

Skład
nabiału, pieczywa, kolonialka dobrze prosperujący towarem 700.— Adres Kurjer Poznański zdg 87 463

Elektrolux
uniwersalny, stół marmurowy, krzesła sprzeda tanio. Marcina 45 a — 5. zdg 87 468

Skład
towarów krótkich, bez konkurencji wekaż Kurjer Poznański zdg 87 511/12

Karnawał — koszule
polecą korzystnie M. Paszek, Poznań, ul. Wrocławska 30. zdg 85 305

Urządzenia
składowe każdej branży gablotki Dąbrowskiego 94. zdg 87 924

Skład
nabiału, centrum objęcie 400.— informacja Szweska 15 — 4. zdg 87 905

Piec kąpielowy
węglowy sprzedam warsztat blacharki Polwiejska 30. zdg 87 831

Platformy
Różana 18 — 3. zdg 87 863

Koń
roboczy silny kary wałach 7 lat. Różana 18 — 3. zdg 87 857

Kolonialka
śródmieście. Adres wekaż Kurjer Poznański zdg 87 787

Okazyjnie
brylantowy damski, oraz kilka kryształów, bakaratów. Józefa 9 m. 2. zdg 87 785

Frak
średnia szczupła figure dobrym stanie sprzedam. Dąbrowskiego 53/55 m. 8 godz. 4 — 6. zdg 87 807

Pantofelki
atłaski kilka par tanio. Wojciecha 16 m. 7. zdg 87 803

Piła
tarczowa — taśmowa. Wielkie Garbary 11. Stolarnia. zdg 87 878

Silnik
dwukonny, prąd zmienny. Dąbrowskiego 34 — 11. zdg 87 886

2 piece pokojowe
na gaz, 3 palniki „Viktoria”, na nafie „Perfekton”, mało używane. Mosina, Rynek 10, skład. zdg 87 884

Dobrze
zaprowadzony skład pieczywa. — Inf. Słowackiego 41. zdg 87 996

Pianino
400, sypania biała 190, szafy, lustro, biurko, stół, gramofon tanio. Górna Wilda 15 — 4. zdg 87 990

Szkló
Porcelane
Restauracyjną
dostarcza najtaniej
Marjan Lesiński
Wroniecka. — Gdynia, Święto-
wiska 64. zdg 647

Okazyjnie sprzedam
wózki (wywrotki) dla kolejk polne do gliny, piasku itp. oraz szyny kol. poln. i inne. 6 zbiorników żelazn. poj. ca. 3 200 ltr., grubość ścian 5—8 m/m. 1 wóz z duża kufa do wody itp. z blachy ocynkowanej, z kurkiem, wóz do maki lub wyrobów cementowych bardzo dobrym stanie. 80—100 ctr. ładowność. 7 mtr. długi. samochód osobowy N. A. G. na rozbiórke. Zgłoszenia „Par” pod nr. 53.145. P. 2325-53.145

Skład
urządzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 471

Zakład
fryzjerski bardzo tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 472

Perski
dywan, piękne obrazy, porcelane srebro. Adres Kurjer Poznański zdg 87 339

Spedytorstwo
skład węgli w Poznaniu korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 323

Kasa
National klawiszowa, piec Berna 150 wysoki żelazny korzystnie. Marcin 32, m. 11. zdg 87 322

Skład
kolonialny ruchliwa ulica sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 87 426

Skład
cukierków pokojem. Adres Kurjer Poznański zdg 87 435

Wózek
dziecięcy sprzedam. Długa 11, m. 33. zdg 87 374

Niebywała okazja
Dywanów
sprzedam 2 duże nowe bielskie ręcznie wiazane dywany 40 proc. taniej ceny rynkowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 371

Billard
automatyczny nowy na sprzedaż Ul. Dąbrowskiego 23. zdg 87 366

Resturacja
z pełnym wyposażeniem na sprzedaż. Polwiejska 16. zdg 87 262

Skład
Poznaniu pryncypalna ulica bez konkurencji branza, sprzedam towarem 1 800, dzierżawa 120.— Zgłoszenia Dom Zleceń, Poznań, Szkolna 12. zdg 87 359

Drogerję
korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 948

Radjoaparat
baterijny korzystnie. Poznańska 27, m. 4. zdg 87 404

Barokowe
komody, szafy flamandzkie — rdańskie stoliki. Mars. Wielkie Garbary 44. zdg 87 537

Elegancka
sypanie nowoczesna sprzedam. Piekary 12 m. 2. zdg 87 533

Wózek
dziecięcy biały dobrze utrzymany tanio. Niegolewskich 10 m. 6. zdg 87 546

Restaurację-jadłodajnię
centrum zaraz sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 87 563

Pianino
krzyżowe berlińskie. Słowackiego 33 — 16. zdg 87 564

Terriery
angielskie ostrowłose, 3 psy, 1 suczka, 12 tygodniowo sprzedam 20—25 zł. Roman, Cerekwica, poczta Rokietnica. zdg 87 221

Cukier
we wszelkich gatunkach, syropy karmelkowe, ryż, sode, sól maki kartoflana hurtownie po cenach umiarkowanych poleca Firma Michałowicz i S-ka, Poznań, Szyperska 14/15, telefon 23-82 i 28-81. P. 2308-3.28

Aptekę
warszawska za sto osiemdziesiąt tysięcy okazje sprzedam. Warszawa, Pańska 20 — 9. He-
nerowicz. zdg 4952

Stołowy
garnitur, tapczan, biurko tanio. Matejki 5 — 10. zdg 87 068

Kryształ
szkła belgijskie, porcelana bawarska, sztuczne, kuchnia gazowa, meble okazje, wyjazd. Adres Kurjer Poznański zdg 87 094

Zakład elektroinstalacyjny
skład lamp, przyborów elektro-
technicznych, powiatowe miasto
spowodu choroby właściciela za-
raz. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 86 725

miód pszczeli
wprost od pszczelarza lub przez
Wielkopolski Związek Pszczela-
rzy. Poznań, Mickiewicza 33. te-
lefon 61-97. zdg 86 457

10. MAJATKI
Majatek
900 pszennej. Kompletny pałac, światło elektryczne, miasto gimnazjalne 180.000, wpłaty 100.000 wiele innych majatków, gospodarstw, kamienie Kwiatkowski, Poznań, Działyskich 10 zdg 87 665

Majatek
900 pszennej, zamienię na kamienie. Kwiatkowski, Poznań — Działyskich 10. zdg 87 670

Duży
dom w Ostrowie Wlkp. zamienię za majatek ziemski w Wielkopolsce lub Kongresówce. Oferty Szyjowa, Ostrow Wlkp., Koszarowa 28. zdg 83 424

Dzierżawa
315 móg buraczanych, 10 koni, 30 bydła, 40 świń, hodowla kur 1 000 sztuk, objęcie 18 000. Rutkowski, Polwiejska 5. zdg 87 726

Resztówka
80 morgowa blisko Poznania, dom ośmiopokojowy, zabudowania — pierwszorzędne, 25 000, wpłaty — 15 000. Rutkowski, Polwiejska 5, II piętro. zdg 87 725

11. KUPNA
Fuzję
szesnastkę używaną, bardzo dobra kupie. Oferty z podaniem marki, opisu ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 618.

Radio
prąd zmienny kupie. Oferty cen Agencja Kurjera Poznańskiego, Grabów Wlkp. ng 4939

100 beczek
używanych wybrakowanych od tłuszczu, nawet mogą być od smoly. Pojemność 18—200 litrów. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 044

Kupię
używane kanapy restauracyjne w dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 435

Pianino
starsze krzyżowe poszukuje. — Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 87 465

Piekarnię
dobrze prosperującą ewentualnie domem kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 469

Kojce
czyli ogrodzenie dla niemowląt kupie okazje. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 541

Nowoczesne
radio 5 lampkowe z głośnikiem elektrodynamicznym.

Linoleum
czerwony 20 m kw. w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 430

Opony
sam. 550X18, kołuch do podróży, śrutownik w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 436

Kupię
wózek dwukolowy ręczny resory Plac Wolności 17 m. 8. zdg 87 346

Linoleum
używane kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 393

Westfalę
używaną kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 390

Szafę
jasną składaną kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 549

Olej
rzepakowy 120 kg tygodniowo z podaniem ceny kg. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 319

Szyny
65 — 80 mm wysok. oraz wywrotki
większa ilość kupie natychmiast za gotówkę. Pfizner, Poznań, Śniadeckich 17, m. 14. P. 2301-53.128

Patefon
walizkowy bez płyt cene podać. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 605.

Opony
detki, zużyte i używane kupuje każda ilość Wal-Gum, Wielkie Garbary 8, tel. 1564 P. 2119-1.64

Perlak
lub całkowita kaszarnia kupie. Agencja Kurjera Poznań. Kosz. 49723

Książki
naukowe, powieści, podręczniki uniwersyteckie, nuty, całe biblioteki kupujemy za gotówkę, płacimy najwięcej. — Sprzedajemy najkorzystniej Księg. nia — Antykwariat

Pierackiego 20
Na długie wieczory zimowe polecamy wyposzczać. zapaszoną w ostatnie nowości. Abonament miesięczny tylko

150
zdg 87 334

Kwity
lombardowe kupie. Józefa 3 — 5 zdg 87 786

Beczki
od smoly, oliwy i śledzi-puszek (bebnny) od karbidu itp. oraz skrzynie drewniane małe kupie każdej ilości, oraz apart do spawania kompletnej, używane. Ig. Mandowski, Fabryka Papy Dachowej i Przetw. Smolowce, Grobla 3, telefon 34-69. P. 2324-53.144

Sluchawki
kupuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 779

Maszynę
do zawijania blachy oraz nożyc kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 797

Motor
ropny lub naftowy, używany, kupie. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 87 840

Kupię
maszynę okrągłą pończoszniczą 14 Oferty Kurjer Poznański zdg 87 962

Rower
okazyjnie kupie. Bąrzera 2 — 11 zdg 88 031

Magiel
szafę kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 036

12. DO WYNAJECIA
Sześciopokojowe
komfortowe centralne. Wielka 8, gospodarz. zdg 575

Willa
6 pokojowa komfort. ogród. Debiec, od 1. 4. 36. zdg 82 263

Pięciopokojowe
komf. I piętro odnowione wynajmie pewnemu płatnikowi. Marsz. Focha 29. zdg 86 348

7
pokoi wysoki parter 150.— (ustaw. 185.—) 7 pokoi I. p. 170.— (ustaw. 215.—) komfort. centralne. Chelmońskiego 9. zdg 84 548

Dwa
mieszkania: łazienka 65.— bez łazienki 55.— Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 109

Mieszkanie
3 pokoje, kuchnia w nowym domu okolica Łazarz. Suwalski, Składowa 1. zdg 87 202

5 pokojowe
mieszkanie od zaraz do wynajęcia Marynarska 5 I. zdg 87 704

Pięciopokojowe
komfortowe, słoneczne, I. Wilso-
na, piec, właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 696

Pięciopokojowe
łazienka, 2 piętro śródmieście zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 021

Mieszkanie
dwupokojowe, łazienka 65.— Aleja Hetmańska 16, portier. zdg 87 933

Pokój
kuchnia, łazienka, wynajmę zaraz św. Marcin 31, kawaleria. zdg 87 984

Średnie
mieszkanie, mniejszej rodziny, — willi Niegolewskich 25 Zgłoszenia godz. 12 do 2. zdg 87 961

Trzypokojowe
zaraz, gospodarz, Chociszewskiego 47. zdg 87 926

Czteropokojowe
Focha 72. zdg 87 448

Śliczne
słoneczne komfortowe, w pobliżu Wilso-
na, pierwsze piętro zaraz później, gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 013

Pięciopokojowe
na biura, centralne, 2 piętro, śródmieście Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 022

Pokój
1/2 roku zgóry 120 zł do wynajęcia. Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 018

Dwupokojowe
warsztatem, bez. Kosińskiego 25. Informacje także poniedziałek, godz. 17. zdg 87 980

Trzypokojowe
komfortowe, słoneczne — bez lokalowego — II, Focha 123.

Dwupokojowe
komfortowe, odnowione, III, Rynek Łazarzski.

Lokal
suterenny na warsztat, ulica Kopczyńskiego. Właściciel: Łodowa 1, m. 4. zdg 87 965

Trzypokojowe
Plac Zbawiciela. Informacje Bóznica 15—1. zdg 88 026

Dwa
pokoje kuchnie wynajmę. Pamiątkowa 7. zdg 87 299

Sześciopokojowe
komfortowe, wysoki parter. — Działyskich 3. zdg 87 479

2
razy pokój kuchnia, duża suterena na składnice, dom gospodarczy, stajnia zaraz Luboniu. Wiadomość skład papieru Górna Wilda 65. zdg 87 482

Pięciopokojowe
wszelki komfort Marsz. Focha od 1. 3. do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 456

6 pokoi
łazienka, II piętro zaraz. Działyskich 9. Oglądanie od 12—14 lub inne godziny wiadomość stróż IV p. mieszkanie 11. Gł. ministrator ul. Sew. Między-
skiego 22, m. 8, od 16—17.30. zdg 87 459

Izba
mieszkalna bezdzietnym. Aleja Szelągowska 13. zdg 87 326

Pokój
kuchnia dla bezdzietnych, rok zgóry. Słoneczna 20. zdg 87 438

Frontowy
pokój, kuchnia. Zgłoszenia 1—3, Grobla 20, stróż, czynsz zgóry. zdg 87 459

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka w ogrodzie. właściciel. Górczyńska 7. zdg 87 416

Sześciopokojowe
komfortowe, słoneczne, uroczo położone, centralne ogrzewanie, willa. Solacka 61, m. 2. zdg 87 414

Dwupokojowe
zaraz. Lanowa 15 a, Soltysiak. zdg 87 394

Kompletne
umeblowane trzypokojowe, kuchnia służbowa, łazienka, centralne, — Solacz, Śląska 2. zdg 87 355

Pokój
suterena. Górna Wilda 43. zdg 87 334

200,—
zł. pensja, poszukuje skromnego mieszkania od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 353

Trzypokojowego
komfort niewyżej drugiego piętra. Łazarek, pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 419

Dom
7 tys. hipot. 25 500 Łazarek korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 528

Urządnic
poszukuje mieszkania 1 kuchnia lub 2 kuchnia od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 535

4—5
dużych pokoi czystych, komfortowych, parkiet, centralne od 1. 3. lub 1. 4. poszukuje bezdzietnej wyższej urzędniczki. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 527

2
kuchnia emeryt. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 542

Stróżostwa
szuka instalator. — centralne ogrzewanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 556

2 pokoje
kuchnia, śródmieście poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 526

Urządnic
trzypokojowego, kuchnia. Pośredniczy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 567

2 pokoje
z łazienką od gospodarza, urzędniczka na stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 573

4 — 5 pokojowego
centrum pewny platnik na stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 602

Profesor
szuka 2 pokoi, kuchnia w pobliżu śródmieścia, rok, dwa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 594

5 — 6
pokoiów na mieszkanie i kancelarie — centrum poszukuje. Władysław Słaby, adwokat. Pierackiego 11. zdg 87 678

4—5
pokojowego od kwinty jedynie centrum. Jazłowski Ratajczaka 27. Telefon 41-04. ng 4 424

3—4
przynależnościami słoneczne górne piętra zaraz lub później śródmieście od gospodarza poszukuje urzędnic. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 781

Trzypokojowego
od gospodarza pewny platnik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 87 818

Dwu-
jednypokojowego z łazienką od 1 lutego inżynier kolejowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 749

Urządnic
dwupokojowe od gospodarza. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 866

Urządnic
pewny platnik szuka dwupokojowego albo pokoi kuchnia lub używaniem od 1. 2. półroka zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 890

Poszukuje
zaraz trzypokojowego komfortowego mieszkania. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 875

Dwupokojowego
kuchnia elektryczna, czynsz mies. 1 lutego. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 956

3 — 4
pokoje wygodami poszukuje zaraz okolicy Wielkiej zapłaci rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański n. 2 902

Dwupokojowego
kuchnia, 4 miesiące zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 940

Urzędnic
2—3 pokojowego mieszkania z łazienką w centrum lub w pobliżu od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 937

Mieszkania 3—4
wprost od gospodarza, możliwe centrum, poszukuje pewny platnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 963

4—5 pokoi
światło elektryczne, łazienka w tem 1 duży pokój jasny z dużym oknem na północ, blisko śródmieścia zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 005

2—3
pokojowego mieszkania poszukuje wdowa na wyższym urzędniku. Tel. 27-26. Wielkie Garbary 18 — 11. zdg 88 093

Jedno-
dwuizbowe, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 975

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Pokój
kuchnie zamienie na dwa pokoje kuchnia Łazarek-Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 056

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Skrzyna 1 — 1. zdg 87 160

Panu
Małackiego 11 — 6. zdg 87 125

Męski
utrzymaniem telefonem. Krasin. 8c m. 1. zdg 87 311

Przyjezdny
Ogródowa 5 — 6. zdg 87 433

Jednospobowy
Dąbrowskiego 34 — 13. zdg 87 927

Dwuspobowy
Dąbrowskiego 36 — 7. zdg 87 925

Pokój
jedno — dwu względnie trzypokojowy frontowy, jasny od 1 lutego. Strzelecka 6. — 12. I. piętro zdg 88 010

Pokój
wygodami, inteligentnemu. Długa 4 — 8. zdg 88 050

Pokoik
od lutego. Grobla 18. m. 3. zdg 88 042

Przyjezdny
Nowy Rynek 5 — 3. zdg 88 027

Pokój
tanie. Szwajcarska 19 — 1. zdg 88 035

Focha
49 — 8. zdg 87 976

Elegancki
wygodami. Jasna 5. m. 9. zdg 87 972

Dwuspobowy
Matejki 65 — 7. zdg 87 506

Umeblowany
próżny, kuchnia, Focha 72 — 6. zdg 87 446

2 chłopców
szkolnych całem utrzymaniem — przyjmie dobra rodzina. Wielkie Garbary 29. rzeźnictwo. zdg 87 451

Wydzierżawie
1 lub 2 próżne ewentl. z kuchnią Wskaże Kurjer Poznański zdg 87 422

Wodna
13 — 9. zdg 87 433

Elegancki
frontowy słoneczny Ratajczaka 26. m. 6. godz. 12—17. zdg 87 380

2
łączone. Długa 8 — 15. zdg 87 361

Studentce
jednospobowy willa. Sołacka 61. m. 2. zdg 87 413

Słowackiego
25 — 13. zdg 87 409

Pokój
panom tano. Marcina 52/53 — 9. zdg 86 970

Utrzymaniem
bez elegancji centralne. Słowackiego 16 m. 1. zdg 87 541

Pokój
umeblowany dla pana. Piekary 13b m. 16. zdg 87 547

Młyńska
5 — 9. zdg 87 551

Pokój
zaraz. Marcina 33 m. 9. zdg 87 555

Pokój
dla 2 pań, panów, tano. Woźna 11. m. 14. zdg 87 295

Pokój
dobrze umeblowany lepszy, panu. Św. Józefa 8. m. 6. zdg 87 240

Pokoik
elektryczność, łazienka, piętnaście, Grudzień 26. parter. zdg 87 566

Ładny
słoneczny panu. Różnica 15—13. zdg 87 568

Dwuspobowy
Stroma 26 — 5. zdg 87 579

Dwuspobowy
Jackowskiego 11. m. 3. zdg 87 584

Komfortowy
męski Młyńska 3 m. 5. zdg 87 596

Pocztowa
10 — 4 utrzymaniem zdg 87 639

Pokój
Śniadeckich 4 parter prawo. zdg 87 632

Centrum
pokój ładny z wygodami, urzędniczką lub urzędniczką. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 87 668

Mickiewicza
13 — 8. zdg 87 655

Paniom
Marcina 17 — 17. zdg 87 741

Pokój
używalność kuchni. Dąbrowskiego 41 — 6. zdg 87 177

Pokój
Grobla 18 — 4. zdg 87 673

Jasna
12 — 3 na stanowisku. zdg 87 923

Niekrepujący
Rybaki 20a m. 8. zdg 87 784

Skarbowa
17 — 4. zdg 87 810

Dwuspobowy
Szkołna 9 m. 8. zdg 87 802

1 — 2
panom. Chwaliszewo 7/8 m. 5. zdg 87 870

Pokój
Staszica 19 — 10. zdg 87 921

Próżny
samotnej. Strzelecka 14 — 3. zdg 87 877

Pokój
osobne wejście. Wielkie Garbary 48 — 10. zdg 87 879

Pokój
utrzymaniem, bez. Piłsudskiego 9. m. 5. zdg 87 989

Małżeństwu
wygodami. Kreta 22 — 11. zdg 87 874

Frontowy
dwom panienkom zaraz. Św. Marcin 45a m. 5. zdg 87 894

Tanio
niekrepujący utrzymaniem. Rzeźniczej 4 — 5. zdg 87 931

Pokoje
umeblowane, wykвітne, niekrepujące, centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 918

Niekrepujący
frontowy. Gertych. Focha 47. skład. zdg 87 914

Skromny
jedno — dwuspobowy. Wierzbicice 32 — 7. zdg 87 911

Pokój
Piekary 22/23. m. 31. zdg 87 654

Pokój
panience. Marcin 66/67 — 41. zdg 87 653

Elegancki
panu na stanowisku. Jasna 12—5. narożnik Dąbrowskiego. zdg 87 770

Frontowy
elektryczność, utrzymaniem, bez. Strzelecka 9 — 4. zdg 87 766

Pierackiego
12 — 10. zdg 87 765

Frontowy
Wały Wazów 3a. II piętro, słoneczny, elektryczność, centralne, solidnemu panu. zdg 87 641

Umeblowany
bezdzielnemu 25 zł Wierzbicice 23 m. 9. zdg 87 799

Pierackiego
15 — 8 dwom. zdg 87 789

Frontowy
umeblowany od 1. II. Wielkie Garbary 50 m. 7. zdg 87 609

Pokój
umeblowany. Długa 11 m. 4. zdg 87 281

Urzędnicom
Półwiejska 10 m. 8. zdg 87 710

Pokój
Rynek Wilecki 67 m. 3. zdg 87 739

2 osobowy
dla panów Strzelecka 30 m. 8. zdg 87 731

Półwiejska
22 — 5. zdg 87 695

Pokój
1. 2. — Aleje Marcinkowskiego 26 — 15. zdg 87 684

Marcin
62 — 6. zdg 87 854

Pokój
klatki. Szumigala. Półwiejska 37. zdg 87 846

Kantaka
6 — 8. zdg 87 841

Kantaka
8/9 — 10. jednospobowy, dwuspobowy, ewentualnie kuchnia lub biuro. zdg 87 820

Chelmońskiego
20 — 4 frontowy słoneczny panom zdg 86 198

Aleje Marcinkowskiego
1. m. 7. II. duży, komfortowy i mniejszy. zdg 87 987

Utrzymaniem
bez. ul. Asnyka 1—3. zdg 87 929

16. SZUKA POKOJU

Próżnego
lub częściowo umeblowanego pokoju z utrzymaniem kuchni w śródmieściu poszukuje starsze małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 477

Pokój
utrzymaniem urzędniczką potrzebny 1. 2. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 87 502

Urzędnic
ładnie umeblowanego frontowego centrum obiadam 1 luty Oferty Kurjer Poznański zdg 87 450

Dwóch
panów poszukuje pokoju, łazienka, wygodami. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 476

Małżeństwu
bezdzielnemu poszukuje pokoju umeblowanego od 1. II. w śródmieściu frontowego słonecznego przy inteligentnej rodzinie nie wyżej jak 1 piętro ewentualnie obiady. Szczegółowe oferty z ceną za pokój do Kurjera Poznański pod zdg 87 429

Próżnego
blisko śródmieścia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 365

Przyjezdny
na 8—10 dni, miesięcznie, niekrepującego, klatki, centrum Oferty Kurjer Poznański zdg 87 644

Próżnego
śródmieściu, panienka podanie ceny. Kurjer Poznański zdg 88 030

Młodsza sekretarka
poszukuje pokoju słonecznego komfortowego możliwie w środku miasta z całkowitem utrzymaniem. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 87 006

Próżny
jasny, ewtl. mansardowy tani, malarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 575

Poszukuje
dwóch pokoi lepszemu meblami używaniem kuchni dla rodziny od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 906

Duży i mały
umeblowane ładne, czyste w pobliżu Dworca Głównego. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 833.

Pani
poszukuje pokoju frontowego niekrepującego centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 814

Poszukuje
pokoju próżnego cicha pracowni w śródmieściu, placę pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 897

Pokoju
panienka braciarskim 11 letnim do 15 kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 957

17. LOKALE

Warsztatu
na Łazary poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 86 787

Odpowiedniego
lokalu na drogerię poszukuje solidny platnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 503

Skład
mieszkanie do wynajęcia. Kolejowa 41. zdg 87 504

Lokal
5 izbowy z przynależnościami przy ul. Pocztowej 1 piętro na cele handlowe lub przemysłowe wynajmiej od zaraz gospodarz. Wiadomość Zwierzyniecka 22. I. piętro, telefon 47-15. zdg 87 401

Ubikacji
na Wytwórnię poszukuje, posadzka kamienna, dopływ odpływ wody, zaraz. Jeżyce lub okolica. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 87 141

Skład
centrum Poznańskie dwie wystawy na każdą branżę, korzystnie oddam. Wiadomość Perfurera, plac Wolności 14. zdg 87 631

Odstąpię
część składu okno wystawowe zegarmistrzowi Obuwie Żydowska 36. zdg 87 629

Skład
urządzeniem dwupokojowym mieszkaniem odstąpię zaraz. Oferty Kurjer Poznański 2 910

Ubikacje
warsztatowe wydzierżawie Bittner Dąbrowskiego 79. zdg 87 922

Ubikacje
nadające się na cele biurowe, handlowe lub drobnoprzemysłowe wydzierżawie Bank Pożyczkowy Spółdzielczy Focha 47. zdg 87 808

Skład
śliczny, towar, krótkich lub inne cele. Parku Wilsona, wynajęcie. Focha 60. m. 3. zdg 87 994

Ubikacje
480 m². parter, I piętro, jasne, 350 miesięcznie, wolne. Wodna 14. Administrator Dutkiewicz — Chwaliszewo 70. Pz 2323-53.146

Na składnicę
wynajmiej dwie obszerne ubikacje suterenu. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 698

Lokal
obszerny także część na biura handel przemysł Wroniecka 6/8 I. piętro centralne ogrzewanie Jaroszewski Masztalarska 6. zdg 88 000

Lokal
tani na biuro handlowe przemysł hurtownie owoców obszerna kuchnia piwnica, Masztalarska 5a portier. zdg 87 999

Skład
do wynajęcia w Starym Ryнку. Adres Kurjer Poznański zdg 87 983

Ratajczaka 38
ubikacje warsztatowe lub przemysłowe. zdg 87 836

Skład
delikatesów, ruchliwej, śródmieściu, dobrze zaprowadzona, klientela oddam zaraz. Oferty poważnych reflektantów Kurjer Poznański zdg 88 023

Śródmieście
piękny lokal zremontowany nadający się na restaurację, cukiernię, lokal handlowy lub przemysłowy tani do wynajęcia. — Wiadomość udzieli właściciel ul. Rzeźniczej 5. zdg 88 014

Skład centrum
Szkołna 19, narożnik Nowej, jasny, ładna piwnica, dotychczas rzeźnicznik bez warsztatu, nadaje się także na skład delikatesów, piekarnię i inną branżę zaraz do wynajęcia. Informacje: The Gentleman, 27 Grudnia 4. zdg 88 007

Składu fryzjerskiego
mniejszego lub mieszkania parterowego nadającego się dla fryzjera poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 043

18. DZIERŻAWY

Administracji poręczającej
lub dzierżawy z żelaznym inwentarzem poszukuje agronom z wyższym wykształceniem, długolentem doświadczeniem i doskonałymi referencjami. Zgłoszenia Kazimierz Mann, Jeżyce p. Borek (Wlkp.) zdg 86 699

Ogród wycieczkowy
nowo założony blisko Warty do wydzierżawienia z kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 351

Piekarnię
wydzierżawie. Główna 44. zdg 87 407

Rzeźnictwo
dobrem położeniu kompletnym nowoczesnym urządzeniem. Leszno, zaraz wydzierżawie. Zgłoszenia Agentura Kurjera Poznański ng 4963

Wydzierżawie
12 mórg ziemi z zabudowaniem w Poznaniu nadające się na ogrodnictwo, do objęcia 3 wozy, konie i narzędzia rolnicze. Oferty Poznań, Grudzień 94. telefon 11-47. zdg 87 241

Kupię
lub wydzierżawie piekarnię. — Oferty Kurjer Poznański zdg 87 402

Stajnie
dwie jednokonne, jedna dwukonna nadające również na warsztat. Żorawia 8. zdg 87 870

Wydzierżawie
lub sprzedam duży skład żelaza, od 16 lat zaprowadzony (pożatem masz. roln. szkło etc. sprzęty domowe, materij, budowlany art. koloni) w mieście na Pomorzu spowodu stosunków rodzinnych. Do objęcia potrzebny kapitał 20 do 30 000 zł. Oferty nie Żydów do Kurjera Poznański pod zdg 87 830.

22. ZGUBY

Wilk
suczka zaginęła prośbę oddać za wynagrodzeniem. Pocztowa 23. m. 9. zdg 87 596

Zaginał
pies-lisek, wynagrodzeniem. R

Wycieczka
kroju, szycia modnych rekawiczek skórzanych. Ratajczaka 29, parter.

Do egzaminu
wstępnej Wyższej Szkoły Budowy Maszyn przygotuje słuchacz tej uczelni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 983

Korepetytorka
dla trzecioklasistki nowego specjalnie konwersacja francuska potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 016.

Kursy
stenografii, pisanie maszyną, księgowości. Kromczyńska, Ogrodowa 16. II. zdg 87 964

Nowy kurs języka angielskiego
rozpocznie 1 lutego. Dr. Arend, Działyskich 6. Pg 2125-53.142

25. MUZYKA

Pianina
transportuje 8.— zł. Drygas. — Podgórna 10 a. zdg 87 462

Saksofonista i klarnet
potrzebny do pierwszorzędnej orkiestry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 514

Fortepiany
naprawiam, stroję, modernizuję politurę mistrz budowy fortepianów Drygas Podgórna 10a. zdg 87 458

Trio
damskie lub męskie, akordeon, śpiew, boczne instrumenty potrzebne 1 lutego. Wielkopolska, Krotoszyńska zdg 4 994

Duet
od zaraz potrzebny. Z-1. Dąbrowskiego 34 Kawiarnia. zdg 87 832

Nuty
Zakończona królowa — Kochaj tylko mnie — Manewry miłosne — Złoty — oraz inne nowości przegrane biegle poleca księgarnia A. Cybulski Marcin 9/10. zdg 4 990

Trio
dobrze zgrańe do śpiewem potrzebne od 1. Podać instrumenty grające. Oferty Agencja Kurjera Pozn. Wrońska, Poznańska 28. zdg 4 991

Kto
wskaże uczniemu energicznemu emerytowi lat 35 posadę w Poznaniu w dużej firmie woźnego magazyniera pakera lub podobną. dam gratyfikacji 200 zł. Pożyczka Narodowa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 800

Trąbka tenorsaksofon
skrzypce wolne Józef Jankowski, Gdynia Hotel Morski. zdg 4 975

Skrzypek
z repertuarem potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Poznański Gdynia. zdg 4 974

Skrzydło
wynajme 10.— miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 744

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Biurowa
z kilkuletnią praktyką, obeznana z żurnalem i pisanem na maszynie poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 115

Kucharka
młoda z dobrym gotowaniem do wszelkich prac domowych szuka posady zaraz lub pierwszego. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 87 076

Nauczycielka
praktyka, rekomendacja, zmiany posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 064

Inteligentna
panna, umiejąca czytać, gotować, haftować, prace biurowa szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 87 519

Pracznia
pierze czyste 2.50. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 525

Książkowy
rutynowany poszukuje posady w wydziale księgowości do wydziału. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 87 572

Bufetowa
inteligentna, przystojna, rutyna szuka posady, także wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 589

Kasjerka
dominjalna, dobrymi poleceniami większych majątkach rutynowana szuka posady. Poznań 14 Skrytka 2 zdg 86 004

Zdolna buchalterka - bilansistka
wieloletnia samodzielność, znajomość różnych systemów, pierwszorzędne referencje poważnych firm szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Poznań, św. Marcin 70 pod zdg 84 706

Bilansista
rutynowany poszukuje posady w abonamencie miesiecznym. Zakład, regulacja, prowadzi księgowość, zestawia bilanse. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 861

Inteligentna
wychowawczyni francuskim poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 442

Sekretarz notarialny
długoletni, doświadczony kierownik biur adwokacko-notarialnych, jak najlepiej polecony szuka posady w kancelarii notarialnej, adwokackiej lub w instytucji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 86 372

Asystent
farmacji na stałej posadzie dla polepszenia bytu poszukuje posady od 1. 3. lub później najchętniej w Poznaniu wzgl. okolicy. Posiada kilkuletnią praktykę i władzę językiem niemieckim. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 401

Inteligentna
bona francuskim poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 444

Francuzka
młoda, miła poszukuje posady na wyjazd. Wymagania skromne. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 86 854

Ekspedjentka
działa poszukuje posady w składzie kolonialnym lub piekarskim. Oferty Kurjer Pozn. zdg 595

Poszukuje
posady z dobrem gotowaniem do samotnego państwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 594

Fryzjerka
kursistka poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 082

300—400
z gwarancją za posadę portiera-woźnego lub jako inną pracę. Józef Porada Byski, poczta Dziembowo, pow. Chodzież. zdg 87 084

Żelazniak
młody kończy naukę 15. 2. br. pragnie zmienić celem powiększenia wiadomości. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 87 031

Leśnik
urzędnik gospodarczy, lat 40 — 25 lat praktyki, długoletnie świadectwa i polecenia poszukuje posady. Reflektuje na większy rewir za żonatego od zaraz lub 1. 4. 36 r. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 043

Cukiernik
karmelarz poszukuje posady cukierni fabryce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 064

Fryzjerka - kursistka
poszukuje posady bezpłatnej celem dalszej praktyki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 478

Wdowa
w średnim wieku poszukuje jakiegokolwiek posady także na wsi do prowadzenia gospodarstwa — wychowywania dzieci lub pielęgnowania chorych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 480

Pomocnik handlowy
syn uczciwych rodziców szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 87 491

Inteligentna
szuka posady do biura, składki lub dzieci. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 87 493

Poszukuje
posady do dzieci i pomocy pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 494

Kawaler
lat 24 poszukuje jakiegokolwiek posady, może złożyć kaucję do 2000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 497

Sierota
szuka posady, pensja obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 500

Panienska
z gotowaniem szuka posady w mniejszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 505

Kuchmistrz
pierwszorzędna praktyka poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 454

Dziełwę
lat 15, szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 466

Uczennica rzemieślnicza
6½ miesięczna praktyka prosi przyjęcie celem dalszego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 470

Panna
z dobrej rodziny, wzorowa gospodyni, oszczędna, czysta poszukuje posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 337

Ekspedjentka
piekarni — cukierni szuka posady od zaraz lub 1. 2. 36. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 87 431

Emigrantka
z Francji poszukuje posady do dzieci lub z pokojową. Marsz. Focha 21, telefon 63-12. zdg 87 434

Panna
z kilkuletnią praktyką szuka posady do dzieci, spaniem lub bez, tylko w lepszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 378

Praktyki
biurowej, handlowej szuka Poznań, prowincja, uczennica handlowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 377

500 złotych
kaucji złożyć w poważnym przedsiębiorstwie za posadę magazyniera. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 370

Młodsza
skromne gotowanie, haft, dwóch trzech osób poszukuje posady. Zgłoszenia ul. Składowa 4, m. 2 zdg 87 357

Służąca
z dobrą świadectwami, skromnych wymagań szuka posady do wszystkiego od zaraz lub 1. 2. 1936 r. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 87 364

Inteligentna
wychowawczyni, kochająca dzieci, względnie pielęgniarka niemowląt szuka posady od zaraz lub 1. 2. 36 r. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 352

Poszukuje
posady do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 417

Pielęgniarka
z praktyką dyplomowana szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 408

Pracznia
dobrze polecona przyjmie pranie w domu i poza dom. Marsz. Focha 51, m. 10. zdg 87 420

Magistra farmacji
2½ roku praktyki poszukuje posady od 1. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 558

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 607

Syn
17, chce matkę wdowie pomóc prosi jakąś pracę, szkoła wydziałowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 164

Inteligentna
panna z angielskim, szuka posady bony, towarzyszy lub t. p. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 87 156

Książkowa
kilkuletnia praktyka szuka posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 048

Biuralistka
obeznana wszelkimi pracami, podatkami, socjalne poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 050

Nauczycielka
dyplomowana szuka posady polskiego, historii za mieszkanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 111

Handlowiec
pracował biurowo techn. handl. szuka posady biurowe, magazynier. Referencje, kaucja bankowa. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 269

Sierota
lat 18, zamierzam do dzieci poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 711

Rutynowana
książkowa przyjmie prace godzinowo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 813

Administratorka
lub portierstwa poszukuje na życzenie, złoży 300.— Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 87 032

Kucharka
b. smacznie gotuje obejmie posadę od 1. II. lub później w restauracji szpitala lub kasynie. Jako przychodnia. Łask. oferty Kurjer Pozn. zdg 87 176

Posługaczka
uczniwa szuka posady 2 lub 3 razy w tygodniu. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 86 248

Posługi
całodziennej praniem gotowaniem poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 931

Dziewczyna
dobra z gotowaniem praniem — szuka posady, długoletnie świadectwa szuka posady od 15. 1. lub 1. 2. 36. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 929

Kucharka
restauracyjna poszukuje posady, ewtl. w jadłodajni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 925

Krawcowa
poszukuje posady po domach. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 988

Kelner
młodszy, lat 24, kawaler, szuka posady. Może złożyć kaucję 100 złotych lub 200 zł pożyczki Narodowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 994

Elewka
przyjmie posadę z samodzielnym gotowaniem do 3 osób w lepszym domu. Oferty prosi skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 86 016

Pracznia
szuka prania 250. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 137

Panienska
szuka posady za obiad. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 232

Dziewczyna
uczniwa poszukuje posady przed południem z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 225

Piekarz - cukiernik
młody, znający dobrze cukiernictwo przyjmie posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 445

Inteligentna
starsza osoba znająca gotowanie hodowlę drobiu, gospodarstwo domowe przyjmie posadę za małym ewentl. bez wynagrodzenia. Świadectwa. Stowarzyszenie Św. Zyty Poznań. Piekary 2. zdg 86 456

Panienska
uczniwa, zwinna, sierota szuka jakiegokolwiek posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 471

Panienska
poszukuje posady do obsługi gości. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 425

Pomocnik
piekarski poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 427

2 służące
poleceniem młode, do wszystkiego, zamieszkuje poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 612

Kupiec
średniego wieku poszukuje pracy doskonale w słowie piśmie posiada większą gwarancję gotówka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 84 646

Pokojuowa
znająca pranie, prasowanie sztywnej bielizny poszukuje posady najchętniej na majątku. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 765

Szukam
posady zaraz lub od 1-szego do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 775

Kucharz
znający cukiernictwo, gospodarzy poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 799

Krawcowa
poszukuje posady w szwalni damskiej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 801

Pracznia
rzetelna pracowita poszukuje stałego prania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 055

Ekspedjentka
kolonialna biegle szuka posady 1. 2. lub 1. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 566

Uczniwa
pracznia szuka prania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 633

Osoba
uczniwa poszukuje posady z gotowaniem prasowaniem i szyciem. Ostatnia posada 5 lat. Od zaraz lub 1. 2. br. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 618

Poszukuje
posługi z dobrą świadectwami i z dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 561

Kucharka
szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 590

Szukam
posady do wszystkiego z gotowaniem, szyciem, robotkami. Oferty prosi do Kurjera Poznańskiego zdg 86 591

Ogrodnik
wykwalifikowany w ogrodnictwie, pszczelnictwie, zajmie się prowadzeniem księgowości, doładaniem podwórza, uprawą roli, w wolnych chwilach jako strzelec, samotny lat 28, 10 lat praktyki, świadectwa polecające obejmie posadę zaraz lub później także na ordynarję. Łaskawe o pocztę Inowrocław 3. zdg 86 550

Sekretarz
adwokacki mający 8 lat praktyki piszący biegle na maszynie poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 86 553

Nauczycielka - wychowawczyni
z dłuższą praktyką, bardzo dobrą świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 86 538

Nauczycielka - wychowawczyni
z bardzo dobrą świadectwami zajmie umiennie młodszą i starszą dzieci poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 86 537

Panienska
sumienna, znająca szycie szuka posady do dzieci od 1 lutego. — Oferty Kurjer Pozn. Gnieźno 296 zdg 4932

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Poniedziałek, 20 stycznia.
6.30 aud. poranna; 7.20 dzieńnik; 11.57 sygn. czasu; 12.03 dzieńnik; 12.15 muzyka salonowa m. ork. P. R.; 13.25 chwila gospodarstwa domowego; 15.15 wiad. o ekspozycji polskiej; 15.30 piosenki w wyk. Oli Obarskiej; 16.00 lekcia j. niemieckiego; 16.15 koncert zespołu P. Rymasa; 16.45 skecz „Zyczenia noworoczne” p. Awerckenki; 17.00 „Gospodarstwo domowe a przemysł” — pogadanka; 17.15 „Minuta poezji”; 17.20 rec. skrzypcowy; 17.50 „Żywe spadochrony” — ok.; 18.00 rec. fortep. L. Ginzburga; 19.40 sport; 19.50 poz. aktualna; 20.00 audycja żołnierska; 20.45 dzieńnik; 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”; 21.00 kon. ork. 58 p. p. pod dyr. kpt. Chmielewicz (z Poznania); 21.30 wieczór literacki poświęcony W. Sieroszewskiemu; 22.00 koncert symfoniczny ork. P. R. i A. Szeleńskiego (Śpiew). W programie: Wotywale; Suita koncertowa. Wiechowicz; Chmielewski; Maklakiewicz; Łabuński i Szymanowskiego.

WARSZAWA

Poniedziałek, 20 stycznia.
Warszawa — 6.50 i 7.50 płyty; 15.20 gielda; 15.30 muzyka salonowa; 18.30 piosenki dla dzieci w wyk. zespołu „Te cztery”; 18.45 życie kulturalne; 18.50 program;

Kolodziej
szuka posady 100.— kaucji. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 498

Gospoia
poszukuje posady od 1. 2. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 504

Poszukuje
posady woźnego w robotnika, ewentl. złożyć kaucję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 716

Służący - szofer
żonaty, lat 40, z dobrą poleceniami poszukuje posady zaraz lub od 1. 4. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 86 828

Korespondent
prawnicze wykształcenie, niem., franc., ang., ustawodawstwo podatkowe, socjalne, technika przewozów kolej., 5 lat praktyki, pierwszorzędne świadectwa, referencje szuka zajęcia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 86 994

Złóżę
500.— kaucji za posadę tokarską, ślusarską lub jakiegokolwiek inną pracę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 729

Inteligentna
panienka poszukuje zajęcia w składzie, zna ekspedycję. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 87 087

Poszukuje
posady z gotowaniem na cały dzień bez spania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 87 090

Gospoia
Kucharka nawskroś uczniwa szuka posady tylko w lepszych domach ostatnia posada 5½ lata. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 029

Panienska
szuka posady z gotowaniem — mniejszym domu lub samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 065

Bielizniarka
wykonuje każdą pracę bieliznianą poza domem, domu. Szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 073

Inteligentna
uczniwa ekspedjentka szuka posady w składzie piekarskim. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 803

Książkowa
kasjerka z księgowością Włkp. Izby Rolniczej szuka posady na majątku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 923

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego znająca także prace w składzie piekarskim. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 816

Dziewczyna
młodsza sumienna poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 818

Posługi
lub posady do wszystkiego poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 732

Dziewczyna
czysta, nawskroś uczniwa, cośkolwiek gotowania poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 86 712

Gospoia
znająca wszelką pracę, dobre gotowanie szuka posady do samotnych państwa lub samotnej osoby, dobre polecenia, ostatnia posada.

Szofer - służący
żonaty, znający się na pielęgnacji chorych osób, 15 lat w niewygodnym miejscu, poszukuje posady od 1. 4. 36 lub później. Łaskawe oferty prosi skierować do Administracji Kurjera Pozn. pod zdg 87 263

Krawcowa
w bardzo krytycznym położeniu prosi o pracę poza dom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 163

programy radiowe

POZNAN

Poniedziałek, 20 stycznia.
Poznań — 6.50 i 7.30 muzyka z płyty; 13.30 od opery do dwi (płyty); 15.20 gielda; 15.30 muzyka lekka (płyty); 18.30 skrzynka ogólna; 18.45 słynni soliści na płytach; 18.55 skrzynka radiowa; 19.05 program; 20.30 rec. fortep. M. Szelebińskiego; 23.05 tańcymy (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na poniedziałek:
16.00 Königsbust. Muzyka lekka.
17.00 Budapest. Muzyka cygańska. Berlin. Utwory klawesynowe. 17.15 Mediolan. Muzyka taneczna. 17.30 Moskwa (WCSPS). „Faust” — opera Gounoda. 17.35 M. Ostrawa. Dawne arje włoskie.
18.00 Sztuttgart. Wesoły dzień powsz. Królewicz. Muzyka popularna. 18.15 Anglia (Nat. Progr.) Muzyka taneczna. 18.40 Budapest. Koncert ork. symfonicznej. 18.50 Lipsk. Muzyka ludowa.
19.00 Hamburg. Koncert ork. 19.15 Rzym. Muzyka operetkowa. 19.30 Anglia (Nat. Progr.) Muzyka lekka.

Historyczne pocztówki trójbarwne

Powstanie Wielkopolskie 1918/19 art. malarsza Prauzińskiego, komplet 12 sztuk zł 1,50.

Odsprzedażcom rabat.

Drukarnia Polska Sp. Akc. Poznań
św. Marcin 70

z 12 446

Syn

ziemianina, posiadający dyplom Państwowej Średniej Szkoły Rolniczej, oraz 3 lata praktyki we wzorowych majątkach, poszukuje posady młodego urzędnika. Podanie warunków proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 87 565

Dziewczyna

uczuwa dobrą polecania szuka posady 3 razy tygodniowo. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 87 599

Panią

lepszej rodziny, poszukuje dla siebie roboty, polec. siostry przyjmie posadę składając obywateli. Zgł. Kurjer Poznański zdg 87 604

Praczką

z dobrą świadectwami poleca się. Strumykowa 32 m. 10. zdg 87 633

Panią

inteligentną z lepszej rodziny poszukuje posady do dzieł z muzyką (lub bez) z szczerą i także gotowanie z własną pościelą od 1. II. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 630

Praczką

szuka prania. Pocztowa 33, m. 13. zdg 87 657

Retuszerka

szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 680

Ekspedjentka

uczuwa pracownią branży delikatesów lub pocztującą rachunkowo poszukuje posady. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 671

TEATRY

TEATR POLSKI: Sobota, 18. 1. „Szesnastolatka”.

Niedziela, 19. 1. o godzinie 16: „Grube ryby”.

Niedziela, 19. 1. o godzinie 20: „Szesnastolatka”.

TEATR WIELKI (Opera): Sobota, 18. 1. „Madame Butterfly”. Ostatni występ Teiko Kiwa.

Niedziela, 19. 1. o godzinie 15: „Halka” po cenach popularnych od 50 gr. do 2.— zł.

Niedziela, 19. 1. o godzinie 20: „Rose-Marie” z Marią Kaupę.

Poniedziałek, 20. 1. Teatr nieczynny.

TEATR NOWY: Sobota, 18. 1. „Zakochani”.

Niedziela, 19. 1. o godzinie 16: Nasze małenstwo.

Niedziela, 19. 1. o godzinie 20: „Zakochani”.

KINA

Poznań, sobota, 18. 1.

ALKAZAR: „Pożar nad Wolgą”.

APOLLO: Dziś: „Jutro znowu wojna”; od niedzieli: „Gabinet woskowych figur”.

CORSO: „A. L. 14 zatonała”.

GONG: „Uwodzicielka”.

GWIAZDA: „Piotruś”.

METROPOLIS: Dziś: „Turandot”; od niedzieli: „Gabinet woskowych figur”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Nędznicy”.

RENAISSANCE: „Szpieg nr. 13” oraz „Czy Lucynto dziewczyna”.

SŁONCE: „Kochaj tylko mnie”.

SFINKS: „Dziś wieczór u mnie”.

SWIT: „Dom nr. 56”.

TECZA-Lazarz: „Rapsodia Bałtyku”.

TECZA-Wilda: „Dziś wieczór u mnie”.

WILSONA: „Toreador i kołbiety”.

Inteligentna

17-letnia paniąka pozamiejscowa szuka posady cukierni, rachunkowo. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 595

Podróżujący

1. 28 zaprowadzony Poznaniu, prowincji — pracowat także w interesach zbrojowych — bankach długoletnia praktyka — złoży kaucję szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 034

Biuralistka

również na majątek Łąkowa 9 — 10. zdg 88 065

Panna

dobremi świadectwami, skromna, uczciwa, zna wszelką pracę domową, kochająca dzieci, poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 88 001

27. WOLNE MIEJSCA

Agentów

do sprzedania narzędzi rolniczych po wsiach poszukuje „Zniwo”. Lwów, Kuszewicza 6. ng 19 762

Majątek na Kujawach

poszukuje ogrodnika z inteligentnym domem, z fachowym wykształceniem, z kilkuletnią praktyką. Oferty dla S. J. kierować do Biura Ogłoszeń Larum, Warszawa, Królewska 1. ng 4 902

Największy

Dom Towarowy na Śląsku poszukuje od 15. 1. lub 1. 2. 1936 r. 1 samodzielnie dekoratora, 5 samodzielnych blawatników. Osoby mogące się wykazać pierwszorzędem polecaniami złożyć szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 619 (fotogr., wiek, wzrost, lata zawod., i w jakiej firmie). Osoby chorowite wyklucza się. Znajomość języka niem. konieczna.

Za

pożyczanie 700.— z stałą posadą zaraz (wydawnictwo). Oferty Kurjer Poznański zdg 87 101

Tylko jeszcze krótki czas potrwa
CAŁKOWITA WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA
podczas której, pozostałe zapasy towarów sprzedaje
po każdej możliwej cenie
MARJAN DOBROWOLSKI
POCZTOWA 4 POZNAŃ POCZTOWA 4

Podróżujących

zaprowadzonych kolonijkach — drogeriach poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 909

Stały zarobek

Poważna instytucja przyjmie zaraz kilka inteligentnych pań — panów do lekkiej pracy zewnętrznej jako przedstawicieli. Bliższe szczegóły Kantaka 1, III prawo, codziennie od 8—9 i 11—12 zdg 88 008

Kucharka

znająca dobrą kuchnię, pieczenie ciast i zapraw, posiadająca długoletnie świadectwa, potrzebna 1. 2. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 992

Kroju

szycia dwa miesiące udziela Waj Jadwigi 8a, parter, lewo. zdg 87 646

Marszantka

samodzielna, stała posada. Oferty świadectwami fotogr. Kurjer Poznański zdg 87 771

Poszukujemy

podróżujących odprzedażców na doborowe sukno za zaliczka Belsko. Skrytka 271. ng 4 988

Służąca

potrzebna. Przecznicza 6 — 10. zdg 87 617

Inkasent

z kaucją 1 000 potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 753

Kierownika tartaku

magazyniera mat. bud. z kaucją 3 000.— zł poszukuje od 1. 2. 1936 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 86 724

Służąca

zdrowa, czysta, z gotowaniem potrzebna. Libelta 3, m. 3. zdg 87 836

Poszukuję

wspólnika do otwarcia drogerii z gotówką z 3 tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 887

Dziewczyna

dobre gotowanie, pranie do learkarza, prowincja. Pocha 86, m. 9. zdg 87 915

Uczeń

do branży nasiennej zaraz potrzebny warunek: ukończona szkoła handlowa. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 87 647

Praktyka lekarska

dobrze zaprowadzona w mieście dziesięciotygodniem z powodu wyjazdu do oddania za zwrotem kosztów. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 108

Agenci portretowi

do sprzedaży portretów „Semi-Email” poszukiwani na doskonałych warunkach. Nowości fotograficzne. Żądacie prospektów „Renesans”, Kielce, M. Pocha 14. zdg 86 708

Poszukuje

biuralistki przychodzącej 2 godz. dziennie do restauracji. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 498

Urzędnik

gospodarczy powyżej 30 lat, kawaler potrzebny na majątek 1200 morg. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 456

Ekspedjentka

rutynowana w tow. krótkich i galanterii potrzebna. Zgłoszenia osobiste. Wacław Appelbaum, Poznań, Wielka 11. zdg 87 474

Gospoia

młodsza, inteligentna do 1 osoby powiatem miejsce potrzebna. Zgłoszenia z fotografią, opisem świadectw, podaniem wieku, pretenzji do Kurjera Poznańskiego zdg 87 333

Buchalter

korespondent, kawaler, siła rutynowana, solidny, skromny wymagany potrzebny zaraz. Zgłoszenia Dom Rolniczo-Handlowy J. Ruskowski, Lipno, Warszawskie. zdg 87 367

Gospoia

do bezdzietnego państwa, młodsza, zdrowa milego usposobienia z znajomością kuchni wykwalifikowanej, a przedewszystkiem dobrze poleconą znajdzie

dobrą posadę

od 1 lutego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 363

Ogrodnik - szofer

potrzebny na majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 889

Dziewczyna

młodsza do wszystkiego. Staszica 18 — 6. zdg 87 550

Pea-Krem
utrzymuje świeżość cery
w każdej porze roku

ng 4 562/3

Osoba

młoda inteligentna, przystojna, potrzebna do zarządu domu samotnego na prowincji. Odpisy świadectw fotografia, wiek, pensja do Kurjera Poznańskiego zdg 87 356

Leśnik

kawaler potrzebny. Oferty życzyresem, kwalifikacje Kurjer Poznański zdg 86 361

Pani

potrzebna do biura kaucja pożądana. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 856

Poszukuje

pomoćnika gastronomicznego z kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 515

Nauczycielka

wychowawczyni, młodsza z francuskim, muzyką do 3 dzieci ewtl. od południa. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 87 573

akwizytorów

na rozsprzedaż książek. Wysoki rabat — potrzebna kaucja. Zgłoszenia Starostwo Krajowe w Poznaniu. ng 4 970

Kucharka

pierwszorzędna siła, samodzielnie gotowanie, pieczenie, zapraw, wszelkie prace domowe, potrzebna 1. 2. 30. Długoletnie świadectwa — referencje. Dr. Maciejewska, Gdynia, Starowiejska 9. ng 4 976

Prasowaczka

pranie prasowanie posada stała. Wodna 2 I ptr. zdg 87 740

Posługa

potrzebna. Szwajcarska 10 m. 4. zdg 87 603

Służąca

samodzielna potrzebna Gryniczka Dąbrowskiego 36. zdg 87 633

Ekspedjentki

i służyć do składu rzeczniczego od 1. 2. 30. Kordylewski, Piotra Wawrzyniaka 15. zdg 87 658

Dentystka

uprawniona poszukiwana do spółki z nieuprawnionym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 679

Panią

przyjmuje na kurs ondulacji i manicure. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 757/8

Kasjera(ke)

do kina na stałą posadę z 1 000 zł przyjeżdżając. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 755/6

Kasjer

dominjalny, kawaler, średnie wykształcenie, spec. książkowość W. I. R., dobre referencje, ostatnio majątku hodowlanym. Łask. oferty pod „Sumienny”. Biuro Ogłoszeń, Bdgoszcz Dworcowa 54. ng 4 995

Miłowody

3 tygod. kuracja 168 zł z całkow. utrzymaniem zabiegami: Wodolecznictwo — Elektroterapia — Diatermia krótko i długofalowa — Płukanie jelit — Masaże. Informacje: Miłowody, poczta i stacja kolejowa Oborniki, Wielkopolska. Zakład czynny cały rok. dg 630

Tania Sprzedaż POINWENTUROWA!

we firmie „PANI”
Pleje Marcinkowskiego nr. 13.
dz 539

Humor zagraniczny

— Tu nie wolno się kąpać!
— Ależ ja się nie kąpię — ja się topię.
— A, to co innego!

(„Gringoire” — Paryż). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata

na miesiąc luty 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,10, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odeszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, z wiadomościami potocznymi 200 gr. Wyższe. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. Do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek, (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200.149